

ΜΕΘΟΔΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΕ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

ΠΡΟΣ

ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΙΝ ΤΟΥ ΓΝΗΣΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

—

*Καθ' ήμᾶς Ἐλληνικῆς Μουσικῆς κατ' ἀντιπαράθεσιν
πρὸς τὴν Ἀραβοπερσικήν.*

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ

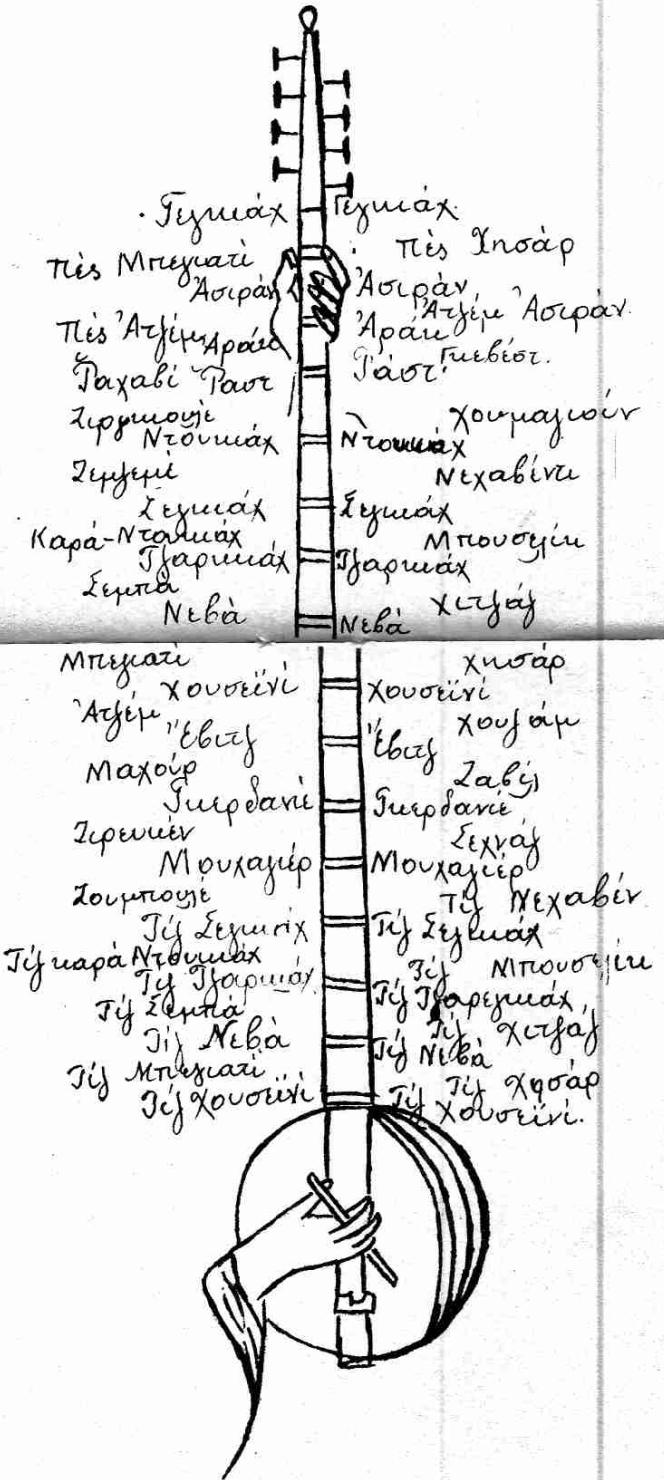
ΤΟΥ ΜΟΥΣ. Η. Γ. ΚΗΑΤΖΑΝΙΔΟΥ ΠΡΟΥΣΣΑΕΩΣ.

Άδεια τῆς Αντ. Υπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὃπ' ἀριθ. 24.

(2 Σεπτεμβρίου 98. 14 Τισρίνι Εβδόμη 97.)

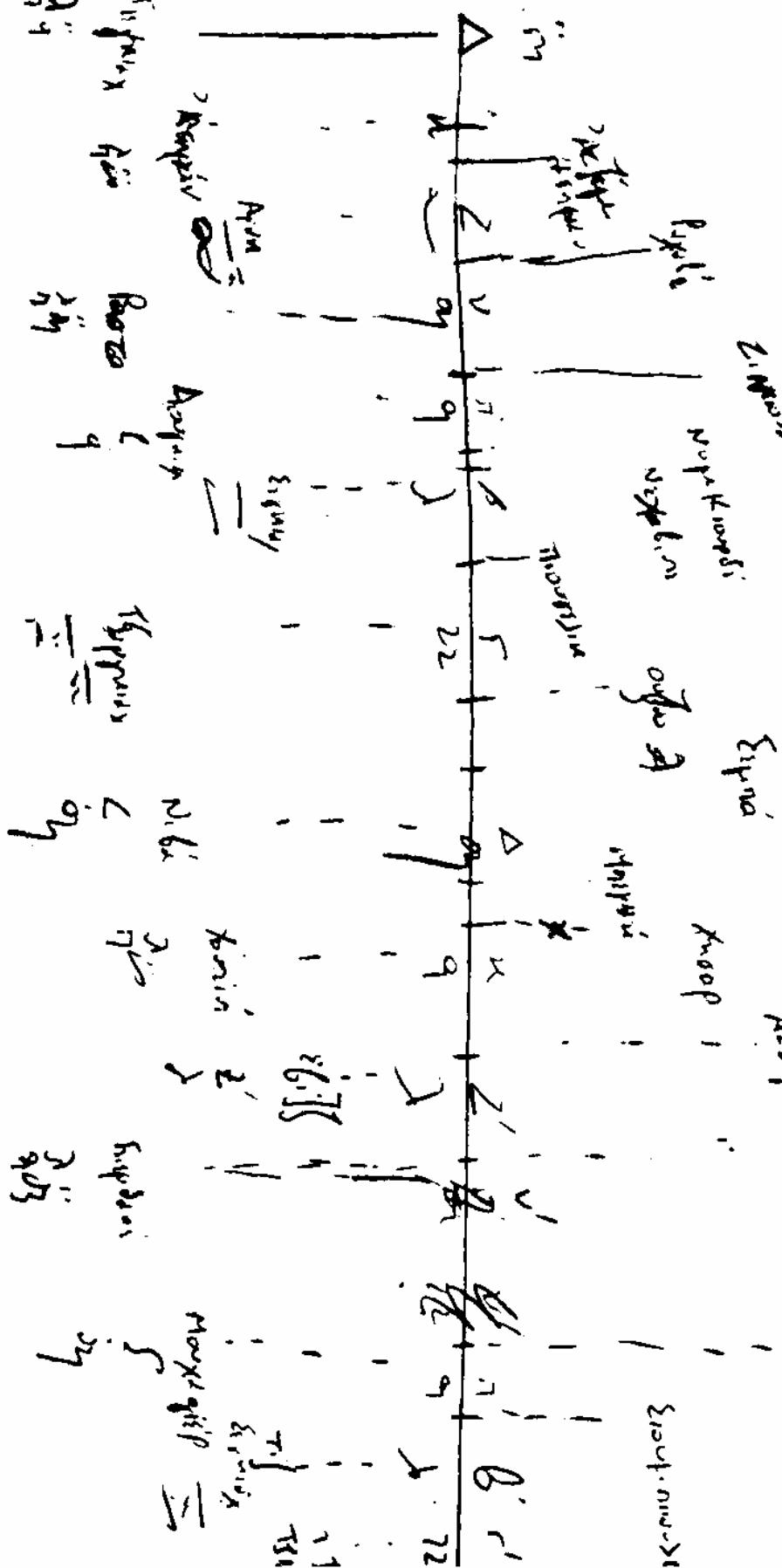
*Σεμνὴ κατὰ πάντα ἡ Μουσικὴ,
θεῶν εὑρημα οὖσα.*

(Πλούτ. περὶ Μόυσικῆς).

13 Examples (desired)

>go Kaiakpno time! (dependent) I will have a horse & their
own or the owner's copy right now. They're getting
signs

(Manif) principle
Mode

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

"Οτε διὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐπεχείρησεν ὁ Χριστιανισμὸς νὰ μεταδώσῃ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ίδίως εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν, τὰ σωτήρια αὐτοῦ νάματα, παρέλαβεν ἐπὶ τούτῳ ἐκ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ πρὸς τῇ γλώσσῃ καὶ τὴν Μουσικήν, ἀμφοτέρας ἀγωθεν πρωρισμένας διὰ τὴν θεοπρεπῆ λατρείαν τῆς ἀληθείας.

"Ἐξ δὲ τῆς ἀμοιβαίας ταύτης μεταδόσεως καὶ τοῦ κατὰ συνέπειαν ἐπελθόντος κατόπιν συνδυασμοῦ τοῦ Χριστιανισμοῦ μετὰ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ, διεπλάσθη ὁ Χριστιανικὸς Ἑλληνισμὸς, ὁ μετέπειτα καὶ Βυζαντινὸς ἐπονομασθείς.

"Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων, ίδιᾳ δὲ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς Δ'. ἑκατονταετηρίδος, ὅτε τῷ 313 ὁ Χριστιανισμὸς ἐκηρύχθη ἐπίσημος θρησκεία τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους, κανονιζομένων διημέραι τῶν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τε τῶν Συνόδων καὶ τῶν μερικῶν διατάξεων τῶν Πατέρων, ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Μουσικὴ περιβαλομένη βαθμηδὸν τὸν χριστιανικὸν χιτῶνα καὶ μετονομασθεῖσα Χριστιανικὴ, ὑστερώτερα δὲ καὶ Βυζαντινὴ, διηρέθη εἰς δύο διακεχριμένα μέλη. Καὶ ἐκεῖνο μὲν ὅπερ παρεδέξατο ἡ Ἐκκλησία πρὸς σεμνοπρεπῆ ἔξυμνησιν τοῦ

θείου ὀνομάσθη ἐκ τούτου Ἐκκλησιαστικὴ ή Ἐσωτερικὴ Μουσικὴ, τὸ δὲ ἔτερον, τὸ πρὸς δημοτικὴν, οὗτος εἰπεῖν, χρῆσιν, Ἐξωτερικὴ Μουσικὴ.

Η Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ ἀνεδείχθη ἔχτοτε συνωδὰ τῷ προορισμῷ αὐτῆς, καὶ προϊόντος τοῦ χράνου ἀνεπτύχθη φύρύτατα, ἀγαφανέντων καὶ διαπρεψάντων κατὰ διαφόρους ἐποχας πλείσων θεοπνεύσων διδασκάλων καλλιεργησάντων καὶ διὰ πολλῶν μελῳδιῶν πλουτισάντων αὐτήν, συνεχισάντων οὕτω, καὶ τολμῶν εἰπεῖν, ὑπερακοντισάντων, τὰ θαυμάσια καὶ ἀθάνατα τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων ἔργα.

Ἄλλ' ἐκ τῶν διδασκάλων τούτων, τῶν καὶ Βυζαντινῶν καλουμένων, Ἰωάννης ὁ Σεργίου Μανσούρ, ὁ κατὰ τὸ 676 ἐν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γεννηθείς, δι' ὃ ἐπικληθεὶς Δαμασκηνὸς, καὶ μαθητὴς χρηματίσας τοῦ Ἱεροῦ Κοσμᾶ τοῦ ἐξ Καλαβρίας τῆς Ἰταλίας, ἀκμάσας δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορείας Λέοντος τὸ Γ'. (717—741) κατέστη, ως λέγει καὶ διάδικος Χρύσανθος, ὁ πρωτουργὸς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.

Μετὰ τὸν Δαμασκηνὸν, ἀποθανόντα τὸ 754, καὶ ἄλλους τὸ 756 ἢ τὸ 760, εἰς τὴν χορείαν τῶν Μουσικῶν καταλέγονται καὶ Αὐτοκράτορες, ἐν οἷς ὁ Θεόφιλος (829—842), Λέων οὐδεῖς. δ σοφδες (886—912), ὁ τούτου οὖδες Κωνσταντίνος ὁ Παρφυρογέννητος (912—959) καὶ ἄλλοι πολλοί, οἵτινες τὴν Μουσικὴν ταύτην δὲν ἔπαισαν καλλιεργοῦντες καὶ πλουτίζοντες μέχρι τῆς αὐτοκρατορείας Κωνσταντίνου Παλαιολόγου τοῦ Δραγάση (1448—1453) καθ' ἣν διέπρεψαν Μανουὴλ ὁ Χρυσάφης λαμπαδάριος τῆς Ἀγίας Σοφίας, καὶ Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ὁ μετέπειτα Πατριάρχης (1454).

Ἄλλὰ καὶ μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ κράτους, καὶ περ ἐκλιπόντων κατὰ τὰς δουλικὰς ἡμέρας πάντων τῶν ἕρδες ἐπίδοσιν μέσων, τὴν Μουσικὴν τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ τῶν ἄλλων βυζαντινῶν διδασκάλων ἐξηκολούθησαν ἐξηγοῦντες καὶ

ἀναπτύσσοντες, εἴτε διὰ τῆς διδασκαλίας, εἴτε διὰ συγγραμμάτων, τῶν μὲν ἐκδοθέντων, τῶν δὲ εἰσέτι ἀνεκδότων, ἐνίων δὲ καὶ δυσευρέτων σήμερον καταστάντων, πολλοὶ καὶ διάφοροι ἐν σοφίᾳ, ἐπιστήμῃ καὶ τέχνῃ διαλάμψαντες. Έν δὲ τῷ Ἀγίῳ Ὁρει τῷ Ἀθῷ, καὶ ἐν τῇ Μεγάλῃ Πατριαρχικῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ Μουσικὴ αὐτῇ οὐκ ἔπαισε διατηρουμένη καὶ διδασκομένη, μετὰ μὲν τῶν σημαδοφώνων μέχρις Ἰωάννου πρωτοφάλτου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐπινοητοῦ τοῦ ἐπεξηγηματικοῦ αὐτῶν τρόπου ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ φιλομούσου Κηφιλλοῦ (1756) καὶ ἔτι βραδύτερον μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν μουσικοδιδασκάλων Γρηγορίου, Χρυσάνθου καὶ Χουρμουζίου χαρτοφύλακος (1814) ἀναλυσάντων ἐντελῶς αὐτά, ἀνευ δὲ τῶν σημαδοφώνων μέχρι τῆς σήμερον.

Καὶ ἡ Ἑξατερικὴ Μουσικὴ ἐκαλλιεργήθη ἐπίσης ἐπὶ Βυζαντινῶν. Τανὲς ἐκ τῶν ῥηθέντων καὶ ἄλλοι εἰδικοὶ διέπρεψαν μύσται αὐτῆς καὶ διδάσκαλοι, καταλιπόντες καὶ πλείστου λόγου ἀξια συγγράμματα. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀλωσιν ἔσχε πολὺ διλίγους τοὺς θεράποντας καὶ ἔτι ἡττονα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τὴν ἐπίδοσιν.

Σήμερον δέ, ἐνῷ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον καλλιεργεῖται καὶ ὑπόσχεται αἰσιώτερα ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, χάρις δὲ εἰς τὸ μεγαλεπήσουλον καὶ δραστήριον τοῦ νῦν πατριαρχεύοντος Ἰωακείμ τοῦ Γ., σπουδαῖαι γίνονται μελέται καὶ ἐργασίαι πρὸς ἔξαριθμασιν τοῦ γνησίου αὐτῆς μέλους, ἡ Ἑξατερικὴ δλῶς φαρημελήθη, καὶ διεσώθη μὲν εἰς πολλὰ ἀρχαίων καὶ νεωτέρων έυγγράμματα, ἀλλ' οἱ πολύτιμοι οὗτοι θησαυροί, ἐκτὸς δὲ εἰσὶ δυσεύρετοι, καθότι ἔμειναν δυστυχῶς ἐν χειρογράφοις καὶ οὐδεμία ἐλήφθη ἄχρι τοῦδε φροντὶς πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ ἔδοσιν φύτῶν, δὲν ἀνταποκρίνονται, νομίζω, εἰς τὰς σημερινὰς τῆς διδακτικῆς μεθόδου ἀπαιτήσεις. Ἄφ' ἑτέρου οὐδεὶς τῶν συγχρόνων ἔξέδωκεν ἴδιόν τι μεθοδικὸν σύγγραμμα πρὸς διδασκαλίαν τοῦ ἔξατερικοῦ ἡμῶν μέλους.

Τοιοῦτο πόνημα διανοούμενος πρὸ πολλοῦ νὰ γράψω καὶ

οῦτω συντελέσω, τὸ ἐπ’ ἐμοὶ, εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἑθνικῆς μουσικῆς, ἀνεζήτησα, πρὸς συμβουλὴν καὶ πληρεστέραν ἐπιτυχίαν, τινὰ ἐκ τῶν μνησθέντων χειρογράφων, καὶ πράγματι κατώρθωσα ν’ ἀνεύρω πολλὰ καὶ σπουδαῖα τοιαῦτα, ἐξ ὧν δὴ τὸ μὲν τοῦ Ὑψηλοτάτου Αὐθέντου ἀειμνήστου Δημητρίου Καντεμήρεως, «περὶ τῆς Ἐξωτερικῆς Μουσικῆς», τὸ δὲ ἐπιγραφόμενον: «Γαλεάτι Μεσχουρέτι Ὀσμανὶ» συνέτειναν τὰ μέγιστα εἰς τὴν τελείαν κατ’ ἐμὲ συναρμολόγησιν τοῦ ἔργου μου.

‘Ο ἀοιδίμος Χρύσανθος ἐν ὑποσημειώσει τῆς λή. σελ. τοῦ β'. μέρους τοῦ Μεγ. Θεωρητικοῦ, λέγει, ἀνευ μνείας ἐποχῆς, δτὶ ὁ ῥηθεὶς Δ. Καντεμήρης «ἔγραψεν ἄλληνις καὶ τουρκιστὶ περὶ Μουσικῆς, ἀπὸ τὰ δόποια μόνον τὸ τουρκιστὶ σώζεται, διαθαμβάνον περὶ τῆς Ἐξωτερικῆς Μουσικῆς. Ἐφεῦρε καὶ ρυθμὸν τὸν καλούμενον Ζάρπεῖν· καὶ κατήγετο μὲν ἀπὸ τὸ γένος τῶν Ἡγεμόνων τῆς Μολδοβλαχίας, περιηλθε δὲ Τουρκίαν, Ἀραβίαν καὶ Περσίαν, καὶ ἐδιδάχθη ἐντελῶς τὴν εἰς ἔκεινους τοὺς τόπους σωζομένην Μουσικήν. Μετεχειρίζετο δὲ δργανα τὸ Ναὶ καὶ τὸ Ταμποῦρι».

‘Ἄλλ’ ἐγὼ εὐτυχῶς ἀνευρὼν ἄλληνιστὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Χρυσάνθου ἀναφερόμενον χειρόγραφον τοῦ Δ. Καντεμήρεως, ἐπείσθην ἐκ τοῦ συγγράμματος τούτου δτὶ ὁ σοφὸς οὗτος ἀνήρ, ἐντελέστατα γινώσκων τὴν ἡμετέραν Μουσικήν, ἐσωτερικήν τε καὶ ἐξωτερικήν, περιηλθε Τουρκίαν, Ἀραβίαν καὶ Περσίαν ἐπὶ τῷ μόνῳ σκοπῷ τοῦ νὰ μελετήσῃ καὶ τὴν εἰς ἔκεινους τοὺς τόπους σωζομένην μουσικήν, ἦ ἐκφραστικώτερον τὴν σωζομένην μουσικὴν τῶν ἐμῶν ἔκεινων, καὶ συμπαραβάλῃ αὐτὰς ἐπιστημονικῶς. Τὸ τοιοῦτον ἐπικυροῦται πληρέστατα ὑπὸ τοῦ περὶ εὖ ὁ λόγος σπουδαίου αὐτοῦ συγγράμματος, ἐνθα ἐπισημνικώτατα πραγματεύεται περὶ τῆς γνησίας καὶ καθαρᾶς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, ἐσωτερικῆς τε καὶ ἐξωτερικῆς, ἦν ἀντιπαρατίθησι πρὸς τὴν Ἀραβοπερσικήν. Ο ἀοιδίμος λοιπὸν Χρύσανθος λέγων ἀπλῶς δτὶ ὁ Δ. Καντεμήρης ἐδιδάχθη τὴν εἰς ἔκεινους τοὺς

τόπους σωζομένην μουσικήν, παριστάνει τὸν ἄνδρα, διὰ τῆς ἀλλώς τε λίαν λαχωνικῆς καὶ ἀσαφοῦς φράσεως ταύτης, ὡς ἐπιστάμενον μόνον τὴν Ἀραβοπερσοτουρκικήν, ἐνῷ ἔξαγεται ὅτι τὴν ἐγκρατέστατος καὶ τῆς ἡμετέρας. Ἄλλὰ τὸ πολύτιμον Μέγα Θεωρητικὸν ἔκδοθὲν τὸ 1832 ἐν Τεργέστῃ ὑπὸ Παναγίωτου Πελοπίδου Πελοποννησίου, διὰ τυπογράφου ἑτερογλώσσου, καὶ ἀνευ τῆς ἐπιβλέψεως τοῦ ἀοιδέμου Χρυσάνθου, περιέχει καὶ ἄλλα σπουδαῖα τοιαῦτα παροράματα, ἀποδοτέα εἰς τὸν ἐκδότην ἢ τὸν τυπογράφον μᾶλλον, παρὰ εἰς τὸν τοσοῦτον ἐμβριθῆ καὶ ἀκριβῆ περὶ τὸ δόλον σοφὸν συγγραφέα.

Τὸ ἔτερον τῶν ὡς εἴρηται παρ' ἐμοῦ ἀνευρεθέντων χειρογράφων, τὸ ἐπιγραφόμενον: « Γαλεάτι Μεσχουρέτι Ὁσμανὶ » εἶναι, ὡς τοὶ τοῦ Δ. Καντεμήρεως, ἐπίσης πολύτιμον καί, ὡς εἶπον, λίαν φέρειμον κατέστη εἰς τὸν σκοπόν μου. Περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου εἶπον καὶ ἀνέπτυξα ἐν ἐκτάσει τὰ δέοντα ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ ἐχθέσει ἦν ἀπήγγελα ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τῆς 16 Ιουνίου 1864 τοῦ ἐν ἔτει 1863 ἰδρυθέντος, ἡδη δὲ διαλυθέντος Μουσικοῦ Συλλόγου.

Ἐπὶ τῶν δύο τούτων, καὶ δὴ καὶ ἀλλων ἀγεκδότων χειρογράφων παρ' ἐμοῦ, ὡς εἶπον, ἀνευρεθέντων, βασιζόμενος, καὶ πρὸ πάντων χρατυνόμενος ταῖς τεσσαρακονταετέσι περὶ τὴν καθ' ἡμᾶς μουσικὴν ἴδιαις μελέταις, ἀφειδῶν δὲ πάσης θυσίας, συνηρμολόγησα τὸ παρόν ὑπὸ τὸν τίτλον: « Μεθοδικὴ Διδασκαλία, Θεωρητική τε καὶ Πρακτική, πρὸς ἐκμάθησιν καὶ διάδοσιν τοῦ γνησίου Ἐξωτερικοῦ Μέλους τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν Ἀραβοπερσικήν » ὅπερ προσφέρω ἴδιᾳ εἰς τοὺς περὶ τὸ Ἐξωτερικὸν μέλος τῆς ἡμετέρας Μουσικῆς ἀσχολουμένους. Ἐν αὐτῷ κατατάσσονται, ὡς ἀνέφερα καὶ ἐν τῇ Ἀγγελίᾳ, μεθοδικῶς, σαφῶς καὶ ἀνελλειπώς, οἱ τῶν Ἀραβοπερσῶν ἥχοι καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν παραγόμενοι, πλέον τῶν ἐκατὸν, τοὺς διοίσους οὗτοι ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν καλοῦσι Μακάμια, μετὰ τῶν δνομάτων, τῶν διαιρέσεων

καὶ ὑποδιαιρέσεων αὐτῶν. Καθότι τὰ Μακάμια ταῦτα οἱ Ἀραβοπέρσαι διαιροῦσιν εἰς Κύρια Μαχάμια, ἡτοι χυρίους ἥχους, δώδεκα δύντας, καὶ εἰς Σζουπέδες, ἡτοι παραγομένους ἥχους, οὓς ὑποδιαιροῦσιν εἰς Κυρίους Σζουπέδες καὶ εἰς Καταχρηστικούς. Καὶ οἱ μὲν Κύριοι Σζουπέδες, παρ' ἡμῖν ἡ μίτονοι λεγόμενοι, παρ' Ἀραβοπέρσαις εἰσὶ δεκατρεῖς, οἱ δὲ Καταχρηστικοὶ, παρ' ἡμῖν φθοριζόμενας χρόαι, ὑπερβαίνουσι τοὺς ἐννενήκοντα.

Πρὸς πλήρη κατάληφιν, ἔπονται δύο διαγράμματα, τὸ μὲν περιέχον τὰ δώδεκα Μακάμια καὶ τοὺς δεκατρεῖς χυρίους Σζουπέδες, τὸ δὲ τοὺς καταχρηστικούς. Εἰς ἑκάτερον τῶν διαγραμμάτων σημειοῦνται τὰ ὀνόματα καὶ αἱ βάσεις ἐκάστου Μακαμίου καὶ ἐκάστου Σζουπέ. Υπάρχει καὶ τρίτον διάγραμμα ἐν ὃ ἀντιπαρατίθενται τὰ Μακάμια τῶν Ἀραβοπερσῶν πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἥχους μετὰ τῶν μαρτυριῶν τῆς ἀρχαίας καὶ γέας μεθόδου. "Ἐκαστον Μακάμιον συνοδεύεται: α. ὑπὸ εὐκρινοῦς καὶ σαφοῦς ὁδηγίας· β'. ὑπὸ τῆς σχετικῆς κλίμαφος· καὶ γ'. ὑπὸ τοῦ τετονισμένου αὐτοῦ μέλους. Τὰ Μακάμια ἀνάγονται εἰς τοὺς ἡμετέρους ὀκτὼ ἥχους καὶ ἔξετάζονται; καὶ ὄριζονται εὐκρινῶς οἱ παραγόμενοι ἐξ ἐκάστου αὐτῶν. Τὰ Μακάμια ταῦτα εἶχον τὰ ἀντίστοιχα Ἑλληνικὰ ὀνόματα· ἐξιχνιάσας τινὰ ἐκ τῶν ὀνομάτων τούτων, παρατίθημι ἔκαστον κατόπιν τῆς ἀραβοπερσικῆς ὀνομασίας. Τῶν λοιπῶν Μακαμίων τὰ Ἑλληνικὰ ὀνόματα ἀφίνω εἰς τὴν ἔρευναν τῶν μεταγενεστέρων.

Διὰ νὰ καταστήσω δὲ τὸ πόνημα τοῦτο πλήρες θεωρητικῶς τε καὶ πρακτικῶς καὶ ὠφέλιμον εἰς πάντας, πραγματεύομαι ἐν οἰκείῳ τόπῳ, καὶ καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ τῆς ἐπιςήμης μεθοδικὴ καὶ ἀληλύνετος σειρὰ τῶν μαθημάτων: περὶ δεσμῶν καὶ στροφῶν· περὶ ῥυθμῶν, φερόντων, πρὸς σαφεστέραν επόδεξιν, παραδείγματα Ἑλληνικὰ καὶ τουρκικά· περὶ μέτρων· περὶ ἐμφάσεως ῥυθμικῆς· περὶ ποσότητος τῶν μουσικῶν χαρακτήρων τετονισμένων, ἡτοι περιτῶν δρ-

Θογγαφικῶν κανόνων τῆς Μουσικῆς. Οἱ δρθογραφικοὶ οὗτοι κανόνες εἰσὶ χρήσιμοι καὶ εἰς τὸν βουλόμενον τονίσαι ἡ συνθέσαι κατ' ἀρέσκειαν σίονδήποτε μέλος.

Κατατάσσονται καὶ δύο ἔντεχνα μάθηματα τὸ μὲν ἐπιγραφόμενον: **Μακαμλὰρ Κιαρί**, περιέχει τὰ Μακάμια τῶν Ὁθωμανῶν κατὰ τὴν διδασκαλικὴν αὐτῶν τάξιν. Τὸ μάθημα τοῦτο ἐστιχουργήθη μὲν παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Μπεϊζαδὲ Γιάγκου Καρατζᾶ, καὶ ἐμελοποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Μπεϊζαδὲ Γιάγκου Θεολόγου, συνεγράφη δὲ κατὰ τὸ παλαιὸν ἀναλυτικὸν σύστημα παρὰ τοῦ ἀειμνήστου μουσικοδιδασκάλου Κωνάταντίνου πρωτοφάλτου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ ἐξεδόθη παρὰ τῶν ἀειμνήσων μουσικοδιδασκάλων Στεφάνου Λαμπαδαρίου καὶ Θεοδώρου Φωκαέως, ὡς λέγει καὶ ὁ μακαρίτης Ἰωάννης Γκέιβελης ἐν τῷ Μουσικῷ αὐτοῦ Ἀπανθίσματι. Ἡδη δὲ τὰ Μακάμια τοῦ μαθήματος τούτου ἀναλύονται παρ' ἐμοῦ.

Τὰ δὲ τέτερον μάθημα, ἐπιγραφόμενον: **Μακαμλὰρ Σεμαΐσι**, σήμερον πρῶτον βλέπεται τὸ φῶς.

Ἐκτὸς τούτων, παρατίθενται καὶ ἄλλα ἔντεχνα ἄσματα Ἑλληνικὰ καὶ τουρκικὰ λεγόμενα **Σαρκιά**.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται δτὶ τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον, διὰ μὲν τῆς μεθοδικῆς, εὐχρινοῦς καὶ δσον οἰόν τε πλήρους διδασκαλίας θεωρητικῆς τε καὶ πρακτικῆς, χρησιμεύει πρὸς ἐκμάθησιν καὶ διάδοσιν τῆς ἐξωτερικῆς μουσικῆς, ἢτοι τοῦ ἐξωτερικοῦ μέλους τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, διὰ δὲ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων παραδειγμάτων, ἐμμέτρως τετονισμένων, καὶ τῶν μεθοδικῶν ὁδηγιῶν, καθίσταται χρήσιμον εἰς τοὺς μελοποιοῦντας ἡ δρωσδήποτε περὶ τὰ μουσικὰ καταγινομένους· καθότι οἱ τοιοῦτοι, ἀντὶ νὰ προστρέχωσιν εἰς ξένα, δύνανται εὐχερέστατα, εἰς τὰς τοιαύτας αὐτῶν μελοποιήσεις ἡ συνθέσεις, νὰ ἐφαρμόζωσιν ἡ τὰ αὐτὰ ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ ἐμμέτρως περιεχόμενα μέλη, ἡ μόνον τὸ ἐν αὐτῷ μέτρον ποιοῦντες ἴδια μέλη.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Τοιοῦτον ἐν βραχυλογίᾳ τὸ ἐμὸν πόνημα, οὐ νὴ τῷ λεκτή-
κῳ συγγραφὴ διεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ φίλου μου χωρίου
Νικολάου Νατόλη.

Ἐπικαλούμενος τὴν εὔμενειαν καὶ ἐπιείκειαν τοῦ φιλομούσου
ὅμογενοῦς δημοσίου, ἵδιᾳ δὲ τῶν περὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐξφερικὸν
μέλος ἀσχολουμένων, ὑπομιμνήσκω κἀγὼ τὸ γνωστὸν τοῦ Εε-
νοφῶντος: « Οὐ πάνυ γε ῥάβδιόν ἐστιν εὑρεῖν ἔργον, ἐφ' ὃ οὐκ
» ἀν τις αἰτίαν ἔχοι· χαλεπὸν γὰρ οὕτω τι ποιῆσαι, ὥστε μηδὲν
» ἀμαρτεῖν· χαλεπὸν δὲ καὶ ἀναμαρτῆτως τι ποιήσαντας μὴ
» ἀγνώμονει κριτῇ περιτυχεῖν ».

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 26 ὁκτωβρίου 1881.

Π. Γ. ΚΗΛΤΖΑΝΙΔΗΣ προσφεσές.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ Α.

Περὶ τῶν ἡχῶν καὶ τῶν διαιρέσεων αὐτῶν.

Προτιθέμενος νὰ πραγματευθῶ περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς μέλους, καὶ βουλόμενος νὰ καταστήσω τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ δσον οἶόν τε καταληπτοτέραν καὶ ἀκριβεστέραν, ἀρχομαι, ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῆς Ἑλληνικῆς πρὸς τὴν Ἀραβοπερσικὴν μουσικὴν, ἥτις, ὡς πρὸς τὰς βάσεις, τὰ διαστήματα τῶν φθόγγων καὶ τὰ διάφορα γένη μηδὲν παραλλάσσει τῆς ἡμετέρας, τοῦθ' ὅπερ ἐμελέτησα καὶ ἐξηκρίβωσα ἐντελέστατα ἐπὶ τοῦ διαγράμματος τοῦ μουσικοῦ δργανοῦ Πανδούρίδος ἢ Πανδούρας καλουμένου.

Ἡ μόνη διαφορὰ τῶν δύο τούτων Μουσικῶν ἔγκειται ἐν τῇ γλώσσῃ· π. χ. οἱ καθ' ἡμᾶς ἡχοι παρ' Ἀραβοπέρσαις καλοῦνται Κύρια Μαχάμια, οἱ παραγόμενοι ἡχοι καλοῦνται Σιουπέδες, οἱ ἡμίτονοι Κύριοι Σιουπέδες, αἱ φθοριζόμεναι χρόαι Καταχρηστικοὶ Σιουπέδες, καὶ οὕτω καθεξῆς καθὼς θέλομεν ἴδει προβαίνοντες.

Τὸ τοιοῦτον συνέδη καὶ παρ' ἡμὲν, οἵτινες, παραλαβόντες ἐκ τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων, μετωνομάσαμεν τὸν Δώριον Ηρῶτον ἡχον, τὸν Λύδιον Δεύτερον ἡχον, τὸν Φρύγιον Τρίτον ἡχον κτλ.

Οι Ἀραβοπέρσαι ἔχουσι δώδεκα κυρίους ἥχους καλούμενους παρ' αὐτοῖς Κύρια Μαχάμια, εἰς ἀ προσθέτουσι καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ διάφορα, ὑπὲρ τὰ ἔκατόν, ἐν γένει μὲν Μαχάμια καὶ ταῦτα, εἰδικῶτερον δὲ Σζουπέδες ἡτοι παραγόμενους ἥχους δνομαζόμενα.

Οἱ Σζουπέδες οὗτοι διαιροῦνται εἰς Κυρίους Σζουπέδες, ἡτοι ἡμιτόνους, καὶ εἰς Καταχρηστικοὺς Σζουπέδες, παρ' ἡμῖν φθοριζομένας χρόας, καὶ φθοριζομένας θέσεις, ἡ καὶ σχηματισμοὺς καλουμένους.

Τὰ μὴ κύρια Μαχάμια, ἡτοι ἀπαντες οἱ Σζουπέδες κύριοι τε καὶ καταχρηστικοὶ, παράγονται ἐκ τῶν κυρίων τόνων τὸ ἥχων, δι' ὃ παρ' ἡμῖν δνομάζονται, ὡς εἶπον, παραγόμενοι ἥχοι.

Ἐκ τῶν Μαχαμίων ἐν γένει, κυρίων τε καὶ μῆ, τὰ καθολικώτερα καὶ ἀναγκαιότερα ἐν οἷς εὑρίσκονται Πεσρέφια (Στροφαὶ) καὶ Μπεστέδες (Δεσμοί), εἰσὶν ἔξήκοντα τέσσαρα· τούτων δέ, καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν καὶ διαφόρων τὰ δνόματα, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ πρώτου Περδέ, ἡτοι πρώτου τόνου τῆς Πενδουρίδος, εἰσὶ ταῦτα:

Γιεγκιάχ, Ἀσηράν, Ἀτζέμ ἀσηράν, Ἀράχ, Τραχαβή σαγήρ, Ράστ, Νεχαβέντ σαγήρ, Ούσάκ, Ζιργκιουλέ, Διουγκιάχ, ἐτερον Διουγκιάχ, Χουζί, Ζεμζεμέ, Σεγκιάχ, Μαγγέ, Σεγκιάχ μαγγέ, Χιουζάμ, Κιουρδή, Τζαργκιάχ, Ούζάλ, Σεμπά, Σεμπά ζεμζεμέ, Σεμπά πιουσελήχ, Νεβρούζ, Χηράμ, Ζαβίλ κιουρδή, Μουσταχάρ, Ζαβίλ, Νεβά, Νισαπούρ, Νισαβερέχ, Ισφαχάν, Μπεγγιατί, Χητζάζ, Πεντζουγκιάχ, ἐτερον Πεντζουγκιάχ, Νιγρής, ἐτερον Νιγρής, Καρτζιγάρ, Ταχήρ, Μπαπά ταχήρ, Σουλτανίαράχ, Γκεβέστ, Ζιρεφκέντ, Σελμέχ, Σουρί, Νεβάις ἀσηράν, Μπειζάν κιουρδή, Μπεγγιατί ἀραμπάν, Ἀραμπάν, Γκρουμούς γκερδάν, Φεράχ φεζά, Σὲτ ἀραμπάν, Μπεγγιατί πουσελίχ, Σήρφ ἀραμπάν, Χησάρ, Χουσεΐνη, Χουσεΐνη ἀσηράν, Χουσεΐνη κιουρδή, Νέτζιτ, Χορασάν, Χησάρ πιουσελίχ, Νιουχζούφτ, Σέφχου ταράπ, Πιουσελίκ ἀσηράν, Σουζιδίλ, Χουμαγιούν, Σήρφ χητζάζ,

Μουχαλίφ ἀράκ, Πιουσελίχ, Μπεστενιγκιάρ, Ἐβίτζ, Ἐβίτζ ἀ-
ράκ, Ρούτ ἀράκ, Ζελγκές, Ζελγκές χαβεράν, Μπεστέ ισφαχάν,
Ραχάτουλ ἐρβάχ, Ραχάτ φεζά, Φεραχνάχ, Σέφχου ἑβσά, Ἐ-
βίτζ μουχαλίφ, Ἐβίτζ πιουσελίχ, Μαχούρ, Γκερδα-
νιέ πιουσελίχ, Ραχαβή κεπήρ, Νεχαβέντ κεπήρ, Μπιουμπεργκέ,
Μπιούριούκ, Πεσενδιδέ, Σουζιδίλ ἀρά, Χητζαζχάρ, Σαζχάρ,
Σουζιψάχ, Μουχαγιέρ, Μουχαγιέρ κλουρδή, Σιουμπιζουλέ, Αραζ-
πάρ, Κιοτζέχ, Μουχαγιέρ Πιουσελίχ, Αραζπάρ πιουσελίχ, Βε-
τζή ἄρεζπάρ, Ἀτζέμ, Ἀτζέμ κλουρδή, Ἀτζέμ πιουσελίχ, Νε-
βρούζάτζέμ, Μουχαλίφ γησάρ, Σήρφ πιουσελίχ, Γκιουλλιζάρ,
Μαχούρ ἀσηράν, Σεχνάζ, Σεχνάζ πιουσελίχ, Ριουχιζόπ, Ούρ-
πάν, καὶ Μουχαγιέρ σιουμπουλέ.

Τῶν Μαχαμίων τούτων τὰ μὲν ὀνομάζονται, ως εἶπον,
Κύρια Μαχάμια καὶ εἰσι δώδεκα, τὰ δὲ Σιουπέ-
δες.

Τὰ δώδεκα κύρια Μαχάμια ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Γιεγχιάχ
ὅπερ ἔστι πρώτη βάσις τοῦ διαγράμματός εἰσι ταῦτα: Γιεγχιάχ,
Ἀσηράν, Ἀράκ, Ράστ, Δηουγκιάχ, Σεγκιάχ, Τζαργκιάχ, Νε-
βά, Σουσείνη, Ἐβίτζ, Γκερδανιέ, καὶ Μουχαγιέρ.

Τῶν δὲ Σιουπέδων εἰς κυρίους καὶ καταχρηστικούς διαιρου-
μένων, οἱ μὲν κύριοι Σιουπέδες ἀπὸ τοῦ Νόμου Ἀτζέμ ἀσηράν
περδέ, ἢτοι ἡμιτόνου, τοῦ διαγράμματος ἢ τῆς Πανδουρίδος
ἀρχόμενοι, εἰσὶν ως εἶπον, δεκατρεῖς οἱ ἀκόλουθοι: Ἀτζέμ ἀση-
ράν, Ραχαβή σαγήρ, Ζιργκιουλέ, Νεχαβέντ σαγήρ, Πιουσελίχ,
Ούζαλ, Σεμπά, Μπεγιατί, Χησάρ, Ἀτζέμ, Μαχούρ, Σεχνάζ,
καὶ Σιουμπιζουλέ.

Οὐοράζονται δὲ Κύριοι Σιουπέδες διότι παρόγον-
ται μὲν, ως εἶπον, ἐκ τῶν κυρίων τόνων ἡ ήχων, ἀλλ' εἰς τὴν
Πανδουρίδα ἔκαστος αὐτῶν ἔχει ἴδιον περδέν ἢτοι τόνον ὀνο-
μάζομενον Νόμιον ἢτοι ἡμίτονον.

Οἱ δὲ Καταχρηστικοὶ Σιουπέδες, ὅπερ τοὺς ἐν-
νεγκόντα ἀριθμούμενοι, εἰσὶν οὗτοι: Ούσάχ, Σουζή, Ζεμζεμέ,

Μαγδέ, Χουζάμ, Κιουρδή, Νεβρούζ, Χηράμ, Μουσταχάρ, Ζαβίλ,
Νισαμπούρ, Νισαθερέν, Ἰσφαχάν, Χιτζάζ, Πεντζουγκιάχ, ἔτερον
Πεντζουγκιάχ, Νιγρίζ, ἔτερον Νιγρίζ, Καρτζιγάρ, Ταχίρ,
Μπαμπά ταχίρ, Σουλτανί ἀράκ, Γκεβέστ, Ζιρεφκέντ, Σελμέχ,
Σουρί, Νεβάι ἀσηράν, Μπεϊζάν κχουρδή, Ἀραμπάν, Μπεγγατή
ἀραμπάν, Γκιουμούς γκερδάν, Φεράχ φεζά, Σέτ ἀραμπάρ, Σήρφ
ἀραμπάν, Μπεγγατή πιουσελίχ, Χορασάν, Νέτζιτ, Νουχιούφτ,
Σέφκου ταράκ, Σουζίδή, Σήρφ χιτζάζ, Μουχαλίφ ἀράκ, Μπε-
στενιγκιάρ, Ρούέ ἀράκ, Ζλγκιές, Ζλγκιές χαβεράν, Μπεστέ
ἰσφαχάν, Ραχάτουλ ἐρβάχ, Ραχάτ φεζά, Φεραχνάχ, Σέφκου
ἐβεζά, Μπιουμπεργκέ, Μπιουζρούκ, Σουζίτήλ ἀρά, Πεσεντιτέ,
Χιτζαζκιάρ, Σαζκιάρ, Σουζινάχ, Κιοτζέχ, Ἀρεζμπάρ, Βετζή
ἀρεζμπάρ, Νεβρούζ ἀτζέμ, Μουχαλίφ χησάρ, Γκιουμλλιζάρ,
Ριουχούπ, Ούρμπάν, καὶ Μουχαγγέρ σιουμπιζουλέ.

Όνομάζονται δὲ Καταχρηστικοὶ διότι δὲν έχουσιν
ἴδιον περδέν εἰς τὴν Πανδουρίδα, καὶ παράγονται ἐκ τῶν κυ-
ρίων τόνων καὶ ήμιτόνων.

Ἡ παρ' ἡμῖν καὶ Ἀραβοπέρσαις πανδουρίς αὔτη, κοινῶς λε-
γομένη Ταμπούρι, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἀραβοπερσικὰ ὄργανα,
ἀρχονται ἀπὸ τῶν κατιουσῶν φωνῶν ἥτοι ἀπὸ βαρέων τόνων.

Πρώτη δὲ κατιοῦσα φωνή, ἥτοι πρῶτος βαρὺς τόνος, εἶναι δὲ
πρῶτος περδές, πρῶτος τόνος, τῆς πανδουρίδος, παρ' Ἀραβο-
πέρσαις καλούμενος Γιεγκιάχ (α).

(α) Τό Γιεγκιάχ εἶναι λέξις περσική, σύγθετος ἐκ τοῦ Γιέχ, ὅπερ σημαίνει
μονάς, καὶ τοῦ Γκιάχ ὅπερ σημαίνει τό πος, ἢ βάσις· ὥστε Γιεγκιάχ
σημαίνει εἰς τὴν Μουσικὴν πρώτη βάσις. Εἶναι δὲ τὸ Γιεγκιάχ ἡ βάσις τῆς
διαιρέσεως τῶν τόνων καὶ τοῦ τροχοῦ· σαφέστερον δ' εἰπεῖν εἶναι ὃ πρῶτος
περδές ἢ πρῶτος τόνος τῆς Πανδουρίδος καὶ τῆς δισδιαιπασῶν κλίμακος, ταῦτι-
ζόμενος καθ' ὅλα μὲν τὰς διαιρέσεις τῶν τόνων τῶν ἀρχαίων. Ἐν τῇ ἀναβάσει
ἀντιφωνίᾳ τοῦ Γιεγκιάχ εἶναι ὁ τόνος τοῦ Νεβά. Ἀντιφωνίᾳ δὲ τοῦ Νεβά εἶναι
ὁ τόνος τοῦ τίζ Νεβά. Καὶ ἐνταῦθα συμπληροῦται τὸ δισδιαιπασῶν τοῦ διαγράμ-
ματος.

Ἄναβαίνοντες ἀπὸ τὸ Γιεγκιὰχ ἔνα περδέν, ἡτοι ἔνα τόνον ἡ φωνή, οἱ Ἀραβοπέρσαι δίδουσιν αὐτῷ ὄνομα ἐτέρου Μαχαμίου, ὀνομάζομένου Ἄσηράν τοῦτο ἀναβαίνοντες πάλιν ἔνα τόνον ἔχουσι τὸ Ἄράκ, καὶ σῦτω καθεξῆς ἐκάστη ἀνάβασις ἀπὸ τόνου εἰς τόνον παράγει ἴδιαίτερον κύριον Μαχάμιον.

Ἐκαστον διάστημα ἀπὸ τόνου εἰς τόνον διαφέρεται ἐν τοῖς μουσικοῖς ὄργάνοις εἰς δύο, εἰς Δίεσιν καὶ Ὑφεσιν. Ἀπὸ ἐκαστον δὲ τόνον ἀναβαίνοντες ἡ καὶ καταβαίνοντες κατὰ ἡμίσειαν φωνή, ἡτοι κατὰ ἡμίτονον, ἐκτελοῦμεν τὸ μέλος ἐνὸς κυρίου Σηουπέ.

Ἡ βάσις τῶν δεκατριῶν κυρίων Σηουπέδων κεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μεταξὺ τῶν δύο κυρίων τόνων Ἀσηράν καὶ Ἀράκ διαστήματος. Τὴν δὲ μεταξὺ τῶν δύο τούτων κυρίων τόνων Ἀσηράν καὶ Ἀράκ ἐκτελοῦμένην ἡμίσειαν φωνήν, οἱ Ἀραβοπέρσαι καλοῦσι Νύμ, ἡτοι ἡμίτονον, διπερ ἐςὶ δ τόνος τοῦ Ἀτζέμ ἀσηράν. Τὴν δὲ μεταξὺ τοῦ Ἀράκ καὶ τοῦ Ράστ τόνου ἐκφερομένην φωνήν, ὀνομάζουσι Ραχαβί. Τὴν μεταξὺ τοῦ Ράστ καὶ Διουγκιὰχ τόνου, ὀνομάζουσι Ζιργχουλέ. Τὴν μεταξὺ τοῦ Διουγκιὰχ καὶ Σεγκιὰχ τόνου, ὀνομάζουσι Νεχαβέντ. Τὴν μεταξὺ τοῦ Σεγκιὰχ καὶ Τζαργκιὰχ τόνου, ὀνομάζουσι Ηλουσελίκ. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου παράγεται ἐν ἡμίτονον μεταξὺ δύο κυρίων Μαχαμίων.

Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ Τζαργκιὰχ εἰς τὸν Νεβά, ὃντα τόνον μείζονα, παράγονται δύο Νύμια, δηλαδὴ δύο ἡμίτονα, τὸ Ούζάλ καὶ τὸ Σεμπά· καὶ τὸ μὲν Ούζάλ κεῖται πλησίον τοῦ Τζαργκιάχ, τὸ δὲ Σεμπά πλησίον τοῦ Νεβά. Μεταξὺ δὲ τοῦ Νεβά καὶ τοῦ Χουσεΐνη, παράγονται ἔτι δύο Νύμια, τὸ Μπεγγατί καὶ τὸ Χησάρ· καὶ τὸ μὲν Μπεγγατί πλησίον τοῦ Νεβά, τὸ δὲ Χησάρ πλησίον τοῦ Χουσεΐνη. Μεταξὺ τοῦ Χουσεΐνη καὶ τοῦ Ἐβίτζ, παράγεται ἐν μόνον Νύμιον ὀνομαζόμενον Νύμ Ἀτζέμ. Μεταξὺ τοῦ Γκερδανιέ καὶ Μουχαγιέρ, παράγεται τὸ Νύμ Σεχνάζ. Μεταξὺ τοῦ

Μουχαγιέρ καὶ Τίξ Σεγκιάχ, παράγεται τὸ Νῦμ Σιουπιουλέ.
Καὶ ἐνταῦθα συμπληροῦνται οἱ δεκατρεῖς Κύριοι Σιουπέδες.

Τοὺς δὲ καταχρηστικούς, ὑπὲρ τοὺς ἐννεγήκοντα δῆτας, καὶ
αὐτοὺς Μακάμια ἐν γένει ὑπὸ τῶν Ἀρσβοπερσῶν καλοφύμένους,
ἥμεῖς δονομάζομεν Φθοριζομένας χρόας, καὶ Θέσεις ἡ καὶ Σχη-
ματισμούς, καθότι ἔκαστος αὐτῶν ἀποτελεῖ ἐν ἴδιαιτερον
μέλος.

Τίνι τρόπῳ γίνεται ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν, καὶ πόθεν παράγον-
ται τὰ κύρια Μακάμια, καὶ οἱ κύριοι καὶ καταχρηστικοὶ Σιου-
πέδες, ὑποδεικνύω ἐνταῦθα εἰς δύο διαγράμματα, ἵτο Κλίμα-
κας, ὃν εἰς τὴν μίαν ἐσημείωσα τὰ δύοματα τῶν δώδεκα κυ-
ρίων Μακαμίων, καὶ τῶν δεκατριῶν κυρίων Σιουπέδων· εἰς δὲ
τὴν ἑτέραν ἐσημείωσα τὰ τῶν καταχρηστικῶν Σιουπέδων, δει-
κνύων οὕτω σαφέστατα τὰς βάσεις, καὶ τὴν παραγωγὴν ἐκά-
στου αὐτῶν.

Τις Χουσένη	$\ddot{\alpha}$		
Τις Νεβά	$\ddot{\delta}$		
Τις Τζιαργκιάχ	$\gamma\eta$		
Τις Σεγκιάχ	χ		
Μουχαγιέρ	$\pi\dot{\rho}$		Σεμπιπέουλε
Γκερδανίε	$\gamma\eta$		Σεχνάς
Έβιτζ	χ		Μαχούρ
Χουσένη	$\ddot{\alpha}$		Ατζέμη
Νεβά	$\ddot{\delta}$		Χησάρ Μπεγιάτι
Τζιαργκιάχ	$\gamma\eta$	τ	Σεμπά Ούζαλ
Σεγκιάχ	χ	$\pi\dot{\rho}$	Πιευσελήχ
Διουγκιάχ	$\gamma\eta$	ν	Νεχαβέντ
Ράστ	$\sigma\dot{\rho}$	τ	Ζιργκιουλε
Άράχ	ζ	χ	Υργαβή
Άστραν	ϑ	x	Ατζέμη άστραν
Γιεγκιάχ	$\ddot{\delta}$	Δ	

ΟΙ ΔΕΚΑΤΡΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ ΣΙΟΥΠΕΔΕΣ.

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΚΥΡΙΑ ΜΑΚΑΜΙΑ.

Η ΚΛΙΜΑΞ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΩΝ ΣΙΟΥΠΕΔΩΝ.

ΤΑ ΕΛΛΕΙΠΟΝΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΩΝ ΣΙΟΥΗΕΔΩΝ.

Νόμι Σιουμπουλέ. Νεχαβέντ Κεπίρ.

Μουχαγιέρ-	Μουχαγιέρ πιουσελίκ. Ζερεφκέντ.

Γκερδανίε.	Ζαβίλ. Βετζήτι αρεζπάρ. Αρεζπάρ. Καρτζιγάρ. Μαχούρ δσηράν.

Εβίτζ.	Βέλιτζ πιουσελίκ. Σέρφου εβσά. Χι- τζαζχιέρ. Νεβρούζ ἀτζέμ. Ατζέμ κιουρδί.

Χουσείνι.	Χουσείνι ἀστράν. Ατζέμ πιουσε- λίκ. Ζιλγκές. Ραχάτουλ ἐρθάχ. Σουλτανί ἀράχ.

Νεζά.	Φεράχ φεζά. Γχιουλλιζάρ. Σήρφ χιτζάζ. Χουζί. Μουσταχάρ. Ιορχ- γάν. Νιγρίζ. "Ετερον Νιγρίζ. Ζα- βίλ κιουρδί. Νισαπούρ. Πεσενδιδέ. Μπικοζριούζ. Νιουχιούρ. Μπεστέ ισφαχάν. Φεραχνάχ.

Τζεργκιάχ.	Κιουρδί. Μουχαλίφ χισάρ. Σαζ- κιέρ. Αρεζπάρ πιουσελίκ. Μπε- στενιγκιέρ. Νεβρούζ.

Συγκιάχ. Χουζάμ. Μαγιέ.

Διουγκιάχ.	"Ετερον Διουγκιάχ. Σήρφ ἀρχιπάν. Χιτζάζ. Χουμαγιούν και Καρά διουγκιάχ. Ζεμζερέ. Σήρφ πιουσελίκ.

Ράστ. "Ετερον Μαχούρ. Πεντζουγκιάχ.

Γλεγκιάχ. Μουχαλίφ ἀράχ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μαραθωλὴ τῶν Μακαρίων πρὸς τοὺς ἡχους τῆς
καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.

Τὸ Γιεγκιάχ, ὁ πρῶτος τόνος τοῦ διαγράμματος, ἐξομοιοῦται τῷ π̄ ḗχῳ. Ὁ δεύτερος τόνος, ἥτοι τὸ Ἀσηράν, ἐξομοιοῦται τῷ π̄ ḗχῳ. Ὁ τρίτος τόνος, ἥτοι τὸ Ἀράχ, ἐξομοιοῦται τῷ βαρεῖ ᾱ ḗχῳ. Ὁ τέταρτος τόνος, ἥτοι τὸ Ράστ, ἐξομοιοῦται τῷ π̄δῃ ḗχῳ. Ὁ πέμπτος τόνος, ἥτοι τὸ Διουγκιάχ (α) ἐξομοιοῦται τῷ ḗ ḗχῳ, δστις μόνος ἔστιν ἀρχὴ καὶ οἰονεὶ θε-

(α) Διουγκιάχ, λέξις περσική, σύνθετος ἐκ τοῦ Διούν καὶ Εγκιάχ. Τὸ Διούն σημαίνει δόσι τὸ γκιάχ, τόπος ἢ βάσις· ὥστε εἰς τὸν Μουσικὴν Διουγκιάχ σημαίνει δευτέρα βάσις. Λέγεται δὲ τὸ Διουγκιάχ δευτέρα βάσις σχετικῆς πρὸς τὴν διαίρεσιν τῶν τόνων, ἵνα, ὡς εἴρηται, τὸ Γιεγκιάχ εἶναι ἡ πρώτη βάσις. "Ἄλλ' ἐν τῇ διαιρέσει τῶν χορῶν ἡχῶν τὸ Διουγκιάχ λαμβάνει τὰ πρωτεῖα καὶ εἶναι μείζων τόνος καὶ οἰονεὶ θεμέλιον αὐτῶν, τόσον παρ' ἡμῖν, δσον καὶ παρ' Ἀραβοπέρσαις. Ἐν ἄλλαις λέξεσι ἀρχὴ τοῦ πρώτου τροχοῦ εἶναι τὸ Γιεγκιάχ, πρώτη βάσις· ἀρχὴ δὲ τοῦ δευτέρου τροχοῦ εἶναι τὸ Διουγκιάχ γινόμενον γάτω πρώτη βάσις τοῦ δευτέρου τροχοῦ. Οἱ πλάγιοι ἡχοὶ κατατάσσονται ἐν τῷ πρώτῳ τροχῷ, ἐν φ πρωτεύει τὸ Γιεγκιάχ· οἱ δὲ κύριοι κατατάσσονται ἐν τῷ δευτέρῳ, ἐν φ πρωτεύει τὸ Διουγκιάχ, καὶ θάς θέλομεν ιδεῖ εἰς τὸ γ'. διάγραμμα.

μέλιον τῆς ἡμετέρας, καὶ τῆς τῶν Ἀραβοπερσῶν Μουσικῆς.
Ο ἕκτος τόνος, ἥτοι τὸ Σεγκιάχ (α), ἐξομοιοῦται τῷ δευτέρῳ
τῇ χωρὶς ὁ εἴδομος τόνος, ἥτοι τὸ Τζιαργκιάχ (β), ἐξομοιοῦται
τῷ τρίτῳ τῇ χωρὶς ὁ δέκτος τόνος, ἥτοι τὸ Νεβά, (γ), ὅπερ
ἐστὶν ἡ ἀντιφωνία τοῦ Γιεγκιάχ, ἐξομοιοῦται τῷ τετάρτῳ
τῇ χωρὶς. Καὶ οὕτω κατὰ σύγκρισιν τοῦ εἰρημένου σοφοῦ Δ. Καν-
τεμήρεως ἀποτελοῦνται οἱ παρ' ἡμῖν ὄκτω ἥχοι.

Οἱ δὲ Ἀραβοπέρσαι προσθέτουσιν εἰς τοὺς εἰρημένους κυρίους

(α) Σ ε γ κ ι ἄ χ, λέξις περσική, σύνθετος ἐκ τοῦ Σ ἐ καὶ Γ κ ι ἄ χ. Τὸ
Σὲ σημαίνει τὸ ι α, τὸ Γκιάχ τόπος ἢ βάσις· ὥστε εἰς τὴν Μουσικὴν Σεγκιάχ
σημαίνει τὸ ι τη βάσις. Λέγεται δὲ τὸ Σεγκιάχ τρίτη βάσις σχετικῶς πρὸς
τὴν διαίρεσιν τῶν τόνων τοῦ διαγράμματος· σχετικῶς δημιώς πρὸς τὴν διαίρε-
σιν τῶν κυρίων ἥχων τὸ Σεγκιάχ εἶναι δευτέρα βάσις καὶ ἐλάσσων τόνος.

(β) Τ ζ α ρ γ κ ι ἄ χ, λέξις περσική, σύνθετος ἐκ τοῦ Τ ζ ἐ ρ καὶ Γ κ ι ἄ χ.
Τὸ Τζέρ σημαίνει τέσσαρα· τὸ γκιάχ τόπος ἢ βάσις. Εἰς τὴν Μουσικὴν Τζιαρ-
γκιάχ δηλοτε τετάρτη βάσις τοῦ διαγράμματος. Καὶ ἐν μὲν τῇ διαιρέσει τῶν τό-
νων εἶναι πράγματι τετάρτη βάσις· ἀλλ' ἐν τῇ διαιρέσει τῶν κυρίων ἥχων τὸ
Τζιαργκιάχ εἶναι τρίτη βάσις καὶ ἐλάχιστος τόνος. Ἐν κεφαλαίῳ· τὸ μὲν
Διομυχιάχ εἶναι ὁ πρῶτος ἥχος καὶ ὁ μείζων τόνος· τὸ δὲ Σεγκιάχ εἶναι ὁ δεύ-
τερος ἥχος καὶ ὁ ἐλάσσων τόνος· τὸ δὲ Τζιαργκιάχ ὁ τρίτος ἥχος καὶ ἐλάχι-
στος τόνος. Αἱ τῶν τριῶν τούτων συμπληρώνται οἱ τρεῖς τόνοι τοῦ διατονι-
κοῦ γένους. Καὶ λύτων δὲ τῶν Ἀραβοπερσῶν ἔχόντων τὴν αὐτὴν ταύτην διεί-
ρσιν, ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου δι τῇ Μουσικῇ αὐτῶν πηγάζει ἐκ τῆς ἡμετέρας.

(γ) Τὸ Νεβά εἶναι ἐπίσης λέξις περσική. Ἐγγει δὲ τρεῖς σημασίαι· πρῶ-
τον δηλοτε μεσαῖαν μελιφδίαν, κατὰ τὴν διαιρέσιν τῶν τόνων τοῦ δια-
γράμματος, καὶ εἶναι ἡ ἀντιφωνία τοῦ Γιεγκιάχ· δεύτερον δηλοτε ἀνάπαυ-
σιν, κατὰ τὴν διαιρέσιν τῶν ὄκτω ἥχων καὶ διὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν καὶ
τρίτον ἀρμονίαν, ὥστε ἡμροσμένον εἶη ἐν τῷ πεντάχορδῳ σύγημα, τῷ τε-
τράχορδῳ, καὶ τῷ τρίχορδῳ καθ' ἡμῖν· τὸ ἐκ τούτων σύνθετον, ἥτοι τὸ ὄκτα-
χορδον λέγεται Ἀρμονία. Ἐν δὲ τῇ Μουσικῇ σημαίνει μεσαῖος τόνος
τοῦ διαγράμματος, καθότι, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Γιεγκιάχ,
εὑρίσκομεν τὸ Νεβά· ἀντιφωνία δὲ τοῦ Νεβά εἶναι τὸ Τζ Νεβά· καὶ οὕτως
ἀποτελεῖται ἡ δισδιαπασῶν κλίμαξ, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύεται καὶ διὰ τῆς Ηαγ-
δουρίδος.

ῆχους ἀλλούς τέσσαρας καὶ οὗτω ἀποτελοῦνται, ως εἴπομεν, τὰ δώδεκα κύρια Μαχάμια. Οἱ προστιθέμενοι οὖτοι τέσσαρες ἦχοι ἀνάγονται πάντοτε εἰς τοὺς ἡμετέρους ὄχτὼ ἤχους καὶ οὐδέποτε παραλλάσσουσιν, ἀλλ’ ἀποτελοῦσι τὸ αὐτὸ μέλος καὶ τὴν αὐτὴν φωνήν. Οἱ προστιθέμενοι οὖτοι καλοῦνται παρ’ ἡμῖν ἐπταφωνία τῶν κατιουσῶν φωνῶν, παρὰ δὲ Ἀραβοπέρσαις πρώτον σέτι ἡτοι πρώτος βαθμός.

Ἄκολούθως· δ ἔννατος τόνος, τὸ Χουσεΐνη, δστις ἐστὶν ἐπταφωνία τοῦ Ἀσηράν, ἐξομοιοῦται τῷ Ἀ··· ἤχῳ. Ὁ δέκατος τόνος, τὸ Ἐβίτζ, ἐπταφωνία τοῦ Ἀράκ, ἐξομοιοῦται τῷ βαρετῷ ἤχῳ. Ὁ δέκατος πρώτος τόνος, τὸ Γκερδανιέ, ἐπταφωνία τοῦ Τάστ, ἐξομοιοῦται τῷ Ἀ··· ἥ τῷ γῇ ἤχῳ. Ὁ δέκατος δεύτερος τόνος, τὸ Μουχαγιέρ, ἐπταφωνία τοῦ Διουγκιάχ, ἐξομοιοῦται τῷ πρώτῳ Ἀ··· ἤχῳ. Καὶ ἐνταῦθα ἀποτελοῦνται τὰ δώδεκα κύρια Μαχάμια τῶν Ἀραβοπερσῶν.

Εἰς ταῦτα οἱ Ἀραβοπέρσαι προσθέτουσιν ἄλλους τέσσαρας περδέδες (τόγους) Τίζια Νίτια καλουμένους καὶ οὐχὶ Μαχάμια.

Ἔμεῖς δνομάζομεν τοὺς τέσσαρας τούτους τόνος ἐπταφωνίαν τῶν καθολικῶν ἀνιουσῶν φωνῶν. Οἱ δὲ Ἀραβοπέρσαι δνομάζουσι τὴν προσθήκην ταύτην, Τζιφτὲ Σέτι, ἡτοι διπλοῦν δεύτερον βαθμόν. "Ολοι ἐν γένει οἱ περδέδες (τόνοι) ἐνεργοῦσιν εἰς τὰ μουσικὰ ὅργανα τῶν Ἀραβοπερσῶν τὰ ὅποια δνομάζουσιν οὖτοι Σάζια, οἷα Ταμβούρι, Κεμάνι, Νάϊ, Μισχάλι, κτλ. Ἐχουσι δὲ τὰ ὅργανα ταῦτα τοὺς αὐτοὺς περδέδες καὶ ἐνεργοῦσιν ἀνεξαιρέτως ὡς τὸ Ταμβούρι (πανδουρίς), ὅπερ ἐστὶ παρ’ αὐτοῖς καὶ παρ’ ἡμῖν τὸ ἐντελέστερον καὶ ἀκριβέστερον ὅργανον.

Ταῦτα ἐπιχυροῖ καὶ δ σοφός Δ. Καντεμήρις ἀναγνοῦς τὰ βιβλία τῆς μουσικῆς τῶν Ἀραβοπερσῶν.

Τούτων τῶν τεσσάρων φωνῶν, δηλαδή περδέδων, ὁ δέκατος

τρίτος τόνος, ὀνομαζόμενος Τίς σεγχιάχ, ἐστὶν ἡ ἑπταφωνία τῷ Σεγχιάχ, καὶ ἔξομοιοῦται τῷ δευτέρῳ ~~τῷ~~ ἥχῳ. Ὁ δέκατος τέταρτος τόνος, ὀνομάζεται Τίς τζιαργκιάχ· ἔξομοιοῦται δε τῷ τρίτῳ ~~τῷ~~ ἥχῳ. Ὁ δέκατος πέμπτος τόνος, ὀνομάζεται Τίς νεβά, ἐστὶν ἡ ἑπταφωνία τοῦ Νεβά, καὶ ἔξομοιοῦται τῷ τετάρτῳ ~~τῷ~~ ἥχῳ. Καὶ ὁ δέκατος ἕκτος τόνος, Τίς χουσεῖνι, ἑπταφωνία τοῦ Χουσεῖνι, ἔξομοιοῦται τῷ ~~ῷ~~ ἥχῳ. Καὶ ἐνταῦθα συμπληροῦνται οἱ δέκα ξεπρόδεες (τόνοι) τῆς πανδουρίδος, οἵτοι ἡ δισδιαπασῶν κλίμαξ τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἔξωτερικῆς ἐλληνικῆς ήμῶν Μουσικῆς.

Ἐπειδὴ ὁ σοφώτατος Δ. Καντεμῆρις παραλληλίζει ἐπιτυχέστατα τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἥχους μετὰ τῶν ἔξωτερικῶν Μαχαμίων, ἡμεῖς πρὸς ἐντελεστέραν ἀπόδειξιν τούτων ὑποθάλλομεν τῷ ἀκόλουθον τρίτον διάγραμμα, μετὰ μαρτυριῶν τῆς ἀρχαίας καὶ νέας μεθόδου, ἐν ᾧ φαίνονται εὐχρινέστατα τὰ κύρια Μαχάμια τῶν Ἀραβοπερσῶν καὶ οἱ ὄχτῳ ἥχοι, δηλαδὴ οἱ κύριοι καὶ οἱ πλάγιοι τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.

τίς	τίς χουσεῖνι
δη	τίς Νεᾶ
τίς	τίς τζαργκιάχ
τίς	τίς σεγκιάχ
τίς	μουχαγιέρ
π. δη	Γκερδανίς
τίς	Βελίτζ
τίς	χουσεῖνι
δη	Νεᾶ
τίς	τζαργκιάχ, έλάχισος.
χτος	σεγκιάχ, έλαχισων.
τίς	Διευγκιάχ, μείζων και ἀρχὴ τῶν κ. Μαχαριάν και τῶν καθ' ἡμάς ηχων.
π. δη	Πάστ
τίς	Αράχ
τίς	Αστράν
π. δη	Γεγκιάχ

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΙV.

Περὶ ῥυθμῶν.

Οἱ Ἀραβοπέρσαι ἔχουσι καὶ τὸ ὄνομα ὄμενον Οὐσούλι, ὅπερ ἐν τῇ Μουσικῇ αὐτῶν ἐστὶν ἀπαραίτητον. Τὸ οὐσούλι τοῦτο καλεῖται παρ' ἡμῖν ῥυθμός καὶ παρίσταται διὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων μουσικῶν καλουμένης χειρονομίας ητις ἐστὶ κίνησις τῆς χειρός, ἀφορῶσα εἰς ἴδιασμὸν τῆς μελωδίας καὶ εἰς κατάμετρησιν τοῦ χρόνου τοῦ εἰς τὴν μελωδίαν ἐξοδευομένου κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ῥυθμικῆς. Ὁ ῥυθμὸς ταῦτιζόμενος μετὰ τῆς χειρονομίας, εἶναι ἀναγκαιότατος εἰς τὴν Μουσικὴν ἐν γένει, καθότι πᾶν μεμελισμένον τεμάχιον μὴ συναῦδον τῷ ῥυθμῷ ἀντιβαίνει εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην. Διὰ τοῦτο προηγεῖται ἐνταῦθα τῶν τετονισμένων μελῶν τὸ περὶ ῥυθμῶν κεφάλαιον.

Ἄλλὰ παρὰ τοῖς Ἀραβοπέρσαις ὁ ῥυθμὸς καθίσταται οὐ μόνον ἀναγκαιότατος ἀλλὰ καὶ, ὡς εἴπομεν, ἀπαραίτητος, καθότι οὕτῳ μὴ ἔχοντες χαρακτήρας ὅπως γράφωσι τὰ μέλη, μόνον διὰ τῶν ῥυθμῶν δύνανται νὰ κρατῶσιν αὐτὰ εἰς τὴν μνήμην.

Παρ' Ἀραβοπέρσαις τὰ οὐσούλια, ἣτοι ῥυθμοί, γεννῶνται ἐκ τοῦ κτύπου τῶν χειρῶν ἐπὶ τῶν γονάτων τύπτοντες δὲ ἡμεῖς τὴν δεξιὰν χειρα προφέρομεν τὴν λέξιν Διούμ, τύπτοντες δὲ τὴν ἀριστερὰν προφέρομεν τὴν λέξιν Τέχ· καὶ πά-

λιν πρῶτον τὴν δεξιὰν καὶ ἔπειτα τὴν ἀριστερὰν προφέρομεν τὴν λέξιν Τεκέ, καὶ τελευταῖον τύπτοντες ταῦτοχρόνως ἀμφοτέρας προφέρομεν διπλασίως τὸ κάππα τῆς λέξεως ἵταντης, ἡτοι Τεκκέ. Ἡ χρῆσις τῆς λέξεως Τεκέ εἶναι τοιαύτη· προφερομένης μὲν τῆς συλλαβῆς Τε τύπτομεν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ γόνατος, προφερομένης δὲ τῆς λέξεως Κε τύπτομεν τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος, καὶ ἀναλόγως τοῦ ἀπαιτουμένου ρυθμοῦ τύπτομεν τὸ γόνυ πλέον ἢ ἀπαξ καὶ προφέρομεν αὐτὴν ὄλοχληρον Τεκκέ, καθὼς προσέτει διπλασιάζομεν ἐν τῇ προφορᾷ τὸ κάππα αὐτῆς οἶν Τεκκέ.

Ἐκ τούτου καταφαίγονται οἱ διάφοροι ρυθμοὶ σίτινες συνστανται εἰς τὸ μακρὸν καὶ τὸ βραχὺ, προφερομένων τῶν λέξεων Διούμ καὶ Τεκέ καὶ διπλασιαζομένου τοῦ κάππα Τεκκέ. Καὶ ἡ μὲν λέξις Διούμ εἶναι τὸ πρῶτον βραχύ, ἡ δὲ λέξις Διούσιον τὸ δεύτερον βραχύ, καὶ ἡ λέξις Τεκκέ τὸ μακρόν.

Ο δὲ προκύπτων σχηματισμὸς ἔχ τῶν λέξεων, δσαὶ συναγθῶσι καὶ ἔλθωσιν ἐπὶ τὸ αὐτό, καλεῖται ἐν οὐσούλι, ἡτοι εἰς ρυθμός. Ἐπὶ παραδείγματι, κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦτον ἐγένετο καὶ εἶναι ἐν χρήσει διούμος ὁ δνομαζόμενος Διούγιεκ καθότι οὗτος θεωρεῖται ὡς πρῶτος βραχὺς καὶ ἀποτελεῖται ἐξ δύτῳ κτύπων τῶν χειρῶν.

Τὸ Διούγιεκ εἶναι οἷονεὶ θεμέλιον τῶν οὐσουλίων, καθὼς ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ δὲ μὲν πρῶτος ἥχος θεωρεῖται ὡς θεμέλιον τῶν λοιπῶν· τὸ δὲ ἶσον ἀρχὴ καὶ θεμέλιον τῆς ποσότητος τῶν χαρακτήρων.

Ἐκ τῶν οὐσουλίων διποδάλλω ἐνταῦθα δώδεκα τὰ χρησιμώτερα καὶ ἀναγκαιότερα, καὶ ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν οὐσουλίων, ἡτοι ἀπὸ τοῦ Διούγιεκ, ἀποδεικνύω ἔκαστον αὐτῶν σεσημειωμένον τριχῶς.

ΟΥΣΟΥΔΑ ΔΙΟΥΓΙΕΚ.

o	i	I	ó	i
Δισθμ	Tε̄sx	T̄sx	Δισουδμ	Tε̄sx
2	4	2	2	2

Μετὰ τοῦ πρώτου βραχέος ἔχει 8 κτύπους.

ΟΥΣΟΥΔΑ ΣΟΦΙΑΝ.

o	i	I	T
Δισυ ου	ou οὺμ	Tε̄sxē	ε ε ε
4		5	

Μετὰ τοῦ πρώτου βραχέος ἔχει 9 κτύπους.

ΟΥΣΟΥΔΑ ΣΕΜΑΪ.

o	i	I	ó	i
Δισθμ	T̄sx	T̄sx	Δισूμ	Tε̄sx
1	4	4	4	2

Μετὰ τοῦ πρώτου βραχέος ἔχει 6 κτύπους.

ΟΥΣΟΥΔΑΙ ΤΖΕΜΠΕΡ.

ó	i	ó	o	o	I	I
Δισूμ	Tε̄sxē	Δισूμ	Δισूμ	Δισूμ	T̄sx	T̄sx
1	1	1	1	1	1	1
1	o	i				
T̄sx	Δισूμ	Tε̄sxē	Tε̄sxē	Tε̄sxē		
4	4	2	4	4		

Μετὰ τοῦ μακροῦ ἔχει 12 κτύπους.

ΟΥΣΟΥΛΑ ΔΕΒΡΙ ΚΕΠΙΡ.

ó	ó	I	o	I	
Διου ούμ	Διου ούμ	Tèx	Διούμ	Tèx	
2	2	4	4	4	
i	ó	i	i	i	
Tεχκε ε ε	Διου ου ου ούμ	Tε ε èx	Διου ούμ		
4	4	3		2	
i	ó	ó			
Διου ούμ	Texè	Texè			
2	2	2			
Μετὰ τοῦ πρώτου βραχέος ἔχει 26 χτύπους.					

ΟΥΣΟΥΛΑ ΠΕΡΕΒΣΑΝ.

ó	I	ó	I	ó	o
Διου ούμ	Tèx	Διου ούμ	Tèx	Διου ούμ	Διούμ
2	4	2	4	2	4
i	ó	o	i		
Tèx	Διούμ	Διούμ	Tεχèx	Texè	Texè
4	4	4	2	4	4
Μετὰ τοῦ δευτέρου βραχέος ἔχει 16 χτύπους.					

ΟΥΣΟΥΛΑ ΜΟΥΧΑΜΕΖ.

ó	i	ó	I	ó	ó
Διούμ	Texè	Διούμ	Tèx	Διούμ	Διούμ
4	4	4	4	4	4
i	o	ó	i	2	ó
Tèx	Texè	Διούμ	Tèx	Texè	Διούμ
4	4	4	4	4	4
i					
Tεχèx					
2		4	4		
Μετὰ τοῦ δευτέρου βραχέος ἔχει 16 χτύπους.					

ΟΤΣΟΥΛΑ ΡΕΜΕΑ.

ò	i	ò	2	2
Διου οùμ	Τεκκè	Διου οùμ	Τεκκè	Τεκκè
2	2	2	2	2
ò	2	ò	i	i
Διου οùμ	Τεκκè	Διοùμ	Διοùμ	Τεκκè
2	2	1	1	2
ò	i	ò	ò	1
Τεκκè	Διοùμ	Τèκ	Διοùμ	Διοùμ
2	1	4	1	1
i	—			
Τεχèκ	Τεχè	Τεχè		

Μετὰ τοῦ πρώτου βραχέος ἔχει 28 χτύπους.

ΟΤΣΟΥΛΑ ΧΑΦΙΦ

o	i	i	o	i	i	ò
Διοùμ	Τèκ	Τε ἐκ	Διοùμ	Τèκ	Τε ἐκ	Διου οùμ
1	1	2	1	1	2	2
2	o	1	i	i	ò	2
Τεκκè	Διοùμ	Τèκ	Τε ἐκ	Διου οùμ	Τεκκè	
2	4	4	2	2	2	
o	o	1	2	o	1	2
Διοùμ	Διοùμ	Τèκ	Τεκκè	Διοùμ	Τèκ	Τεκκè
1	1	1	1	1	1	1
o	1	—				
Διοùμ	Τεχèκ	Τεχè	Τεχè			
1	2	1	1			

Μετὰ τοῦ δευτέρου βραχέος ἔχει 32 χτύπους.

ΟΥΣΟΥΑ ΣΑΚΙΑ.

ó	2	ó	2	2
Διου ούμ	Τεχκὲ	Διου ούμ	Τεχκὲ	Τεχκὲ
2	2	2	2	2
ó	2	ó	i	i
Διου ούμ	Τεχκὲ	Διου ούμ	Τε ἐκ	Τε ἐκ Διου ούμ
2	2	2	2	2
ó	i	ó	i	i
Τε ἐκ	Διου ούμ	Τε ἐκ	Τε ἐκ	Διου ούμ Τεχκὲ
2	2	2	2	2
2	o	o	i	2
Διούμ	Διούμ	Τέκ	Τεχὲ	Διούμ
4	4	4	4	4
o	2	i	—	—
Διούμ	Τεχὲκ	Τεκὲ	Τεκὲ	
4	2	4	4	

ΟΥΣΟΥΑ ΝΙΜ ΣΑΚΙΑ.

ó	2	ó	2	2
Διου ούμ	Τεχκὲ	Διου ούμ	Τεχκὲ	Τεχκὲ
2	2	2	2	2
ó	2	o	i	i
Διου ούμ	Τεχκὲ	Διούμ	Τέκ	Τεχκὲ Διούμ
2	2	4	4	4
i	—	—	—	—
Τε ε ε χὲκ	Τεκὲ	Τεκὲ		
4	4	4		

Μετὰ τοῦ δευτέρου βραχέος ἔχει 24 κτύπους.

ΟΥΣΟΥΛ ΝΙΜ ΔΕΒΡΙ.

ò	ò	i	o	I	ò
Διού 2	ούμ 2	Διού 2	ου 4	Τεχ 4	Τεχέ 4
ο	—		I	I	
Διρύμ 4	Τε ε ε χέκ 4		Τεκκέ 2	Τεκκέ 2	

Μετὰ τοῦ δευτέρου βραχέος ἔχει 18 κτύπους.

Κατότι ἐπραγματεύθημεν ἀρχούντως ἐνταῦθα περὶ ρυθμῶν,
χρίνομεν ἀναγκαῖον εἰς τὸν βουλόμενον ἐκμαθεῖν τοὺς κτύπους
τῶν οὐσουλίων νὰ προσδράμῃ εἰς εἰδήμονα τῆς ρυθμικῆς διδά-
σκαλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Μέτρων.

Νομίζομεν καταλληλότερον νὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα διάλογον τὸ περὶ τούτων κεφάλαιον τοῦ Μεγάλου Θεωρητικοῦ τοῦ ἀστιδίμου Χρυσάνθου, ὡς ἀκριβὲς καὶ μὴ χρῆζον ιδιαιτέρας ἀναπτύξεως.

Ἐμμετρον μέλος λέγεται ἔκεινο, τοῦ ὅποίου οἱ χαρακτῆρες τῆς μελωδίας χωρίζονται μὲ κατὰ κάθετον γραμμής, περικλειούσσας μελωδίαν τόσων χρόνων, ὅσους περιέχει τὸ μέτρον. Συγχροτοῦνται δὲ τὰ μέτρα κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον:

Μία μὲν θέσις, μία δὲ ἄρσις, αἵτινες μετροῦσι χρόνους δύο, συγχροτοῦσι τὸ μέτρον ὅπερ σημαίνεται διὰ τοῦ 2. Κρούομεν δὲ εἰς τοῦτο τὸ μέτρον ἀπαξ μὲν τὸ γόνυ, ἀπαξ δὲ τὸν ἀέρα. Ταῦτίζεται δὲ τοῦτο τὸ μέτρον μὲ τὸν προκελευσματικὸν πόδα· ο Ι.

Μία μὲν θέσις, δύο δὲ ἄρσεις, αἵτινες μετροῦσι χρόνους τρεῖς, συγχροτοῦσι τὸ μέτρον ὅπερ σημαίνεται διὰ τοῦ 3. Κρούομεν δὲ εἰς τοῦτο τὸ μέτρον, ἀπαξ μὲν τὸ γόνυ, δις δὲ τὸν ἀέρα· ο ΙΙ· ἢ ἀπαξ μὲν τὸ γόνυ βραχέως, ἀπαξ δὲ τὸν ἀέρα μακρῶς· καὶ τότε ταῦτίζεται τοῦτο τὸ μέτρον μὲ τὸν ἵαμβον πόδα· ο Ι.

Δύο μὲν θέσεις, δύο δὲ ἄρσεις, αἵτινες μετροῦσι χρόνους τέσσαρας, συγχροτοῦσι τὸ μέτρον ὅπερ σημαίνεται διὰ τοῦ 4. Κρούομεν δὲ εἰς τοῦτο τὸ μέτρον, δὶς μὲν τὸ γόνυ, δὶς δὲ τὸν ἀέρα. Ταῦτίζεται δὲ τοῦτο τὸ μέτρον μὲ τὸν διπλοῦν προκελευσματικὸν πόδα· ο ο Ι Ι.

Δύο μὲν θέσεις, ἄρσεις δὲ τρεῖς, μετροῦσαι χρόνους πέντε, συγχροτοῦσι τὸ μέτρον ὅπερ σημαίνεται διὰ τοῦ 5. Κρούομεν δὲ εἰς τοῦτο τὸ μέτρον, δὶς μὲν τὸ γόνυ, τρεῖς δὲ τὸν ἀέρα, πρὸς δεξιά, πρὸς ἀριστερά, καὶ πρὸς τὰ ἄνω· εἰ δὲ κρούομεν θέσιν μακράν, θέσιν βραχεῖαν; καὶ ἄρσειν μακράν, ταῦτίζεται τοῦτο τὸ μέτρον μὲ τὸν πόδα, διομαζόμενον Πάιων διάγυιος· ο ο Ι.

Δύο μὲν θέσεις, ἄρσεις δὲ τέσσαρες, μετροῦσι χρόνους ἕξ, συγχροτοῦσι τὸ μέτρον ὅπερ σημαίνεται διὰ τοῦ 6. Κρούομεν δὲ εἰς τοῦτο τὸ μέτρον, δὶς μὲν τὸ γόνυ, τρεῖς δὲ τὸν ἀέρα, πρὸς δεξιά, πρὸς ἀριστερά, καὶ πρὸς τὰ ἄνω μακρῶς. Εἶναι προσέτι καὶ ἄλλα μέτρα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν εὐρωπαίων μουσικῶν, τὰ δόποια διομάζονται. Σύνθετα· ταῦτα ἐπειδὴ ἀχρηστοῦσι παρ' ἡμῖν, παραλίπομεν.

"Οταν χωρίζωμεν τὴν μελωδίαν, ἀφοῦ εἶναι γεγραμμένη ἐντελώς, μὲ τοὺς χαρακτῆρας τῆς ποσότητος, καὶ μὲ τὰ σημεῖα τῆς ποιότητος, μὲ κανὲν ἀπὸ τὰ εἰρημένα μέτρα, σύροντες τὰς κατὰ κάθετον γραμμάς, ὁφείλομεν νὰ προσέχωμεν τὰ ἔξης:

"Οσὲς θέσεις καὶ ἄρσεις περιέχει τὸ μέτρον, τόσων χρόνων μελωδίαν πρέπει νὰ γράφωσιν οἱ χαρακτῆρες, οἵτινες ἐμπερικλείονται ὑπὸ τῶν κατὰ κάθετον γραμμῶν· οἷον, ἐὰν μὲν τὸ μέτρον περιέχῃ θέσιν καὶ ἄρσιν, αἱ κατὰ κάθετον γραμμαὶ περικλείουσι χαρακτῆρας, γράφοντας μελωδίαν δύο χρόνων. Ἐάν δὲ τὸ μέτρον περιέχῃ θέσιν καὶ δύο ἄρσεις, αἱ κατὰ κάθετον γραμμαὶ περικλείουσι χαρακτῆρας, γράφοντας μελωδίαν τριῶν χρόνων· κτλ.

'Ενίρτε ἐνθα πρέπει νὰ χωρισθῇ τὸ μέτρον διὰ τῆς κατὰ κά-

θετον γραμμῆς, τυγχάνει χαρακτήρ αἴτητος διὰ τὴν μακρότητα τοῦ φθόγγου του· τότε ἀφίνομεν μὲν αὐτὸ τὸ μέτρον ἀχριστον, τέμνομεν δὲ τὸ μετ' αὐτό. Καὶ ἐπειδὴ γίνεται ἐν μέτρον δκτῷ χρόνῳ, τῇγουν δένο θέσεων καὶ δύο ἀρσεων, καὶ πάλιν δύο θέσεων καὶ δύο ἀρσεων, ἐγγράφεται τῷ μέτρῳ πρὸς γνώρισιν ὁ 8 ἀριθμός. Διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ 7, καὶ ὁ 6, καὶ ὁ 5, καὶ ὁ 3, καὶ ὁ 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Ηερὸν ἔμφασεως.

Ἐμφασις εἶναι τὸ νὰ ἀρχίζῃ καὶ νὰ τελειώνῃ ὅμοιο μὲ τὸ μέτρον τὸ ἐμμελὲς μάκρος τῆς συλλαβῆς τῆς σημαντικῆς λέξεως· οἷον, εἰς τὸ Τὰς ἑσπερινάς, αἱ συλλαβαὶ καὶ ρι, τῆς λέξεως Κύριε λαμβάνουσιν ἐμμελὲς μάκρος.

Τοῦτο τὸ μάκρος εἶναι χρόνων τεσσάρων· ἐὰν καὶ τὸ μέτρον, μὲ τὸ ὅποιον μετρῷ τὸ τροπάριον δίλον, εἶναι χρόνων τεσσάρων, σώζω τὴν ἔμφασιν· εἰ δὲ μή, παραβλάπτω αὐτήν.

Ἡ μελωδία τῶν συλλαβῶν καὶ ρι διαρκοῦσα χρόνους δκτῷ, περικλείεται ἀπὸ δύο μέτρα, τὰ διὰ τοῦ 4 σημειώμενα. Λοιπὸν τὸ μὲν πρῶτον, ἔχον τὴν κατὰ κάθετον γραμμὴν πρὸ τοῦ Ὀλίγου, περικλείει τὸ Ὀλίγον, τὰ Κεντήματα, τὴν Πετα-

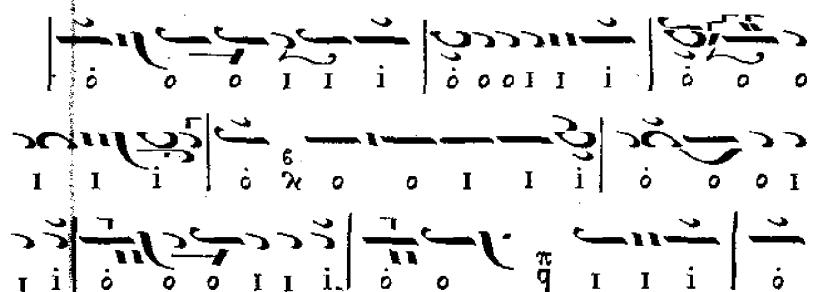
στήν, καὶ τὴν Ἀπόστροφον· μεθ' ἣν κεῖται ἡ κατὰ κάθετον γραμμή· τὸ δὲ δεύτερον περικλείει τὸ Ἰσον, τὴν Ὑποφροήν, τὸ Ὁλίγον, καὶ τὴν Ἀπόστροφον· μεθ' ἣν κεῖται πάλιν ἡ κατὰ κάθετον γραμμή. Ἄρα τὸ ἐμμελὲς μάκρος τῶν συλλαβῶν ἀρχίζει καὶ παύει ὄμοιο μὲ τὸ μέτρον.

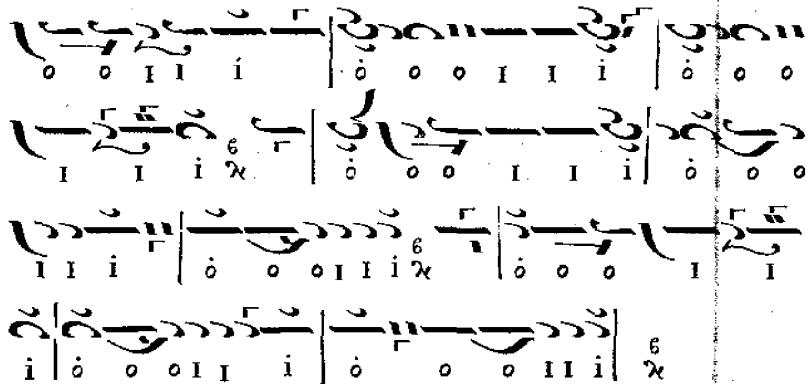
Οπου τύχει ἐμμελὲς μάκρος συλλαβῆς, ἐκεῖθεν ἀρχίζομεν νὰ χωρίζωμεν τὰ μέτρα, εἴτε τετράχρονον εἶναι, εἴτε δίχρονον. Καὶ ἀν προηγήται φθόγγος τελικός, δστις δύναται νὰ ἥγαι καὶ βραχὺς, καὶ δίχρονος, καὶ τρίχρονος, διορίζεται ὁ χρόνος τούτου τοῦ φθόγγου ἀπὸ τὴν ἐπομένην ἐμφασιν. Καθὼς εἰς τὸ αὐτὸ τροπάριον κατὰ τὴν λέξιν εὐχάς, ἡ συλλαβὴ χας γίνεται τρίχρονος διὰ τὰς ἐπομένας ἐμφάσεις τῶν συλλαβῶν καὶ καὶ βι.

Περὶ ἐμφάσεως ῥυθμικῆς.

Ἐμφασις ῥυθμικὴ εἶναι τὸ νὰ συντρέχῃ κάθε ἔνας ψόφος τοῦ ῥυθμοῦ μὲ κάθε ἔνα φθόγγον τῆς μελωδίας· ἥγουν τὸ νὰ δέχηται ἔνα φόρον ἀρσεως ἡ θέσεως τοῦ ῥυθμοῦ κάθε ἔνας χαρακτήρ τῆς μελωδίας. Διὰ δὲ σαφήνειαν τούτου ἀς ῥυθμισθῇ μὲ τὸν ῥυθμόν, ὁ ο ο Ι Ι i, δστις ὀνομάζεται Δάκτυλος κατὰ ρεῖον τὸν Ἰαμβοειδῆ, ἡ μελωδία τοῦ Θείῳ καλυφθείσ.

Ἔνας λέγετος ⁶ καὶ

Αἱ κατὰ κάθετον γραμμαὶ περικλείουσι χαρακτήρας τῆς μελωδίας τόσους, δσους ὁ ρυθμὸς ζητεῖ διὰ λογαριασμὸν τῶν χρόνων του. Λοιπὸν εὐθὺς μετὰ τὴν γραμμὴν κεῖται Ὁλύγον μὲ Κέντημα, καὶ παριστᾶται φθόγγος ὁ Δι· αὐτὸς ζητεῖ δύο χρόνους, καὶ συντρέχει μὲ τὸν ψόφον τοῦ ὁ, ζητοῦντος δύο χρόνους· είτα κείνται δύο Ἰσα, παριστῶντα φθόγγους τοὺς Δι Δι, ζητοῦντας ἀνὰ χρόνον ἔνα, καὶ συντρέχοντας μὲ τοὺς ψόφους τῶν ο ο, ζητοῦνταν ἀνὰ χρόνον ἔνα. Ἐπειτα κείνται Ἀκόστροφος καὶ Ἰσον, παριστῶντα φθόγγους τοὺς Γα Γα, ζητοῦντας ἀνὰ χρόνον ἔνα, καὶ συντρέχοντας μὲ τοὺς ψόφους τῶν Ι Ι, ζητοῦνταν ἀνὰ χρόνον ἔνα. Μετέπειτα κείται Ὁλύγον, παριστῶν φθόγγον τὸν Δι, ζητοῦντα δύο χρόνους, καὶ συντρέχοντα μὲ τὸν ψόφον τοῦ ι, ζητοῦντος χρόνους δύο, καὶ τελεόντει ὁ ρυθμός.

“Οποιος χαρακτήρ ἔχει Γοργόν, η Δίγοργον, κτλ., δένεται μὲ τὸν ἡγούμενον φθόγγον, καὶ λογίζεται ὡς ἔνας φθόγγος, καὶ δύναται νὰ συντρέχῃ μὲ ψόφον ζητοῦντα χρόνον ἔνα· καὶ ἀν ὁ ἡγούμενος χαρακτήρ ἔχῃ καὶ κλάσμα, η διπλῆν κτλ., ὁ φθόγγος τούτου δμοῦ μὲ τὸν φθόγγον τοῦ χαρακτῆρος, δστις ἔχει τὸ γοργόν, η δίγοργον, παρεξετάζεται μὲ τὸν ψόφον τοῦ σημείου τοῦ ρυθμοῦ. Λοιπὸν οὗτω λέγομεν, δτι κάθε ἔνας ψόφος συντρέχει μὲ κάθε ἔνα φθόγγον.

Ἄφ τὰ τέλη τῶν μελωδιῶν τῶν ἄλλων στίχων, δὲν συγκαταλήγωσι μὲ τὰ τέλη τῶν ρυθμῶν, τὸ τέλος δύμως τῆς μελωδίας τοῦ τελευταίου στίχου τοῦ τροπαρίου πρέπει νὰ συγκαταλήγῃ μὲ τὸ τέλος τοῦ ρυθμοῦ. Διὰ τοῦτο ἀν οἱ πρῶτοι τρεῖς στίχοι περιέχωσι δεκάκις τὸν ρυθμόν, οἱ τελευταῖοι δύο περιέχουσι τὸν αὐτὸν ρυθμὸν ἑξάκις, ἥγουν τρεῖς ἔκαστος, χωρὶς νὰ περισσεύῃ οὕτε τοῦ ρυθμοῦ ἡ μελωδία τοῦ στίχου, οὕτε τῆς μελωδίας αὐτοῦ, ὁ ρυθμός.

Εἰς τὴν ρυθμικὴν ὁ χρόνος δστις περνᾷ χωρὶς φθόγγου πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ρυθμοῦ, (τὸ ὅποιον γίνεται δταν ὁ ρυθμὸς περισσεύη τῆς μελωδίας περὶ τὰ μέσα τοῦ τροπαρίου), δνομάζεται χρόνος Κενός· τοῦτον ἥμεται σημαίνομεν μὲ τὴν ἀπλῆν, ἡ διπλῆν, ἡ τριπλῆν, κατὰ τὸ μάκρος τὸ δποῖον ἔχει. Οὗτος ὁ Κενός χρόνος, ἀν ἦναι ἐλάχιστος, λέγεται Λεῖμμα ρυθμῶν καὶ ἀν ἦναι μακρός, ἥγουν διπλάσιος τοῦ ἐλαχίστου, λέγεται Πρόσθετος.

Ἐκεῖνα τὰ δποῖα ἡ πολυχρόνιος τριβὴ καὶ περιέργεια δύναται νὰ προσδιορίσῃ διὰ τὴν ἐμφασιν, εἶναι τὰ ἔξης: Ποία μελωδία ἴδιάζει τῷ ὁ, καὶ ποία τῷ ἵ, ἡ τῷ ο, καὶ τῷ Ι· καὶ ποία μὲν μελωδία ἀνήκει τῷ δε τῷ ρυθμῷ, ποία δὲ τῷ δε. Καὶ ἀν εἰς μίαν μελωδίαν ἀνήκωσι διάφοροι ρυθμοί, ἡ ἀν εἰς ἓνα ρυθμὸν ἀνήκωσι διάφοροι μελωδίαι· καὶ ἔτι ποῖος μὲν ρυθμὸς συγάρχεται τῆς μελωδίας, καὶ ποῖος ἀρχεται μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς μελωδίας.

Ἡ πολυχρόνιος λοιπὸν τριβὴ καὶ περιέργεια εἶναι ἡ μόνη δδηγδεῖ καὶ διδάσκαλος διὰ νὰ δρίσῃ τὰ συστατικὰ ταῦτα τῆς ἐμφάσεως καὶ καταστήσῃ οὕτω τὸν περὶ αὐτὰ καταγενόμενον εἰδήμονα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ τῶν χαρακτήρων τῶν φθόγγων.

§ 1.

Οἱ χαρακτῆρες, δι' ὧν γράφεται ἡ ποσότης τῆς μελῳδίας καὶ παρίστανται οἱ φθόγγοι τοῦ γραφομένου μέλους, ἀπὸ τοῦ "Ισου ἀρχόμενοι, εἰσί, κατὰ τὴν ἀρχαίαν μέθοδον, δεκαπέντε καὶ διαυροῦνται εἰς ἀνιόντας καὶ κατιόντας.

Καὶ οἱ μὲν ἀνιόντες εἰσὶν ἐννέα· Ἰσον, Ὁλίγον, Ὁξεῖα, Πεταστή, Πελαστόν, Κούφισμα, Κεντηματα, Κέντημα καὶ Υψηλή.

Οἱ δὲ κατιόντες, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀποστρόφου, εἰσὶν ἕξ· Ἀπόστροφος, Δύο ἀπόστροφοι ἢ τοι Σύνδεσμοι, Κρατημοῦπόρροον, Υπορρόη, Ἐλαφρὸν καὶ Χαμηλή.

Ἐξ αὐτῶν πέντε κατέστησαν εἰς τὴν νέαν μέθοδον περιττοί· ἢτοι, ἡ Ὁξεῖα, τὸ Πελαστόν καὶ τὸ Κούφισμα, ἐκ τῶν ἀνιόντων· οἱ Σύνδεσμοι καὶ τὸ Κρατημοῦπόρροον, ἐκ τῶν κατιόντων.

Διελθῶν πολλὰ τῆς ἀρχαίας γραφῆς συγγράμματα καὶ ἀντιπαραβαλῶν τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν νέαν μέθοδον, ἐπείσθην κἀγώ δτι πρόγματι οἱ πέντε οὗτοι χαρακτῆρές εἰσιν ὅλως περιττοί εἰς τὴν νέαν μέθοδον.

Κατέστησαν δὲ περιττοί, διότι, γενομένης τῆς ἐντελεῖς ἀνα-

λόσεψ τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν σημαδοφώνων ὑπὸ τῶν ἀσιδίμων ἔριῶν διδασκάλων, οἱ πέντε οὗτοι χαρακτῆρες δὲν χρησιμεύουσι πλέον ἐν τῇ νέᾳ μέθόδῳ.

Καὶ τὴν μὲν χρῆσιν τῆς Ὀξείας ἀναπληροῖ, κατὰ τὴν νέαν μέθοδον, τὸ Ὀλίγον, τὴν δὲ τοῦ Πελαστοῦ καὶ τοῦ Κουφίσματος η Πεταστή. Τὴν δὲ χρῆσιν τοῦ Συνδέσμου ἀναπληροῖ η Ἀπόστροφος καὶ τὴν τοῦ Κρατημούπορρόβου τὸ Ἐλαφρόν.

Ἄλλὰ ταῦτα διὰ βραχέων, καθότι περὶ τῶν πέντε τούτων περιττῶν χαρακτήρων διαλαμβάνει ἐκτενέστερον τὸ ἔτερον βιβλίον ὅπερ ἐκδώσω προσεχῶς ὑπὸ τὸν τίτλον: Ὁδηγὸς πρὸς ἐξήγησιν εἰς τὴν νέαν μέθοδον τῆς ἀρχαίας στενογραφίας τῶν μουσικῶν χαρακτήρων καὶ διαφόρων σημαδοφώνων.

Οἱ διπολειπόμενοι δέκα χαρακτῆρες, χρήσιμοι εἰς τὴν νέαν μέθοδον, γράφονται καὶ δνομάζονται οὕτω:

ΑΝΙΟΝΤΕΣ.

Ίσον	ʃ	0
Όλιγον	l	a
Πεταστή	c	a
Κεντήματα	u	a
Κέντημα	j	β
Ύψηλή.	γ	δ

ΚΑΤΙΟΝΤΕΣ.

Ἀπόστροφος	>	a
Ύπορροή	,	2
Ἐλαφρόν	ç	β
Χαμηλή.	ç	δ

Ἐκαστος τῶν δέκα τούτων χαρακτήρων τῆς ποσότητος παριστᾶ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ὡς ἀκολούθως:

Τὸ Ἰσον προίσταται δλων τῶν χαρακτήρων, ἔχει τὴν δύναμιν τῆς ἴσοτητος, οὕτε ἀναβαίνει οὕτε καταβαίνει, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον μηδέν, Οὐ φέρει δὲ πάντοτε τὴν ἴσοτητα τοῦ φθόγγου τοῦ πρὸ αὐτοῦ χαρακτῆρος ἢ τῆς μαρτυρίας τοῦ ἀρχομένου ἥχου. Εἰς δὲ τὴν σύνθεσιν τῶν χαρακτήρων ἐκτελεῖ πολλὰ καὶ ποικίλα, ὡς θέλομεν ἵδει εἰς τὰ παραδείγματα τῆς ὀρθογραφίας. Ἐκ τούτου καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν αὐτὸν ἀρχήν, μέσην καὶ τέλος, πάντων τῶν χαρακτήρων καὶ σημαδοφώνων.

Τὸ Ὀλίγον ἀναβαίνει ἐλευθέρως μίαν φωνὴν, ὅπερ δηλοῖ τὸ προκείμενον α.

Ἡ Πεταστὴ ἀναβαίνει ἐπίσης μίαν φωνὴν, ἀλλ' ἔχει καὶ τὴν δεύτητα, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον α.

Τὰ Κεντηματα. Ὡσαύτως ἀναβαίνουσι μίαν φωνὴν, ἀλλ' ἡ πίως, δηλαδὴ ἐλαφρῶς πως καὶ οὐχὶ ἐλευθέρως μεταχειριζόμεθα δὲ αὐτὰ μόνον εἰς τὴν συνεχῆ ἀνάβασιν, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον α.

Τὰ Κέντημα. ἀναβαίνει δύο φωνὰς ὑπερβατῶς καὶ οὐχὶ κατὰ συνέχειαν, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον β.

Τελευταῖος ἐκ τῶν ἀνιόντων ἡ Ψηλὴ ἀναβαίνει ὑπερβατῶς τέσσαρας φωνάς, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον δ. Αἱ δὲ ἐν τῷ μέσῳ δύο φωναὶ σιωπῶνται.

Εἰς δὲ τοὺς κατιόντας χαρακτῆρας λαμβάνει τὰ πρωτεῖα ἡ Ἄποστροφος, ἥτις ἀπὸ τὴν βάσιν ἐν ἡ εὐρισκόμεθα στρέφει πρὸς τὰ κάτω καὶ φανερόνει τὸν πρῶτον κατιόντα φθόγγον. Τοῦτο δὲ δηλοῖ τὸ προκείμενον α.

Ἡ δὲ Ψπορφόη, καταβαίνει δύο φθόγγους οὐχὶ ὑπερβατῶς ἀλλὰ συνεχῶς, καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ προκείμενον ἀραβικὸν ἀριθμητικὸν στοιχεῖον 2. Ὦνομάσθη δὲ οὗτω, διότι δὲ ἡ κατάβασις τῆς φωνῆς ρέει διὰ τοῦ λάρυγγος ὡσεὶ ρέον ὄδωρ ἐν ταῖς πέτραις καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον αὐτὴν Ψπορφόην οἵονεὶ ἀπορρέειν τὴν φωνὴν ἀπὸ τοῦ λάρυγγος.

Τὸ δὲ Ἐλαφρόν καὶ, ἀντίθετον τοῦ Κεντήματος, καταβαίνει δύο φωνὰς ὑπερβατῶς. Ἡ πρώτη φωνὴ σιωπᾶται, ἡ δευτέρα ἐκφωνεῖται, καὶ τοῦτο δῆλοι τὸ προκείμενον β.

Τέλος ἡ Χαμηλή, καὶ, ἀντίθετος τῆς Ὑψηλῆς καταβαίνει τέσσαρας φωνὰς ὑπερβατῶς. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ σιωπῶνται οἱ δύο φθόγγοι καὶ ὁ τέταρτος ἐκφωνεῖται.

Περὶ διαφορέσσεως τῶν χαρακτήρων.

§ 2.

Τῶν δέκα χαρακτήρων τῆς ποσότητος διαιρουμένων εἰς τρεῖς τάξεις, εἰς Σώματα, εἰς Πνεύματα καὶ εἰς Οὐδετέρα, οἵτινες φωναράς σώματα οὔτε πνεύματα ὄντας, τὰ μὲν σώματά εἰσι ταῦτα :

Ἄνιόγτες: καὶ, καὶ, καὶ, καὶ Κατιόντες καὶ, καὶ.

Γράφονται δὲ μόνα εἰς τὴν σύνθεσιν, πιθεμένου πρώτου τοῦ Ἰσού, ἔχοντος, ὡς ἐβρέθη, τὴν δύναμιν τῆς ἴσοτητος καὶ γραφομένου διὰ τοῦ μηδενός, θ. Ὁντος δὲ τοῦ Ἰσού ἀρχῆς τῶν χαρακτήρων καί, κατὰ τοὺς ἀρχαίους, ἀρχῆς, μέσης καὶ τέλους τῆς μουσικῆς τέχνης, ἡμεῖς συναριθμοῦμεν αὐτὸν μετὰ τῶν σωμάτων καὶ δυνάμεθα νὰ τὸ γράφωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς συνθέσεως.

Τὰ δὲ πνεύματά εἰσι ταῦτα: καὶ.

Τὰ πνεύματα δὲν γράφονται μόνα, ἵστανται πάντοτε μετὰ τῶν σωμάτων· καθὸ δὲ πνεύματα ὑποτάσσουσι τὰ σώματα αὐτῶν.

Οἱ δὲ Οὐδέτεροι χαρακτῆρές εἰσιν οἱ λοιποὶ δύο, οἵτινες τὰ Κεντήματα καὶ ἡ Ὑπορρίφη, . Ωνομάσθησαν δὲ οὐδὲ τεροι διότι, ὡς εἴρηται, οὔτε εἰς τὴν τάξιν τῶν σωμάτων οὔτε εἰς τὴν τάξιν τῶν πνευμάτων ἀγήκουσι.

Τὰ Κεντήματα ταῦτα μεταχειρίζομεθα εἰς τὴν συνεχῆ ἀνάβασιν καὶ εἰς τὴν σύντομον ἀπαγγελίαν τῆς μελωδίας. Προφέρονται ήπιως καὶ δὲν διατρίβουσι πλέον τοῦ ἐνδός χρόνου (χτύπον), καὶ διὰ τοῦτο δὲν δέχονται χρονικὰ σημεῖα. Προσέτι δὲν υποτάσσουσι τὰ σώματα, καθότι δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν πνευμάτων.

‘Η δὲ γένος φύγγοι καταβαίνουσιν ἐν τῇ ἀπαγγελίᾳ ἀνευ τομῆς τῆς φωνῆς καὶ ὡς ἀπορρέουσιν.

Περὶ συνθέσεως τῶν χαρακτήρων,

§ 3.

Εἰς τὴν σύνθεσιν γράφονται ἀσυνθέτως, ἵτοι τίθεται ἔχαστος μόνος εἰς τὴν σειράν, οἱ ἀκόλουθοι σώματα δύντες χαρακτήρες:

Τὸ Ισον τ, τὸ Ὀλίγον τ, ἡ Πεταστή τ, ἡ Ἀπόστροφος τ, τὸ Ἐλαφρόν τ, καὶ ἡ Χαμηλή τ.

Οἱ δὲ λοιποί, πνεύματά τε καὶ σύδετεροι, δὲν δύνανται νὰ γραφῶσι μόνοι, ἀλλ’ ἴστανται ἐμπροσθεν, ἀνωθεν ἡ κάτωθεν τῶν σωμάτων ὃν αὐξάνουσι καὶ τὴν ποσότητα, π. χ. Φταν τὸ Κέντημα συντεθῆ τῷ Ὀλίγῳ ἐμπροσθεν ἡ κάτωθεν αὐτῷ οὕτω τ, φανερόνει τὸν δεύτερον ὑπερβατῶς ἀνιόντα φύγγον, καθότι τὸ Κέντημα, ὡς πνεῦμα, υποτάσσει τὸ Ὀλίγον καὶ λογίζεται μόνον ἡ ποσότης τοῦ Κεντήματος. “Οταν δὲ τὸ Κέντημα τεθῇ ἀνωθεν τοῦ Ὀλίγου οὕτω τ, δεικνύει τὸν τρίτον ὑπερβατῶς ἀνιόντα φύγγον, καὶ λογίζεται ἡ ποσότης καὶ τῶν δύο χαρακτήρων.

Τὸ Ὀλίγον υποτάσσεται δρόσλων τῶν χαρακτήρων ἐκτὸς τῶν Κεντημάτων, τὰ δροῖα δὲν υποτάσσουσιν αὐτό, ἀλλ’ οὔτε υποτάσσονται.

“Οταν ἡ Χψηλὴ τεθῇ ἐμπροσθεν τοῦ Ὀλίγου οὕτω τ, ἡ δύναμις, δηλαδὴ ἡ ποσότης τοῦ Ὀλίγου ἀπόλλυται καὶ λογίζεται μόνον ἡ ποσότης τῆς Χψηλῆς.

"Οταν δὲ τεθῇ ἡ Ὑψηλὴ σπισθεν τοῦ Ὀλίγου οὗτω , ἢ
ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ οὗτω , δὲν ὑποτάσσει τὸ Ὀλίγον καὶ
λογίζεται ἡ ποσότης ἀμφοτέρων τῶν χαρακτήρων.

"Οταν ἡ Ὑψηλὴ τεθῇ ἐμπροσθεν τῆς Πεταστῆς οὗτω , ἢ
Πεταστὴ ἀπόλλυσι τὴν ποσότητα οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ὁξύτητα,
ἥτοι τὴν δύναμιν αὐτῆς. Ἐὰν ὅμως ἡ Ὑψηλὴ τεθῇ σπισθεν τῆς
Πεταστῆς οὗτω , ἢ ἐν τῷ μέσῳ οὗτω , τότε λογίζεται
ἀμφοτέρων τῶν χαρακτήρων ἡ ποσότης.

"Οταν τὸ Ὀλίγον ἢ τὸ Κέντημα , τεθῇ ἀνωθεν τῆς
Πεταστῆς οὗτω , καὶ οὗτω , δὲν ὑποτάσσεται αὐτοῖς
καὶ λογίζεται ἐπίσης ἀμφοτέρων ἡ ποσότης.

Προσέτι τὸ Ὀλίγον καὶ ἡ Πεταστὴ ὑποτάσσονται ὅλων τῶν
κατιόντων χαρακτήρων καὶ τοῦ Ἰσου. "Οταν ὅμως τεθῶσιν ἀ-
νωθεν αὐτῶν οὗτως , , , , ,
 , , , , , , ,
ὑποτάσσονται μὲν καὶ οἱ δύο οὗτοι χαρακτῆρες, Ὀ-
λίγον καὶ Πεταστὴ, ἀλλ' ἡ δύναμις καὶ ἡ ὁξύτης τῆς Πεταστῆς
δὲν ἀφαιρεῖται.

Μόνα δὲ τὰ Κεντήματα δὲν ὑποτάσσονται τὸ Ὀλίγον, ὡς ἀ-
νωτέρω ἐρρέθη, ἀνωθεν, ἡ κάτωθεν, ἡ καὶ ἐμπροσθεν γραφό-
μενα οὗτω , , .

Τὸ Ἔλαφρὸν ὅταν ὑποτάξῃ τὴν Ἀπόστροφον οὗτω , οἱ
δύο φθόγγοι τοῦ Ἔλαφροῦ, ἀντὶ ὑπερβατῶς, προφέρονται κατὰ
συνέχειαν, λαμβανομένης τῆς μὲν Ἀπόστροφου εἰς τόπον Γορ-
γοῦ, τοῦ δὲ Γοργοῦ λογιζομένου εἰς τὸν πρῶτον φθόγγον τοῦ
Ἐλαφροῦ, καὶ δεύτερος φθόγγος αὐτοῦ κατέχει θέσιν.

Τὸ Ὀλίγον καὶ ἡ Πεταστὴ ὑποτάσσονται προσέτι καὶ ὑπὸ
τοῦ συνεχοῦς ἐλαφροῦ οὗτω , , ἀλλ' ἡ ὁξύτης τῆς
Πεταστῆς μένει πάντοτε, ὡς εἴπομεν.

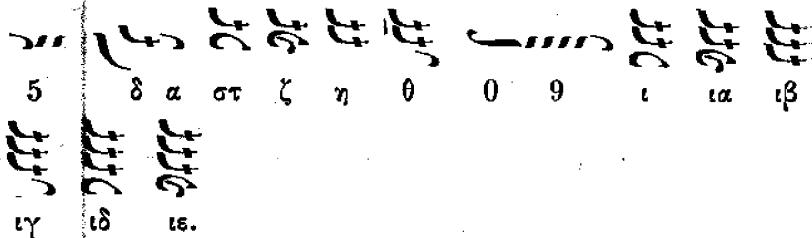
Παρατίθεμεν ἐνταῦθα Γενικὸν Πίνακα τῶν διαφόρων συνθέσεων τῶν χαρακτήρων, ἀνιόντων τε καὶ κατιόντων, συμπλεκομένων ἀλλήλοις καὶ αὐξανόντων οὗτω τὴν ἑαυτῶν ποσότητα· καὶ τὰ μὲν κάτωθεν αὐτῶν γράμματα δεικνύουσι τὸ ὑπερβατόν, οἱ δὲ ἀριθμοὶ τὴν συγέχειαν.

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΙΟΝΤΩΝ.

$\overline{\alpha}$
0	0	α	2	2	2	β	β	β	γ
δ	ϵ	ϵ	α	$\sigma\tau$	$\sigma\tau\alpha$	ζ	η	0	0
ι	$\iota\alpha$	$\iota\beta$	$\iota\gamma$	$\iota\delta$	$\iota\epsilon$				
θ	$\theta\alpha$	$\theta\beta$	$\theta\gamma$	$\theta\delta$	$\theta\epsilon$				
0	β	γ	δ	ϵ	$\sigma\tau$	ζ	η	0	$\iota\beta$
$\iota\gamma$	$\iota\delta$	$\iota\epsilon$							

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΙΟΝΤΩΝ.

$\overline{\alpha}$
2	2	0	2	$\alpha\alpha$	$\beta\alpha$	2	α	2	2
γ	$\beta\alpha\alpha$	3	0	3	2	2	ϵ	0	4

Καὶ τοι μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ δεκαπέντε αἱ συνθέσεις τῶν χαρακτήρων δὲν φθάνουσι ποτέ, ἡμεῖς ἐκρίναμεν καλὸν νὰ σημειώσωμεν αὐτὰς ἐν ἑκτάσει, δπως ἐὰν τυχὸν ἀπαντηθῇ ποτε τοιαύτη σύνθεσις, μὴ φανῆ παράδοξος καὶ δυσεξήγητος.

Περὶ τῶν ὑποστατικῶν σημείων.

§ 4.

Τὰ ὑποστατικὰ σημεῖα, εἰς ἔγχρονα καὶ ἀχρονα διαιρούμενα, εἰσὶν ἔνδεκα τὰ ἀκόλουθα :

ΕΓΧΡΟΝΑ ΤΕΣΣΑΡΑ.

Τὸ Κλάσμα

Ἡ Αἰτλῆ

Τὸ Γοργὸν

Τὸ Ἀργόν.

Ἡ Βαρεῖα

Τὸ Ὁμαλὸν

Τὸ Ἀντικένωμα

Τὸ Ψηφιστόν

Τὸ Ἐτερον τὸ
καὶ Σύνδεσμος

Τὸ Ἐνδόφωνον

Ὁ Σταυρός.

ἌΧΡΟΝΑ ΕΠΤΑ.

+

Καὶ τὰ μὲν τέσσαρα σημεῖα ὠνομάσθησαν ἔγχρονα ἢ
ἔγχρονοι οἱ ὑποστάσεις διότι δειχνύουσι τὸ χρονικὸν
ποσόν.

Ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν Κλάσμα , τιθέμενον εἰς δλους τοὺς χαρακτῆρας, πλὴν τῆς ὑπορροής καὶ τῶν κεντημάτων, δαπανᾶ ἐνα χρόνον δλόκληρον.

Ἡ ὑπορροή δὲν δέχεται τὸ κλάσμα πώποτε. Ἀντὶ τοῦ κλάσματος τίθεται κάτωθεν τῆς ὑπορροῆς διὰ τὸν δεύτερον αὐτῆς φθόγγον ἡ ἀπλῆ.

Τὰ δὲ κεντήματα δὲν δέχονται οὔτε τὸ κλάσμα οὔτε τὴν ἀπλήν, καθότι δὲν δαπανῶσι πλέον τοῦ ἔνδος χρόνου.

Τοῦ κλάσματος τιθεμένου εἰς ἐνα χαρακτῆρα, ὁ φθόγγος τοῦ χαρακτῆρος τούτου δαπανᾶ δύο χρόνους, τὸν μὲν διὰ τὸν χαρακτῆρα, τὸν δὲ διὰ τὸ κλάσμα, ἵτοι διπλασιάζεται ὁ χρόνος τοῦ χαρακτῆρος.

Ιστέον διτέ έν τῇ καθ' ἡμᾶς μεθόδῳ ἔκαστος χαρακτῆρος δαπανᾶ ἐνα χρόνον, ἐνῷ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἔκαστος χαρακτῆρος ἐδαπάνα δύο χρόνους, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δποίων ἐσχηματίζετο μικρά τις μελῳδία, ὡς θέλομεν ἵδει ἐκτενέστερον καὶ μετὰ πλείστων παραδειγμάτων τετονισμένων, εἰς τὸ ἔτερον σύγγραμμα.

Ἡ δὲ Ἀπλῆ ., δαπανᾶ ἐπίσης ἐνα χρόνον δλόκληρον καὶ τίθεται σνευ ἀντικενώματος, τούτεστιν ἀπλῶς, κάτωθεν μὲν τῆς ὑπορροῆς ἀπαραιτήτως διὰ τὸν δεύτερον αὐτῆς φθόγγον, κάτωθεν δὲ τῆς ἀπόστροφου ἐνίστε διότι ἡ μὲν ἀπόστροφος προσλαμβάνει ἀνωθεν καὶ τὸ κλάσμα, ἡ δὲ ὑπορροή οδέποτε δέχεται αὐτό.

Ἐξαιρουμένων τῶν κεντημάτων, πάντες οἱ χαρακτῆρες δέχονται τὴν ἀπλήν οὐχὶ μόνην ἀλλὰ μετ' ἀντικενώματος.

Ἡ ἀπλῆ εἰς μὲν τὴν ὑπορροὴν ὑποτίθεται οὔτω , καὶ μετὰ τοῦ γοργοῦ οὔτω . εἰς δὲ τὴν ἀπόστροφον οὔτω , καὶ μετὰ τοῦ γοργοῦ οὔτω , καὶ ἐνταῦθα ἀποδειχνύεται πότε ἡ ἀπόστροφος δέχεται κάτωθεν τὴν ἀπλήν.

Εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς χαρακτῆρας τίθεται, ὡς ἐρρέθη, μετ' ἀντικενώματος καὶ ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ὑποβρύον καὶ τὴν ἀπόστροφον. Εἰς τὴν ὑποβρύον οὖτως ~~τρι~~, εἰς τὴν ἀπόστροφον οὖτως ~~τρι~~, εἰς τὸ ἔλαφρὸν οὖτως ~~τρι~~, εἰς τὴν πεταστὴν οὖτως ~~τρι~~ κτλ.

Συρτιθεμένης τῆς ἀπλῆς μεθ' οἰουδήποτε χαρακτῆρος ἐκτὸς τῶν κεντημάτων, ὁ οὗτως ἀποτελούμενος φθόγγος δαπανᾷ δύο χρόνους ἔνα διὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ ἔνα διὰ τὴν ἀπλῆν, ὅπερ γίνεται καὶ εἰς τὸ κλάσμα. Εἰς ταύτην δύμας τὴν σύνθεσιν ἀπαιτεῖται πάντοτε ἐμπροσθεν κατιοῦσα φωνὴ ἥτις προφέρεται οἷονει ~~χρεμαμένη~~ καὶ ἀχώριστος.

Ἐὰν δ' ἀπαιτεῖται νῦν δαπανήσῃ ὁ χαρακτὴρ πλέον τοῦ ἐνδειχνούντος, τίθεται τότε εἰς τὸν χαρακτῆρα διπλῆ, ἢ τριπλῆ, ἢ καὶ τετραπλῆ, οὐχὶ δύμας μετ' ἀντικενώματος ἀλλὰ μεθ' ἐτέρου ~~τρι~~ οὗτοι συνδέσμοι ~~τρι~~, ἢ καὶ ἀπλῶς ἀνευ ἑτέρου ὡς ἀπαιτεῖ ~~τρι~~ περίστασις.

Τῷ χανόνος τούτου ἐξαιρεῖται ~~τρι~~ πεταστὴ, ἥτις μετ' ἀντικενώματος δέχεται μόνην τὴν ἀπλῆν καὶ οὐχὶ πλέον.

Οἱ δὲ λοιποὶ χαρακτῆρες, ἐξαιρουμένων τῶν κεντημάτων ὡς ἀνών, δέχονται ἀνεξαιρέτως, κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην διάρκειαν τοῦ χρόνου, πλέον τῆς ἀπλῆς ἥτοι τὴν διπλῆν, τὴν τριπλῆν, τὴν τετραπλῆν κτλ. μεθ' ἐτέρου καὶ ἀνευ ἑτέρου π. χ. τὸ ισον μετὰ διπλῆς καὶ ἑτέρου ~~τρι~~, τὸ δλίγον μετὰ διπλῆς καὶ ἑτέρου ~~τρι~~, καὶ μετὰ τριπλῆς ~~τρι~~, κτλ.

Ἄνευ ἑτέρου οὖτως ~~τρι~~, ~~τρι~~, ~~τρι~~, ~~τρι~~, ~~τρι~~

"Οπου τεθῇ ἡ διπλῆ ὁ φθόγγος ἐκεῖνος δαπανᾷ τρεῖς χρόνους, ἔνα διὰ τὸν χαρακτῆρα, καὶ δύο διὰ τὴν διπλῆν· δου δὲ τεθῇ ἡ τριπλῆ ὁ φθόγγος ἐκεῖνος δαπανᾷ τέσσαρας χρόνους, διαδεκτὸν τὸν χαρακτῆρα καὶ τοὺς διὰ τὴν τριπλῆν κτλ.

Συντίθεται δὲ μιτὰ καὶ ἀνευ ἑτέρου καὶ ἄλλως

Προσέτι η ἀπλῆ, η διπλῆ, η τριπλῆ, η τετραπλῆ καλ., τίθενται καὶ ἔξωθεν τῶν χαρακτήρων καὶ γράφονται μεθ' ἀπλῆς προγραφομένης τῆς βαρείας οὗτως , μετὰ διπλῆς οὕτως .., η καὶ πλέον καθώς ἀπαιτεῖ η περίστασις τῆς χρονοτριβῆς· τότε δὲ ὁ χρόνος αὐτῶν δαπανᾶται ἀνευ μελωδίας καὶ ὁ κτύπος γίνεται μετὰ σιωπῆς.

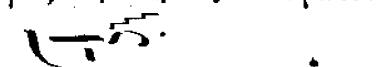
Τὸ δὲ γοργὸν τοῦ χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἔξοδεύῃ ὁ φθόγγος τοῦ χαρακτῆρος εἰς τὸν διποῖον τίθεται τὸν χρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν ἄρσιν· δηλαδὴ θέλοντες ὅπως δύο χαρακτῆρες δαπανήσωσιν ἔνα χρόνον τίθεμεν αὐτὸν η εἰς τὸν πρώτον η εἰς τὸν δεύτερον χαρακτῆρα, κατὰ τὴν περίστασιν, καὶ τότε ὁ εἰς ἔξ αὐτῶν λαμβάνει τὴν θέσιν ὁ δὲ ἔτερος ἔξοδεύεται εἰς τὴν ἄρσιν καὶ οὕτω οἱ δύο χαρακτῆρες, ἀντὶ δύο ἔχουσιν ἔνα χρόνον καθότι τὸ γοργὸν ἀφαιρεῖ ἔνα χρόνον εἰς τὴν ἄρσιν· τοῦ πρώτου: π̄, π̄, π̄, π̄.

Οταν θέλωμεν νὰ ἔξοδευθῇ τοῦ δευτέρου χαρακτῆρος ὁ χρόνος εἰς τὴν ἄρσιν τότε γράφομεν οὕτω π̄, ἀνωθεν τὸ γοργόν· καὶ κάτωθεν οὕτω π̄, καὶ μετὰ ἀντικενώματος κάτωθεν καὶ γοργοῦ ἀνωθεν οὕτω π̄. Καὶ εἰς μὲν τὸν πρώτον χαρακτῆρα, ἥγουν εἰς τὸ ίσον δαπανᾶται ὁ χρόνος, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, ἥτοι τὸ δλίγον, ἐνθα διάρχει τὸ γοργόν, ἔξοδεύεται η ἄρσις.

Ἐὰν δὲ θέλωμεν νὰ ἔξοδευθῇ τοῦ πρώτου χαρακτῆρος ὁ χρόνος εἰς τὴν ἄρσιν, τότε θέτομεν τὸ γοργόν ἀνωθεν η κάτωθεν αὐτοῦ ἀδιαφόρως οὕτω π̄.

Οταν ἀπαιτεῖται νὰ δαπανήσωσιν οἱ τρεῖς χαρακτῆρες ἔνα χρόνον, τότε τίθεται εἰς τὸν δεύτερον χαρακτῆρα, ἀντὶ γοργοῦ, δίγοργον, καὶ περιλαμβάνεται καὶ ὁ τρίτος χαρακτήρας εἰς τὴν ἄρσιν οὕτω π̄, ὥστε ὁ μὲν πρώτος χαρακτήρας, ἥτοι η

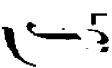
πρώτη ἀπόστροφος, κατέχει ὅλην τὴν θέσιν, ὁ δὲ δεύτερος καὶ
ὅ τρίτος, ἔγουν ἡ δευτέρα ἀπόστροφος μετὰ τῶν κεντημάτων,
συμπλεκομένων μετὰ τοῦ διγόργου, κατέχουσιν ὅλην τὴν ἄρσιν.

Οπιν δὲ πάλιν ἀπαιτήται νὰ δαπανήσωσιν οἱ τέσσαρες χα-
ρακτήρες, ἢτοι οἱ τέσσαρες φθόγγοι, ἐνα χρόνον, τίθεται τότε
τρίγοργον εἰς τὸν δεύτερον φθόγγον, δηλαδὴ εἰς τὸν πρῶτον
φθόγγον τῆς ὑπορροῆς, οὗτω .

Οἱ δὲ δύο φθόγγοι τῆς ὑπορροῆς καὶ ὁ τελευταῖς τῆς ἀπό-
στρόφου συμπλεκόμενοι μετὰ τοῦ τριγόργου προφέρονται εἰς
τὴν ἄρσιν· καὶ δὲ μὲν πρῶτος χαρακτήρ ἐνούμενος μετὰ τοῦ κεν-
τήματος κατέχει τὴν θέσιν, ἡ δὲ ὑπορρόη καὶ ἡ τελευταία ἀπό-
στροφος ἔξοδεύεται εἰς τὴν ἄρσιν.

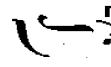
Αναγκαιούντων περισσοτέρων, κατὰ τὴν περίστασιν, χαρα-
κτήρων, δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν τετράγοργον, πεντάγοργον
κτλ. Τοῦτο δμως σπανίως συμβαίνει εἰς τὴν μελοποιίν τοῦ
ἔξωτερικοῦ μέλους, εἰς δὲ τὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ οὐδέποτε.

Καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ἄρσεως ἐὰν χρειασθῇ θέσις, μεταχειρι-
ζόμεθα τὴν ἀπλῆν, τὴν διπλῆν, τὴν τριπλῆν ἡ καὶ πλέον, καὶ
διατρίβομεν οὕτω ὅσους θέλομεν χρόνους.

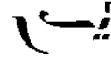
Μεθ' ἐνδὸς γοργοῦ καὶ μιᾶς ἀπλῆς γράφομεν οὕτω
τὸ ἵστον πρῶτον ἔχει τὴν θέσιν· ἡ δὲ ἀπόστροφος ἔχουσα τὸ
γοργὸν ἀνωθεν κατέχει τὴν ἄρσιν, κάτωθεν δὲ τιθεμένη ἡ ἀπλῆ^{λαμβάνει} τὴν θέσιν ἐνδὸς χρόνου.

Παραδείγματα :

Ἴσθον μετ' ἀποστρόφου, ἀνωθεν γοργοῦ καὶ
κάτωθεν διπλῆς.

Ἴσθον μεθ' ὑπορροῆς, δμ.

Ἴσθον μεθ' ὑπορροῆς, ἀνωθεν διγοργον καὶ
κάτωθεν διπλῆ.

Εἰς τὰ παραδείγματα ταῦτα προγράφεται ἡ βαρεῖα, μετὰ ταῦτην τὸ ἵσον. Καὶ εἰς μὲν τὸ πρῶτον παράδειγμα μετὰ τὸ ἵσον ἔρχεται ἡ ἀπόστροφος, ἔχουσα τὸ γοργὸν ἀνωθεν καὶ τὴν διπλῆν κάτωθεν. Τὸ ἵσον κατέχει τὴν θέσιν, ἡ δὲ ἀπόστροφος, ἔχουσα τὸ γοργόν, ἐξοδεύεται εἰς τὴν ἄρσιν· ἡ δὲ διπλῆ κάτωθεν δαπανᾷ δύο χρόνους.

Εἰς τὸ δεύτερον παράδειγμα ἡ ὑπορροὴ ἔχει ἀνωθεν τὸ γοργὸν διπερ ἐννοεῖται εἰς τὸν πρῶτον φθόγγον αὐτῆς· ἡ δὲ διπλῆ κάτωθεν ἐννοεῖται εἰς τὸν δεύτερον φθόγγον· καὶ οὕτω δαπανῶνται ἐνταῦθα τρεῖς χρόνοι, εἰς διὰ τὸν δεύτερον φθόγγον τῆς ὑπορροῆς καὶ δύο διὰ τὴν διπλήν.

Εἰς δὲ τὸ τρίτον παράδειγμα ἡ ὑπορροὴ ἔχει ἀνωθεν δίγοργον διὰ τοὺς δύο φθόγγους τῆς ὑπορροῆς. Ἐνῷ δὲ ἐξοδεύονται διὰ δύο φθόγγοις τῆς ὑπορροῆς εἰς τὴν ἄρσιν, διὰ τὴν διπλῆν δαπανῶμεν δύο μόνον χρόνους. Σημειωτέον προσέτι ὅτι τὸ γοργόν καὶ τὸ δίγοργον τίθενται πάντοτε ἀνωθεν τῆς ὑπορροῆς διὰ τὸν πρῶτον φθόγγον, τὰ δὲ χρονικὰ σημεῖα τίθενται κάτωθεν διὰ τὸν δεύτερον φθόγγον. Αἱ δὲ φθοραὶ τίθενται ἀνωθεν ἡ κάτωθεν κατὰ τὴν περίπτωσιν.

Τὸ δὲ ἄργὸν τοῦτο τοῦ δλίγου ἔχοντος κάτωθεν τὰ κεντήματα ἡ σύνθεσις γίνεται οὕτω πρῶτον λαμβάνει τὴν θέσιν τὸ ἵσον, κατόπιν τὰ κεντήματα ἐξοδεύονται εἰς τὴν ἄρσιν, καὶ ἐπειτα τὸ δλίγον δαπανᾷ δύο χρόνους, ἕνα δι' ἑαυτὸν καὶ ἕνα διὰ τὸ ἄργόν.

"Οταν χρειασθῶσι τῷ δλίγῳ τρεῖς χρόνοι, τίθεται τρίτε εἰς αὐτὸ τὸ ἄργὸν μετὰ μιᾶς καθέτου ἀνωθεν οὕτω καὶ τὸ μὲν ἵσον ἔχει τὴν θέσιν, τὰ δὲ κεντήματα ἐξοδεύονται εἰς τὴν ἄρσιν, τὸ δλίγον δαπανᾷ τρεῖς χρόνους, ἕνα δι' ἑαυτὸν καὶ δύο διὰ τό, ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐν καὶ ἥμισυ ἄργον.

Εἰ δὲ χρειασθῶσι τῷ δλίγῳ τέσσαρες χρόνοι, τὸ ἄργὸν δι-

πλαστίζεται, δηλαδὴ γίνεται διάργον οὕτω καὶ ἐνταῦθαι τὸ ἵσον ἔχει τὴν θέσιν, τὰ κεντήματα τὴν ἀρσιν, τὸ δὲ ὀλίγοι δαπανᾶ τέσσαρας χρόνους, ἕνα δὲ ἑαυτὸ καὶ τρεῖς διὰ τὸ διάργον.

Τὰ δὲ ἔτερα ἐπτὰ σημεῖα ὠνομάσθησαν ἄχρονα ἢ ἄχρονοις φιοστάσεις διότι δὲν δαπανῶσι χρόνον.

Ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν βαρεῖα , ὠνομάσθη οὕτω διότι μετὰ βάρους προφέρει τὸν φθόγγον τοῦ ἐμπροσθεν αὐτῆς χαρακτῆρος, καθότι προγραφομένης αὐτῆς διακρίνεται ἡ ζωηρότης τῆς μελωδίας τοῦ φθόγγου καὶ ἀπὸ τὸν ἥγούμενον καὶ ἀπὸ τὸν ἐπόμενον οὕτω

Δὶ το ο ο το ο ο το ο ο π

Οταν δὲ θέλωμεν ν' ἀναλύσωμεν τὴν πεταστήν, ἡ γραμμὴ αὗτη γράφεται καὶ οὕτω :

Δὶ το ο ο ο το ο ο ο το

ο ο ο π

Δέκι προγράφεται ἡ βαρεῖα μόνον διὰ τὴν ζωηρότητα τοῦ χαρακτῆρος, ἀλλὰ πολλάκις καὶ διὰ τὴν σύστασιν τῆς γραμμῆς δεικνύουσα ἐνταῦτῳ καὶ τὴν ἐνέργειαν, τίθεται δὲ οὕτω :

Γ η ου ου φε ε ε ε ε ρω π

καὶ οὕτω :

π ρυ υ υ σαιαι με π

Τὸ δὲ ὄμαλὸν , προξενεῖ εἰς τὴν φωνὴν κυματισμὸν τραχὺν καὶ δίδει εἰς τὸν λάρυγγα δέκτητά τινα καθώς :

Δὶ το ο ο το ο ο το ο ο το ο ο

το ο η

Τοῦ δὲ Ἀντικενώματος → ὃ ἐνέργειά ἔστιν αὗτῇ· τεθέν-
τος αὐτοῦ κάτωθεν τοῦ δλίγου καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ μετὰ κα-
τιόντων χαρακτήρων οὕτω: $\ddot{\eta}$ →, ὃ μετὰ γορ-
γοῦ οὕτω: $\ddot{\eta}$ →, τὸ δλίγον προφέρεται μετὰ
τόνου καὶ τετιναγμένης φωνῆς. Ἀπαιτεῖται δμως πάντοτε νὰ
ὑπάρχῃ κατιών χαρακτήρ.

"Οταν δημιουργούμε το άντικενώματα τεθή μετά της άπλησης κάτωθεν τοῦ διλίγου καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ μετά κατιόντων χαρακτήρων οὕτω: , αἱ τιθέμεναι δύο

Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι τὸ ἀντικένωμα μετὰ τῆς ἀπλῆς
τίθεται μεθ' οἷς οὐδήποτε χαρακτῆρος, ἀλλ' ὁ ἐμπροσθεν κατιών
χαρακτὴρ προφέρεται πάντοτε καὶ οὗτος οἰνοεὶ κρεμάμενος καὶ
ἄνθετος.

Τὸ Ψηφιστὸν τιθέμενον κάτωθεν τῶν χαρακτήρων προξενεῖ ζωηρότητα, καὶ ζητεῖ καὶ τοῦτο ἐμπροσθεν κατιόντα πάγιτον χαρακτῆρα καὶ ισόχρονον αὐτοῦ· π. χ. μετὰ τοῦ ὅλου: καὶ μετὰ τοῦ ἵσου:

‘Οσάκις ἀπαιτεῖται εἰς τὸν χαρακτῆρα τὸν τιθέμενον μετὰ τοῦ φηφιστοῦ ἔτερος χρόνος, ὁ αὐτὸς ἔτερος χρόνος ἀπαιτεῖται καὶ εἰς τοὺς κατίοντας χαρακτῆρας. Οἱ ἔτεροι οὖτοι χρόνοι εἶναι τὸ κλάσμα: π. γ. μετὰ ἑτέρου χρόνου ἡ τοι κλάσματος:

Καὶ ἀνευ ἑτέρου χρόνου, ἦτοι ἀνευ κλάσματος :

π
 Δ̄ το ο ο ο το ο π̄

Αἱ δύο αὗται γραμματὰ ὀνομάζονται ισόχρονοι· ή μὲν πρώτη μετὰ κλάσματος ή δὲ δευτέρα ἀνευ κλάσματος.

Τὸ Ψηφιστὸν τίθεται καὶ εἰς τοὺς κατιόντας χαρακτῆρας, ἀλλ’ ἐπειδὴ τὸ σῶμα τούτων δὲν εἶναι ἀνάλογον κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὸ ψηφιστόν, διὰ τοῦτο γράφομεν τὸ μὲν Ψηφιστὸν κάτωθεν, τοὺς κατιόντας χαρακτῆρας ἀνωθεν καὶ ἐν τῷ μέσῳ τὸ δλίγον οὕτως:

ν
 Δ̄ το το ο ο το π̄

Ἐκ τούτου ἔπειται δι τὸ δλίγον οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει ἐνταῦθα, ἀλλὰ τίθεται μόνον διὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ Ψηφιστοῦ· καθότε, ὡς προείπομεν, τὸ δλίγον καὶ ή πεταστὴ ὑποτάσσονται εἰς δλους τοὺς κατιόντας χαρακτῆρας καὶ οὐδεμίαν ἔχουσι ποσότητα.

Η σύνθεσις τῆς πεταστῆς γραφομένη οὕτω :

π̄
 δο ο ξα α α α σοι π̄

ἔμεινεν ἀνεξήγητος.

Άλλ' ή ἐξήγησις, ἦτοι ή ἀνάλυσις αὐτῆς, γίνεται οὕτω :

π̄
 δο ο ο ξα α α α σοι π̄

Τὸ Ἐτερον ὠνομάσθη οὕτω διότι κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐσήμανεν ἐτερον Παρακάλεσμα. Σήμερον δὲ ὀνομάζεται καὶ Σύνδεσμος διότι συνδέει τοὺς χαρακτῆρας, τοὺς ἀνιόντας μετὰ τῶν κατιόντων οὕτω :

κ̄
 χαι αι αι αι ρε ε π̄

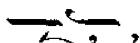
Εἰς τὰς τοιαύτας συνθέσεις προγράφεται ἀνεξαιρέτως ἡ βαρεῖα.

Συνδέει πρὸς τούτοις, κατὰ τὴν περίστασιν, πάντας ἐν γένει, τοὺς χαρακτῆρας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πάντοτε μᾶλιστα μόνη συλλαβὴ ἡ ὅποια νὰ συνδέηται διὰ τοῦ ἔτερου ἥτοι συνθέσμου.

Ἴσον μετὰ τοῦ Ἰσου:

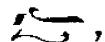
Ολίγον μετὰ τοῦ Ἰσου:

Ἀπόστροφος μετὰ τοῦ Ἰσου:

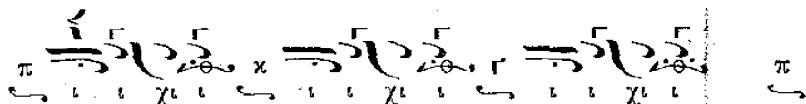

Ὑπορρόή μετὰ τοῦ Ἰσου:
καὶ οὕτω καθεξῆς.

Προφέρονται δὲ μετὰ κυματισμοῦ καὶ μαλακότητος τῆς φωνῆς.

Τὸ δὲ Ἐνδόφωνον ~~π~~, ἐκφέρει τὴν φωνὴν τοῦ χαρακτῆρος ὑπὸ τοῦ ὅποίου τίθεται ἐκ τῆς ρινὸς καὶ κλειομένου τοῦ στόματος· ἀλλά, τιθεμένης τῆς ἀπλῆς εἰς τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα, καὶ ὁ χρόνος ἐξοδεύεται μετὰ κεκλεισμένου στόματος καὶ ἡ φωνὴ τῆς μελωδίας ἀκούεται διὰ τῆς ρινός. Γράφεται φὲ οὕτῳ:

Τὸ Ἐνδόφωνον τοῦτο σπανιώτατα ἀπαντῶμεν εἰς τὰ μαθήματα.

Τελευταῖον, ὁ Σταυρὸς + διακόπτει τὴν φωνὴν τοῦ φαλλομένου μέλους· ἡ δὲ φωνὴ τῆς μελωδίας τοῦ ἀκολούθου χαρακτῆρος ἀρχεται μὲν νέον πνεῦμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

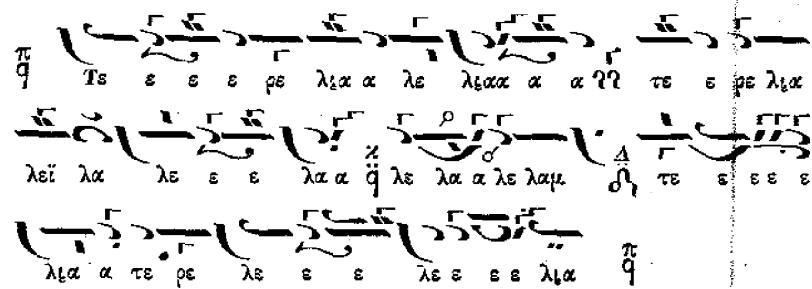

Πιερὶ τῶν Μακαρίων ἐν γένει μετὰ τῶν κλεμάκων καὶ τῶν τετονεαμένων παραδειγμάτων αὗτῶν.

Διουγκιάχ, ως εἶπον ἀνωτέρω, σημαίνει δευτέρα βάσις σχετικῶς πρὸς τὴν διαιρέσιν τῶν τόνων τοῦ διαγράμματος. Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ διαιρέσει τῶν ὄχτων ἥχων, τὸ Διουγκιάχ εἶναι πράγματι πρώτη βάσις καὶ οίονεὶ θεμέλιον αὐτῶν, εἶναι δὲ καὶ πρώτη βάσις τοῦ δευτέρου τροχοῦ, διὰ τοῦτο κἀγώ ἐν τῇ κατατάξει τῶν παραδειγμάτων ἀρχομαι ἀπ' αὐτοῦ.

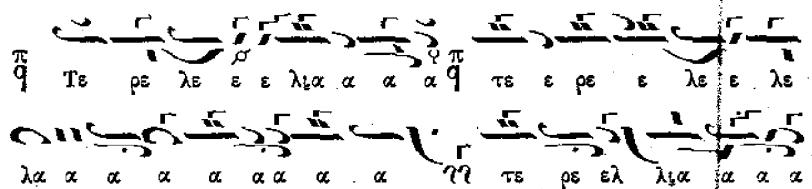
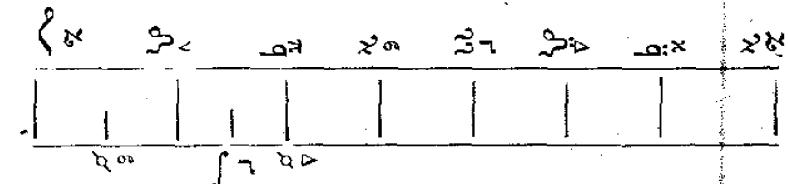
Τὸ Διουγκιάχ εἶναι ἥχος ἢ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ιδίου τόνου ἀνιδνού εἰς τὸ Χουσεῖνε· καὶ βαῖνον δι' ἀνιόντων καὶ κατιόντων φθόγγων, καταλήγει ἐντελῶς εἰς τὸ Διουγκιάχ.

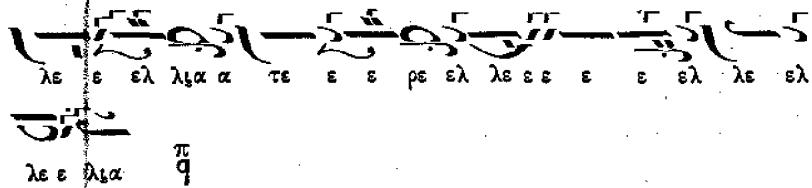
αφ	χω	βη	ρη	τα:χ	χε	βε	τα
α	χω	βη	ρη	τα:χ	χε	βε	τα

‘Ο δὲ Μιάν χανές, ὁ δξὺς οῖχος τοῦ Διουγκιάχ, ητοι τοῦ ♡
ηχου, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσείνη ἢ ἀπὸ τοῦ Μουχαγιέρ, καὶ πε-
ριστρεφόμενος εἰς τοὺς κυρίους τόνους, πάλιν καταλήγει ἐντε-
λῶς εἰς τὸ Διουγκιάχ.

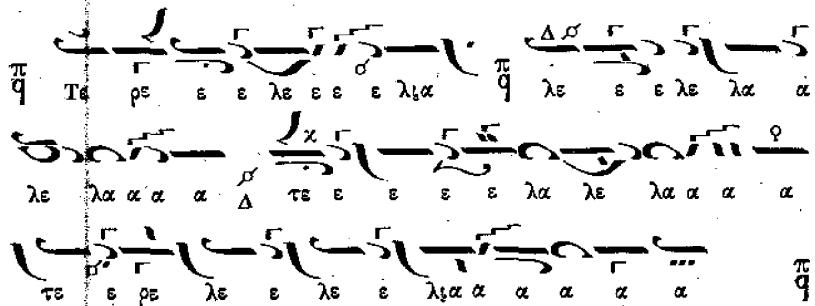
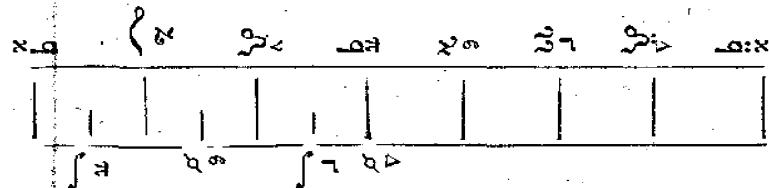
‘Ετερον Διουγκιάχ. Ἀρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ ιδίου τόνου, ἀνιὸν
εἰς τὸ Τζεργκιάχ, καὶ κατιὸν εἰς Ζιργκουλὲ νυμί· πάλιν δὲ
ἀνιὸν εἰς τὸ Διουγκιάχ ξιταται· καὶ ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ ἀνιὸν
μέχρι Γκερδανίε ἐπιστρέφει, καὶ κατιὸν καταλήγει πάλιν ἐντε-
λῶς εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Κατ' τοῦ ἑτέρου Διουγκιάχ ὁ Μιὰν χανές, ἡτοι ὁ δξὺς οἶκος,
γίνεται ώσαύτως μόνον μετὰ τοῦ Σιργκιουλέ νυμί καὶ καταλή-
γει ἐντελῶς εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Σιργκιουλέ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀναβαίνει ὑπερ-
βατῶς εἰς τὸ Χουσεῖνί, καὶ μετὰ τοῦ Νύμ οὐζάλ καὶ Νύμ ζιρ-
γκιουλέ κατιόν ἐμπίπτει εἰς τὸ Ασηράν, καὶ ἀνιόν καταλήγει
πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Ο Μιὰν χανές, ἡτοι ὁ δξὺς οἶκος, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί
καὶ ἀναβαίνων κατ' εύθεταν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, καταβαίνει

ἔπειτα διὰ τοῦ Νῦμ Ζεργκουλὴ καὶ Ἀσηράν· ἀνιών δὲ καταλήγει ἐντελῶς εἰς τὸ Διουγκάχ.

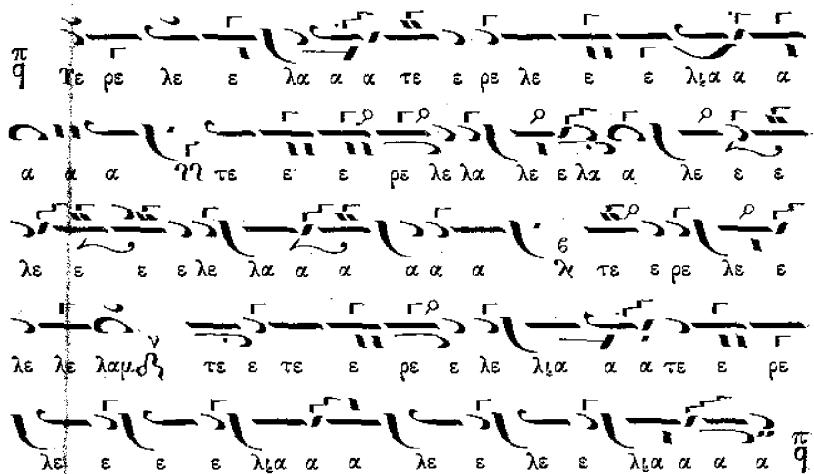
Τὸ Οὐζάλ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ, καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή ἀνιὸν εἰς τὸ Ἐβίτζ καὶ Νῦμ Σεχνάζ, ἐπιφτείφει εἰς τὸ Νεβά, καὶ κατιὸν μετὰ τοῦ Νῦμ Χητζάζ, καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

ΧΩΝ ΖΗΤ ΘΙΑ ΤΑΧ ΣΩΝ ΖΕ ΙΩΝ
 π Τε ρε ε ε λε ε λε ε λα α α δη ρε ε ρε
 λα α α α λε τε ε ε ρε ε ε ε ε λε λα α τε ε
 ρε ε ε ε λα α α λε λα λε ε λα δη τε ρε ε ε λε
 λα α λε ε λα α δη τε ε ε ε τε π ρε ε ε λε ε
 λε ε λα α α α π

Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Οὐζὰλ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νῦμ Σεχάζ, καὶ καταβαίνων διὰ τοῦ Νῦμ Σητζάζ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

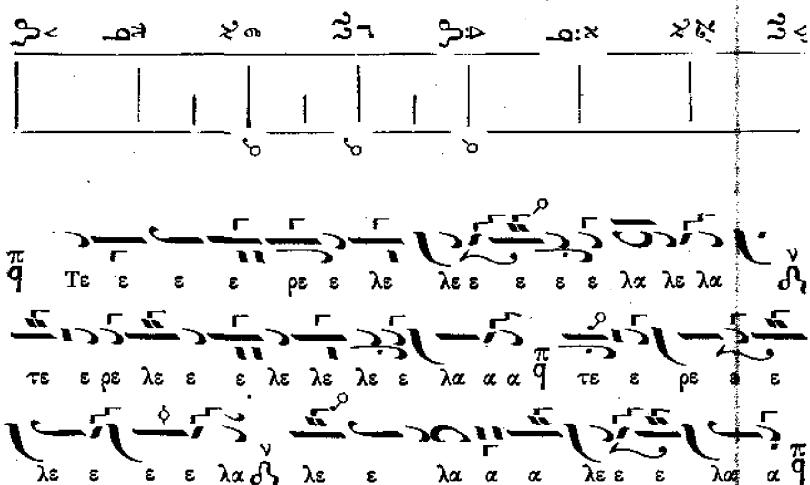
Τὸ Σεμπά (έλληνιστὶ Ὑπνωτικόν), παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ, καὶ ἀρχεται ἀλλοτε μὲν ἀπὸ τοῦ Νύμ Σεμπά, ἀλλοτε δὲ ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ, καὶ ἐνίστε ἀπὸ τοῦ Ράστ· ἀνιὸν μετὰ τοῦ Νύμ Σεμπά καὶ Νύμ Ἀτζέμ μέχρι Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει πάλιν μετὰ τοῦ Νύμ Ἀτζέμ, κατιδύ δὲ καὶ μετὰ τοῦ Νύμ Σεμπά καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

δ<	ωθ	χω	βη	θω	ωχ	χθ	βθ
[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Σεμπά ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, καὶ μετὰ τοῦ Νύμ Σγουμπιούλε στρεφόμενος, καὶ εἰς τὰ Τίζια δδένων, καταλήγει εἰς τὸ Μουχαγέρ, δι' ὃ ὁ ὄνομά λέται καὶ Τίζ Σεμπά. Ἐνίστε καταβαίνει διὰ τοῦ Νύμ Ἀτζέμ καὶ Νύμ Σεμπά καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Ζεμζεμὲ (εἱληνιστὶ Βαυκαλεκόν), παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ράστ, καὶ ἀνιὸν μέχρι Νῦμ Σεμπά ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Ράστ· καὶ πάλιν ἀνιὸν μέχρι Χουσεῖνή, καταβαίνει εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν δὲ Τζαργκιάχ καὶ Νῦμ Πιουσελίκ καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Νῦμ Σεμπά, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ πατῶν Νῦμ Κιουρδὶ περδεσὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

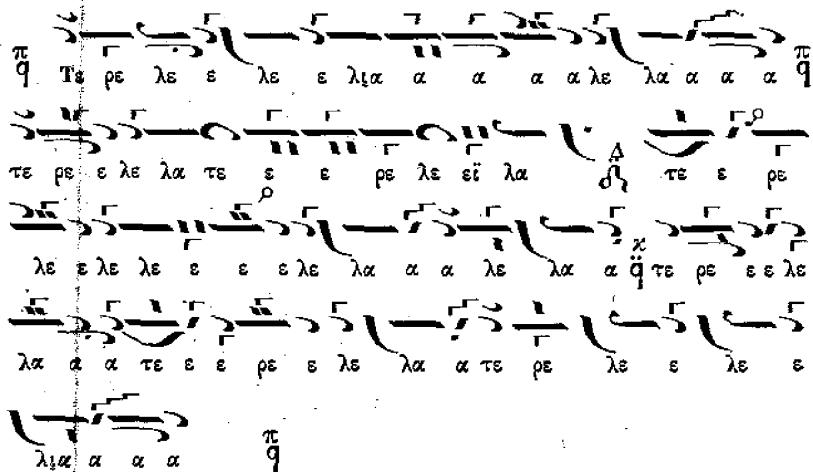

Τὸ Ούσακ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ράστ, καὶ βαῖνον διὰ τῶν ἀνιουσῶν φωνῶν, ἐπιστρέφει πάλιν διὰ τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ, καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Σημ. Μὴ θέλοντες νῦν ἀπομακρυνθῆμεν δλῶς διόλου τοῦ λεκτικοῦ τῆς πραγματείας τοῦ σοφοῦ Καντεμήρεως, παρεδόγθημεν καὶ ἡμεῖς τὰς λέξεις οὐ ποδέ καὶ πατεῖ ἔτι; αὐτός μεταχειρίζεται ἐνταῦθα. Τὸ μὲν πηδᾶν σημαῖνει τὸ διπερβατόν, τὸ δὲ πατεῖν τὸ κρούειν τὴν χορδὴν τοῦ τόνου.

π	ρε	χο	βη	θι	ω:	χη	βι

ο ο

Ο Μιάν χανές τοῦ Ούσταχ ἀρχεται ἀπὸ Γκερδανιὲ καὶ Μουχαγέρ, στρεφόμενος δὲ εἰς τὰ Τίζια, καταβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖνι δειπνών τὸ Νύμ Ἀτζέμ, καὶ καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Χουζί παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά καὶ ἐκπίπτει εἰς τὸ Ράστ· ἀνιδν δὲ εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Χουσεῖνι καὶ πατῶν Νύμ Ἀτζέμ, πάλιν ἐπιστρέφει κατιὸν μέχρι τοῦ Ράστ· πατεῖ αὖθις τὸ Τζαργκιάχ, ἐξ οὗ κατιὸν καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

με	χω	βη	δι>	ρι:	χη	βη	με

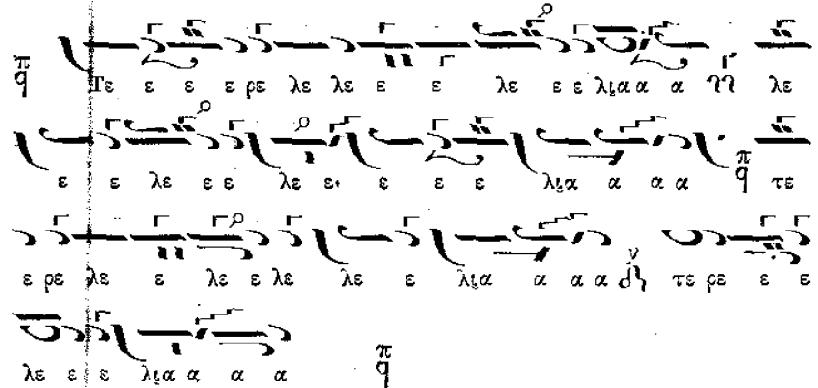
ο

π Τε ε ε ρε ε λε ε ε λια α λε ε ε λια δη τε
 ρε ε λε λε ε λε ε λια α λε ε λια α μη τε ε ιρε ε
 λε ε ε λε ε λια λε ε ε λε λε ε ε λια φη τε ε
 ρε ε ε λε ε λια λε ε ε λε λε ε ε λε λια φη
 λε ε λε ε ε λια α α λε λε ε λε ε ε
 λια α α π

Τὸ Νεθροὺς παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιὰχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ, ἀνιὸν μέχρι τοῦ Μπεγιατί, καὶ κατιὸν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, ἀπὸ τὸ δόποῖον ἀναβαίνει πάλιν εἰς τὸ Μπεγιατί κατιὸν δὲ μέχρι τοῦ Διουγκιὰχ καὶ ἀνιὸν ὑπερβατῶς ἢ καὶ συνεχῶς μέχρι Χουσεῖνί, ἐπιστρέφει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

με	χω	βη	δι>	ρι:	χη	βη	με

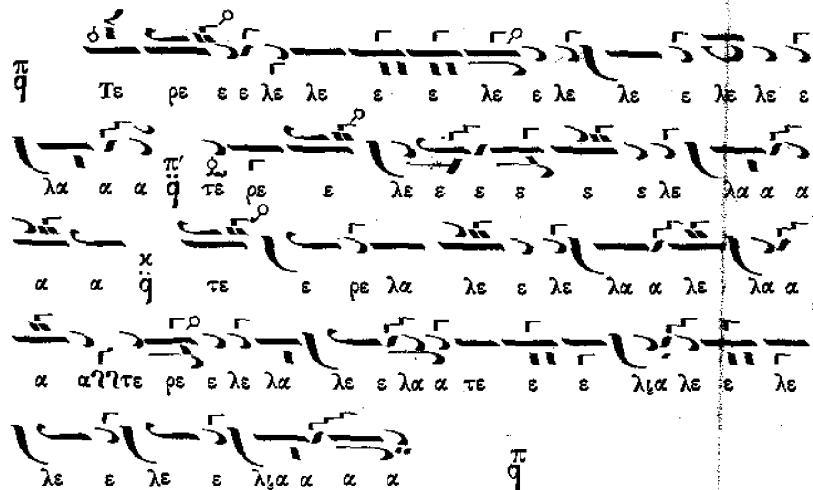
ο

Τὸ Μουχαγιέρ(α) εἶναι ἑπταφωνία τοῦ Διουγκιάχ. Εἶναι θῆχος
ἡ ἐπτάφωνος· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγιέρ, καὶ ὁδεῦον διὰ τῶν
χυρίων φωνῶν καταβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖν καὶ εἰς τὸ Τζαργκιάχ.
πίπτει καὶ εἰς τὸ Ράστ, καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

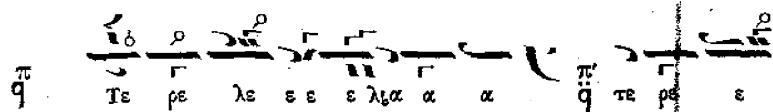
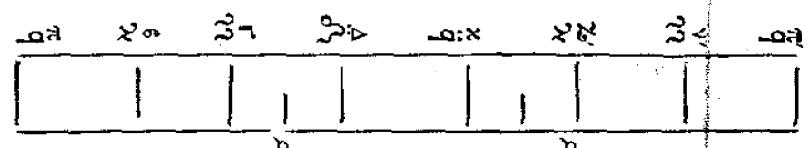
Θε	χει	βι	δι	ων	χε	βι	θε

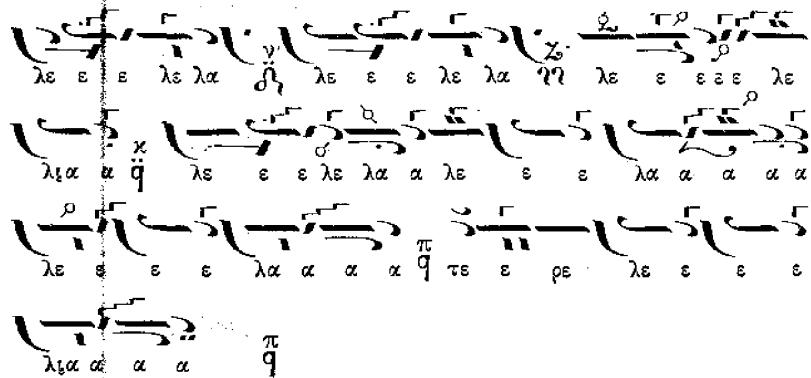
(α) Ἐκαστον Μαχάμιον εἶναι ἀφιερωμέναν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διδασκάλων,
ὧς λέγεται κατωτέρω, εἰ; ἔνα πλανήτην· Τὸ Μ ου χ α γι ἑ ρ ἀφιέρωται τῷ
Διὶ, Ἀλλ' ἡ λέξις Μουχαγιέρ σημαίνει χυρίως π ρ ο σ ω ρ ι ν ἡ π ρό σ κ αι-
ρ ο ε. Πράγματι ὁ τόνος τοῦ Μουχαγιέρ δὲν εἶναι σταθερός ἐν τῇ ὄνομασίᾳ αὐ-
τοῦ, καθότι δὲνύων μὲν κατὰ τὸν τροχὸν γίνεται Ν ε δ ἄ, καθ' ἡμᾶς; Ἀ γι α-
δὲνύων δὲ κατὰ τὴν φυσικὴν κλίμακα γίνεται Ἀ ν ν α γες, ἀντιφωνία τοῦ
Διουγκιάχ. Ἀπλούστερόν εἰπεῖν, ὁ τόνος τοῦ Μουχαγιέρ ἐν μὲν τῇ τροχικῇ
κλίμακι γίνεται Δ ε, ἐν δὲ τῇ φυσικῇ γίνεται Π α.

Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Μουχαγέρ ἀρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, στρεφόμενος δύμως εἰς τὰ Τίζια καταβαίνει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Σιουμπουλὲ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ διὰ τοῦ Σιουμπουλὲ Νομί, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Γκερδανίε, καὶ καταβαίνει εἰς Νύμ Ἀτζέμ, Χουσεῖνή, Νύμ Σεμπά, Τζαργκιάχ, καὶ Σεγκιάχ μὲ Ναγμέδες καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

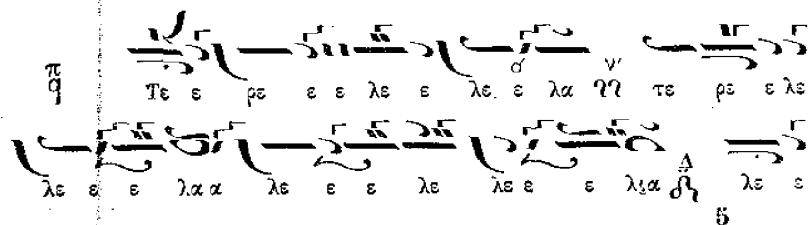

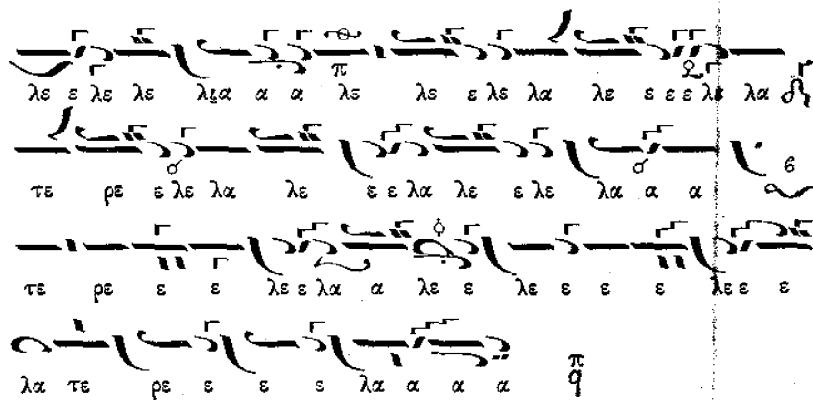
Ο Μίλαν χανές τοῦ Σιουμπιουλή ἀρχεται ἀπό τοῦ Πάστ, καὶ διερχόμενος δι' ἀνιουσῶν φωνῶν καὶ Τιζίων, καταβαίνει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Αρεζπάρ παράγεται ἀπό τοῦ Διουγκιάχ, καὶ ἀρχεται ἀπό τοῦ Γκερδανιέ στρεφόμενον περὶ ταῖς ἀνιούσαις φωναῖς καὶ τῶν Τιζίων, καταβαίνει διὰ τῶν κυρίων φωνῶν καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

ον	χα	νη	πη	ων	χα	νη	ον

○ ♦

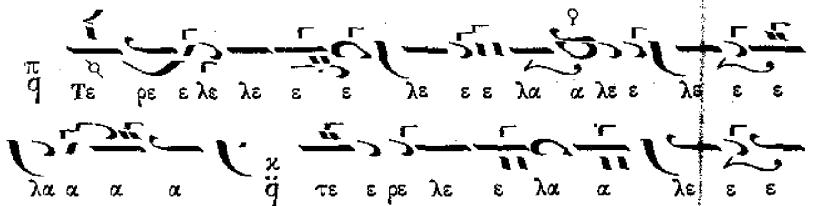

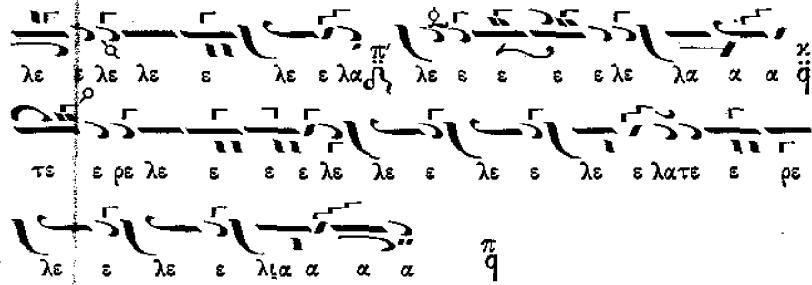

Ο Μείαν χανές τοῦ Ἀρεζπάρ ἀρχεται ἀπὸ τὰ Τίζια καὶ καταλήγει ὡς κρεμάμενος εἰς τὸ Μουχαγέρ, ἢ καὶ καταβαίνει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Κιοτζέκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ· κατιόν μέχρι τοῦ Χουσεΐνι ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Τίζ Νεβά καὶ ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Χουσεΐνι· πατῶν δὲ Τζαργκιάχ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Γκερδανιέ, καὶ κατιόν καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

λε
λε

Τὸ Κιουρδὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιὰχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά· καταβαίνει μέχρι τοῦ Τάστ, ἀνιὸν δὲ περδὲ περδὲ μέχρι τοῦ Χουσεῖνή, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· κατόπιν πατῶν Τζαργκιάχ καὶ Νὺμ Σεμπά, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νὺμ Κιουρδὶ, καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

με	χω	βη	θω	ω:κ	χε	βε	θε
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—

τε ε ε ε ρε ε λε λε λα λε ε λα τε ρε ε λε
λε ε λα α α λε ε ε λα π τε ε ρε ε
λε ε ε λε ε λε λε λα π λα λε ε ε λε ε
λε ε λε ε ε λα α α π τε ρε ε λε ε λα βι
λε ε ε λα λε ε ε ε λα α α π

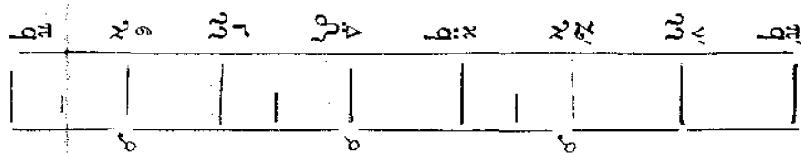
Τὸ Μουχαγέρ Κιουρδὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ· ὅδεν δὲ διὰ τῶν χυρίων φωνῶν καὶ Τιέσιν καταβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖνί, καὶ ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί εἰς τὸ Τζαργκιάχ, δεικνύον καὶ Νῦμ σεμπά· καταβαίνον δὲ μετὰ τοῦ Νῦμ Κιουρδὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

The musical score consists of a single melodic line. The lyrics are as follows:

π
τε ρε λε ε ε λε λα α α α α λε λα λε ε
λα α α λε ε λα π' τε ρε ε λε ε ε ε λε
λα α α λε ε λα α π' λα τε ε ρε λα λε ε λε λα
λε ε ε λα λα λε λα α α ? λε λα α α λε ε λε λα
λε ε λα π' τε ρε ε λε ε ε λα λε ε ε ε
λα α λε ε ε λα π'

Τὸ Σεμπά Ζεμζεμὲ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἀρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀνιὸν εἰς τὸ Τζαργκιάχ στρέφεται εἰς τὸ Ράστ· καὶ πάλιν ἀνιὸν μέχρι Τζαργκιάχ, δεικνύον τὸ Νῦμ Σεμπά, στρέφεται κατόπιν εἰς τὸ Σεγκιάχ· καὶ ἀνιὸν

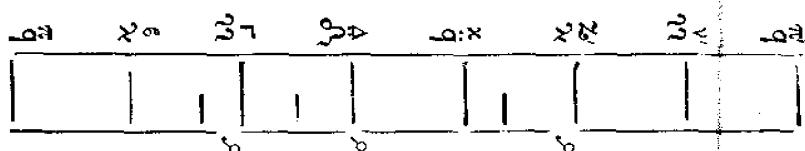
μέχρι τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ πατῶν τὸ Μουχαγίρ, στρέφεται μετὰ τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, καὶ δεικνύον τὸ Νῦμ Σεμπά, καταβαίνει εἰς τὸ Διουγκιάχ· ἀνιὸν δὲ μετὰ τοῦ Νῦμ Κλουζδί εἰς τὸ Νεβά, ἐπιστρέφει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

π
τε ρε λε ε ε λε ε λε λε ε λα α α
λε ε λε λα α α η λε ε λε λα λε ε
λε ε λε ε λα λε ε ε λε ε ε λε ε λα
λει ε λα λε ε ε ε λε λα η λε ε λε λα α λε
ε λα α λε ε λα α α λε ε ε λε λε ε
λε ε λα α α π

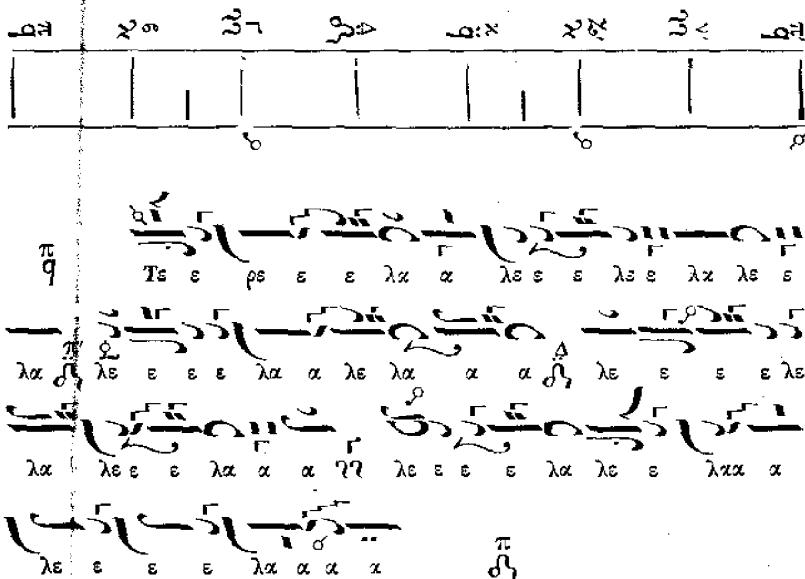
Τὸ Σεμπά Ηζουσελίκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἀρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· ἀνιὸν εἰς τὸ Τζαργκιάχ στρέφεται εἰς τὸ Ράστ· καὶ πηδῶν πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, ἀνιὸν δὲ μέχρι Χουσεϊνί, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ· πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανιέ, πατᾷ τὸ Νῦμ Σεχγαζ καὶ στρέφεται εἰς τὸ

Χουσεῖνί· κατέδν δὲ εἰς τὸ Τζαργκιάχ πατᾶ τὸ Νῦμ Σεμπά καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Σεγκιάχ· πηδᾶ εἰς τὸ Ράστ, πατεῖ τὸ Διουγκιάχ, καὶ ἀνιδν μέχρι Νῦμ Σεμπά, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νῦμ Πιουσελίκ καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

π
 Te e ps e λε e λα λε λα α α
 λε ε ε λα δή λε ε ε λε ε λα α λε ε ε λα
 λε ε ε λα α α ?? te ps λε ε λε λα α α α
 λε ε ε ε λα α δή λε ε ε ε ε λε λα α α λε ε
 λα λε ε ε λα α λε ε ε ε λα α α δή

Τὸ Μουχαγέρ Πιουσελίκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ· ἀνιδν μέχρι τοῦ Τίς Τζεργκιάχ ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Νεβά· πατᾶ τὸ Χουσεῖνί, δεικνύοντος καὶ τὸ Νῦμ Ατζέμ· καταβαίνει δὲ διὰ τοῦ Νῦμ Πιουσελίκ καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸν Ἀρετὴν Πιστελίκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ, ὡς Ῥάστη πηδᾶ εἰς τὸ Μουχαγέρ καὶ ἐπιστρέφει κατιὸν μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ· πηδᾶ πάλιν εἰς τὸ Νύμ?Ατζέμ, καὶ Μουχαγέρ πατῶν, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ· ἐντεῦθεν ἀνιὸν περδὲ περδὲ μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, πάλιν καταβαίνει περδὲ περδὲ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πηδῶν δὲ εἰς τὸ Χουσεῖνή, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν αὖθις τὸ Τζαργκιάχ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Γκερδανίε καὶ στρεφόμενος, πηδᾶ εἰς τὸ Τζαργκιάχ κατιὸν μετὰ τοῦ Νύμ Πιστελίκ εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν πάλιν τὸ Τζαργκιάχ, καὶ δεικνύον τὸ Σεγκιάχ, ἀναβαίνει περδὲ περδὲ μέχρι τοῦ Γκερδανίε καὶ πίπτει πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ μετὰ τοῦ Νύμ Πιστελίκ καταβίνει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Te s pe e e e λe λe e e e λe e e
λa d̄ te e pe e e e λe e λa d̄ te e pe
λe e λa a a a λe λa λe λa q̄ λe e λe e λe e
λe e e e λa a a d̄ λe e e e λe e λa a a d̄
λe e e e λa a a λe e e e λe e λa a a
ts e e e pe e e e λe e λa d̄ λe e λe e λe e
λx a x λs λx

ΣΕΓΚΙΑΧ.

Τὸ Σεγκιάχ, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, σημαίνει τρίτη βάσις σχετικῶς πρὸς τὴν διαιρεσιν τῶν τόνων τοῦ διαγράμματος· σχετικῶς δῆμος πρὸς τὴν διαιρεσιν τῶν κυρίων ἥχων, τὸ Σεγκιάχ εἶναι δευτέρα βάσις τῶν κυρίων ἥχων.

Τὸ Σεγκιάχ εἶναι ἥχος Λέγετος, ἢ τοι διατονικὸς δεύτερος, ἦ, καὶ ἀρχεται ἀπὸ τὸ αὐτὸ Σεγκιάχ, ἀλλὰ δύναται νὰ ἀρχεται καὶ ἀπὸ τὸ Ἐβίτζ: ἀνιὸν μετὰ τῶν κυρίων περδέδων μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιάχ, κἀποτε δεικνύει καὶ τὸ Νùμ Χιουζάμ, καὶ ἐπιστρέφον καταβαίνει δεικνύον καὶ τὸ Ράστ περδεσὶ καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Σεγκιάχ.

χώ	βή	δύν	α:	χά	βέ	μέ	χώ
[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

The musical notation for the Segkiach mode consists of eight staves of neumes (short vertical strokes) above a staff of Greek lyrics. The lyrics are:

τε ε ε ρε ε ε λα α α λε ε ε δη λα α α
λε ε ε ε λα α α λε ε ε λα α α
λε ε ε ε ε λα λε ε ε ε λα α α λε ε ε
λα α α λε ε ε λα α α λε ε ε ε λα τε ε ρε
λε ε λα α α α α

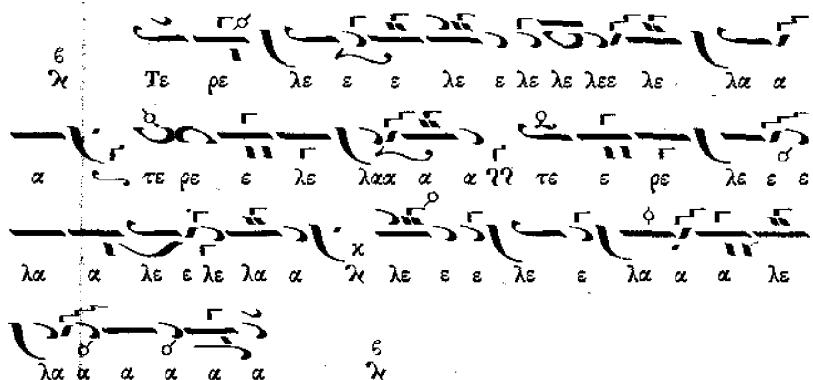
‘Ο Μιὰν χανές τοῦ Σεγκιάχ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἐβίτζ, καὶ περιστρεφόμενος εἰς τὰ Τίζια καὶ τὸ Νὺμ Σζουμπιούλε, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Σεγκιάχ.

Τὸ Χιουζάμ εἶναι ἡχος ή βάσις αὐτοῦ εἶναι πάλιν ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ· ἀνίὸν εἰς τὸ Νεβά καὶ Νόμ Χησάρ μέχρι Μουχα γέρ, ἐπιστρέφει κατιὸν πάλιν εἰς τὸ Νεβά· ἐντεῦθεν καταβαίνει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Σεγκιάχ.

Τὸ Μαγὲ παράγεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιὰχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ· ἀνιὸν διὰ τοῦ Νὺμ Οὐζὰλ πατεῖ καὶ τὸ Νὺμ περδὲ Μαγέτ ἐπιστρέφει μετὰ τῶν ιδίων περδέδων, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Σεγκιάχ.

χ^{∞}	$\tilde{\chi}^{\gamma}$	$\tilde{\chi}^{\alpha}$	ω^{α}	χ^{δ}	$\tilde{\chi}^{\epsilon}$	ω^{β}	χ^{σ}
—	—	—	—	—	—	—	—

χ^{∞} $\int \gamma$ $\tilde{\chi}^{\alpha}$

Τὸ Σεγκιὰχ Μαγὲ παράγεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιὰχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ· ἀνιὸν εἰς τὸ Νεβὰ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Διουγκιάχ· ἔπειτα ἀνιὸν μετὰ τοῦ Νὺμ Χησάρ μέχρι Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβά· πατεῖ ἔπειτα τὸ Τζαργκιάχ, ἀναβαίνει μέχρι Νὺμ Μαχούρ καὶ κρέμαται εἰς τὸ Νὺμ Χησάρ, ὅπόθεν καταβαίνει εἰς τὸ Σεγκιάχ· ἀνιὸν κατόπιν εἰς τὸ Νὺμ Ατζέμ καὶ Γκερδανιέ, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νὺμ Μπεγγατὶ εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸ Διουγκιάχ· ἀνιὸν πάλιν εἰς τὸ Νεβὰ καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Σεγκιάχ.

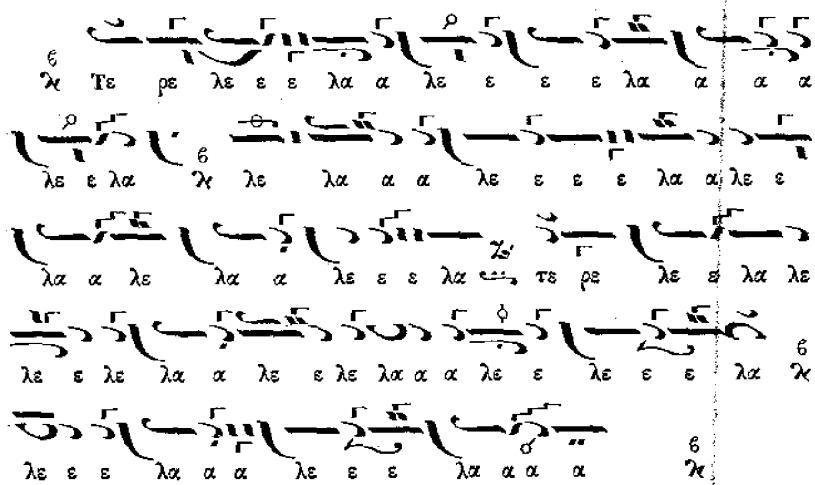
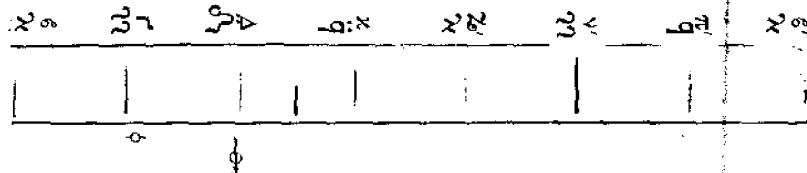
χ_{∞}	β_{γ}	θ_{α}	ω_{\times}	χ_{ζ}	β_{\cdot}	$\theta_{\#}$	χ_{\circ}
φ	β	θ	ω	χ	β	θ	χ

$\overset{6}{\chi}$ $\beta_{\epsilon} \epsilon \epsilon \rho \epsilon \lambda \epsilon \epsilon \lambda \epsilon \alpha \alpha$
 $\lambda \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \beta \lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \epsilon \epsilon \lambda \alpha$
 $\alpha \alpha \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha$
 $\lambda \epsilon \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha \tau \epsilon \epsilon \rho \epsilon \epsilon \lambda \epsilon \epsilon$
 $\lambda \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon$
 $\lambda \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \alpha \lambda \epsilon \alpha \tau \epsilon$
 $\rho \epsilon \epsilon \lambda \epsilon \alpha \lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha \lambda \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha$
 $\lambda \epsilon \epsilon \epsilon \lambda \alpha \alpha \alpha$

Τὸ Βετζί Αρεζπάρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Σεγχιάχ. Κροχεται
ἀπὸ τοῦ Γκερδανιέ καὶ καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Χησάρ εἰς τὸ
Σεγχιάχ. πηδῶν πάλιν εἰς τὸ Γκερδανιέ, στρέφεται μετὰ τοῦ

Νῦμ Ἀττέαμ εἰς τὸ Νεβά· ἐντεῦθεν πηδῶν εἰς τὸ Μουχαγέρ,
στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Νεβά, δόποθεν πατῶν τὸ Νῦμ Χησάρ
καταβίνει εἰς τὸ Τζαργκχάχ καὶ εἰς τὸ Δουγκχάχ· ἀνιὸν δὲ
μέχρι τοῦ Χουσεΐνι, καὶ κατιὸν καταλήγει εἰς τὸ Σεγκχάχ.

Τὸ Χειράμ παράγεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ· ἀνιὸν εἰς τὸ Νεβά, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Σεγκιάχ· πατῶν δὲ πάλιν Νεβά καὶ ἀνιὸν εἰς Νόμο Χησάρ καὶ Ἐβίτες, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Σεγκιάχ· ἀνιὸν ἔπειτα εἰς τὸ Τζαργκιάχ καὶ Νεβά, ἐπιστρέφει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Σεγκιάχ.

Τὸ Μουσταχὸν παράγεται ἀπὸ τοῦ Σεγκιάχ καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά· πατῶν δὲ τὸ Χουσεῖνι καταβαίνει εἰς τὸ Νύμ Οὐζάλ· κατόπιν ἀνιὸν εἰς τὸ Γκερδανίς καὶ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβά· πατῶν πάλιν τὸ Χουσεῖνι, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ· εἰς τὸ Σεγκιάχ, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸ Ράστ· ἀνιὸν πάλιν μέχρι τοῦ Νεβά καὶ κατιὸν μετὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ, καταλήγει εἰς τὸ Σεγκιάχ.

τάτ	στήτη	πέπ	χρ	βε	με	χρ
τάτ	τ	τ	τ	τ	τ	τ
	τ	τ	τ	τ	τ	τ

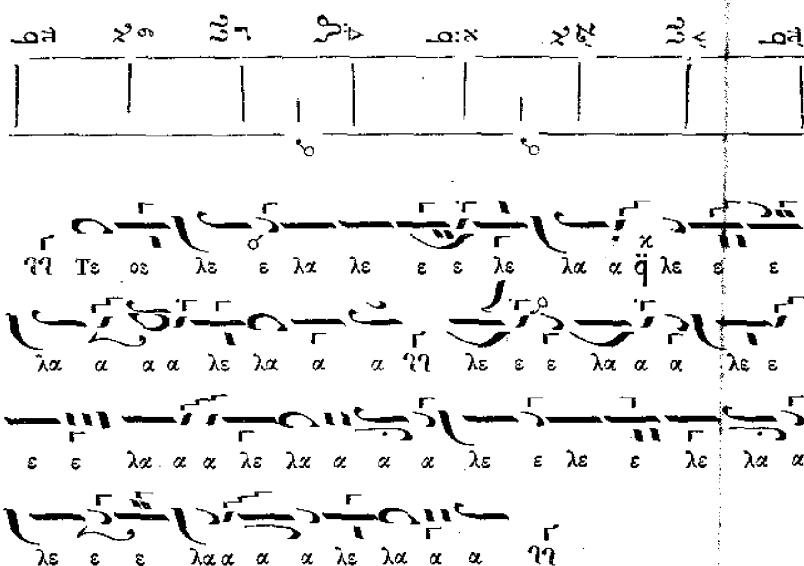
τε ε ε πε ε λε ε ε ε ε ε λα α
λε ε λα α α λε ε ε ε λα λε ε ε ε ε
λα α α α λε ε ε λα α α α α λε ε ε
ε ε λα α α λε ε λα λε ε λα α α λε
ε ε λα α α λε ε ε ε λα λε ε ε ε ε
λε ε ε λε λα λε λα λε ε ε ε ε

— 58 —

T Z A P T K I A X.

Τὸ Τζαργκιάχ εἶναι βάσις ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ὥριζα τοῦ ἐναρμονίου γένους. Σχετικῶς πρὸς τὴν διαιρεσιν τῶν τόνων τοῦ διαγράμματος, τὸ Τζαργκιάχ, ως εἶπον ἀνωτέρω, σημαίνει τετάρτη βὰσις σχετικῶς ὅμως πρὸς τὴν διαιρεσιν τῶν κυρίων οὖχων, εἶναι τρίτη βάσις αὐτῶν.

Τὸ Τέαργκιάχ λοιπὸν εἶναι ἡχος τελείωσης καὶ ἀρχεται ἀπό τοῦ Διὸυ γυμνάχ· δόδευον διὰ τῶν ἀντιουσῶν καὶ κατιευσῶν φωνῶν μετὰ τοῦ Νύμφητέρου, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Τέαργκιάχ.

Ο Μιὰν χανές, ἦτοι ὁ ἀπὸ τὸ μέσον δξυνόμενος οἶκος τοῦ Τζαργχιάχ, ἔρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, καὶ περιστρεφόμενος εἰς τὰ Τίζια διὰ τοῦ Νύρ Ατζέμ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Τζαργχιάχ.

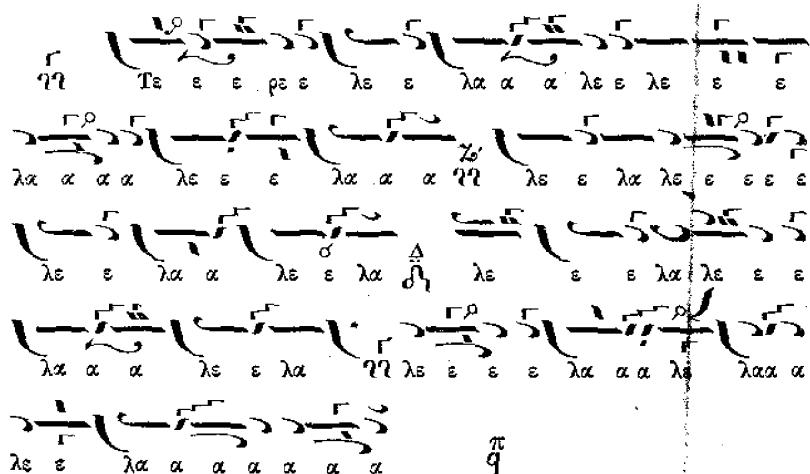
Τὸ Ἀτζέμ παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· ὅρχεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ ἢ ἀπὸ τοῦ Ράστ, καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ Νεβά πατῶν τὸ Νὺμ Ἀτζέμ· ἢ ἀπὸ τοῦ Γκερδανίε καταβαίνει εἰς τὸ Νὺμ Ἀτζέμ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀνερχόμενον καὶ κατερχόμενον, καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Ο Μιὰν χανές, ἡτοι ὁ ἀπὸ τὸ μέσον δέσυνόμενος οἶκος τοῦ
Ἀτζέμ (α), ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νὺμ Ἀτζέμ· περιστρεφόμενος εἰς
τὰ Τίξια, καταβαίνει διὰ τοῦ Νὺμ Ἀτζέμ καὶ καταλήγει εἰς τὸ
Διουγκίφ.

(α) Τὸ Ἄ τις ἐ μὲν εἶναι ἥχος παραγόμενος ἐκ τοῦ Τζαργκιάχ· ἡ δὲ λέξις Ἄ τις ἐ μὲν σημαίνει παρὰ Πέρσαις χλιδανός, καὶ γαμήλιος. Πιθανὸν νὰ ὀνομάσθῃ οὗτοι διότι ὁ κύριος αὐτοῦ ἥχος Τζαργκιάχ, διτις εἶναι ἡ βάσις του παρ³ ἥμιν⁴ θεαμμονίου γένους, ἀφιέρωται, ὃς ἥρθισται καὶ κατωτέρω, τῷ πλανήτῃ Ἀφροδίτῃ· ἡ δὲ Ἀφροδίτη, ὡς γυνωρίζομεν ἐκ τῆς Μυθολογίας, ητο μητηρ⁵ τους Ἐρωτες καὶ προσήδρευεν, οὕτως εἰπεν, τῶν γάμων.

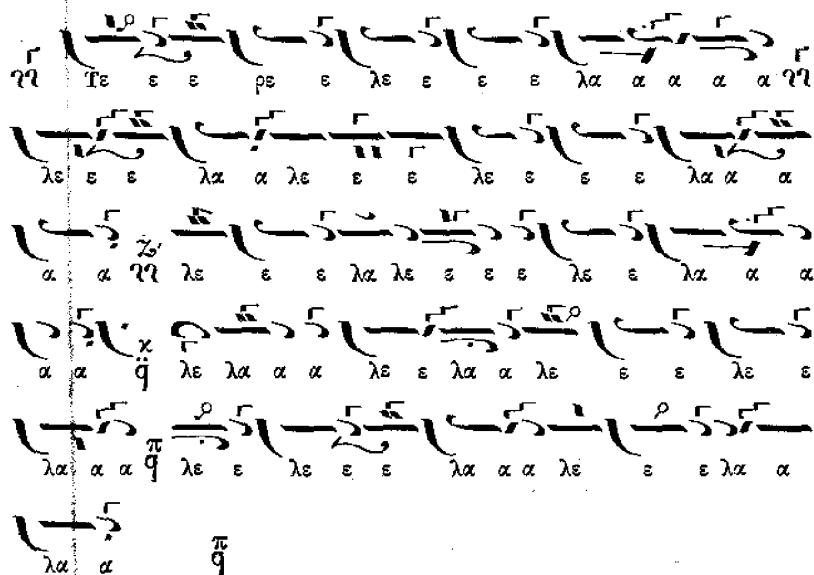
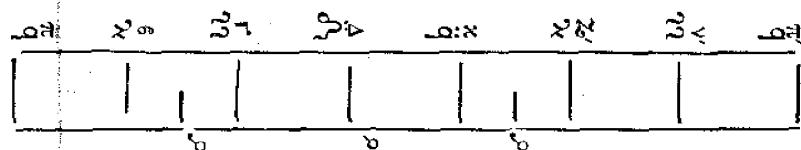
Τὸ Νεῖρον Ἀτζέμ παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· ἀρχεται
ἀπὸ τοῦ Νύμ Ἀτζέμ, καὶ κατέν τοῦ Τζαργκιάχ, ἀναβαίνει
πάλιν εἰς τὸ Νύμ Ἀτζέμ· πατῶν Γκερδανίέ, δεικνύει τὸ Νύμ
Σιουμπιούλέ, καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά· πατῶν τὸ Χουσεΐνι,
στρέφεται εἰς τὸ Τζαργκιάχ καὶ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πηδᾷ
εἰς τὸ Νύμ Μπεγιάτι καὶ καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ
Διουγκιάχ.

ת	ל	ב	א	ב	ל	ת

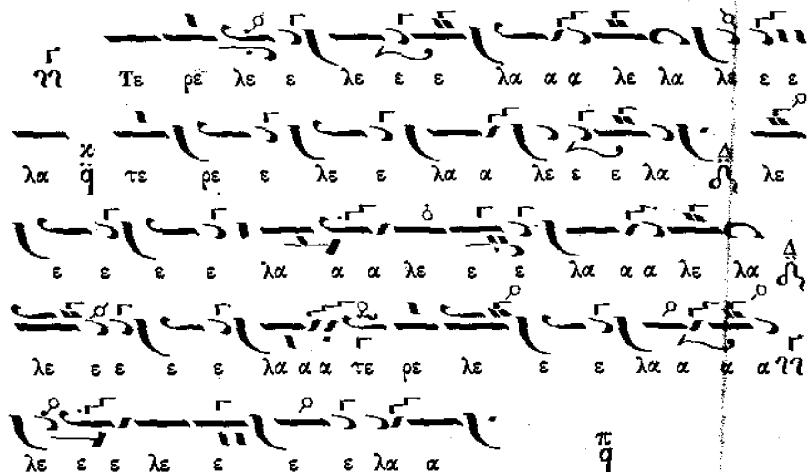
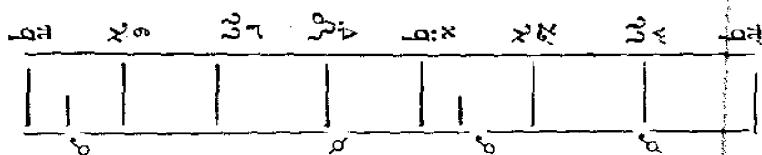
Τὸ Ατζέμ Κιουρδί παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκάχ, ἀρχεται
ἀπὸ τοῦ Νύμ' Ατζέμ, καὶ κατιόν εἰς τὸ Τζαργκάχ, πάλιν ἀνα-
βαίνει εἰς τὸ Νύμ' Ατζέμ καὶ μέχρι τοῦ Τζαργκάχ· ἐπε-

στρέφει περδέ περδέ εἰς τὸ Χουσεῖνὶ καὶ εἰς τὸ Τζαργκιάχ μέχρι Διουγκιάχ· πάλιν ἀνιόν μετὰ τοῦ Νῦμ Κιουρδί, πατῶν καὶ τὸ Τζαργκιάχ, κατιόν μέχρι τοῦ Διουγκιάχ καὶ Ράστ, ἐπειτα καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Ζαβίλ Κιουρδί παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά καὶ πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανιέ, καὶ κατιόν μετὰ τοῦ Νῦμ Μαχούρ εἰς τὸ Χουσεῖνὶ, πηδᾶ εἰς τὸ Μουχαγέρο, καὶ καταβαίνει μέχρι τοῦ Νεβά· πάλιν ἀνιόν εἰς τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, πατῷ

καὶ Γκερδανὶ καὶ στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Νεβά, καὶ μετὰ τοῦ Νόμου Οὐζὲλ καταβαίνει μέχρι τοῦ Ράστ· πηδῶν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, δεικνύον καὶ τὸ Νόμο Σεμπά, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νόμου Κιουρδὶ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Μπεϊζάν Κιουρδὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· δρχεται πάλιν ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ, καὶ πατῶν τὸ Νόμο Σεμπά, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νόμου Κιουρδὶ εἰς τὸ Διουγκιάχ· ἀνιὸν δὲ μετὰ τοῦ Νόμου Κιουρδὶ πάλιν μέχρι τοῦ Νόμου Σεμπά, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Ράστ· ἐντεῦθεν πάλιν ἀνιὸν μετὰ τοῦ Νόμου Κιουρδὶ καὶ Τζαργκιάχ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

με	χω	βη	δη	πις	χη	βη	με

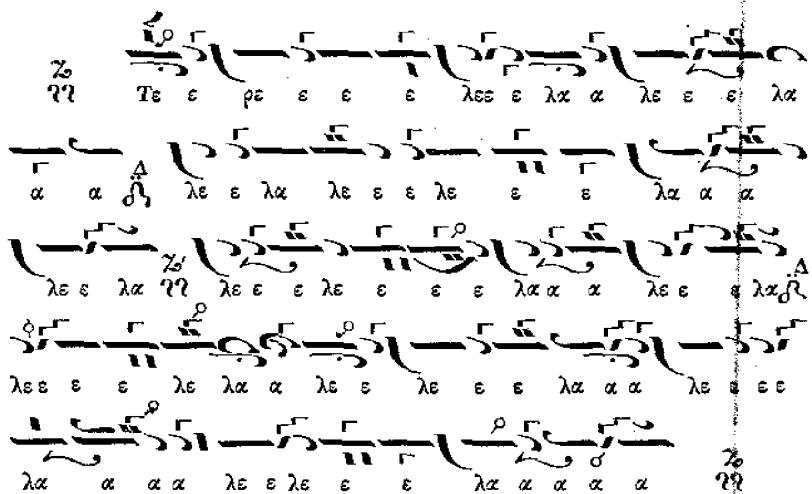
ο

Τε ε ε ρε λε ε λα α α λε ε λα λε ε
 λα α α η λε ε ε ε λε ε ε λα α π λε ε
 ε ε ε λα λε ε λα λε ε ε ε λα α α λε
 ε ε λα α α λε ε λα α π

Τὸ Ἀτζέμ' Ασηράν, βαρύτονος τοῦ Ἀτζέμ, παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νùμ' Ἀτζέμ, καὶ πατῶν τὸ Μουχαγέρ στρέφεται εἰς τὸ Νεβά· ἀνεὸν δὲ μετὰ τοῦ Νùμ' Ἀτζέμ εἰς τὸ Μουχαγέρ, καὶ δεικνύον τὸ Νùμ Σιουμπιούλε, καταβαίνει πάλιν μετὰ τοῦ Νùμ' Ἀτζέμ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· ἐπειτα πηδῶν εἰς τὸ Νεβά, πίπτει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ, ἐξ οὗ καταβαίνει μετὰ τοῦ Νùμ' Ἀτζέμ' Ασηράν, μέχρι τοῦ Γιεγκιάχ· πηδῶν δὲντεῦθεν εἰς τὸ Τάστ, δεικνύον καὶ τὸ Νùμ Ζιργκιούλε, στρέφεται καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀτζέμ' Ασηράν.

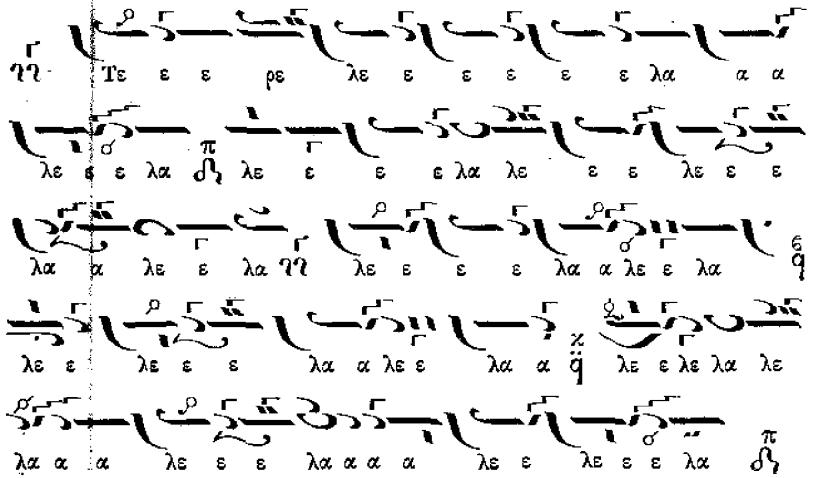
με	χω	βη	δη	πις	χη	βη	με

ο

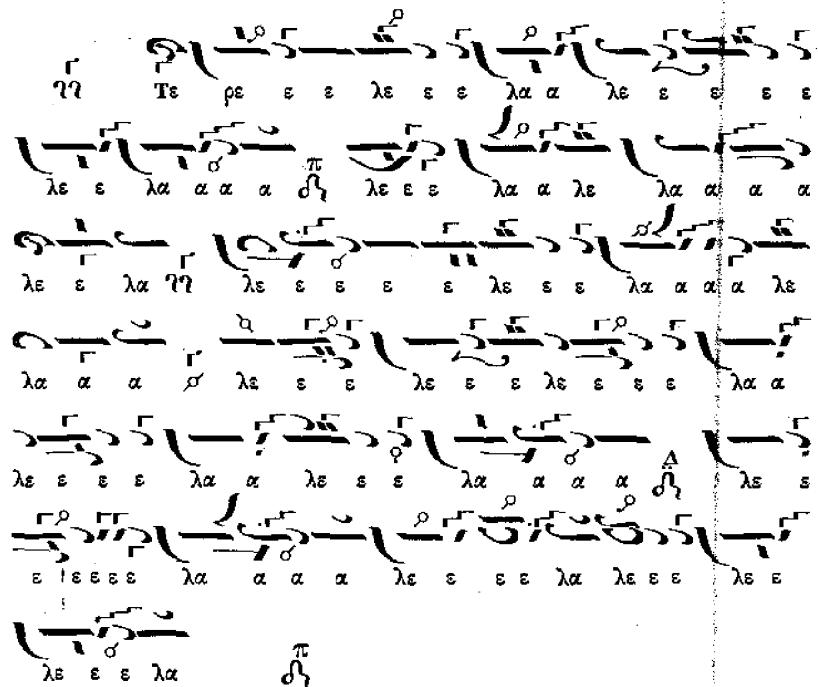

Τὸ Μουχαλίφ Χησάρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ, καὶ μετὰ τοῦ Νῦμ Πισουσελίκ χαταβαίνει εἰς τὸ Διουγκιάχ· πηδᾷ εἰς τὸ Νεβά, ἐνθεν ἀνιὸν καὶ κατιὸν μέχρι τοῦ Νῦμ Πισουσελίκ, καὶ πάλιν ἀνιὸν μέχρι Χουσεΐνι καὶ Γκερδανί ἐπιστρέφει εἰς τὸ Χουσεΐνι· πηδῶν ἔπειτα εἰς τὸ Μουχαγέρ, πάλιν ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νῦμ Μαχούρ, Νῦμ Ατζέμ, Χουσεΐνι καὶ Νῦμ Χησάρ μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, ἐξ οὗ χαταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Πισουσελίκ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

प्राचीन	मध्यम	कालीन	वर्तमान
प्राचीन	मध्यम	कालीन	वर्तमान

Τὸ Σηῆρφ Πιεστελίκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ· ἀρχεται
ἀπὸ τοῦ Ράστ, πηδῶν δὲ εἰς τὸ Τζαργκιάχ, δεικνύον καὶ τὸ
Νῦμ Χησάρ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Πιεστελίκ εἰς τὸ Διου-
γκιάχ· πάλιν δὲ ἀνιὸν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, στρέφεται αὖθις εἰς τὸ
Ράστ, ἐξ οὗ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Νῦμ Χησάρ, στρέφεται εἰς τὸ
Τζαργκιάχ· ἐντεῦθεν πηδῶν εἰς τὸ Γκερδανιέ, βαίνει εἰς τὸ Νῦμ
Μαχούρ καὶ Νῦμ Χησάρ μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ· ἀνιὸν ἔπειτα
μετὰ τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, καταβαίνει, δει-
κνύον καὶ τὸ Νῦμ Πιεστελίκ, μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πατῶν δὲ
Νεβά, καὶ δεικνύον τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Ράστ·
πηδᾶ πάλιν εἰς τὸ Νεβά, δεικνύει τὸ Νῦμ Χησάρ, καὶ στρέφε-
ται μετὰ τοῦ Νῦμ Πιεστελίκ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸν Ἀτζέμην Πιλουσελίκη παράγεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ, ὅρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεΐνη, ἀνιὸν δὲ μετὰ τοῦ Νùμ Ἀτζέμη εἰς τὸ Μουχαγέρ, καὶ κατιὸν πάλιν εἰς τὸ Νùμ Ἀτζέμη, πάλιν ἀναβαίνει εἰς τὸ Μουχαγέρ καὶ καταβαίνει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ. Ἐντεῦθεν πάλιν ἀνιὸν εἰς τὸ Χουσεΐνη καὶ μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Χουσεΐνη καὶ μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, ἐξ οὗ ἀνιὸν μετὰ τοῦ Νùμ Χησάρ, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νùμ Πιλουσελίκη μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· κατόπιν πάλιν ἀνιὸν μετὰ τοῦ Νùμ Πιλουσελίκη εἰς τὸ Χουσεΐνη, καὶ δεικνύον τὸ Νùμ Ἀτζέμη, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νùμ Χησάρ καὶ Νùμ Πιλουσελίκη καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

αι ρι ζη θη οι ρη ζη ηι
 | | | | | | |
 ρ ρ ρ ρ ρ ρ ρ ρ

Τε ρε ε λε ε ε λε ε λε ε λα α α α
 λε ε ε λα λε ε λα α λε ε λα π λε ε ε λε ε
 λα λε ε ε λα α λε ε ε λα α π λε ε ε λε ε
 ε ε λα α λε ε λε ε ε ε λα α α α
 λε ε ε λε ε ε λα α α α λε ε ε λα α α
 α π λε ε λα α α α α λε ε ε λα α λε ε ε
 λα α α α π

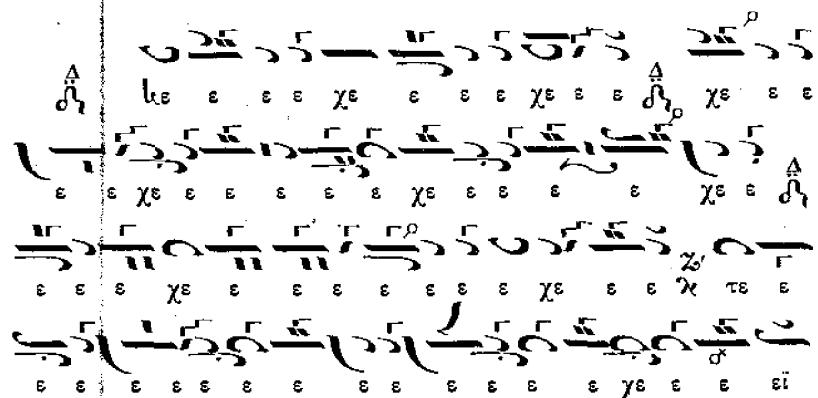
Το Πιουσελίκ παράγεται ἀπό τοῦ Τζαργκιάχ· ἀρχεται πάλιν
 ἀπό τοῦ Τζαργκιάχ, ἀνιὸν δ' εἰς τὸ Χουσεῖνι καὶ τὸ Γκερδανιέ,
 καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Χουσεῖνι· πατεῖ τὸ Νεβά, δεικνύον τὸ
 Νύμ. Ατζέμ καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Τζαργκιάχ, δεικνύον καὶ τὸ
 Νύμ. Πιουσελίκ· πάλιν ἀναβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖνι καὶ Γκερδανιέ
 καὶ πίπτει εἰς τὸ Χουσεῖνι· πηδᾷ εἰς τὸ Μουχαγέρ, καὶ κατα-
 βαίνει πάλιν εἰς τὸ Χουσεῖνι· κατιὸν ἔπειτα εἰς τὸ Τζαργκιάχ,
 καταλήγει μετὰ τοῦ Νύμ Πιουσελίκ εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Group	Condition	Mean	SD	N
Control	Control	100	10	10
Control	Stimulus	100	10	10
Alzheimer's	Control	100	10	10
Alzheimer's	Stimulus	100	10	10

?? Te e e pe λε λα α λε ε λα α λε ε λα
λε ε ε ε λα α α λε λα ?? λε ε ε λα α α
λε ε λε ε ε λε λα λε ε ε λε ε ε λα α α
λε ε ε ε λα λε ε ε λα α α λε ε λε ε ε λα

NEBA.

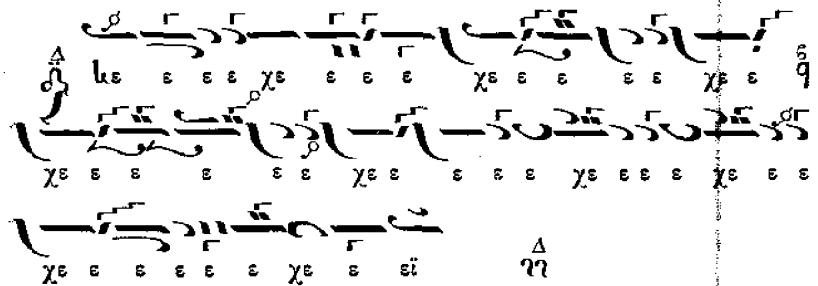
Τὸ Νεβὰ εἶναι ἦχός μῆ. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, ἡ χαὶ ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, διδεῖν τὰς ἀνιούσας καὶ κατιούσας φωνάς, μέχρι Διουγκιάχ· καὶ ἀνεὸν καταλήγει εἰς τὸ Νεβά.

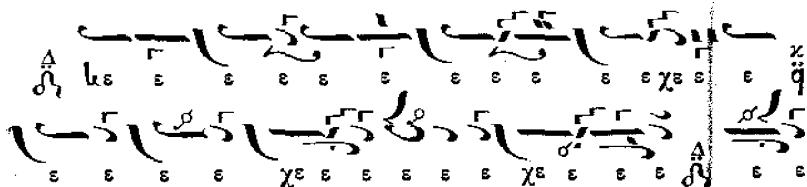
Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Νεβᾶ ἀρχεται ἀπὸ τὸ Γκερδανιέ, ἀγιῶν
δ' εἰς τὸ Μουχαγέρ, καὶ στρεφόμενος εἰς τὰ Τίζια καταβαίνει
μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· ἐπειτα πηδῶν εἰς τὸ Νεβᾶ καὶ δεικνύων
τὸ Νύμ Νεχαβέντ καταλήγει εἰς τὸ Νεβᾶ.

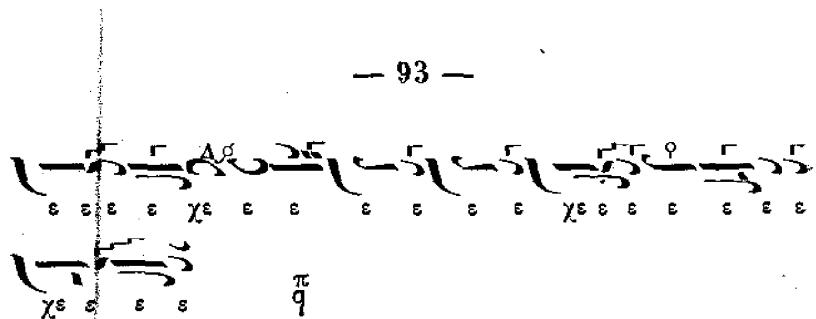
Τὸ Νεσαπούρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ· εἶναι ὥχος δῆ ἀρχεται
ώσαύτως ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ, ἀνιὸν δὲ μέχρι τοῦ Ἐβίτζ, ἐπι-
στρέφει εἰς τὸ Νεβᾶ, καὶ βαῖνον διὰ τοῦ Νύμ Ούζάλ, καταβαί-
νει εἰς τὸ Σεγκιάχ· ἐπειτα πηδῶν εἰς τὸ Γκερδανιέ καὶ δεικνύον
τὸ Σεχνάζ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Ἀτζέμ περδὲ μέχρι τοῦ Νε-
βᾶ καὶ τοῦ Ούζάλ· πατῶν δὲ τὸ Διουγκιάχ καὶ ἀνιὸν καταλή-
γει εἰς τὸ Νεβᾶ.

α	ε	ο	υ	α:	ε:	ο:	υ:
—							

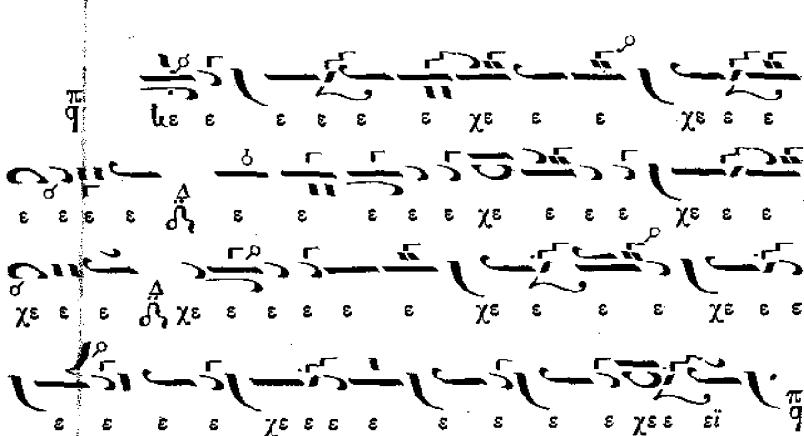

Τὸ Νισαβερὲκ παράγεται ἀπὸ τὸ Νεβά, εἶναι ἥχος βῆ: ἀρ-
χεται ἀπὸ τὸ αὐτὸ Νεβά· ἀνιὸν εἰς τὸ Χουσεῖν μέχρι τοῦ Γκερ-
δανιέ, στρέφεται εἰς τὸ Χουσεῖν καὶ Νεβά, καὶ μετὰ τοῦ Ού-
ζὰλ πίπτει εἰς τὸ Διουγκιάχ· πηδῶν δ' εἰς τὸ Νύμ 'Ατζέμ, ἐπι-
στρέφει πάλιν εἰς τὸ Νεβά· ἐπειτα πηδῶν εἰς τὸ Μουχαγέρ, ἐ-
πιστρέφει μετὰ τοῦ Νύμ Σεχνὰζ εἰς τὸ Νεβά, καὶ μετὰ τοῦ Ού-
ζὰλ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ, καὶ πατῶν τὸ Τζαργκιάχ καταλήγει
εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Ισφαχὰν παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ καὶ εἶναι ἥχος δῆ.
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ, καὶ δεικνῦσθαι τὸ Νῦμ Οὐζάλ ὁδεύει εἰς
τὰς ἀκούσας φωνάς, ἐπιστρέφον δὲ καταβαίνει διὰ τοῦ Νῦμ
Σεμπά καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

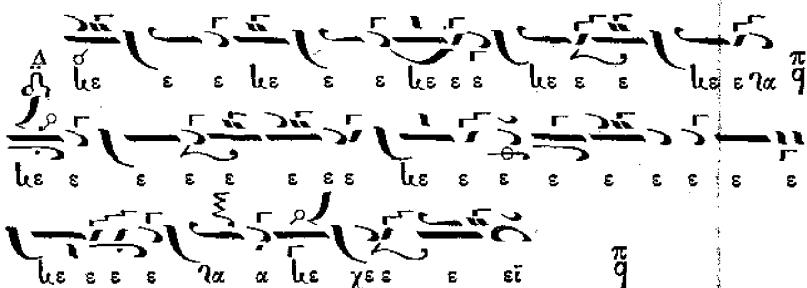

Ο Μιάν χανές τοῦ Ἰσφαχὰν ἀρχεται καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ, πατῶν δὲ τὸ Χουσεῖνὶ ἀναβαίνει εἰς τὰ Τίζια, καὶ στρεφόμενος καταβαίνει, διὰ τοῦ Νύμ Ἀτζέμ εἰς τὸ Νύμ Νισαπούρ, καὶ χρέμαται εἰς τὸ Χουσεῖνὶ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Μπεγιατὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ καὶ εἶναι ἥχος ἔδη. ἀρχεται ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ, ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ καὶ ἐνίστη ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ· πηδῶν εἰς τὸ Χουσεῖνὶ, πατῶν δὲ τὸ Ἀτζέμ διδεύει περισσότερον εἰς τὸ Νεβᾶ καὶ Νύμ Μπεγιατὶ, καὶ πατῶν τὸ Νύμ Ἀτζέμ καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Μπεγιατὶ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

ατ	χω	βη	δη	α:	χη	βη	ατ
		↓				↓	

μω α φ ο

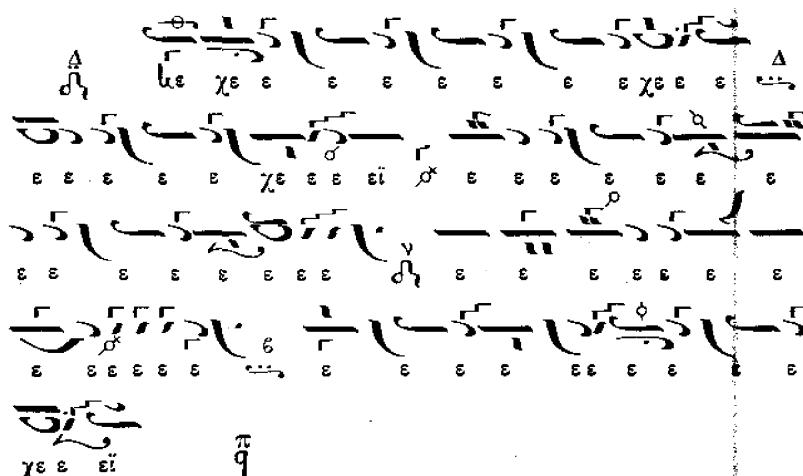
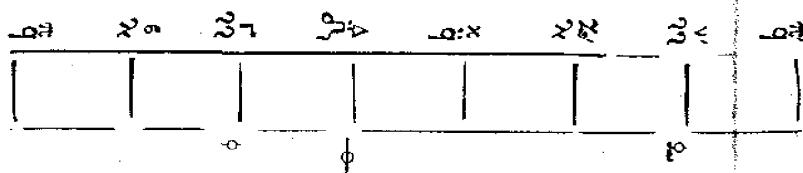

Ο Μιάν χανές τοῦ Μπεγιατὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, δεικνύων δὲ τὸ Νύμ Σιουμπιούλε, ἀναβαίνει καὶ εἰς τὰ Τίζια καὶ στρεφόμενος καταβαίνει διὰ τοῦ Νύμ Ἀτζέμ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Το Μπεγιατί Ἀραμπάν παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ καὶ εἶναι
ῆχος δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, καὶ κατιόν μέχρι τοῦ
Χουφεΐνι, ἀναβαίνει πάλιν μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιάχ· στρέφε-
ται εἰς τὸ Μουχαγέρ, καὶ ἐντεῦθεν καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ
Χησάρ περδὲ περδὲ μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ· πηδᾷ εἰς τὸ Νύμ
Ἀτζέμ, πατεῖ τὸ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβᾶ, καὶ δει-
κνύον τὸ Νύμ Χησάρ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ καὶ πί-
πτει εἰς τὸ Διουγκιάχ· πηδᾷ εἰς τὸ Μπεγιατί, καὶ καταβαίνον
καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

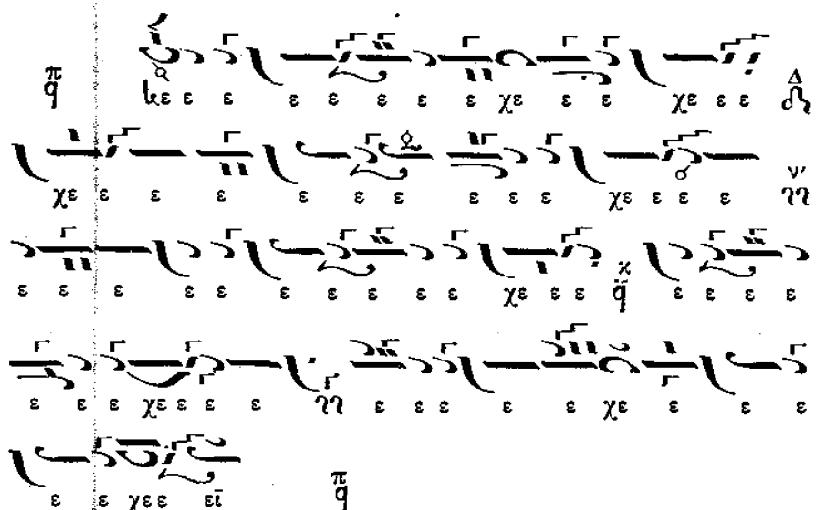
Τὸ Καρτζιγάρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβὰ καὶ εἶναι ὥχος δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερδανὶς καὶ κατιὸν μετὰ τοῦ Νὺμ Χησᾶρ εἰς τὸ Νεβὰ, πατεῖ τὸ Ἐβίτς καὶ ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νὺμ Χησᾶρ μέχρι τοῦ Τζαργκιάγ, πηδῶν δ' εἰς τὸ Νεβὰ, καταβαίνει

μέχρι τοῦ Ράστη ἀνιὸν δὲ εἰς τὸ Τζαργκιὰχ πηδᾷ εἰς τὸ Γκερδανιέ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιὰχ, στρέφεται μετὰ τοῦ Νύμ Χησᾶρ μέχρι τοῦ Σεγκιὰχ, καὶ πηδῶν εἰς τὸ Χησᾶρ πατεῖ τὸ Ἐβίτζ, καὶ καταβαίνον καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιὰχ.

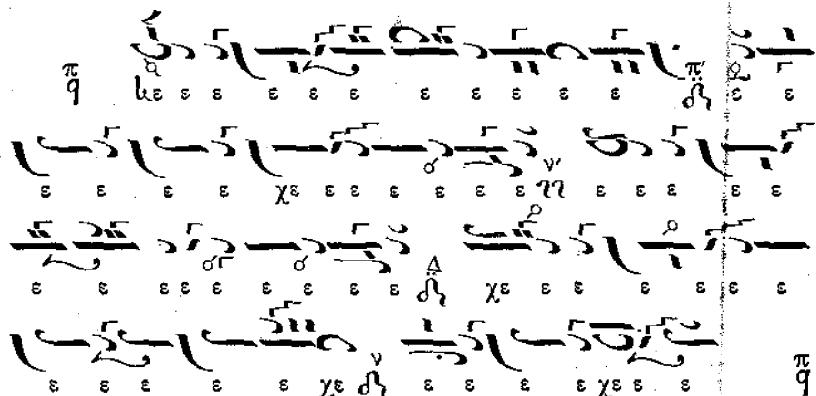
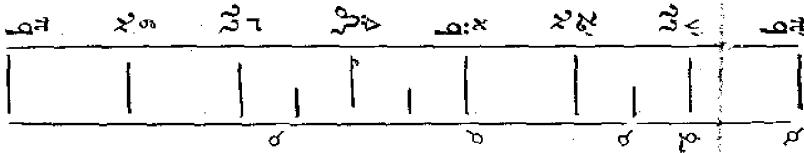

Τὸ Ταχίρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβά καὶ εἶναι ἦχος δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά, ἀνιὸν δὲ μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιὰχ πάλιν ἐπιστρέφει εἰς τὸ Μουχαγέρ καὶ εἰς τὸ Γκερδανιέ ἔπειτα πηδᾷ εἰς τὸ Τίζ Τζαργκιὰχ καὶ ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Γκερδανιέ, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Τίζ Σεγκιὰχ καταβαίνει ἀπὸ τόνου εἰς τόνον εἰς τὸ Χουσεῖν καὶ Τζαργκιὰχ μέχρι τοῦ Ράστη, ἀνιὸν δὲ πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιὰχ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

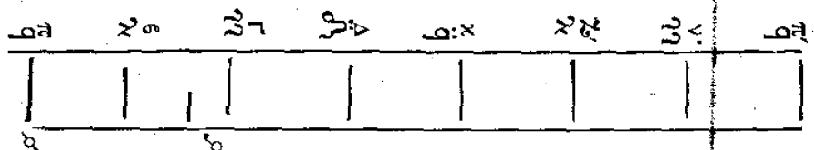
— 97 —

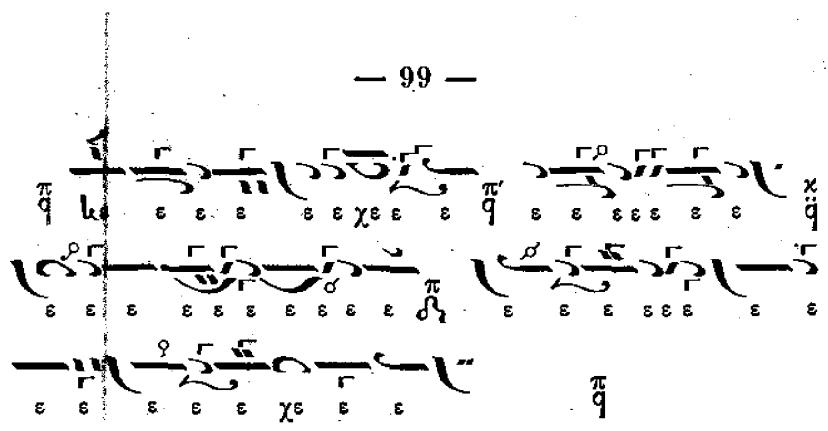

Τὸ Μπακὰ Ταχὶρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβὰ καὶ εἶναι ἥχος δ'. ἀρχετοι ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, πατῶν δὲ τὸ Γκερδανίε ἀναβαίνει εἰς τὸ Τζεζαργκιάχ, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Γκερδανίε, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸ Νεβά· πατεῖ τὸ Νύμ Χησάρ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Ράστ, πηδᾶ εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ στρεφόμενον καταλήγει εἰς τὸ Διουγκάχ.

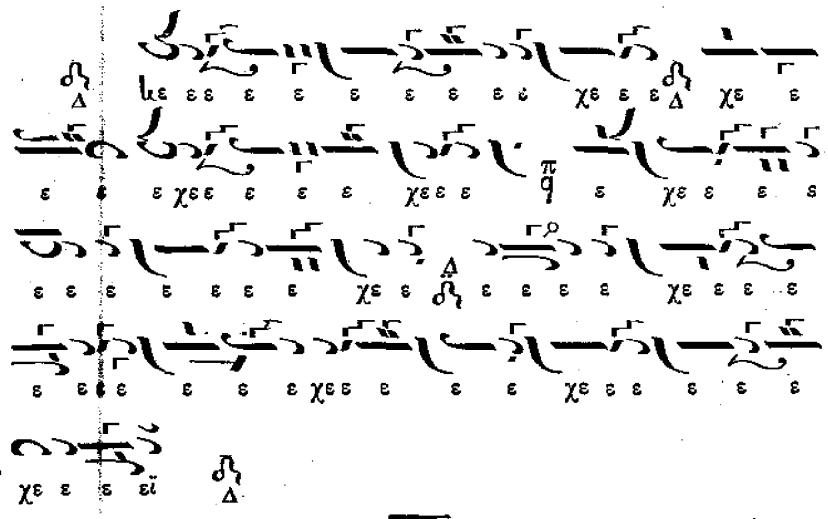

Τὸ Ζερεφκὲντ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβὰ καὶ εἶναι ἄχος δ'. ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, ἀνιδὸν δὲ εἰς τὸ Τίζ Τζαργκιάχ, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Μουχαγέρ· πατῶν δὲ τὸ Γκερδανιέ, πηδᾷ εἰς τὸ Νùμ Σιουμπουλὲ καὶ ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νùμ Πιου-σελίκ εἰς τὸ Διουγκιάχ· ἐντεῦθεν δὲ κατιόν μετὰ τοῦ Νùμ Ζιρ-κιουλὲ καὶ ἀνιὸν καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

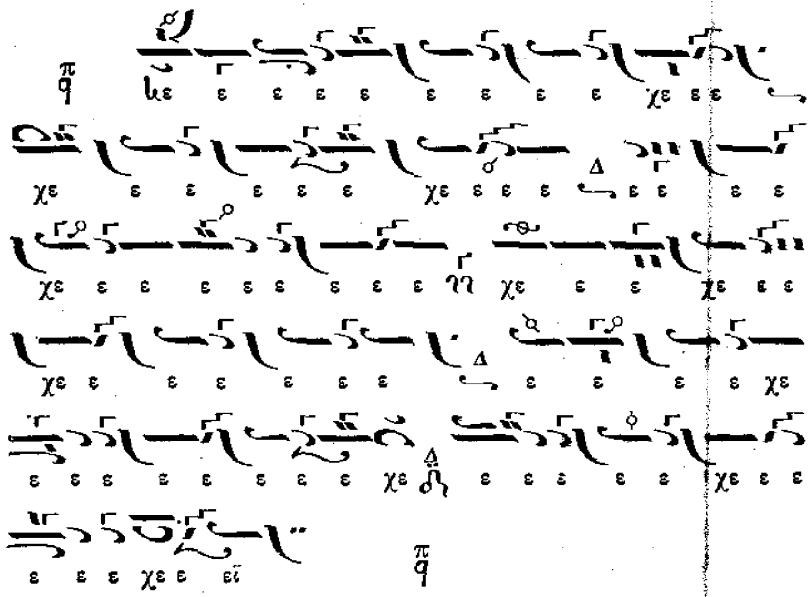

Τὸ Σιεγκιάχ εἶναι ἀντιφωνία τοῦ Νεβὰ καὶ ὥχος δ'. ἀρχεται
ἀπὸ τοῦ Νεβὰ, καὶ στρεφόμενον περὶ τοὺς χυρίους τόνους κα-
ταλήγει πάλιν εἰς τὸ Γιεγκιάχ.

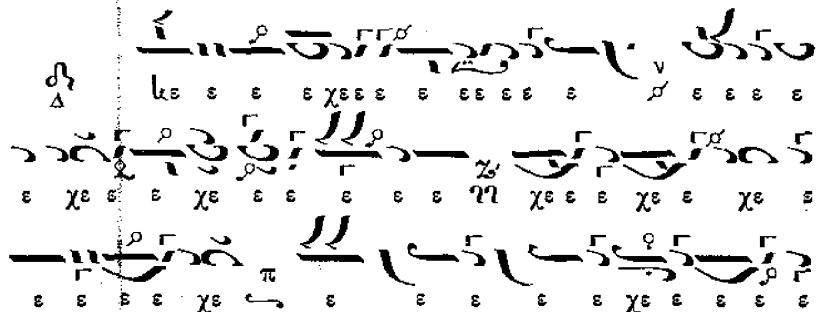
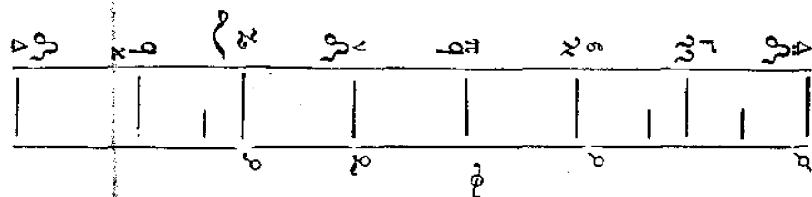

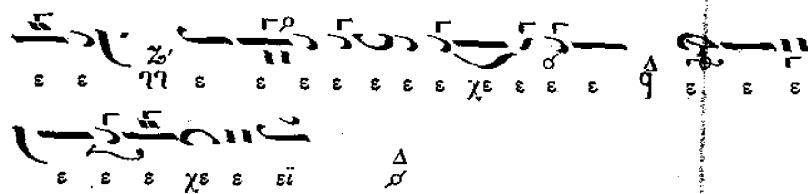
Τὸ Γκιουμοὺς Γκερδὰν παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβὰ καὶ εἶναι
ῆχος δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερδανὶὲ, ἀνιὸν δὲ εἰς τὸ Μουχαγέρ
καὶ Νῦμ Σιουμπουλὲ πατῶν ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νῦμ Μαχούρ.
πατῶν δὲ τὸ Νεβὰ, καὶ δεικνύον τὸ Νῦμ Χησάρ καταβαίγει μετὰ
τοῦ Νῦμ Πιουσελίκ εἰς τὸ Τζαργκιάχ· ἀνιὸν ἐπειτα εἰς τὸ Νεβὰ
καὶ Νῦμ Χησάρ, καὶ πηδῶν εἰς τὸ Μουχαγέρ, στρέφεται μετὰ
τοῦ Νῦμ Χησάρ εἰς τὸ Νεβά· ἐπειτα πατῶν τὸ Νῦμ Ἀτζέμ πη-
δᾶ πάλιν εἰς τὸ Μουχαγέρ καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβὰ· πατῶν
δὲ τὸ Τζαργκιάχ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

αε	χε	ει	ηι	ηη	α:χ	χε	βι	αε
ο	φ	ο	ο	ο	ο	ο	ο	ο

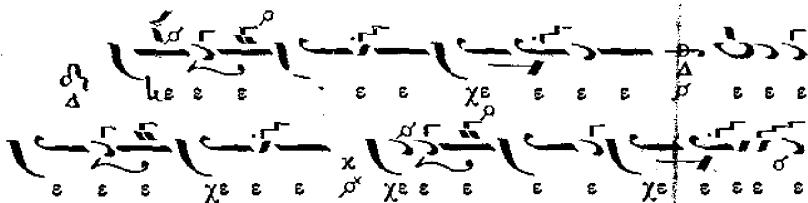

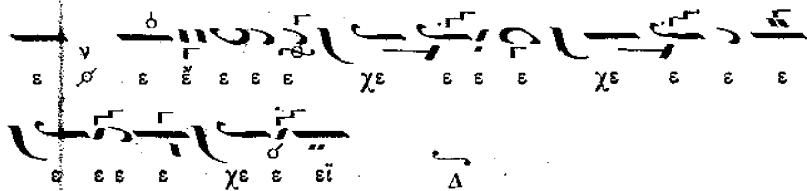
Τὸ Φεράχ Φεζὰ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβὰ καὶ εἶναι ἡγος δ'. ἀρχετος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Νεβὰ, καὶ ἀνιὸν μετὰ τοῦ Νὺμ Ἀτζέμ μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νὺμ Χητζάζ καὶ Νὺμ Κιουρδὶ μέχρι τοῦ Ράστ· πηδῶν δὲ εἰς τὸ Νὺμ Ἀτζέμ, πάλιν καταβαίνει μετὰ τοῦ Νὺμ Χητζάζ καὶ τοῦ Νὺμ Κιουρδὶ εἰς τὸ Ράστ· πατῶν δὲ εἰς τὸ Νὺμ Κιουρδὶ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Ἀτζέμ Ἀσηρὰν μέχρι τοῦ Γιεγκιάχ· ἐπειτα πηδῶν πάλιν εἰς τὸ Νὺμ Ἀτζέμ, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, πάλιν ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Χητζάζ καὶ τοῦ Κιουρδὶ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πηδῶν ἐπειτα εἰς τὸ Τίζ Χητζάζ, στρέφεται μέχρι τοῦ Νὺμ Ἀτζέμ καὶ ἐντεῦθεν ἀνιὸν μέχρι τοῦ Νὺμ Σεχνάζ, πάλιν καταβαίνει μετὰ τοῦ Νὺμ Ἀτζέμ εἰς τὸ Νεβά, ὅπόθεν πίπτον εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ ἀνιὸν σὺν τῷ Κιουρδὶ καὶ Χητζάζ καταλήγει εἰς τὸ Νεβά.

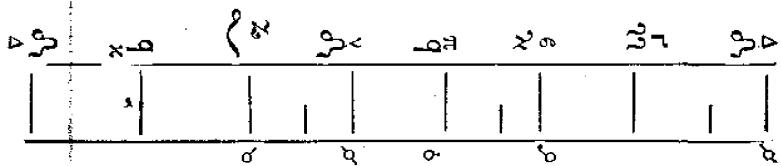

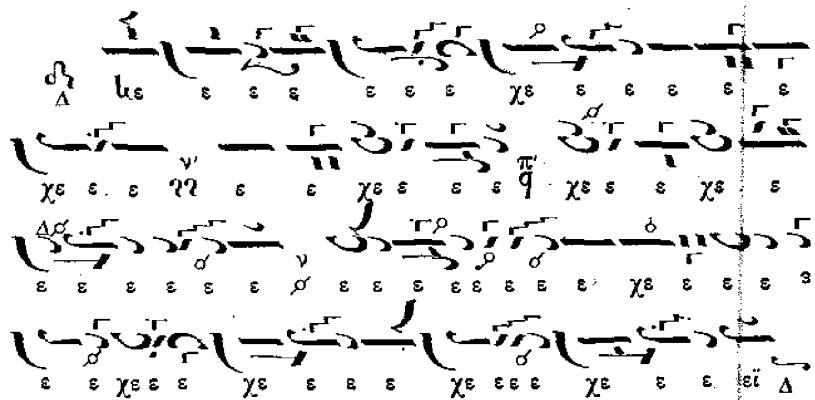
Τὸ Ἀραμπὰν παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ· εἶναι ἦχος δ'. ἄρχεται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Νεβᾶ, καὶ δεικνύον δλίγον τὸ Νῦμ Οὐζάλ πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανιέ, στρέφεται μετὰ τοῦ Νῦμ Χηράρ εἰς τὸ Νεβᾶ, καὶ ἐντεῦθεν καταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Χητζάλ καὶ Νῦμ Νεχαβέντ, δεικνύον καὶ τὸ Νῦμ Γκεβέστ, μέχρι τοῦ Τάστητῶν ἔπειτα εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ μετὰ τοῦ Νῦμ Ζιργκιούλε καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Γιεγκιάχ, ώς Διουγκιάχ.

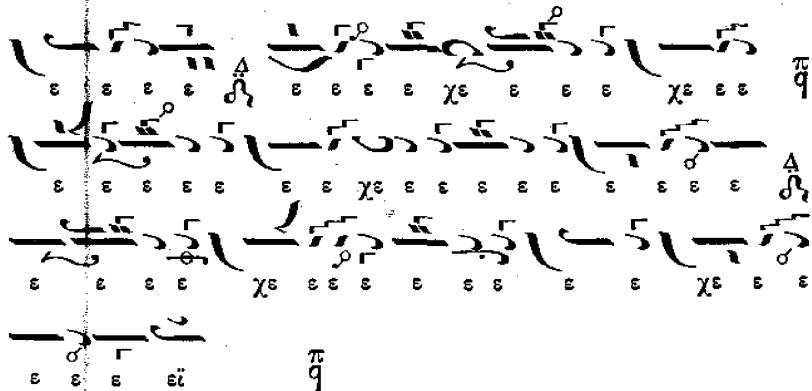
Τὸ Σὲτ Ἀραπὰν παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ καὶ εἶναι ὥχος δ'. ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Νεβᾶ καὶ πηδῶν εἰς τὸ Γκερδανὶὲ καὶ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ἐβίτζ· ἐντεῦθεν καταβαῖνον εἰς τὸ Νεβά, πάλιν ἀναβαίνει ἀπὸ τόνου εἰς τόνον μέχρι τοῦ Τίζ Σεγκιάχ· κατιόν δὲ εἰς τὸ Γκερδανὶέ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιάχ καὶ ἐπιστρέφει αὖθις εἰς τὸ Γκερδανὶέ· ἐντεῦθεν κατιόν διὰ τοῦ Νύμ Μαχσὺρ καὶ Νύμ Χησάρ εἰς τὸ Νεβά, ἐκ τούτου καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Χητζάζ καὶ Νύμ Κιουρδὶ μέχρι τοῦ Ράστ, ὅποθεν πηδῶν εἰς τὸ Νεβά καὶ πατῶν τὸ Τζαργκιάχ φθάνει μέχρι τοῦ Νύμ Χησάρ· ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νύμ Κιουρδὶ πάλιν μέχρι τοῦ Ράστ, καὶ ἀνιόν μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Γκεβέστ καὶ πίπτει εἰς τὸ Γιεγκιάχ· κατόπιν ἀνιόν εἰς τὸ Διουγκιάχ, ἐπιστρέφει μετὰ τῶν Νύμ Γκεβέστ καὶ Πές Νύμ Χησάρ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Γιεγκιάχ ὡς Διουγκιάχ.

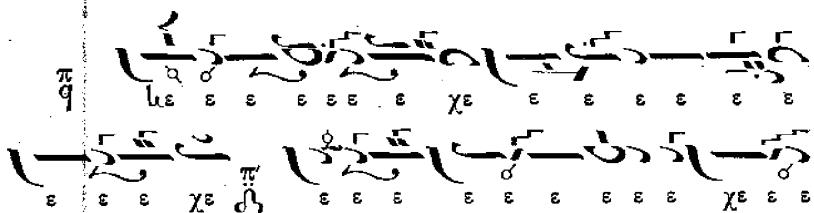
Τὸ Μπεγιατὶ Πἰουσελίκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ καὶ εἶναι
ῆχος δ'. ἄρχεται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Νεβᾶ, καὶ περιστρεφόμενον,
πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανιέ, καὶ καταβαίνει μετὰ τῶν Νύμ 'Ατζέμ
καὶ Νύμ Μπεγιατὶ εἰς τὸ Διουγκιάχ· πηδῶν δὲ πάλιν εἰς τὸ
Γκερδανιέ, καὶ δεικνύον τὸ Νύμ Σεχνάζ, καταβαίνει μετὰ τοῦ
Νύμ 'Ατζέμ εἰς τὸ Νεβᾶ, καὶ ἐντεῦθεν πατῶν τὸ Νύμ Κησάρ
ἐπιστρέφει εἰς τὸ Τζαργκιάχ· πηδῶν πάλιν εἰς τὸ Γκερδανιέ
στρέφεται μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, καὶ μετὰ τοῦ Νύμ Πἰουσελίκ
καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

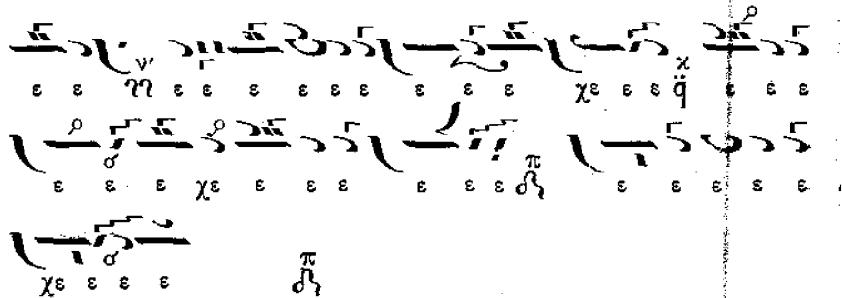

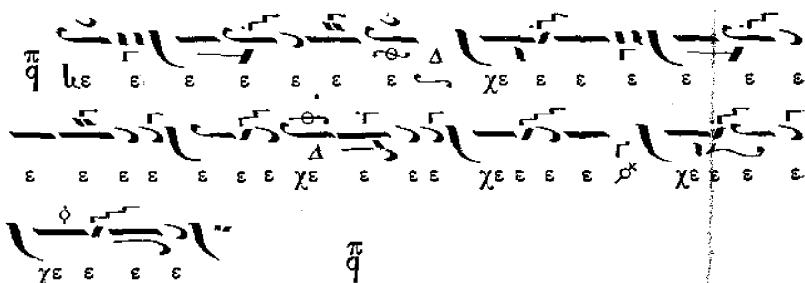
Τὸ Ταχίρ Πιουσελίκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβὰ καὶ εἶναι ἡ-
χος δι. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, περιστρέφεται εἰς τὰς ἀ-
νιούσας φωνάς, μάλιστα καὶ εἰς τὰ Τίζια, δηλαδὴ μέχρι τοῦ
Τίζ Τζαργκιάχ, καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Μουχαγέρ· πατῶν ἐπει-
τα τὸ Γκερδανιέ, πηδᾶ πάλιν εἰς τὸ Τίζ Τζαργκιάχ, ἐπιστρέφει
εἰς τὸ Γκερδανιέ, πατεῖ τὸ Ἐβίτζ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Τίζ
Σεγκιάχ, καταβαίνει εἰς Χουσεΐν, Νεβὰ καὶ Τζαργκιάχ καὶ ἐν-
τεῦθεν μετὰ τοῦ Νὺμ Πιουσελίκ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

αι	χι	βι	θι	ωι	χι	βι	θι

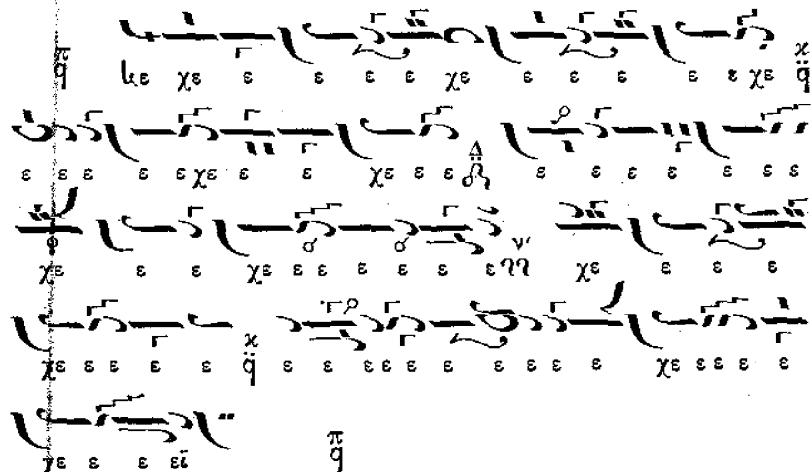
Τὸ Σηρφ' Ἀραπᾶν παράγεται ἀπὸ τοῦ Νεβᾶ καὶ εἶναι θῆρας δ'. ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ, καὶ ἀνιὸν εἰς Νεβά, Νῦμ Χησάρ, Νῦμ Μαχούρ, μέχρι Νῦμ Σιουμπιουλέ, καταβαίνει συνεχῶς εἰς τὸ Νεβά, δεικνύον δὲ τὸ Νῦμ Χησάρ στρέφεται καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

X O Y S E T N I. (a)

Τὸ Χουσεῖνὶ εἶναι ἡχος λ ḥ, καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ-
ἀνιδὸν εἰς τὸ Χουσεῖνὶ, καὶ βαῖνον διὰ τῶν ἀνιουσῶν καὶ κατιου-
σῶν φωνῶν, δεικνύει τὸ Νῦμ Ἀτζέμ καὶ καταλήγει εἰς τὸ
Διουγκιάχ.

αθ	χω	βη	ην	αχ	χε	βε	αθ

Ο Μιὰν χαγὲς τοῦ Χουσεῖνὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ,
καὶ περιστρεφόμενος εἰς τὰ Νῦμ Σεχνάζ, Νῦμ Χιτζάζ καὶ Νῦμ
Χησάρ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

(a) Χουσεῖνὶ, λέξις περσική, σημαίνουσα 'Υποχοριστικόν.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΑΡΜΟΝΙΟΥ ΓΕΝΟΥΣ.

Περὶ τοῦ Ἐναρμονίου γένους ὁ ἀοίδιμος Χρύσανθος. εἰς τὸ Μέγα Θεωρητικὸν αὐτοῦ, ἐν κεφαλαίῳ ζ'. τοῦ γ'. βιβλίου § 259 λέγει τάδε:

« Ἐμελῶδεῖτο δὲ τὸ ἐναρμόνιον γένος ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἐύκλείδου, ἐπὶ μὲν τὸ βαρὺ κατὰ δίτονον, καὶ δίεσιν, καὶ « δίεσιν ἥγουν κατὰ δίτονον, καὶ τεταρτημόριον, καὶ τε- « ταρτημόριον· ἐπὶ δὲ τὸ δξὺ ἐναντίως, κατὰ δίεσιν, καὶ δίεσιν, « καὶ δίτονον κτλ. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας δὲν σώζονται « μελωδίαι τοιούτων κλίμακων· ἀλλὰ μία δίεσις ἐναρμόνιος, « καὶ μία ὑφεσις ἐναρμόνιος εἶναι ὅχι μέσα εἰς ἐν τετράχορ- « δον, ἀλλὰ εἰς δύο».

Κατωτέρω εὑρίσκονται καὶ πέντε κλίμακες ἐναρμόνιοι, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη εἶναι τοῦ ἐναρμονίου τρίτου ἥχου· καὶ πράγματι εἰς αὐτὴν τὴν κλίμακα, ὡς λέγει καὶ ὁ ἀοίδιμος Χρύσανθος, μία δίεσις ἐναρμόνιος, καὶ μία ὑφεσις ἐναρμόνιος εἶναι εἰς δύο τετράχορδα· ἡ δὲ δευτέρα κλίμαξ ἔχει τὸ τεταρτημόριον μόνον εἰς τὸ δεύτερον τετράχορδον, καὶ ἡ τρίτη ἔχει μόνον τὸ τεταρ- τημόριον εἰς τὸ πρώτον τετράχορδον. Ἀλλ' ἡ τετάρτη κλίμαξ ἔχει εἰς ἐν τετράχορδον δύο τεταρτημόρια, καὶ δίτονον, ὅλως διάφορος ἀπὸ τὰς ἀλλας ἐναρμονίους κλίμακας, καὶ ἔχει αὐτὴν τὴν φθορὰν ^{Θτ}, αἱ δὲ ἀλλαι τρεῖς ἔχουσιν αὐτὴν τὴν φθο- ρὰν ^Θ, καὶ ἡ πέμπτη ἔχει αὐτὴν τὴν φθορὰν ^Θ, ἥτις παρ' ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο ἡμίφθορον. Καὶ αἱ πέντε αὗται κλίμακες καὶ φθοραὶ ἀνάγονται εἰς τὸ ἐναρμόνιον γένος· δῆμως οἱ ἀρχαῖοι εἶχον μόνον τρεῖς φθορὰς διὰ τὸ ἐναρμόνιον γένος καὶ οὐσαν αὗται. ^Θ ^{Θτ}. Ἡ πρώτη φθορὰ καὶ εἰς τὴν νέαν μέθρδον τίθεται εἰς τὸν τόνον τοῦ Γα, διότι ἀπὸ αὐτὸν τὸν τόνον προγά- ζει τὸ ἐναρμόνιον γένος, ὡς προείπομεν, καὶ εἶναι πράγματι ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον αὐτοῦ· δῆμως ἡ διαιρέσις τῆς φθορᾶς ταύ- της εἰς τὴν νέαν μέθρδον εἶναι διατονικὴ καὶ οὐχὶ ἐναρμόνιος.

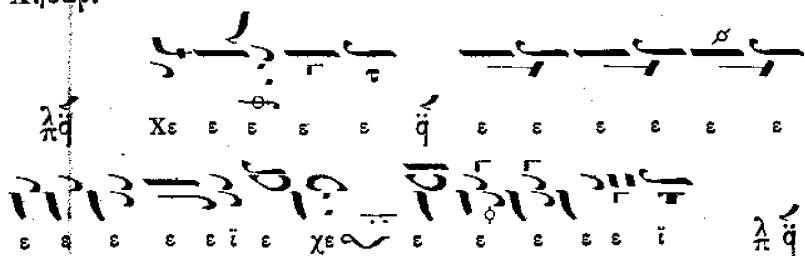
ἥ δε δευτέρα φθορὰ τίθεται εἰς τὸν τρίτον καὶ εἰς τὸν βαρὺν
ἥχον ἀλλ᾽ η διαίρεσις αὐτῆς γίνεται μὲν ἐν τεταρτημόριον εἰς ἐν
τετράχορδον· διότι χαρακτηρίζεται, λέγει δὲ Ἀριστείδης, τὸ
ἐναρμόνιον γένος ἐκ τῶν τεταρτημοριαίων διέσεων τοῦ τόνου.

Αλλ' ἐκ τῆς πολυχρονίου ιδίας μελέτης καὶ ἐκ πολλῶν καὶ ποικίλων ἀρχαίων χειρογράφων, παρ' ἐμοῦ εὑρεθέντων, τῆς τε Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Ἑξατερικῆς Μουσικῆς, ἐξήγαγον διε σώζονται παρ' ἡμῖν αἱ μελωδίαι καὶ ἡ κλίμαξ. Εἰς τὴν ἀρχαίαν μέθοδον, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, οἱ ἀρχαῖοι μετεχειοίζοντο εἰς τὸ ἐναρμόνιον γένος τὰς τρεῖς φθορὰς ταύτας φ θ τὴν μὲν πρώτην καὶ δευτέραν ἀπολύτως μόνον διὰ τὸ ἐναρμόνιον γένος, τὴν δὲ τρίτην, ἥτις εἶναι τοῦ δευτέρου ἦχου, καὶ ὡνομάζετο Ἐσω Θεματισμός, διότι ἐσχημάτιζε καὶ μελωδίαν τῆς καταλήξεως τοῦ ἔσω θεματισμοῦ, μετεχειρίζοντο καὶ εἰς τὸ ἐναρμόνιον γένος, θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν τόνον τοῦ Γα καὶ Κε τῆς κλίμακος.

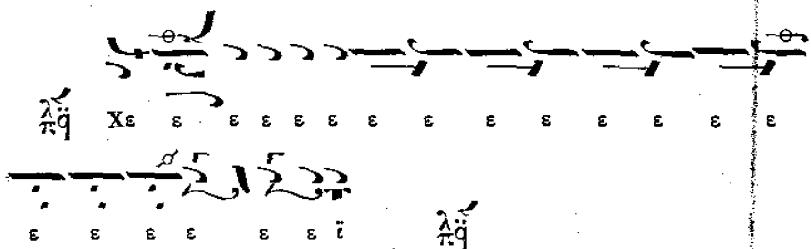
Πρὸς πληρεσέραν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι σώζεται παρ' ἡμῖν μέλος ἐναρκόνιον μὲ τὴν τοῦ δευτέρου φθορὰν — παραβέτω ἐνταῦθα δύο φαραδείγματα τετονισμένα μὲ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν τοῦ ἀναλυτικοῦ τρόπου τῆς ἑξωτερικῆς μελωδίας.

Ίδού τὰ ἐν λόγῳ παραδείγματα:

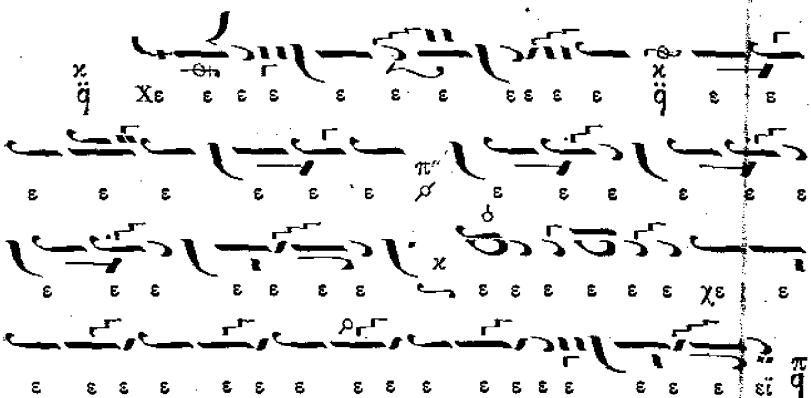
«Τὸ Χησάρ ἀρχεται ἐκ τοῦ Χουσεῖνι καὶ διὰ τοῦ Νῦμ Χησάρ
ἀνιδύ Χουσεῖνι, Ἐβίτζ, Νῦμ Ζερεφχὲντ καὶ Μουχαγέρ, εἴτα κα-
τιὸν Νῦμ Σεχνάζ, Νῦμ Χησάρ ἐμπίπτει τῷ Τζαργκιάχ, καὶ διὰ
τοῦ Νῦμ Σεμπά κατιὸν καταλήγει τῷ Διουγκιάχ, καὶ ἐστὶ
Χησάρ.

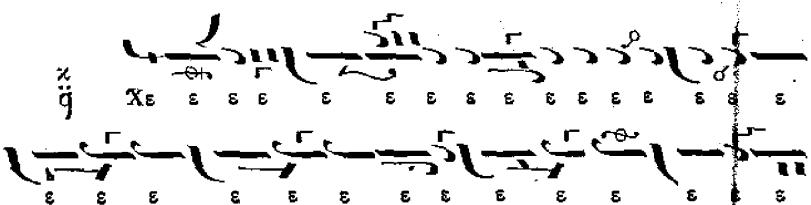
« Τὸ Χησάρ Πιούσελίκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί, καὶ διὰ τοῦ Νῦμ Χησάρ ἐμπίπτει σύνθετος Τζαργκιάχ· είτα διὰ τοῦ Νῦμ Πιούσελίκ καταλήγει ἐπὶ τῷ Διουγκιάχ.

Ἡ ἐξήγησις τοῦ Χησάρ.

‘Π ἐξήγησες τοῦ Χησάρ πιουσελίχ.

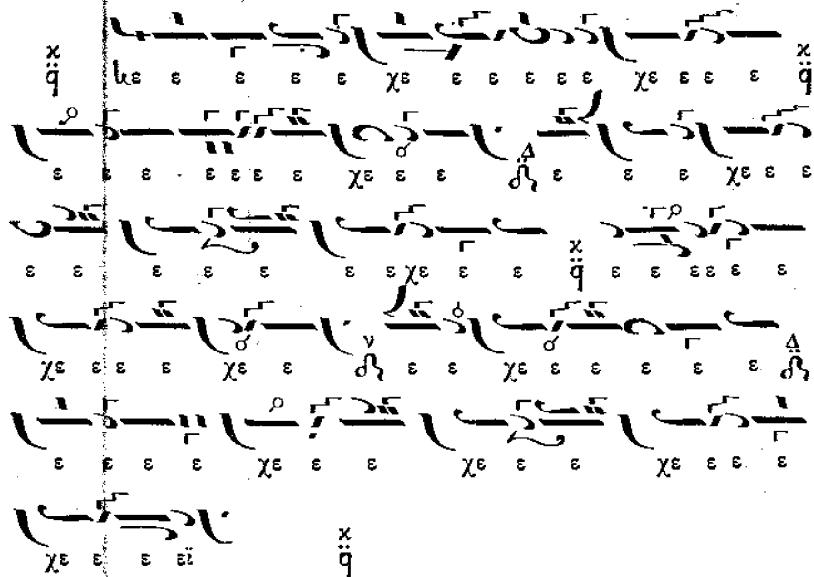
Σημ. Οἱ τρεῖς Μουσικοδιδάσκαλοι, οἱ ἀναπληρωταὶ τῆς νέας μεθόδου, πρὸς ἀποφυγὴν συγχίσεως τῶν δύο γενῶν, προσέθεσαν ἐπ' αὐτῆς τῆς φθορᾶς ^{θι} μίαν κάθετον γραμμήν οὗτω ^{θι} καὶ τὴν ὠνόμασαν Χησάρ, διὰ νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τὴν τοῦ δευτέρου ἥχου, καὶ ἥτις τίθεται εἰς τὸ ἐναρμόνιον γένος.

Καὶ εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ μαθήματα ἐτελεῖτο τὸ ἐναρμόνιον γένος μὲ τὴν τοῦ δευτέρου φθοράν, ὡς θέλομεν ἵδει πολλὰ καὶ ποικίλα τοιαῦτα εἰς τὸ ἔτερον βιβλίον μου, καὶ οὕτως ἀποδεικνύεται ταφέστατα δτὶ οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο τοῦ δευτέρου ἥχου τὴν φθορὰν καὶ διὰ τὸ χρωματικὸν καὶ διὰ τὸ ἐναρμόνιον γένος, καὶ οὐχὶ τὴν τοῦ Χησάρ, διότι τοιαύτη φθορὰ δὲν ὑπῆρχεν. Προσέτι, οἱ ἐν λόγῳ τρεῖς Μουσικοδιδάσκαλοι, προσέθεσαν, εἰς τὸ ἐναρμόνιον γένος, καὶ ἐτέρας δύο φθορὰς ταύτας ♭ δὲνομάραντες αὐτὰς Γενικὴ καὶ Μερικὴ ὅφεσις καὶ δίεσις, τὰς δποίας οὐδόλως ἀναφέρει καὶ ὁ ἀοίδιμος Χρυσανθος εἰς τὸ Μέγα αὐτοῦ Θεωρητικόν, ἐπειδὴ εἶναι περιτταί, καὶ περὶ τῶν δποίων θέλω δμιλήσει ἐκτενέστερον εἰς τὸ ἔτερον βιβλίον μου.

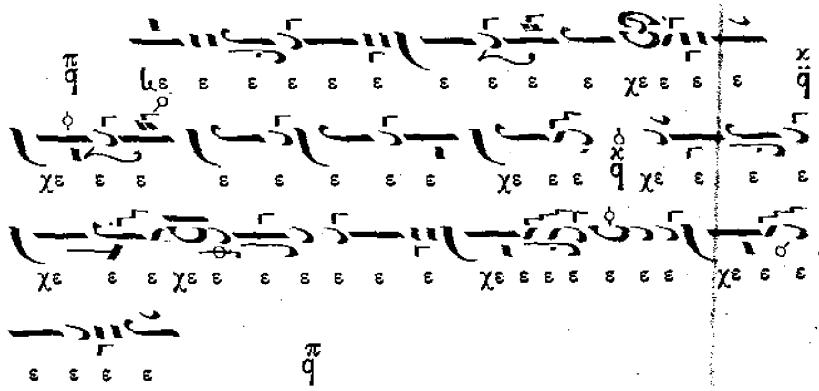
Τὸ Χησάρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή· εἶναι ὥχος λίθος, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή, καὶ διὰ τοῦ Νῦμ Χησάρ ἀναβαίνει Χουσεῖνή, Νῦμ Ἀτζέμ καὶ Νῦμ Ζερεφκέντ, μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, καὶ ἐξ τούτου καταβαίνει πατῶν Νῦμ Σεχνάζ καὶ Νῦμ Χησάρ· πίπτον δὲ εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ ἀνιὸν εἰς τὸ Σεγκιάχ, καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Νετζίτ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή· εἶναι ἥχος λῃ, ὁνομάζεται δὲ καὶ Νετζίτ Χουσεῖνή, διαφέρον ἀπὸ τὸ ἔξ οὐ παράγεται κατὰ τὴν κατάληξιν· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Αἰγουγκάχ, ἀναβαίνει καὶ καταβαίνει δεικνύον καὶ τὸ Νῦμ Ἀτζέμ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Χουσεῖνή.

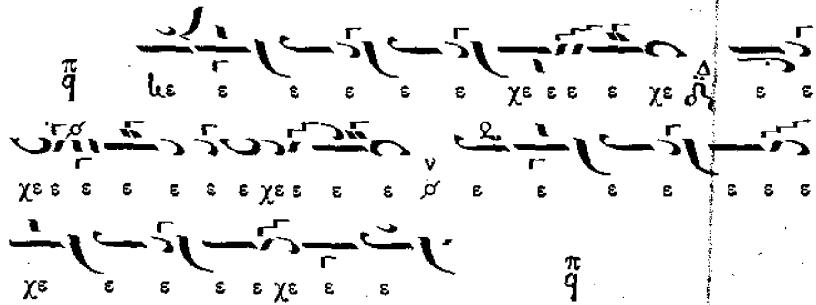
Τὸ Εχιουλλιζάρ, (έλλην. ῥόδινον), παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή· εἶναι ηχος Ἀ ḡ, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, στρεφόμενον πίπτει εἰς τὸ Χουσεῖνή· ἀνιὸν πάλιν εἰς τὸ Γκερδανίε καὶ τὸ Μουχαγέρ, στρέφεται μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ· ἐντεῦθεν ἀνιὸν εἰς τὸ Χουσεῖνή, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νύμ Χισάρ πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ ἀνιὸν ἔως τοῦ Γκερδανίε καὶ πάλιν κατιὸν μετὰ τοῦ Νύμ Χισάρ, καταλήγει εἰς τὸ Αζουγκιάχ.

ατ	χω	βη	δη	α:χ	χη	βη	ατ
—							—

Τὸ Χορασάν παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί· εἶναι ἦχος λὶ π̄, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνὶ καὶ πηδᾶ εἰς τὸ Μουχαγέρ, καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά, πατεῖ τὸ Χουσεῖνὶ καὶ στρέφεται μετὰ τοῦ Νόμῳ Χιτζάζ εἰς τὸ Ράστ· ἐντεῦθεν πηδᾶ εἰς τὸ Τζαργκάχ, καὶ καταβαίνει ἔπειτα καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

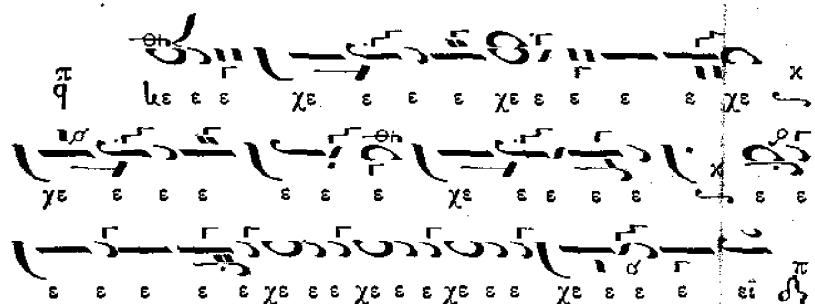
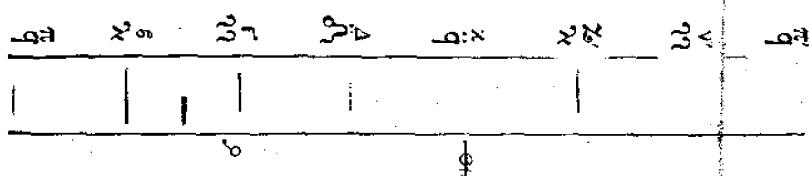
αα	χω	βη	δη	ω:	χη	γε	αη
o							o

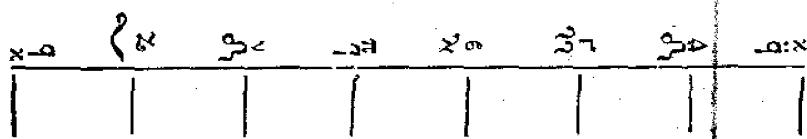
Τὸ Χουσεῖνὶ Κιουρδὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί· εἶναι ἦχος
λὶ ḥ, δρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί· κατιὸν εἰς τὸ Νεβά, πηδᾶ εἰς
τὸ Γκερδανιέ, στρέφεται εἰς τὸ Χουσεῖνί, καὶ ἐντεῦθεν καταβαί-
νει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· ἀνιὸν εἰς Νεβὰ καὶ Γκερδανιέ ἐπιστρέ-
φει εἰς τὸ Νεβά· πηδᾶ εἰς τὸ Μουχαγέρ καὶ καταβαίνει εἰς τὸ
Χουσεῖνί· πατεῖ τὸ Νεβὰ καὶ δεικνῦσι τὸ Νύμ Ατζέμ καταβαί-
νει εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ δεικνῦσι τὸ Νύμ Σεπὰ στρέφεται μέ-
χρι τοῦ Ράστ, πατῶν τὸ Κιουρδὶ, καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διου-
γκιάχ.

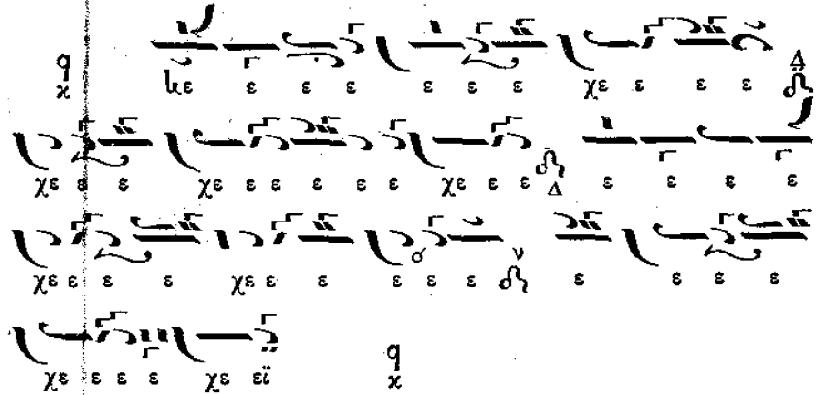
Τὸ Χησάρ Πιευσέλικ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί· εἶναι ὥχος
λὶ q, δρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί καὶ στρέφεται μετὰ τοῦ Νύμ
Χησάρ πάλιν εἰς τὸ Χουσεῖγι· πηδᾶ εἰς τὸ Μουχαγέρο, καὶ μετὰ

τοῦ Νῦμ Σεχνάς πατῶν τὸ Μουχαγέρ, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Χουσεῖνί, δεικνύον δὲ τὸ Νῦμ Ἀτζέμ καταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Πίουσελίκ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

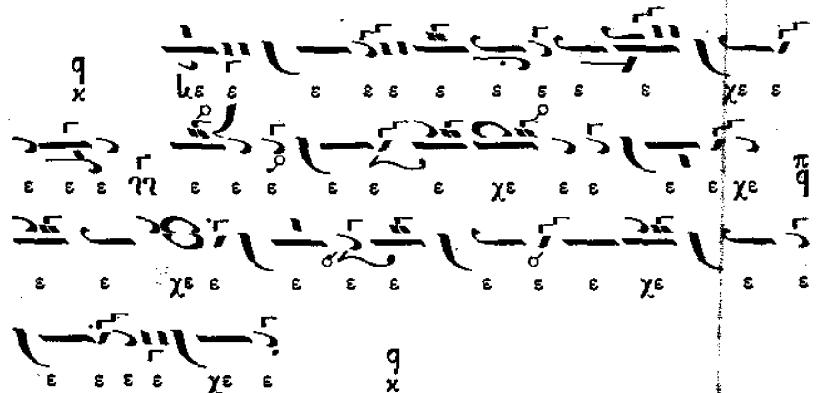
Τὸ Νιουχιούφτ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί· εἶναι ἡρός ἢ ḗράρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Γκερδανιέ, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Νεβά· πατῶν τὸ Τζαργκιάχ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Γεγκιάχ· ἐντεῦθεν πηδῶν εἰς τὸ Ράστ, καὶ ἀνιὸν εἰς τὸ Διουγκιάχ, πηδᾶ εἰς τὸ Χουσεῖνί, ἐνθεν καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν ἔπειτα τὸ Σεγκιάχ, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Γεγκιάχ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀσηράν.

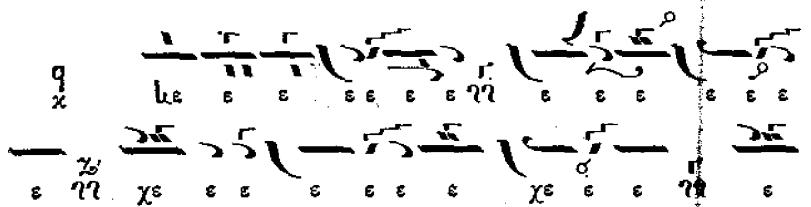

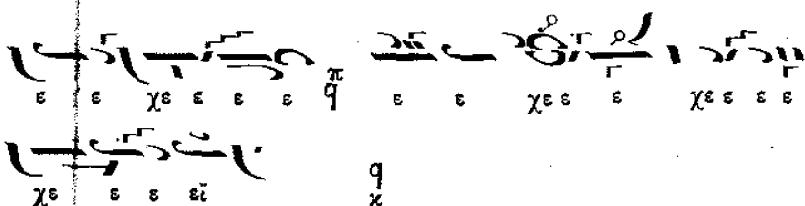
Τὸ Σῆρφ'Ασηράν (α) παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί· εἶναι θῆχος λὶ γῆ, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Αἰουγκιάχ, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Χουσεῖνί, στρέφεται εἰς τὸ Τζαργκιάχ· πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανίε δεικνύον τὸ Νῦμ Σεχνάζ, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν τὸ Ράστ, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Νῦμ Γκεβέστ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ Ἀσηράν εἰς τὸ Γεγκιάχ, καὶ δεικνύον πάλιν τὸ Νῦμ Γκεβέστ, καταβαίνει εἰς τὸ Γεγκιάχ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀσηράν.

(α) Ἀστράν, λέεις περιτική· σημαίνει β αρύτονος. Ὄνομάσθη. δὲ οὕτω διότι εἶται ἀντιφευνία, ἡτοι βερντονος του Χουστίνι.

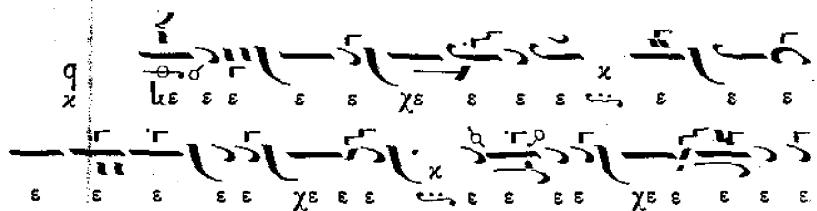

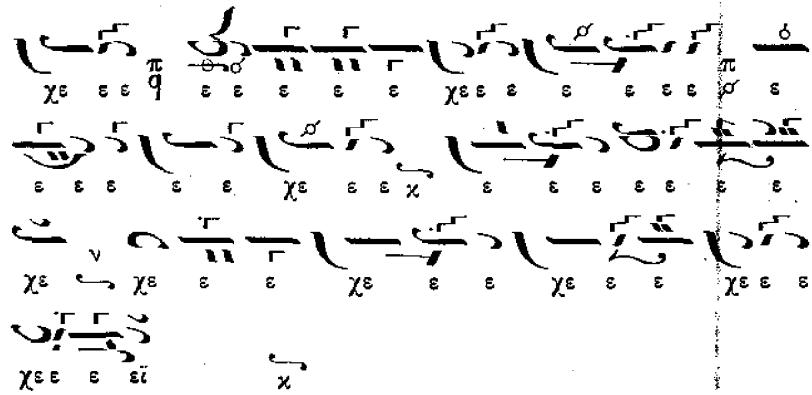
Τὸ Σέφκου Ταράπ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσείνη· εἶναι ἥχος ἢ φύσης, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ, ἀνιὸν δὲ εἰς τὸ Χουσείνη, στρέφεται εἰς τὸ Τζαργκιάχ· πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανιέ, πατεῖ τὸ Νύμ Σεχνάζ, καὶ καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ 'Ατζέμ πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πατῶν τὸ Ράστ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ 'Ατζέμ 'Ασηράν εἰς τὸ Γεγκιάχ· πηδᾶ εἰς τὸ Νύμ Ζιργκιζουλέ, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Γεγκιάχ, καὶ καταλήγει εἰς τὸ 'Ασηράν.

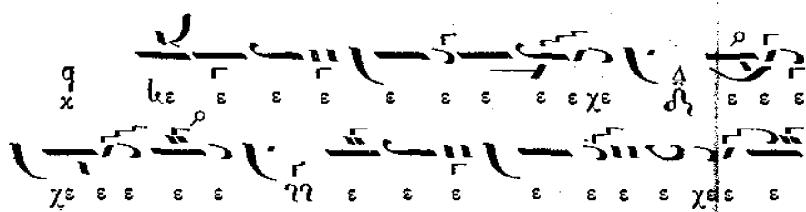

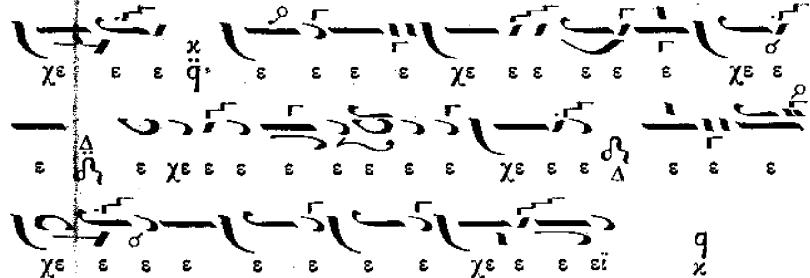
Τὸ Σουζιδίλ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή εἶναι ἥχος ἢ φῶνα
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή, καὶ δεικνύον τὸ Νῦμ Χησάρ, ἀνα-
βαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ καὶ Νῦμ Σεχγάζ, μέχρι τοῦ Μου-
χαγέρ, καὶ ἐπιτρέφει μετὰ τῶν αὐτῶν ναγμέδων εἰς τὸ Χουσεῖνή-
πατών τὸ Νεβά, δεικνύον καὶ τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, καταβαίνει εἰς τὸ
Διουγκιάχ πάλιν πηδῶν εἰς τὸ Χουσεῖνή, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ
Μουχαγέρ, ἐπιτρέφει εἰς τὸ Χουσεῖνή, ἔνθεν καταβαίνει μετὰ
τοῦ Νῦμ Χησάρ καὶ Νῦμ Πιουσελίκ εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ ἐν-
τεῦθεν μετὰ τοῦ Νῦμ Ζιργκιουλέ εἰς τὸ Ἀσηράν πηδῶν πάλιν
εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ δεικνύον τὸ Νῦμ Ζιργκιουλέ, καταβαίνει
καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀσηράν.

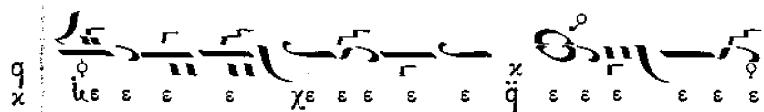

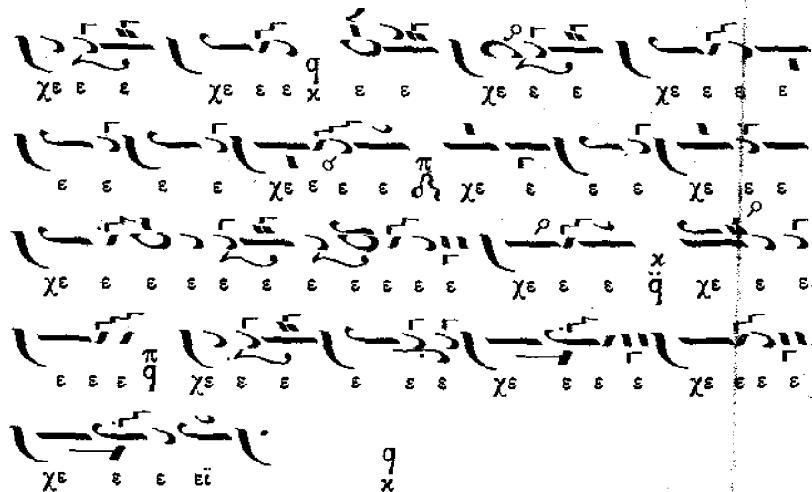
Τὸ Χουσεῖνὶ Ἀσηράν, (βαρύτονος τοῦ Χουσεῖνί), παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖν· εἶναι ἡχος Ἀρῷ, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ ἀνιόν εἰς τὸ Γκερδανέ, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Νεβά· πατῶν τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, στρέφεται εἰς τὸ Τζαργκάχ, καὶ ἀνιόν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, καταβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖν· πατῶν τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, ἀναβαίνει πάλιν εἰς τὸ Μουχαγέρ, καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβά· πατῶν τὸ Χουσεῖν, καταβαίνει εἰς τὸ Διουγκάχ, καὶ ἐντεύθεν μέχρι τοῦ Γεγχάχ· πηδᾷ εἰς τὸ Ράστ, καὶ ἀνιόν μέχρι τοῦ Νῦμ Κιουρδί, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀσηράν.

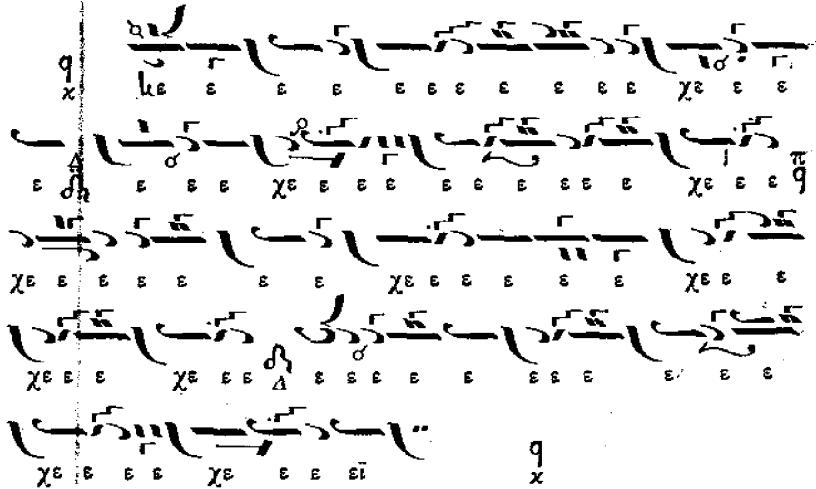

Το Πισουσελίκ Ασηράν, (βαρύτονος τοῦ Πισουσελίχ), παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή εἶναι ἡχος ἥ ḗ, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ, καὶ ἀνιὸν εἰς τὸ Γκερδανιέ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Χουσεῖνή πατεῖ εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ μετὰ τοῦ Νῦμ Πισουσελίχ καταβαίνει μέχρι τοῦ Ασηράν· ἔπειτα πηδᾶ εἰς τὸ Χουσεῖνή, καὶ στρέφεται μετὰ τοῦ Νῦμ Πισουσελίχ εἰς τὸ Διουγκιάχ· πηδᾶ εἰς τὸ Νεβά, καὶ ἀνιὸν εἰς τὸ Γκερδανιέ, καταβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖνή ἀκολούθως πηδᾶ εἰς τὸ Μουχαγέρ, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Χουσεῖνή, ἐντευθεν δὲ πατῶν τὸ Νῦμ Ατζέμ, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Διουγκιάχ, πατεῖ τὸ Ράστ, καὶ κατιὸν καταλήγει εἰς τὸ Ασηράν.

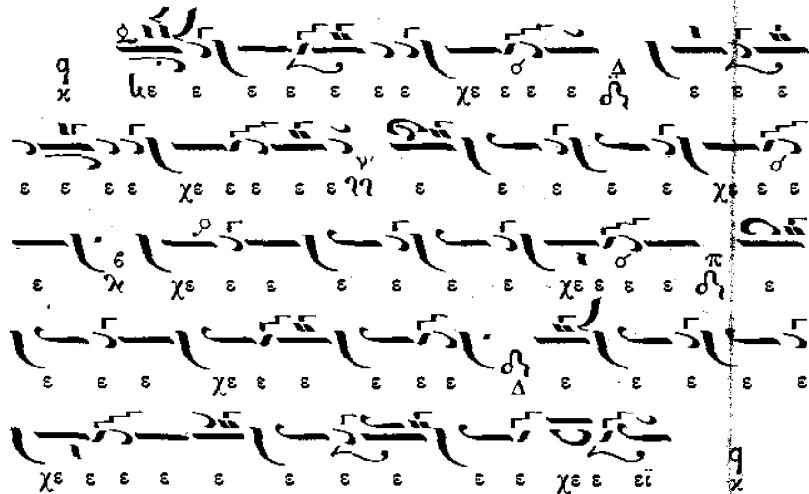

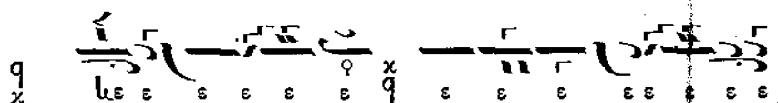
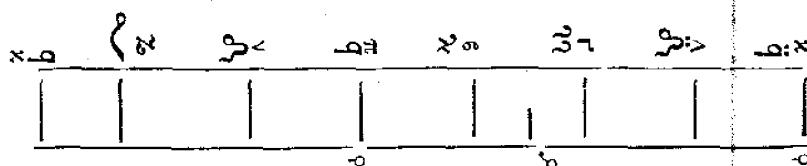
Τὸ Νεβάι Ἀσηράν, (βαρύτονος τοῦ Νεβά), παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνή εἶναι ἡχος ἥ ḗ, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ πατῶν τὸ Χουσεῖνή στρέφεται εἰς τὸ Σεγχιάχ, καὶ ἀνιὸν πάλιν εἰς τὸ Νεβά, πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανίε καὶ ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νύμ Ατζέμ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ πατῶν ἔπειτα τὸ Ράστι καὶ ἀνιὸν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Ράστι ἀκολούθως ἀνιὸν εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ Σεγχιάχ, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Γεγκιάχ, ἐξ οὐ ἀνιὸν εἰς τὸ Διουγκιάχ ἐπιστρέφει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀσηράν.

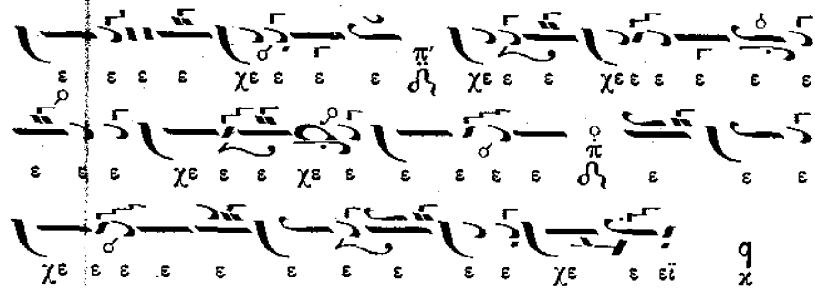

Τὸ Μαχούρ Ἀσηράν, (βαρύτονος τοῦ Μαχούρ), παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεΐν· εἶναι ὥχος ἢ ḗ, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερδανιέ, καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά, καὶ πηδᾶ πάλιν εἰς τὸ Γκερδανιέ ἀνισθ δὲ μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιάχ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Γκερδανιέ, ἐξ οὗ πίπτει εἰς τὸ Νεβά· πατῶν τὸ Χουσεΐν, καταβαίνει εἰς τὸ Σεγκιάχ· πατεῖ τὸ Τζαργκιάχ, καὶ στρέφεται μετὰ τοῦ Νύμ Πιουσελίχ εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν τὸ Ἀράχ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Γεγκιάχ, καὶ πηδῶν εἰς τὸ Διουγκιάχ, δειχνύει τὸ Σεγκιάχ καὶ καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀσηράν.

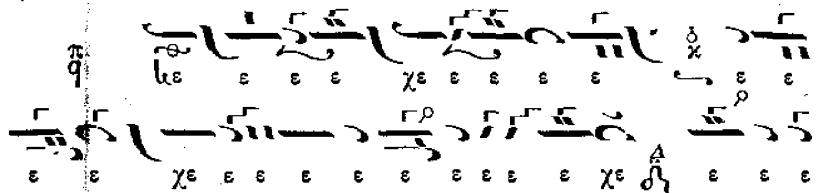
Καὶ ἔτερον Πιλουσελίκ 'Ασηράν παράγεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖν. Εἶναι ἐπίσης ὥχος ἢ ḗ, ἀρχεται ὅτε μὲν ἀπὸ τοῦ Χουσεῖν ἀναβαῖνον μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, ὅτε δὲ ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ καταβαῖνον μέχρι τοῦ Χουσεῖν· περιστρεφόμενον ἔπειτα εἰς τὰς ἀνιούσας φωνὰς μετὰ τοῦ Νῦμ 'Ατζέμ, καταβαίνει διὰ τοῦ Νῦμ Πιλουσελίκ καὶ καταλήγει εἰς τὸ 'Ασηράν.

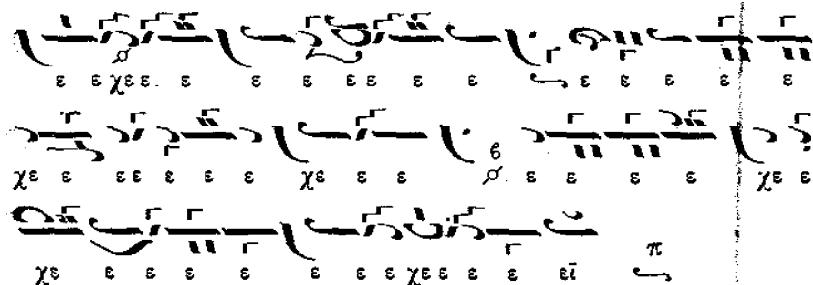

XITZA AZ.

Τὸ Χιτζάζ εἶναι ἥχος πλ. ω. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Διουγκιάχ καὶ βρίνει εἰς τὸ Νεβά, δεικνύον τὸ Νύμ Ούζάλ, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ Μουχκέρ, δεικνύον τὸ Νύμ Σεχνάζ περιστρέφεται εἰς τὰς ἀνιούσας φωνάς, καὶ διὰ τοῦ Νύμ Ούζάλ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

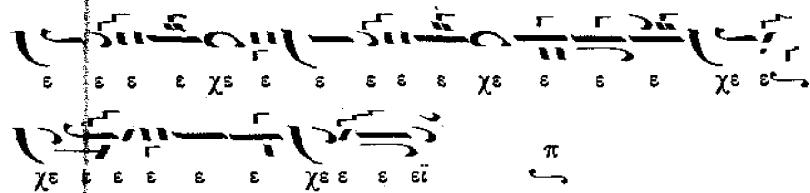

‘Ο Μιὰν χανές τοῦ Χιτζάς ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νύμ Σεγνάς,
καὶ κατίδην μετὰ τοῦ Νύμ Ούζάλ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς
τὸ Διουγκιάχ.

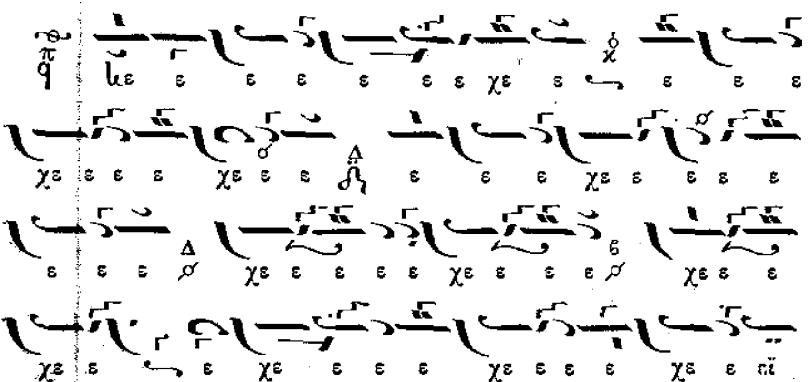
Τὸ Χουμαγιςὺν (α) παράγεται ἀπὸ τοῦ Χιτζάζ· εἶναι ὥχος πλ. τοῦ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, περιστρέφεται διὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ μέχρι τοῦ Ράστ, καὶ ἀνιενά πάλιν μετὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ μέχρι τοῦ Χουσεῖν καὶ κατιόν, καταλήγει εἰς τὸ Διουγκάρ.

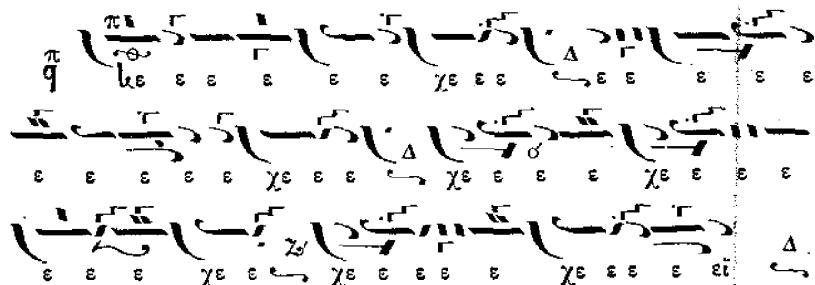
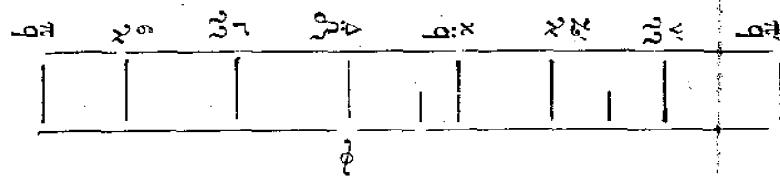
(α) Τὸ Χουραγιον εἶναι λέξις περιτική καὶ ἔχει δύο σημασίες, Βαριλικόν, καὶ Παλατινόν. Καὶ ὁ Ἰωάννης δὲ Κουκουζέλης ὀνόμασεν ἐν ἑκ-
τῶν Χερουβικῶν αὐτοῦς Παλατινόν, ἐπειδὴ εἶναι χρωματικόν πλ. ε...

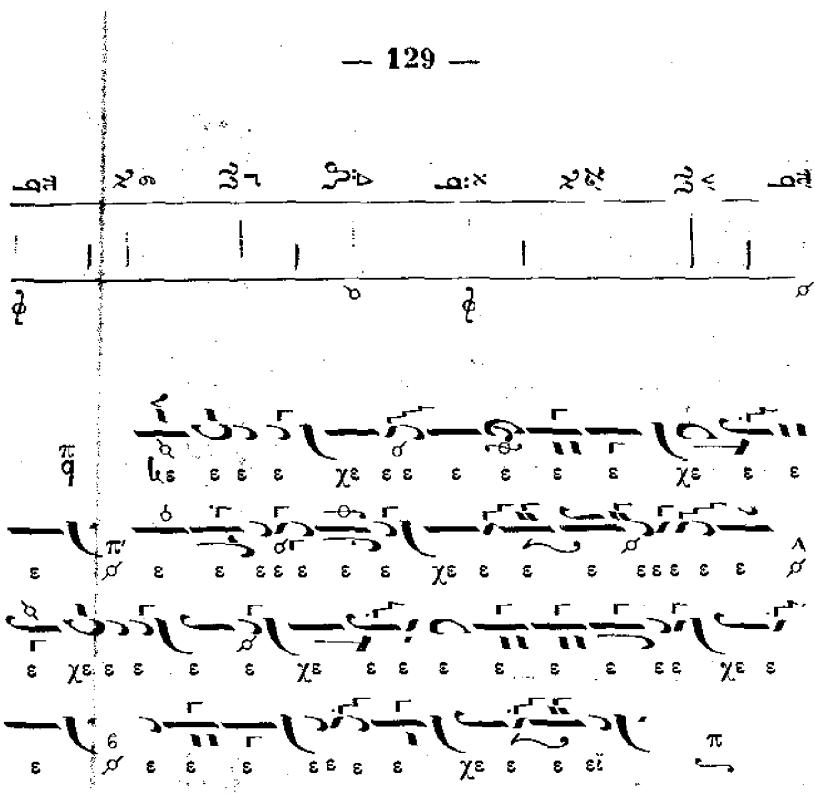
Τό Σήρφ Χιτζάζ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χιτζάζ· εἶναι ἥχος πλ. ε., ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ πατῶν Χουσεῖνι καταβαίνει εἰς τὸ Νύμ Ούζάλ, ἀνιὸν δὲ μέχρι τοῦ Γκερδανιέ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Νεβά· ἐντεῦθεν πηδῶν εἰς τὸ Γκερδανιέ, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Νεβά, καὶ πατῶν τὸ Χουσεῖνι καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Ούζάλ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Τὸ Σουρὶ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χιτζάζ· εἶναι ἥχος πλ. ς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, πηδῶν δὲ εἰς τὸ Γκερδανιέ, καὶ κατιόν μετὰ τοῦ Νύμ Μαχούρ καὶ τοῦ Νύμ Χησάρ εἰς τὸ Νεβά, καὶ πάλιν ἀνιὸν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, στρέφεται εἰς Γκερδανιέ, Νύμ Μαχούρ, Νύμ Χησάρ καὶ Νεβά· δεικνύον δὲ τὸ Τζαργκιάχ, καταλήγει εἰς τὸ Νεβά ἀλλὰ ὡς Διουγκιάχ.

Τὸ Σεχνάζ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χιτζάζ· εἶναι ἥχος πλ. ς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ μετὰ τοῦ Νύμ Σεχνάζ, στρέφομενον δὲ μᾶλλον περὶ τὰς ἀνιούσας φωνάς, καταβαίνει δὲ τοῦ Νύμ Ούζαλ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

Ο Μιάν χανές τοῦ Σεχνάζ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νῦμ Σεχνάζ, ἢ
ἀπὸ τοῦ Νεβὰ διὰ τοῦ Νῦμ Οὐζάλ, καὶ ἀπὸ τοῦ Νῦμ Σεχνάζ
εἰς τὰ Τίζια· καὶ εἰς τὸ Τίζ Οὐζάλ· καταβαίνει διὰ τῶν Νῦμ
Σεχνάζ καὶ Νῦμ Οὐζάλ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

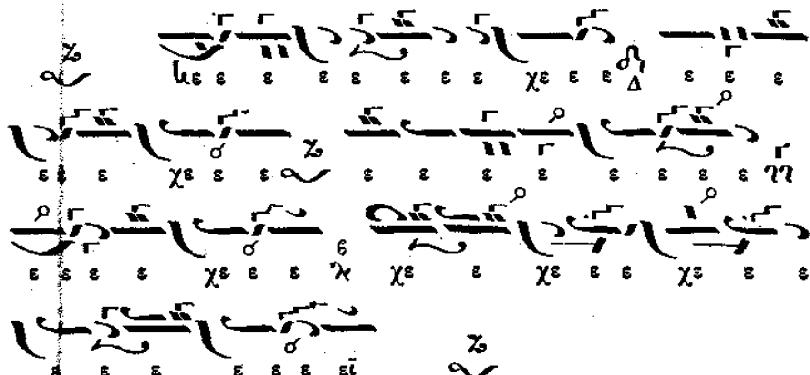
Τὸ Σεχνὰς Πιουσελήκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Χιτζάζ· εἶναι ὥχος πλ. . ., ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μουχαγέρ, πηδᾶ εἰς τὸ Τίζ Νεβά, καὶ καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Μουχαγέρ· ἐντεῦθεν πηδᾶ εἰς τὸ Χουσετύνι, καὶ ἀνιόν μετὰ τῶν Νῦμ Ατζέμ καὶ Νῦμ Σεχνὰς εἰς τὸ Μουχαγέρ καὶ εἰς τὰ Τίζια, στρέφεται πάλιν εἰς τὸ Μουχα-

γέρ· πατῶν τὸ Νῦμ Σιουμπουλέ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Σε-
χνάζ εἰς τὸ Νεβά, καὶ κρέμαται εἰς τὸ Ούζάλ· ἔπειτα δὲ κατιόν
εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ ἀνιστά μέχρι τοῦ Χουσεΐνη, ἐπιστρέφει μετὰ
τοῦ Νῦμ Πιουσελίκ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

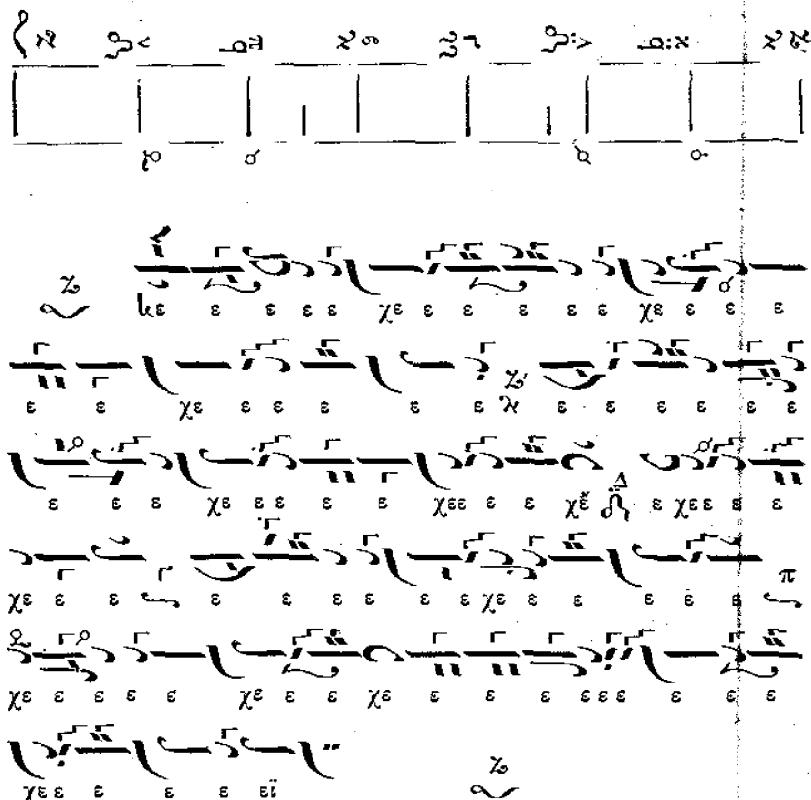
A P A K.

Τὸ Ἀράκ εἶναι ὥχος βαρὺς , ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Διοουγκιὰχ, περιθτρέφεται εἰς τὰς ἀνιούσας καὶ κατιούσας φωνάς, καὶ δει-
κνῦσι τὸ Νῦμ Νεχαβὲντ καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ (α).

(α) Ἀράχ, λέξις περσική, σημαίνει με σα τον· δύνειν δὲ μέσος τίχος του Διονυσίδη είναι το 'Αράκ' καὶ καθ' ήμερς δέ μέσος του ἄ. τίχου είναι ο βαρός.

Τὸ Ἐβίτζ (α) εἶναι ἀντιφωνία τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἥχος βιρύς,
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἐβίτζ, περιστρέφεται εἰς τὰς ἀνιούσας φω-
νὰς μετὰ τοῦ Νῦμ Χιτζάζ, καταβαίνει εἰς τὰς κατιούσας καὶ
καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ.

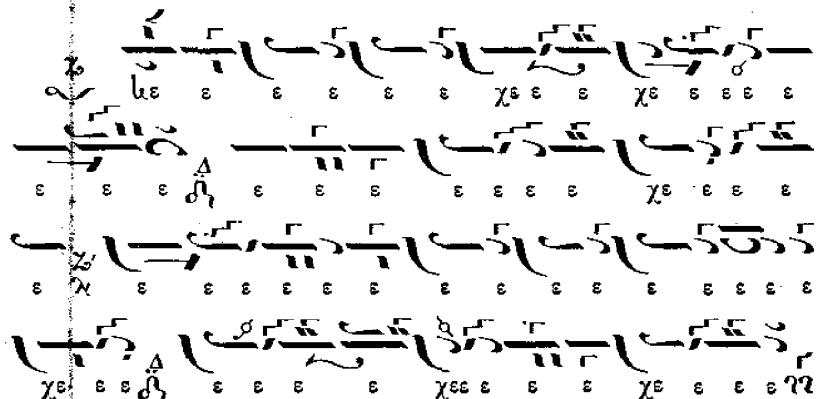

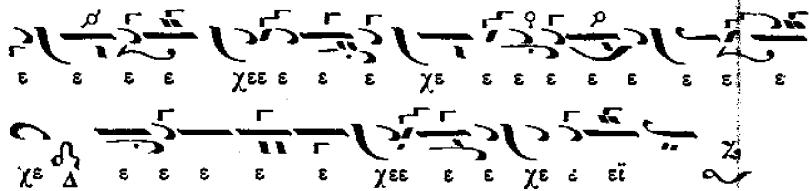
(a) Τὸ Ἐβίτες εἶναι λίθις πέρασική· ἔχει κυρίως τρεῖς σημασίας, ἡ στρογγύλη αντιτάπης, και ὁ ρυφός. Οἱ Ἀραδοπέρσαι ἀφιέρωσαν τὸν ἥγον Ἐβίτες εἰς τὸν πλανήτην Κρόνον, ὃ τα πράγματα, κατὰ τὴν μυθολογίαν, κορυφῇ, καὶ πατέρᾳ τοῦ, κατὰ τὸν Ὁμηρον, πατέρῳ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Ἐβίτζ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἐβίτζ· ἀνιῶν δὲ καὶ μέχρι τῶν Τιζίων καταβάνει καὶ καταλήγει εἰς τὴν Ἀράν.

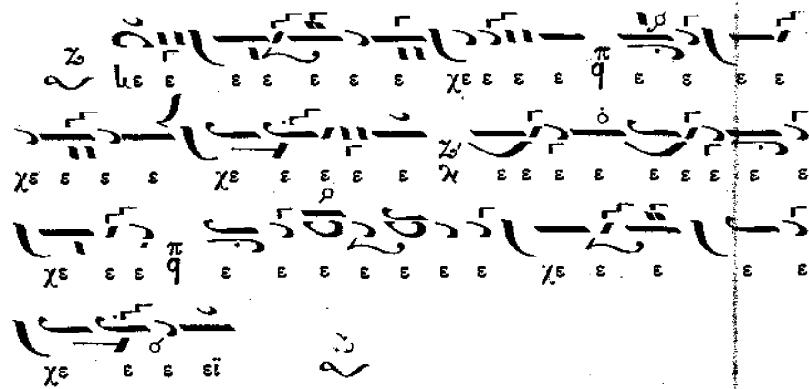
Τὸν Ἐβίτζ Ἀρὰ εἶναι ἥχος βαρύς· ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἐβίτζ, ἀνιδόν δὲ εἰς τὸ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβά· πάλιν ἀνιδόν εἰς τὸ Ἐβίτζ καὶ Μουχαγέρ μέχρι τοῦ Τιζ Σεγκιάχ, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Νεβά· δεικνύον δὲ καὶ τὸ Νύμ Χιτζάζ, καταβάνει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· ἔπειτα πατῶν τὸ Νύμ Κιουρδὶ καταβάνει μέχρι τοῦ Γεγκιάχ, ἀναβαίνει εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀράν.

η	θ<	θθ	χω	βη	θθ>	θθχ	χχ
Ι	Ι	Ι	Ι	Ι	Ι	Ι	Ι

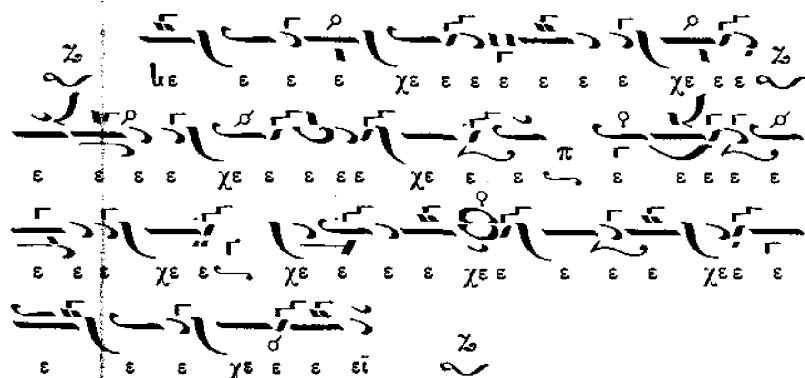
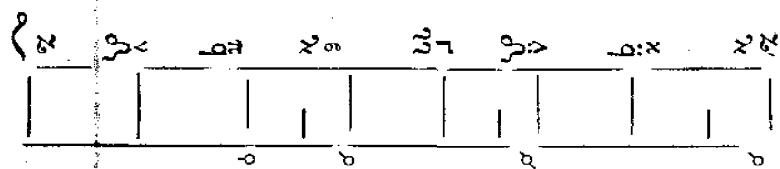

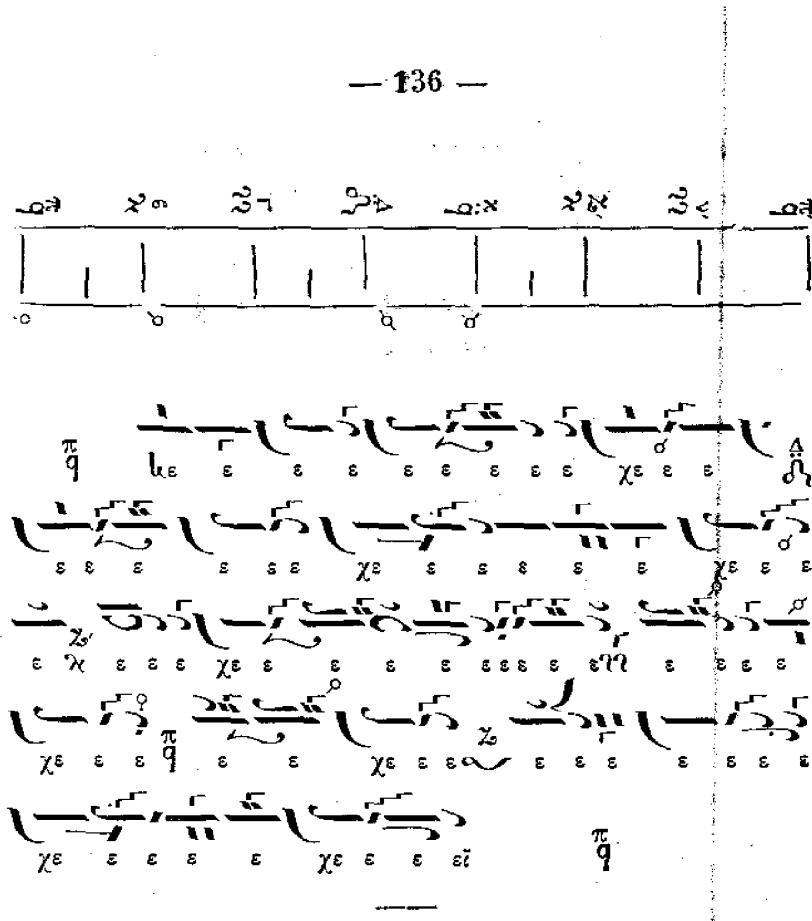
Τὸ Μουχαλίφ Ἀράκ (εὐλην. ἀντίθετον), παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράκ· εἶναι ἥχος βαρύς, καὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γεγκιάχ· ἀνισχὴ δὲ εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ πηδῶν εἰς τὸ Νεβά, στρέφεται μετὰ τοῦ Νὺμ Οδζάλ πατῶν τὸ Νὺμ Κιουρδί, καὶ καταβαίνει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· ἀνισχὴ δὲ πάλιν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ πηδῶν εἰς τὸ Ἐβίτζ, πατεῖ τὸ Γκερδανιέ, καταβαίνει πάλιν μέχρι τοῦ Διουγκιάχ καὶ ἐκ τούτου, δεικνύον τὸ Νὺμ Κιουρδί, καταλήγει εἰς τὸ Ἀράκ.

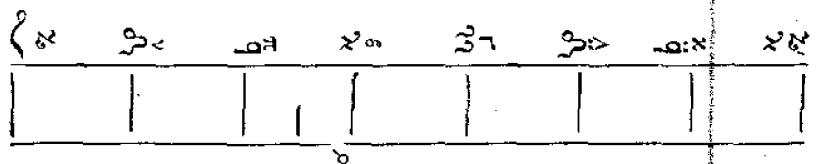
Τὸ Ρούῃ Ἀράκ παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράκ· εἶναι ἥχος βαρύς,
ἀρχετεῖ ἀπὸ τοῦ Ράστ, ἀνιὸν δὲ δεικνύει καὶ τὸ Νῦμ Κιουρδί,
καὶ σ-φέφεται πάλιν εἰς τὸ Ἀράκ· πηδᾶς εἰς τὸ Τζαργκιὰχ καὶ
εἰς τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, καὶ καταβαίνει μετὰ τοῦ Χιτζάζ εἰς τὸ
Διουγκιάχ· ἐντεῦθεν πηδῶν εἰς τὸ Γκερδανίε καὶ ἐπιστρέφον
μετὰ τοῦ Νῦμ Χιτζάζ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ καταλήγει εἰς τὸ
Ἀράκ.

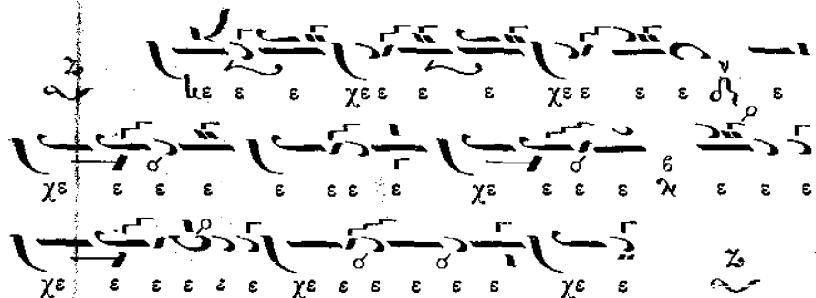

Τὸ Σουλτανὶ Ἀράχ παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἡχος βαρύς, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ περιστρεφόμενον εἰς τὰς ἀνισύσας φωνάς, κατοβαίνει διὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ εἰς τὸ Ἀράχ· πάλιν δὲ περιστρεφόμενον εἰς τὰς κατισύσας φωνὰς καταλήγει εἰς τὸ Ιουγκιάχ.

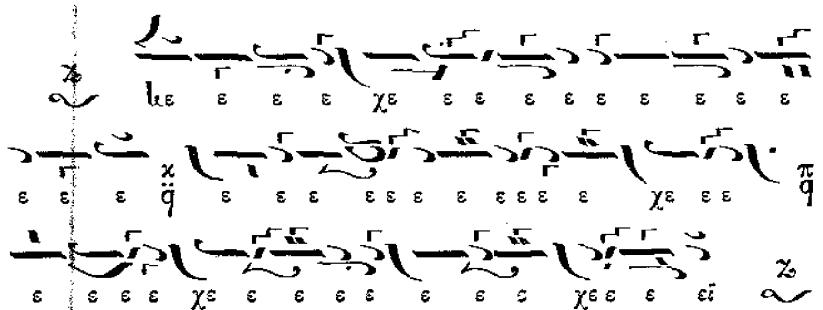
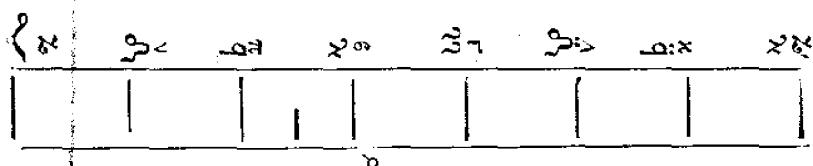

Τὸ Ζιλγκές παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ὥχος βαρύς,
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουστεῖνί, καὶ καταβαίνει μέχρι τοῦ Ράστ-
ειτα πηδῶν ἐπὶ τοῦ Σεγκιάχ καταβαίνει εἰς τὸ Ἀράχ, καὶ δει-
κνύον ὄλιγον τὸ Νύμ Κιουρδί, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς
τὸ Ἀράχ.

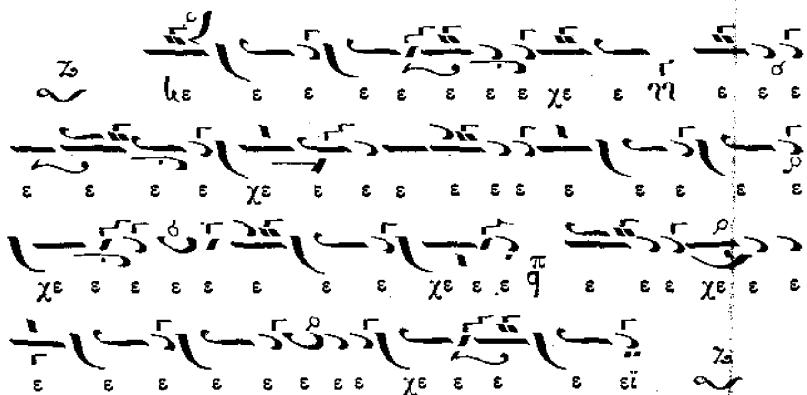
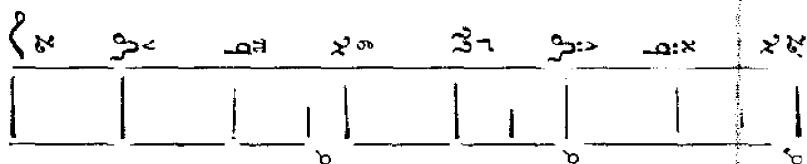

Τὸ Ζιργκὲς Χαβερὰν παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράχ. εἶναι ἦχος βαρύς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, πατεῖ τὸ Χουσεῖνί, στρέφεται εἰς τὸ Τζαργκιάχ, πάλιν ἀναβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖνί, πηδᾷ εἰς τὸ Γκερδανίε καὶ ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ. ἐντεῦθεν δὲ πηδᾷ πάλιν εἰς τὸ Νεβά καὶ καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ.

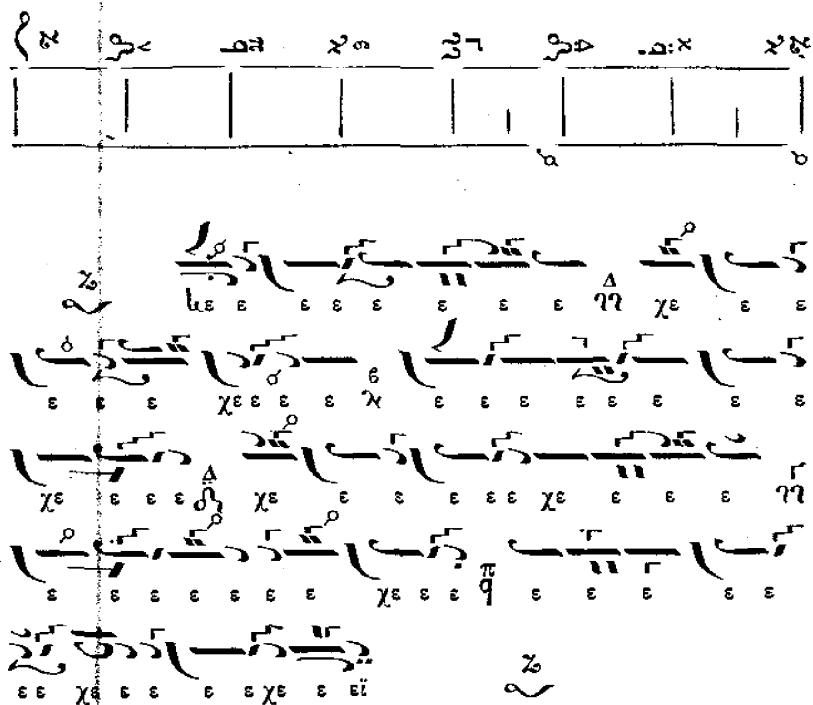

Τὸ Πεστενιγκιάρ παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἡχος βαρύς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ, πατει τὸ Νύμ Σεπά καὶ καταβαίνει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πάλιν δὲ ἀνιὸν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, τὸ Νεβά καὶ τὸ Χουσεῖνι, πηδᾶ εἰς τὸ Γκερδανιέ, ἐπανέρχεται εἰς τὸ Χουσεῖνι, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, στρέφεται μετὰ τοῦ Νύμ Ἀτζέμ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· ἐντεῦθεν κατιὸν εἰς τὸ Ράστ, ἀναβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Κιουρδί μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, ἐξ οὐ κατιὸν καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ.

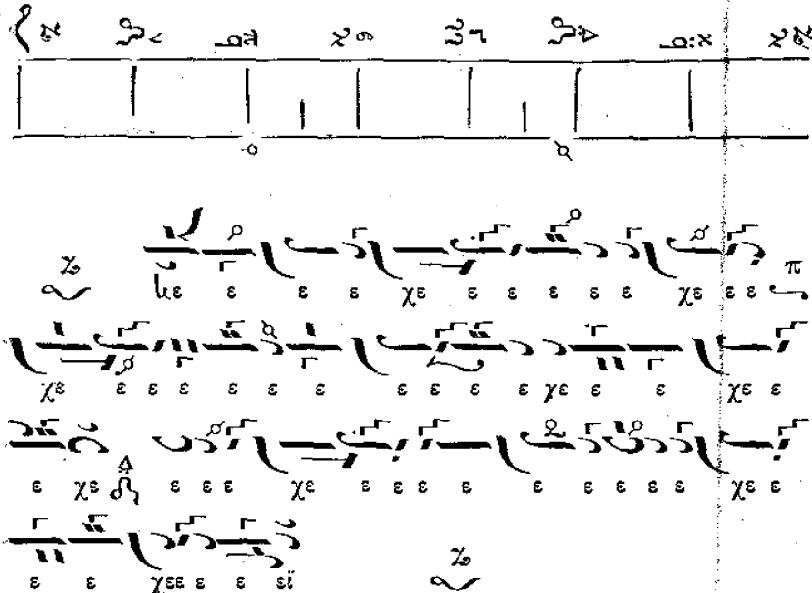

Τὸ Μπεστέ Ισφαχάν παράγεται ἔχ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἡχος βαρύς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ κατιὸν εἰς τὸ Νύμ Ούζφλ καὶ Νύμ Πιουσελίκ, καὶ πάλιν ἀνιὸν εἰς τὸ Νεβά, Χουσεῖνι καὶ Νύμ Ἀτζέμ, καταβαίνει μέχρι τοῦ Σεγκιάχ· πηδῶν δὲ εἰς τὸ Γκερ-

δανιέ, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Νεβά· πατῶν δὲ τὸ Τζαργκιάχ καὶ τὸ Νύμ Σεπά, καταβαίνει εἰς τὸ Λιουγκιάχ· ἀνιὸν δὲ πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, καὶ δειχνύον τὸ Νύμ Σεπά, στρέφεται μέχρι τοῦ Γεγκιάχ, καὶ ἀνιὸν καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ.

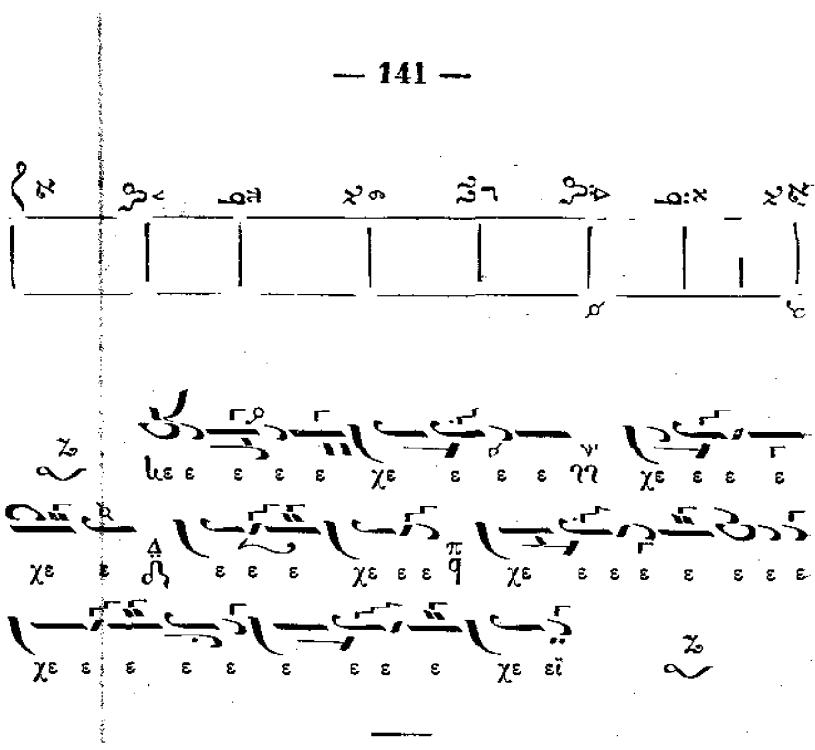

Τὸ Ῥαχάτουλ Ἐρβάχ (έλλην. Ήσυχαστικόν), παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἥχος βαρύς, ἀρχετοι ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί, πατῶν δὲ τὸ Νύμ Ἀτζέμ, τὸ Νύμ Ούζάλ, καὶ τὸ Νύμ Σεπά, καὶ περιστρεφόμενον εἰς τὰς κυρίας φωνάς, καταβαίνει διὰ τοῦ Νύμ Νεχαβέντ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ.

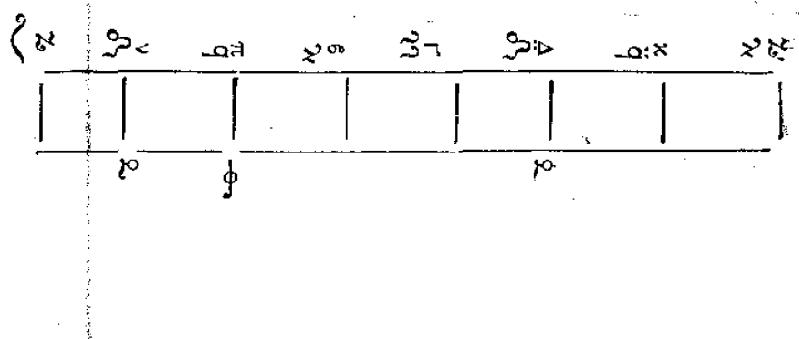

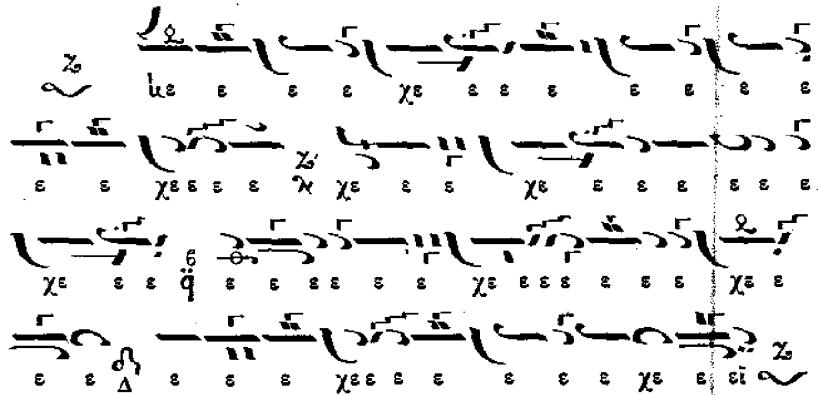
Ο Μιαν χανές τοῦ Παχάτουλ Ἐρβάχ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ
Πάστ, καὶ ἀνιών εἰς τὰ Τίζια, διὰ τοῦ Τίζ Νῦμ Σεμπά καὶ Νῦμ
Ἀτζέμ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νῦμ Νεγαβέντ καὶ καταλήγει εἰς
τὸ Ἀράκ· ἡ ἀρχόμενος ἀπὸ τὰ Τίζια καὶ ἀπὸ τοῦ Νῦμ Λεχνάς,
καταλήγει ἐπίσης εἰς τὸ Ἀράκ.

Τὸ Παχάτ Φεζά παράγεται ἐκ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἡχος βαρύς,
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεὶν καὶ ἀνιόν μετὰ τοῦ Νὺμ Ἀτζέμι εἰς
τὸ Γκερδανίε, πάλιν ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νὺμ Ἀτζέμι εἰς τὸ
Νεβά καὶ ἐκ τούτου καταβαίνει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πηδῶν δὲ
εἰς τὸ Τζαργκιάχ ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Ράστ καὶ καταλήγει
εἰς τὸ Ἀράχ.

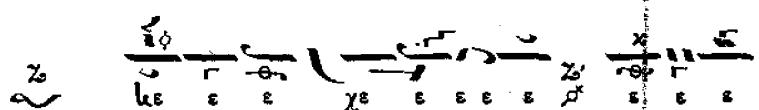

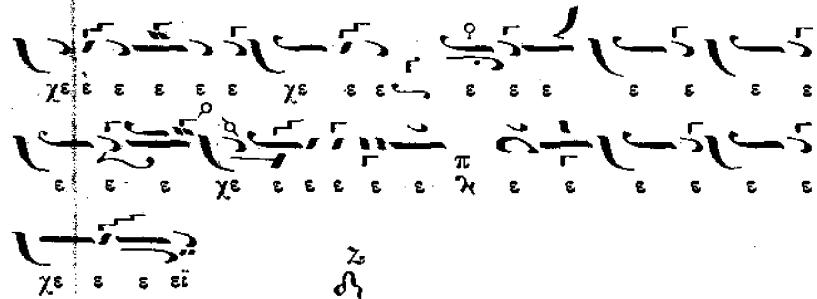
Τὸ Φεραχνάκ (έλλην. Ηανηγυρικόν), παράγεται ἐξ τοῦ Ἀράκ· εἶναι ἥχος βαρύς, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, ἀνιὸν δὲ εἰς τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, Γκερδανιέ, μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ἐβίτζ, καὶ πέπτει εἰς τὸ Διουγκιάχ· πάλιν ἀνιὸν εἰς τὸ Νῦμ Πιουσελίκ, Νῦμ Ούζάλ, καὶ Νεβά, καὶ δειχνύον τὸ Χουσεΐν, χρέμαται εἰς τὸ Πιουσελίκ· πατῶν δὲ τὸ Διουγκιάχ πηδᾷ εἰς τὸ Νεβά καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ἀράκ· δειχνύει τὸ Ἀσηράν, καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Σεγκιάχ καταβαίνει μέχρι τοῦ Γεγκιάχ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀράκ.

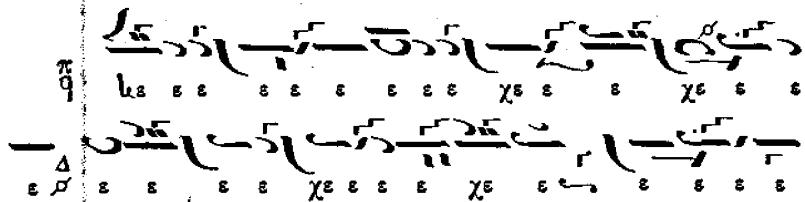
Τὸ Σέφκου Ἐβσὰ παράγεται ἐκ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ηγος βαρύς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἐβίτζ, ἀνιὸν δὲ εἰς τὸ Γκερδανέ καὶ τὸ Νῦμ Σεχνάζ, καταβαίνει εἰς τὸ Νῦμ Ἀτζέμ· ἀνιὸν δὲ πάλιν μέχρι τοῦ Τίζ Τζαργκιάχ, καταβαίνει μετὰ τοῦ Τίζ Νῦμ Πιουσελίχ καὶ Σεχνάζ μέχρι τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ, δεεκνύον πάλιν τὸ Νῦμ Σεχνάζ· ἔπειτα καταβαίνει μέχρι τοῦ Νῦμ Ἀτζέμ, Τζαργκιάχ, Νῦμ Κιουρδί, καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ἀράχ ως Ἀτζέμ Νυρί.

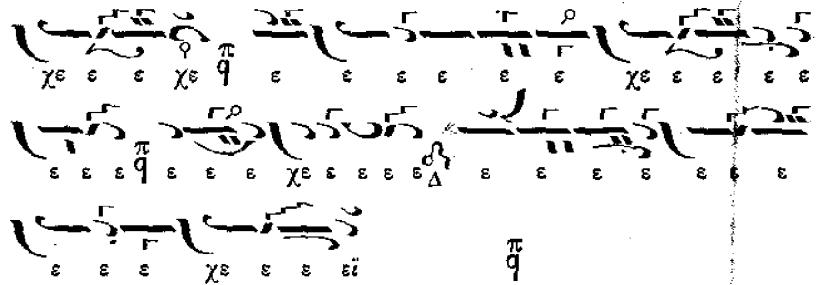

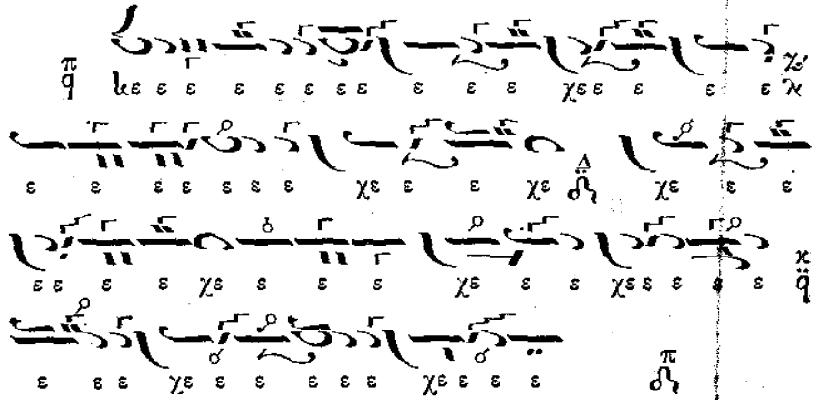
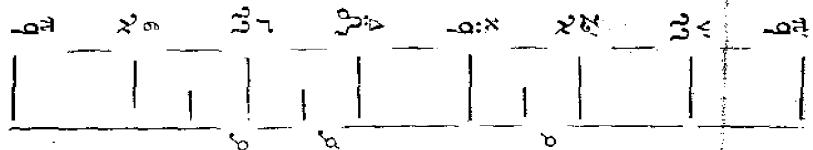
Τὸν Ἐβίτζ Μουχαλίφ παράγεται ἐκ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ἡχος βαρύς, ἀρχεται ἀπό τοῦ Ἐβίτζ, καὶ περιστρεφόμενον εἰς τὰς κυρίας φωνὰς καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά· πατεῖ τὸ Χουσεΐνι καὶ ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νύμ Ούζάλ εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν δὲ τὸ Ράστ, καὶ πηδῶν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, δεικνύον καὶ τὸ Νύμ Σεμπά, πάλιν ἐπιστρέφει εἰς τὸ Διουγκιάχ· κατιόν δὲ εἰς τὸ Ἀράχ, καὶ μέχρι τοῦ Γεγκιάχ, πηδᾷ εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ ἀνέν τέλος μέχρι τοῦ Νεβά, πάλιν ἐπιστρέφει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

α	χ	β	θ	α:	χ	β	θ
—	—	—	—	—	—	—	—

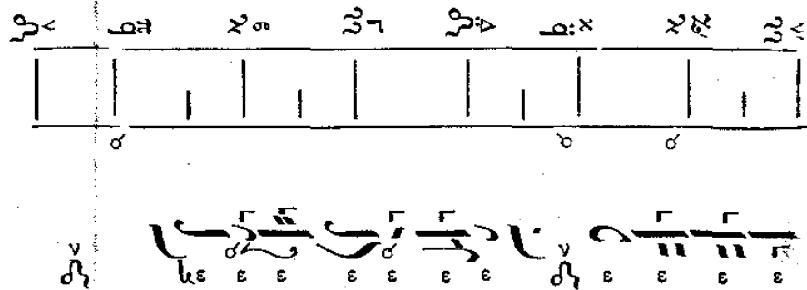

Τὸ Ἐβίτζ Πισουσελίκ παράγεται ἐκ τοῦ Ἀράχ· εἶναι ηχός βαρύς, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἐβίτζ, καὶ στρεφόμενον εἰς τὰς ἀνισ- σας φωνὰς καὶ εἰς τὰ Τίζια, καταβαίνει πάλιν εἰς τὸ Ἐβίτζ· πατῶν δὲ τὸ Νεβά καὶ τὸ Νύμ Ούζάλ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Σιγουμπουλέ, καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Χουσεΐνι δεικνύον τὸ Νύμ Ἀτζέμ· ἔπειτα καταβαίνει μετὰ τοῦ Νύμ Πισουσελίκ καὶ κατα- λήγει εἰς τὸ Διουγκιάχ.

P A S T. (α)

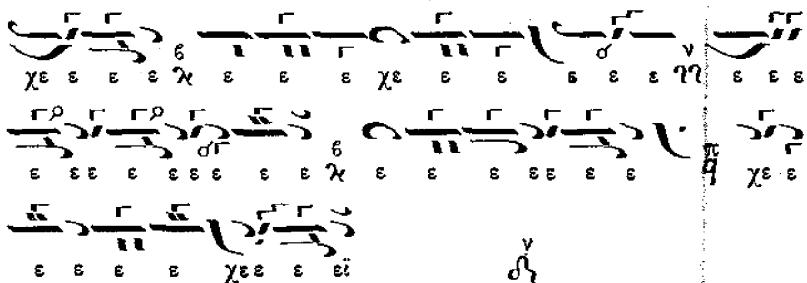
Tὸ Ράστ εἶναι ἥχος λόρ., ἀρχεται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Ράστ, καὶ διὰ τοῦ Νῦμ Γκεβέστ πίπτει εἰς τὸ Ἀσηράν ἐκ τούτου ἀνιόν εἰς τὸ Νῦμ Ραχαβή, Ράστ, Διουγκιάχ, καὶ Σεγκιάχ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ Ράστ· αὖθις δ' ἀνιόν εἰς τὸ Διουγκιάχ, Σεγκιάχ καὶ Τζαργκιάχ, καὶ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας στρέφομεναν φωνάς, καταβαίνει μέχρι τοῦ Σεγκιάχ καὶ Διουγκιάχ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

(α) Ράστ, λέξις περσική, σημαίνει προϋπάντησις, καθότι προηγεῖται πάντοτε τοῦ ἄ. ἥχου, ὃν δὲν δυνάμεθα νὰ εὑρωμεν χωρὶς νὰ βασισθῶμεν ἐπὶ τοῦ Ράστ.

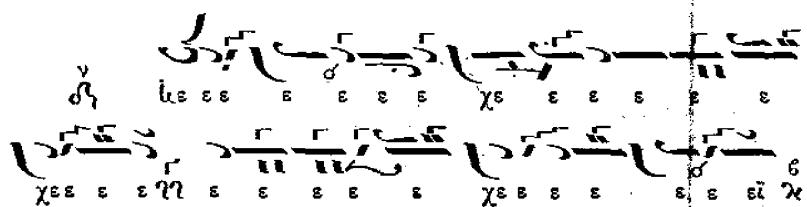
Οἱ ἀρχαῖοι ἀνεγνώριζον πέντε πλανήτας ἀφειρωμένους εἰς τοὺς θεούς, Ἐρμῆν, Ἀρροδίτην, Ἀρην, Δία καὶ Κρόνον, οἵ προσέθετον τὴν Σελήνην καὶ τὸν Ἔλιον. Κατὰ δὲ τὸν συγγραφέα τοῦ «Γαλεάτι Μεσχούρεϊ Ὀσμαγέ», οἱ Ἀραβοπέρσαι ἔχουσι μὲν, ὡς εἶναι ἡδη γνωστόν, δώδεκα κυρίους ἥχους, ἀλλὰ παραδέχονται καὶ αὗτοι ὀκτώ, οὓς ἀφιέρωσαν εἰς τοὺς εἰρημένους ἐπειδὴ στέρας, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Ράστ, ἃ τοι· τὸ Ράστ εἰς τὴν Σελήνην, τὸ Διουγκιάχ εἰς τὸν Ἔλιον, τὸ Σεγκιάχ εἰς τὸν Ἐρμῆν, τὸ Τζαργκιάχ εἰς τὴν Ἀρροδίτην, τὸ Νεσᾶ εἰς τὸν Ἀρην, τὸ Χοοσεΐνι καὶ τὸ Μουχαγέρ εἰς τὸν Δία, καὶ τὸ Ἐβίτζ εἰς τὸν Κρόνον.

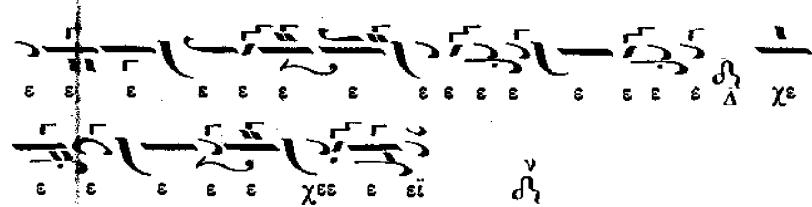
Ο τόνος τοῦ Ράστ εἶναι καὶ καθ' ἡμᾶς ἀρχὴ καὶ βάσις τοῦ β'. τροχοῦ.

Τὸν Ραχαβὶ παράγεται ἔκ τοῦ Ράστ· εἶναι ἡχος πλ. δ'. ἀρχεται ἔκ τοῦ Νεβά, καταβαίνει εἰς τὸ Τζαργκιάχ, ἀνιόν μέχρι τοῦ Ἐβίτζ, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Σεγκιάχ· πατῶν εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ ἀνιόν πάλιν εἰς τὸ Νεβά, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Ράστ· κατόπιν πηδῶν εἰς τὸ Σεγκιάχ στρέφεται εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ Ράστ, καὶ κρέμαται εἰς τὸ Γεγκιάχ· πηδῶν δ' αὖθις εἰς τὸ Ράστ, καὶ ἀνιόν μέχρι τοῦ Σεγκιάχ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

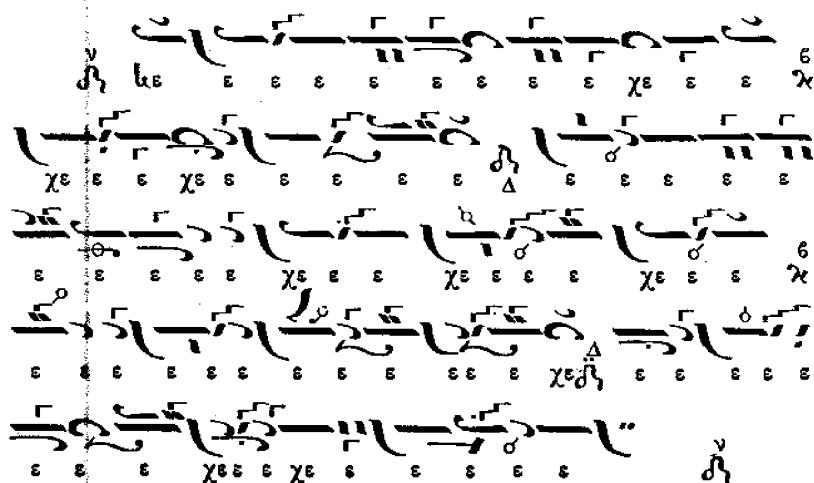
δ<	α:	χ:	β:	θ:	ω:	χ:	β:
—	—	—	—	—	—	—	—

Τὰ Σαγίρ· Ραχαβὶ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ· εἶναι ἥχος πλ. δ'. ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ Ράστ, καὶ περιστρεφόμενον τὰς κατιύσασ· φωνᾶς, πατεῖ καὶ τὸ Ράστ, καὶ πίπτει εἰς τὸ Γεγκιάχ· ἀνιδὼν δὲ πάλιν εἰς τὸ Ράστ, καταλήγει εἰς τὸν ἴδιον τόνον.

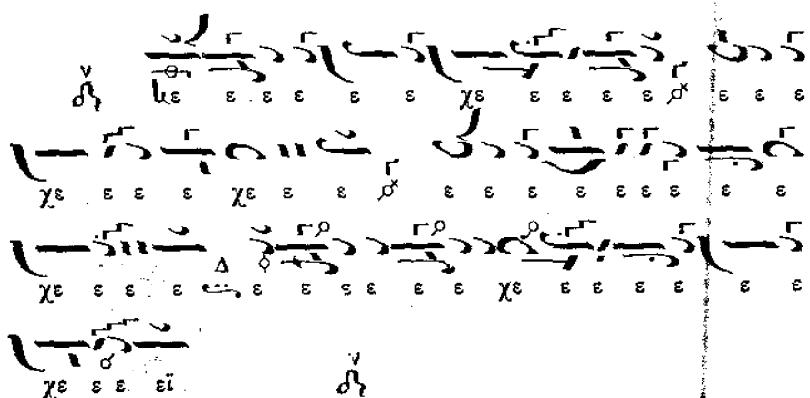
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Σαγίρ Ραχαβὶ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νῦμ Μαχούρ, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ Γκερδανί· καταβαίνει δὲ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ. Εἰς τὸ Νῦμ Ραχαβὶ τοῦτο συμπλέκονται καὶ τὰ Νῦμ Νεχαβέντ, Νῦμ Σεμπά, καὶ Νῦμ Ἀτζέμ.

Τὸ Νεχαβὲντ παράγεται ἐκ τοῦ Ῥάστ· εἶναι ηχὸς πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, κατιὸν δὲ διὰ τοῦ Νῦμ Μπεγγατέ μέχρι τοῦ Τζαργκιάχ, καὶ ἀνιὸν αὐθίς εἰς τὸ Νεβά, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιάχ· καταλεῖπον δὲ τὸ Σεγκιάχ καὶ πατῶν τὸ Νῦμ Κιουρδί, ἀναβαίνει εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ῥάστ.

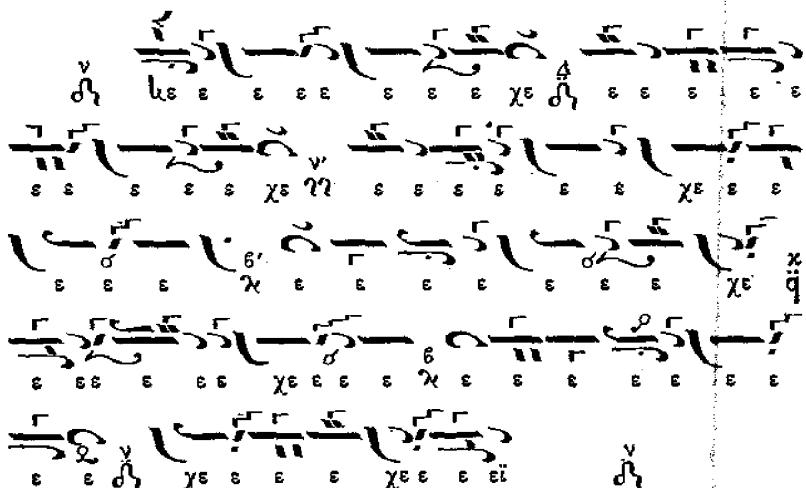
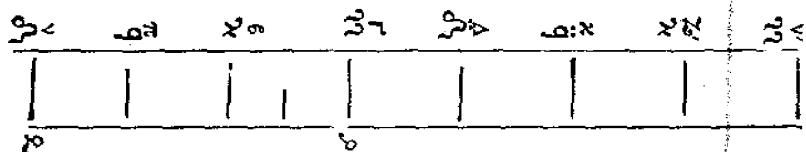
תְּבִיבָה	אַלְפִים	בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל	מִצְרָיִם	בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל	אַלְפִים	תְּבִיבָה
לְ	לְ	לְ	לְ	לְ	לְ	לְ

Τα Σαγίρ Νεχαβέντ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ· εἶναι ὑχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ράστ, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ Νεβά· περιστρεφόμενον τὰς κατιούσας καὶ ἀνιούσας φωνάς, διὰ τοῦ Νῦμ Νεχαβέντ, δεικνυον δὲ δλίγον καὶ τὸ Νῦμ Σεμπά, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

‘Ο Μιὰν χανὲς τοῦ Σαγίρ Νεχαβὲντ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερ-
δανιέ καὶ Μουχαγέρ, καὶ διὰ τοῦ Νὺμ Ἀτζὲρ καταλήγει εἰς
τὸ Γκερδανέ, ἢ καταβαίνει καὶ μέχρι τοῦ Ράστ πολλάκις δ-
μως ἀρχεται καὶ ἀπὸ τοῦ Σιουμπιουλέ.

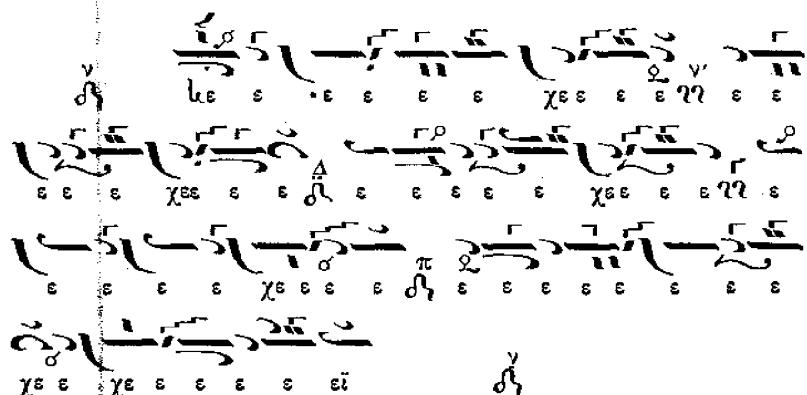
Τὸ Μαχούρ παράγεται ἐκ τοῦ Πάστ. εἶναι οὐχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερδανίε καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά· πάλιν ἀνιὸν εἰς τὸ Γκερδανίε καὶ εἰς τὰ Τίζια μετὰ τοῦ Νὺμ Μαχούρ, καταβαίνει εἰς τὸ Γκερδανίε καὶ τὸ Χουσεΐν· ἐκ τούτου δὲ μετὰ τοῦ Νὺμ Πιουσελίκ καταλήγει εἰς τὸ Πάστ.

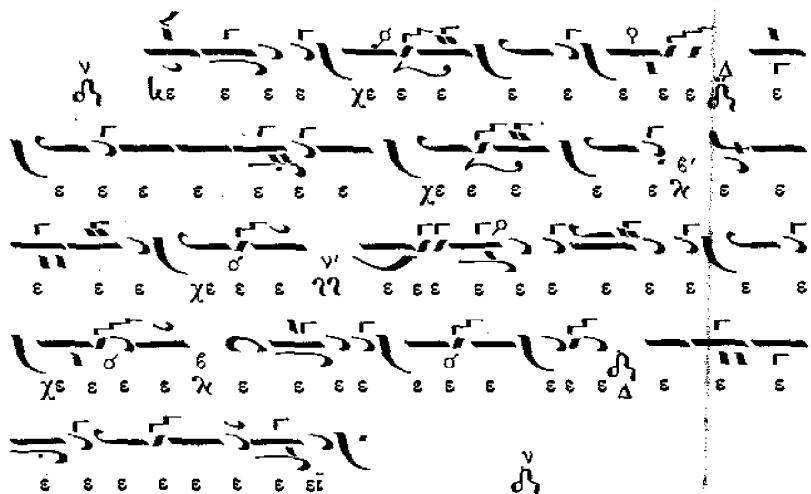
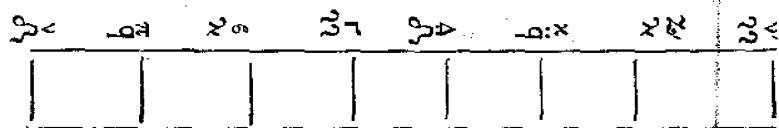
Ο Μιάν χανές τοῦ Μαχούρ ἀρχεται ἀπὸ τὰ Τίζια, καὶ περιστρεφόμενος εἰς αὐτὰ καὶ εἰς τὸ Τίζ Χουσεΐν, καταβαίνει μετὰ τοῦ Νὺμ Μαχούρ καὶ καταλήγει ὡς κρεμάμενος εἰς τὸ Γκερδανίε. Καὶ ἄλλως, διὰ τοῦ Νὺμ Πιουσελίκ καταβαίνων καταλήγει εἰς τὸ Πάστ.

Καὶ ἔτερον Μαχούρ παράγεται ἐκ τοῦ Ὀάστ. εἶναι δισαύτως ἥχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπό τοῦ Νύμ Μαχούρ καὶ Γκερδανιέ, ἐπιστρέφει δὲ διὰ τοῦ Νύμ Ζαβίλ, δεικνύει τὸ Χουσεΐγ· καὶ διὰ τῶν Νεζά, Τζαργκιάχ, καὶ Νύμ Πιεουσελίκ καταβαῖνον εἰς τὸ Διουγκιάχ, καταλήγει εἰς τὸ Ὀάστ.

Φ<	ΦΩ	ΧΩ	ΒΗ	ΦΩ	ΦΩ:	ΧΩ:	ΒΗ:
ο	ο	μ	η	ο	μ	η	η

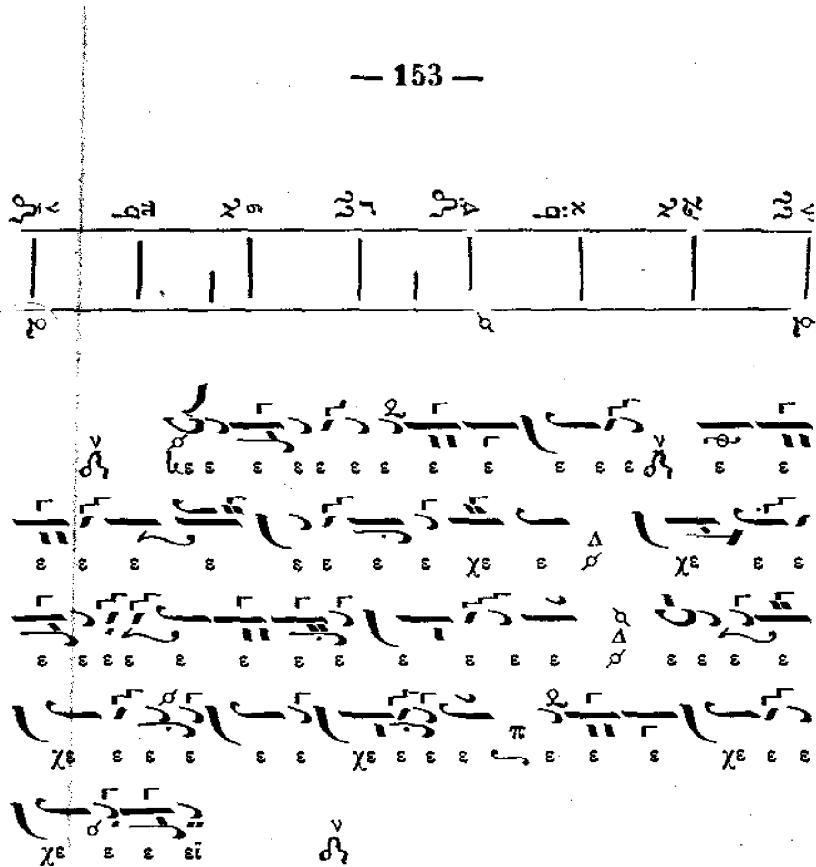

Τὸ Γκερδανιέ, (έλλην. "Ηρως") παράγεται ἐκ τοῦ Ὀάστ. εἶναι ἥχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπό τοῦ αὐτοῦ Γκερδανιέ, καὶ κατὰ πρώτον ἀνιδν εἰς τὰ Τζια, ἐπειτα καταβαῖνον καὶ εἰς τὰς κατιούσας φωνάς, καταλήγει εἰς τὸ Ὀάστ.

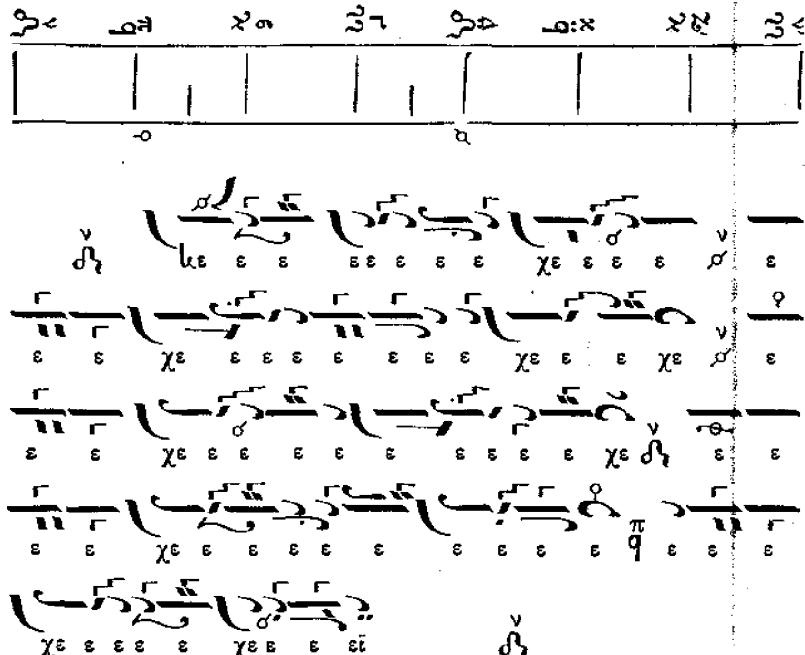
Ο Μιάν χανές τοῦ Γκερδανίε ἀρχεται ἐξ αὐτοῦ τοῦ Γκερδανίε, καὶ περιστρεφόμενος εἰς τὰ Τίζια καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ. ἐνίστε δὲ καὶ εἰς τὸ Γκερδανίε.

Τὸ Νιγκρίζ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ. εἶναι ὥχος πλ. δ., ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, πατῶν δὲ τὸ Νύμ Ούζάλ καὶ μετ' αὐτοῦ δλως περιστρεφόμενον, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ,

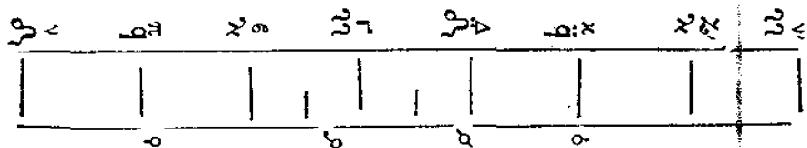

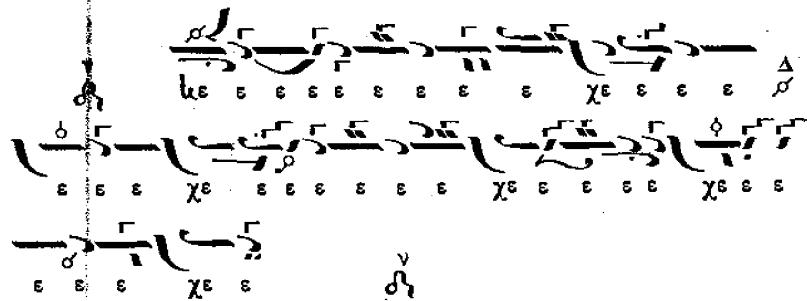
Ο Μιάν χανές τοῦ Νιγκρίζ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερδανιέ, η καὶ ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ περιστρεφόμενος εἰς τὰς ἀνιούσας φωνάς, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

Καὶ ἔτερον Νιγκρίζ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ· εἶναι ἐπίσης ἥχος πλ. δ., ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ διὰ τοῦ Νύμ Ούζάλ περφεστ (τόνου), καταλεῖπον τὸ Τζαργκιάχ, ισταται εἰς τὸ Σεγκιάχ, καὶ διὰ τοῦ Διουγκιάχ πίπτει εἰς τὸ Ράστ· ἀνιὸν δ' αὖθις μέχρι τοῦ Νύμ Χιτζάζ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Διουγκιάχ καὶ ἐκ τούτου κατιόν καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

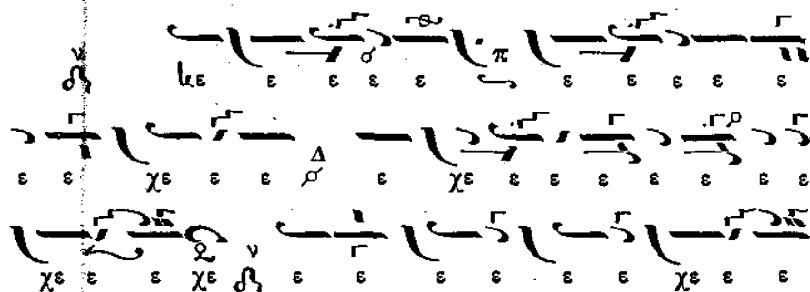
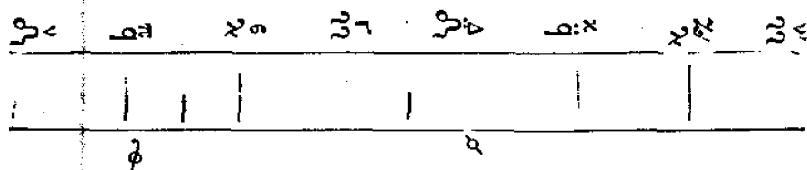

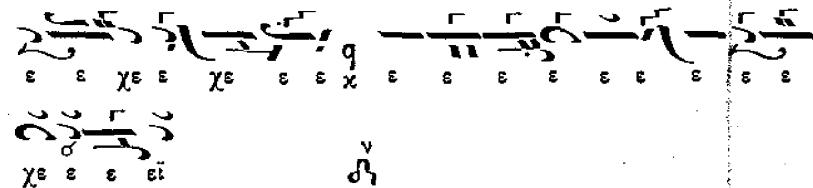
Τὸ Πεντζουγκάχ παράγεται ἐκ τοῦ 'Ράστ· εἶναι ἡχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, κατιόν δὲ διὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ καὶ Νύμ Πιουσελίκ εἰς τὸ Διουγκάχ, καὶ ἀνιόν πάλιν εἰς τὸ Νεβά, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ 'Ράστ.

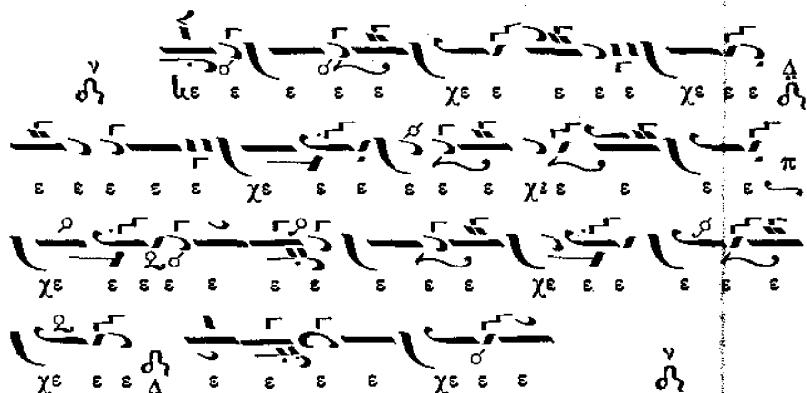
Καὶ ἔτερον Πεντζουγκιάχ παράγεται ἐκ τοῦ Ὀρόστρου εἶναι δομοίως ηχος πλ. δ', ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ὀρόστρου, καὶ ἀνιόν εἰς τὸ Νόμον Οὐζάλ μέχρι τοῦ Νεβά, πάλιν ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ὀρόστρον ἀνιόν εἰς τὸ Τζαργκιάχ, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Ἀσηράν· ἀνιόν δ' αὖθις εἰς τὸ Σεγκιάχ, καὶ δεικνύον τὸ Νόμον Γκεβέστ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ὀρόστρον.

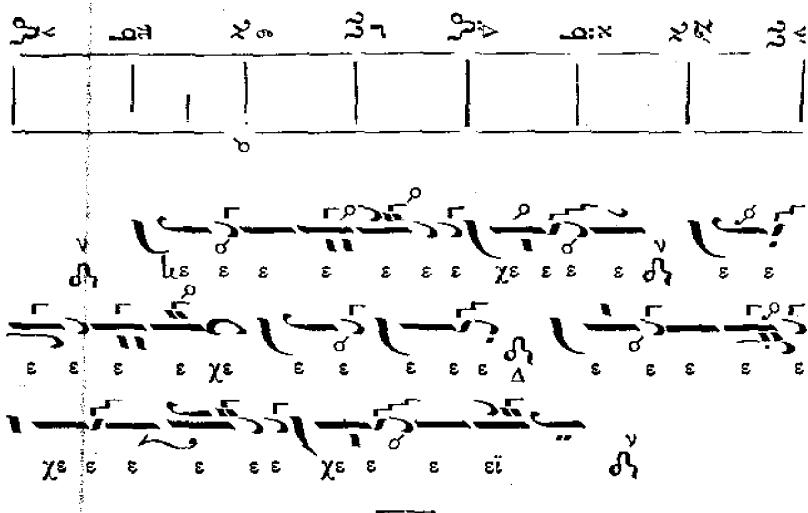

Τὸ Ζαβίλ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ· εἶναι ἦχος πλ. δ', ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Γκερδανιέ, καὶ διὰ τοῦ Νῦμ Ζαβίλ δεικνύει τὸ Νεβά, διὰ τοῦ Νῦμ Ούζάλ καταβαίνει μέχρι τοῦ Διουγκιάχ, διὰ τοῦ Νῦμ Ζεμζεμὲ καταβαίνει μέχρι τοῦ Ράστ, καὶ διὰ τοῦ Νῦμ Πιουμπερκὲ Ναγμεσὶ (μέλος) ἀνιόν καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Ράστ.

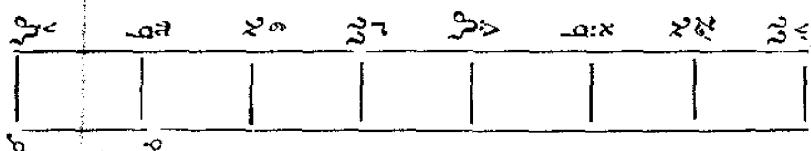
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१

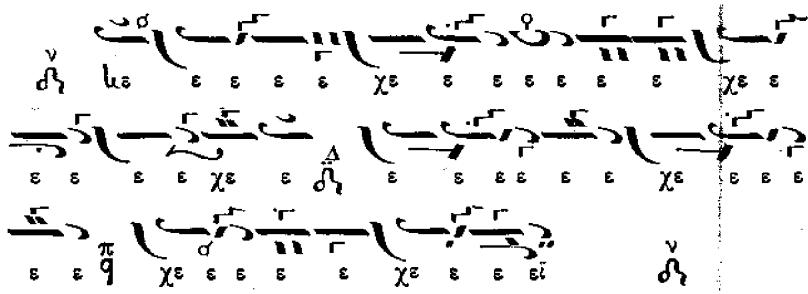

Τὸ Πισουμπεργκὲ παράγεται ἐκ τοῦ 'Ράστ· εἶναι ηχός πλ. δ'. ἀρχεται ἀπό τοῦ 'Ράστ καὶ καταβαίνει διὰ τοῦ Νὺμ Γκεβέστ μέχρι τοῦ Γεγκιάχ· ἀχολούθως πηδῶν εἰς τὸ 'Ράστ καὶ Νὺμ Γκεβέστ, καὶ πάλιν εἰς τὸ 'Ράστ, ἀνιὸν δ' εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ δεσμῶν δλίγον καὶ τὸ Νὺμ Κιουρδί, καταλήγει μετὰ τοῦ Νὺμ Γκεβέστ εἰς τὸ 'Ράστ.

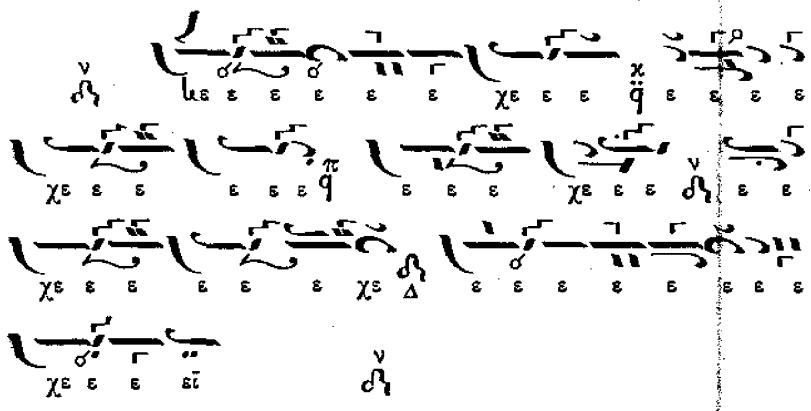
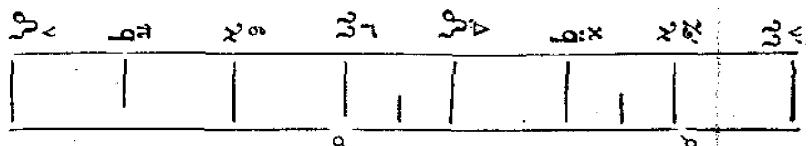

Τὸ Σελμέκ παράγεται ἔχ τοῦ Ράστ· εἶναι ἥγχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπό τοῦ αὐτοῦ Ράστ, πατῶν δὲ τὸ Νῦμ Γκεβέστ καὶ ἀνιὸν μέχρι τοῦ Νεβά, καὶ κατιὸν αὖθις μέχρι τοῦ Διουγκιάχ, καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

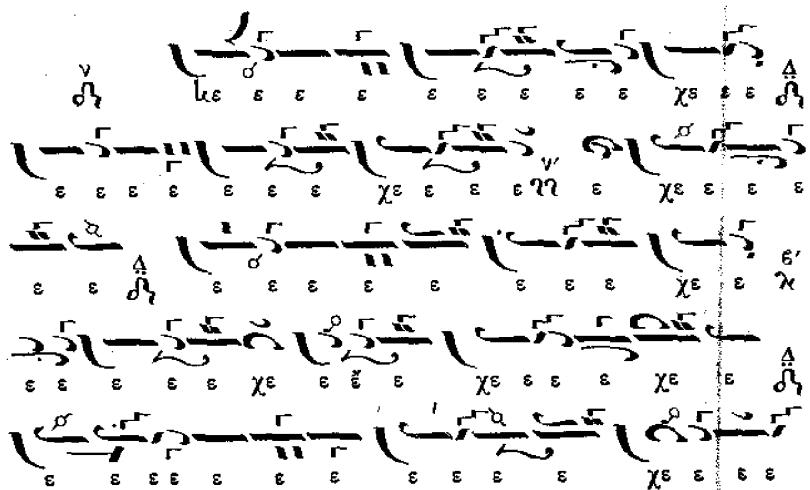
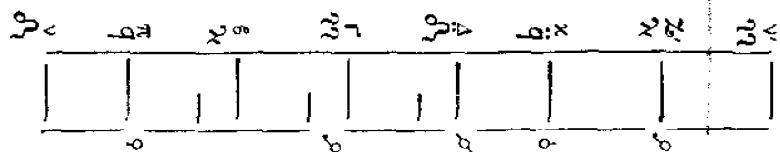

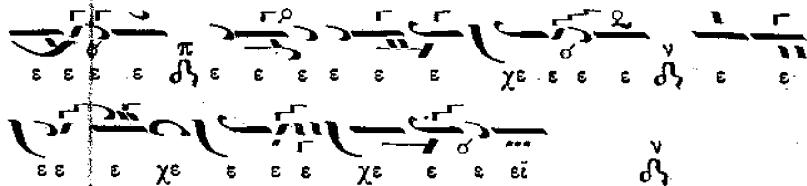
Τὸ Γκεβέστ παράγεται ἐκ τοῦ Πάστ· εἶναι ἡχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Χουσεῖνί, καὶ μετὰ τοῦ Νύμ Οὐζάλ πάλιν ἀνέρχεται εἰς τὸ Χουσεῖνί πατῶν δὲ τὸ Νύμ Ἀτζέμ καταβαῖνει εἰς τὸ Διουγκιάχ, ἐκ τοῦ δποίου κατιόν εἰς τὸ Πάστ καὶ Νύμ Γκεβέστ μέχρι τοῦ Γεγκιάχ, πηδᾶ εἰς τὸ Πάστ, καὶ πάλιν διεκυον δλιγον τὸ Νύμ Γκεβέστ, καταλήγει εἰς τὸ Πάστ.

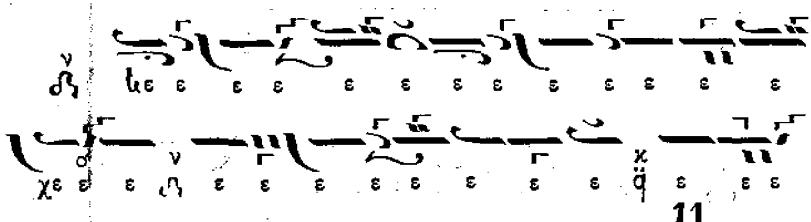
Τὸ Πιοζρεούχ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ· εἶναι ὥχος πλ. δ'.,
ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ ἀνιὸν εἰς τὸ Νῦμ Ἀτζέμ στρέφεται
πάλιν εἰς τὸ Νεβά· πατῶν δὲ τὸ Χουσεῖν ἐπιστρέφει εἰς τὸ
Τζαρτζιάχ, καὶ μετὰ τοῦ Νῦμ Πιουσελίχ, μέχρι τοῦ Διουγχιάχ,
καὶ ἐγτεῦθεν καταβαίνει εἰς τὸ Ράστ, Ἀράκ καὶ Ἀσηράν· πά-
λιν δὲ ἀνιὸν εἰς τὸ Διουγχιάχ καὶ Σεγκιάχ, ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ
Νῦμ Γκεβέστ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

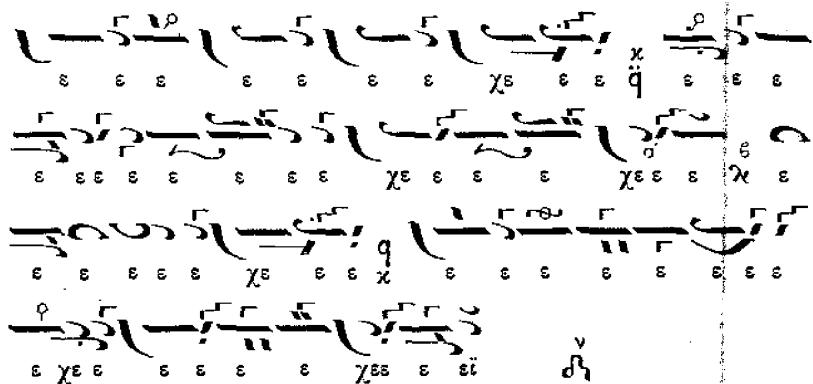
Τὸ Πεσενδιδέ παράγεται ἐκ τοῦ Ῥάστ· εἶναι ἥχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, ἀνιδόν δὲ μέχρι τοῦ Γκερδανιέ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Νεβά, καὶ δεικνύον δλίγον τὸ Νύμ Ούζάλ, ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὸ Νεβά· πηδῶν δ' εἰς τὸ Γκερδανιέ καὶ τὸ Μουχαρέρ, καὶ πατῶν τὸ Νύμ Σουμπιούλε, στρέφεται μέχρι τοῦ Νύμ Ἀτζέμ· ἀκολούθως κατιδόν εἰς τὸ Νεβά, πάλιν ἀναβίνει μέχρι τοῦ Γκερδανιέ, ἐκ τοῦ δποίου καταβαίνει εἰς τὸ Νεβά, τὸ Νύμ Χιτζόζ καὶ Νύμ Πιουσελήκ μέχρι τοῦ Διουγκιάχ· πατῶν ἔπειτα τὸ Νύμ Κιουρδί ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ῥάστ· πηδᾶ εἰς τὸ Τζαργκιάχ καὶ τὸ Χουσείν, καὶ ἐπιστρέφει μετὰ τοῦ Νύμ Γκεβέστ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ῥάστ.

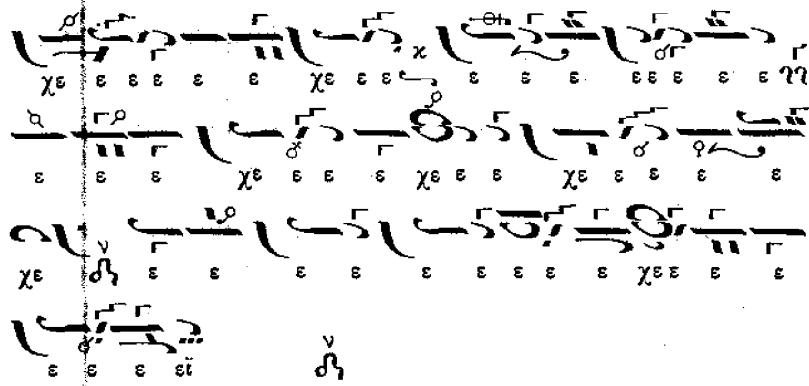
Τό Σουζιδίλ Ἀρά (έλλην. Γαλήνιον, καὶ Εἰρηνικόν), παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ εἶναι ἥχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Ράστ καὶ καταβαίνει εἰς τὸ Γεγκάχ· ἀναβαίνει πάλιν εἰς τὸ Ράστ, καὶ περιστρεφόμενον ἀναβαίνει εἰς τὸ Χουσεῖνι, καὶ ἐκ τούτου μέχρι τοῦ Μουχαγέρ· κατισθ δ' εἰς τὸ Ἐδίτζ, πάλιν ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Νύμ Σιουμπιούλε καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸ Χουσεῖνι· πατῶν δὲ τὸ Νύμ Ἀτζέμ καὶ τὸ Μουχαγέρ, ἐπιστρέφει μέχρι τοῦ Σεγκιάχ, καὶ ἐκ τούτου καταβαίνει εἰς τὸ Ράστ καὶ μέχρι τοῦ Ἀσηράν· πηδῶν δὲ εἰς τὸ Διουγκιάχ, καὶ περιστρεφόμενον μετὰ τοῦ Νύμ Χιτζάζ, καταβαίνει καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

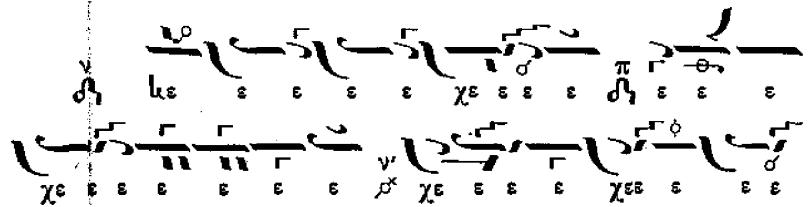
Τὸ Χιτζακιὰρ (έλλην. Διπλασμός), παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ εῖναι ὥχος πλ. δ. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ἐβίτζ, καὶ ἐγγίζον τὸ Γκερδανιέ καὶ Μουχαγέρ, καὶ πατῶν τὸ Νῦμ Σιουμπουλέ, ἐπιστρέφει μετὰ τῶν Νῦμ Σεχνάζ καὶ Νῦμ Χησάρ· πάλιν δὲ ἀγρὸν εἰς τὸ Νῦμ Σεχνάζ, καταβαίνει μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦ Νῦμ Πιουσελίκ· ἔπειτα πατῶν Τζαργκιὰχ καὶ Νεβά, καὶ δεικνύον τὸ Νῦμ Ἀτζέμ, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Τζαργκιὰχ καὶ Νῦμ Πιουσελίκ, μέχρι τοῦ Ράστ, ἐξ οὗ πηδᾷ πάλιν εἰς τὸ Τζαργκιὰχ, στρέφεται μετὰ τοῦ Νῦμ Πιουσελίκ καὶ καταλήγει εἰς τὸ Ράστ.

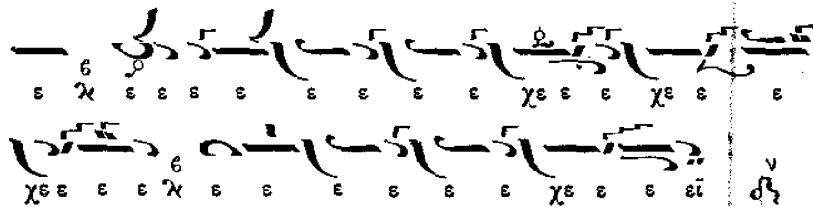

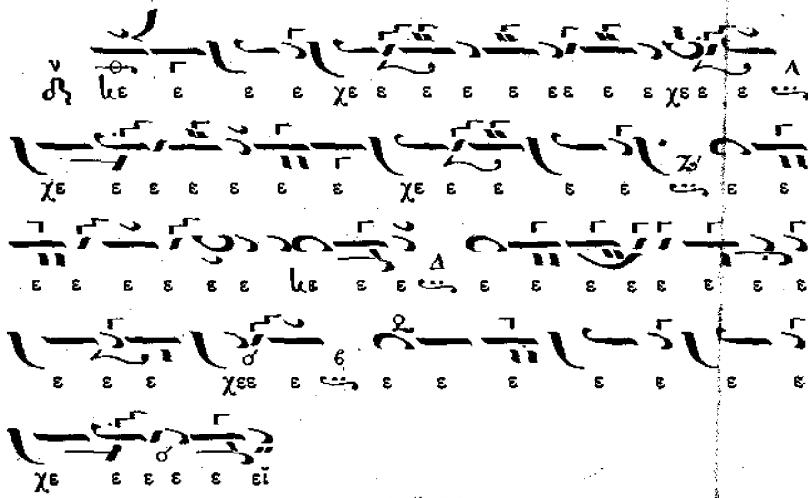
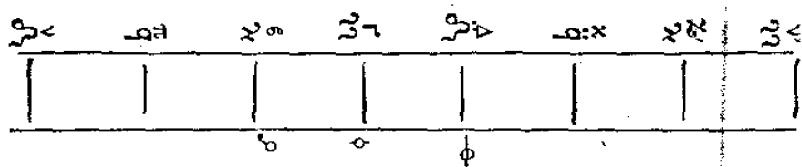
Τὸ Σαζγκιάρ παράγεται ἐκ τοῦ Ράστ· εἶναι ὥχος πλ. δ'. ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Τζαργκιάχ καὶ μετὰ τοῦ Νύμ Πιουσελίκ καταβαίγει εἰς τὸ Διουγκιάχ· πατῶν δὲ τὸ Ράστ πηδᾶ εἰς τὸ Νεβά καὶ τὸ Νύμ Χησάρ, καὶ δεικνῦν αὐτὸν ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Γκερδανιέ, καὶ ἐπιστρέφει μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Τζαργκιάχ μέχρι τοῦ Σεγκιάχ· κατόπιν πηδῶν εἰς τὸ Νύμ Ατζέμ ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Μουχαγέρ, ἀπὸ τοῦ δυοῖον καταβαίνει πάλιν μέχρι τοῦ Σεγκιάχ καὶ πίπτει εἰς τὸ Ράστ· ἐντεῦθεν πηδῶν εἰς τὸ Τζαργκιάχ ἐπιστρέφει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Ράστ.

ᾳ<	ῳ	ῳ	ῳ	ῳ>	ῳ:	ῳ	ῳ<
ᾳ	ῳ	ῳ	ῳ	ῳ	ῳ:	ῳ	ῳ

Τὸ Σουζινάχ (έλλην. Ποταμίς), παράγεται ἐκ τοῦ Ράρτ εἰ-
ναι ὥχος πλ. δ'. ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Νεβά, καὶ πατῶν τὸ Νόμ Χη-
σάρ, περιστρέφεται εἰς τὰς ἀνιούσας καὶ κατιούσας φωνάς· πα-
τῶν τὸ Ράστ, ἀναβαίνει μέχρι τοῦ Τζαργκιέχ, ἐξ οὗ καταβαί-
νει καὶ καταλήγει πάλιν εἰς τὸ Ράστ.

Τά μέχρι τούδε παρατεθέντα ἔσματα ἐτονίσθησάν πως κατὰ τὸ ἐκελλησιαστικὸν μέλος κλίνοντα, ίνα χρησιμέωσι καὶ ἐν τοῖς σχολείοις καὶ ἐν αναλόγοις ἀρταῖς καὶ τοντοβολεσσι.

ΠΕΡΙ ΠΕΣΡΕΦΙΩΝ (Στροφῶν) ΚΑΙ ΜΠΕΣΤΕΔΩΝ (Δεσμῶν.)

« Τὰ περισσότερα Πεσρέφια συντίθενται παρ' Ἀραβοπέρσαις ἐκ τεσσάρων Χανέδων (Οίκων).

« Ὁ πρῶτος χανὲς (πρῶτος οἶκος) δονομάζεται παρ' αὐτοῖς Σὲρ χανές. Ἀκολούθως ἔρχεται ὁ Μιουλαζιμές, εἶτα ὁ Ὅρτα χανές (μεσαίος οἶκος), καὶ κατόπιν ὁ τέταρτος ἥτοι ὁ τελευταῖος οἶκος, ὁ Σὸν χανές λεγόμενος.

« Πεσρέφια τινα ἔχουσι καὶ τὸ λεγόμενον Ζίγιλ, ὅπερ προηγεῖται τοῦ Σὸν χανέ. Τὰ τοιαῦτα Πεσρέφια δονομάζονται καὶ Πὲς χανελίδικα.

« Εἰς ἄλλα πάλιν μετὰ τὸ Ὅρτα χανέ καὶ Σὸν χανέ παίζεται καὶ αὖθις ὁ Σὲρ χανές. Τοῦτο γίνεται εἰς τὰ τῶν Περσῶν καὶ Τιγδῶν Πεσρέφια δονομαζόμενα Σὲρ χανεσὶ Μιουλαζιμέ». Ταῦτα καθ' ἀκέγει ὁ Καντεμῆρις.

Τεψκῶς ὅμως τὰ Πεσρέφια καὶ οἱ Μπεστέδες ἀποτελοῦνται ἐκ τεσσάρων Στίγων δονομαζομένων: Μπιριγδζὶ χανέ, Τχινδζὶ χανέ, Μιὰν χανέ, καὶ Σὸν χανέ. ἥτοι, πρῶτος οἶκος, δεύτερος οἶκος, δέκατος οἶκος, καὶ τέταρτος ἢ μᾶλλον τελευταῖος οἶκος.

Διὰ νὰ καταστήσω δὲ γνωστὰς πᾶσι τοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολυμένοις, τὰς βάσεις καὶ τὰς καταλήξεις τῶν πολυαριθμῶν κρί ποικίλων Μακαμίων, τίθημι πρῶτον τὴν περὶ ἑκάστου Μακαμίου δδηγίαν, ἔπειτα τὴν σχετικὴν αὐτοῦ κλίμακα, καὶ τελευταῖον τὸ δδεῦτον ἰδίον μέλος τετονισμένον· τούτεστι διασαφηνίζω τριχῶς ἔκαστον Μακάμιον.

*Εντεχγον μάθημα (α) καλούμενον **Μακαμλάρ Κεσαρέ**, περιέχον *Άρα-
βοπερσικά Μακάμια καθ' ήν ταξιν διδάσκονται. Στιχουργηθὲν παρὰ τοῦ
φειμνήστου Μπεΐζαδὲ Γιάνγκου Καρατζά, καὶ μελοποιηθὲν παρὰ τοῦ
φειμνήστου Τζελεμπῆ Γιάνγκου Θεολόγου. Εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς αναλυτι-
κὸν σύστημα μετήνεγκεν ὁ φειμνηστος μουσικοδιδάσκαλος Κωνσταν-
τίνος πρωτοψάλτης τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τύποις δὲ
εξέδικαν οἱ φειμνηστοι μουσικοδιδάσκαλοι Στέφανος ὁ λαμπρόδαρος,
καὶ Θεόδωρος ὁ Φωκαεὺς.

*Αρχεται ἀπὸ τοῦ Μακάμ Ράστ.

Σημ. Η τελευταῖα ἐνταῦθα ἀνάλυσις τῶν Μακαμῶν τούτων ὀφείλεται τῷ
συγγραφεῖ τῆς ἀνὰ χειρας βιβλου.

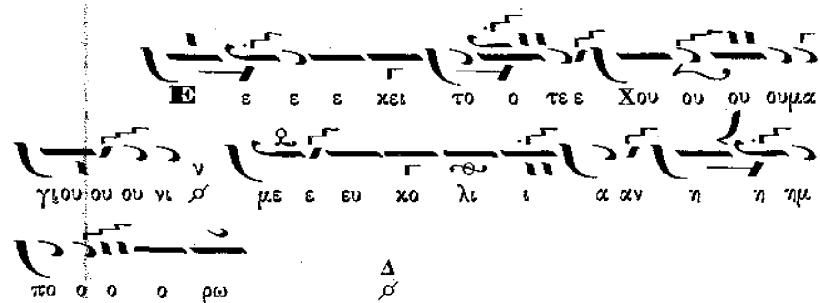
ΜΑΚΑΜ ΡΑΣΤ.

*Ηχος π. ḏ ἐκ τοῦ Νη. Εἰς χρόνους 4.

(α) Η μελῳδία τοῦ μαθήματος τούτου είναι ὅλως κατὰ τὸ ἄλιτερικὸν
μέλος, ἐνταῦθα δὲ παρατίθεται χάριν πλείονος ἀσκήσεως τῶν περὶ τὸ μέ-
λος τοῦτο ἀσχολουμένων.

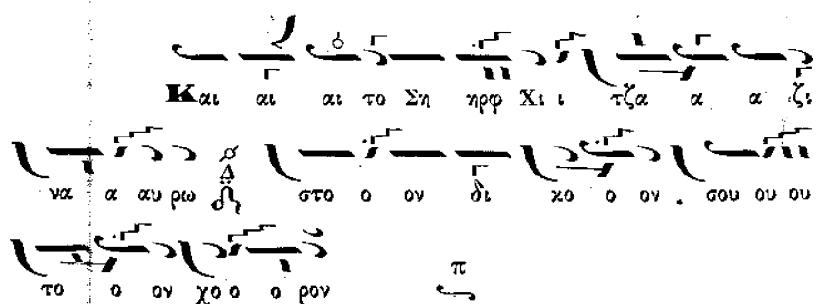
МАКАМ ХОГМАГИОН.

^Θ Ήγος πλ. β'. χρωματικός Ηα.

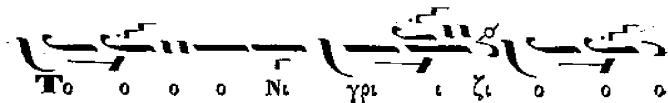
МАКАМ ΣΗΡΦ XITZAZ.

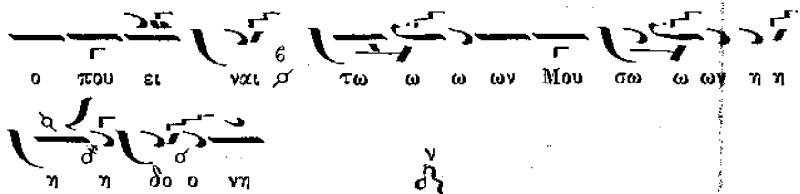
•
"Ηγος πλ. β'. υσωμάτωσ. Πα.

МАКАМ НІГРІЗ.

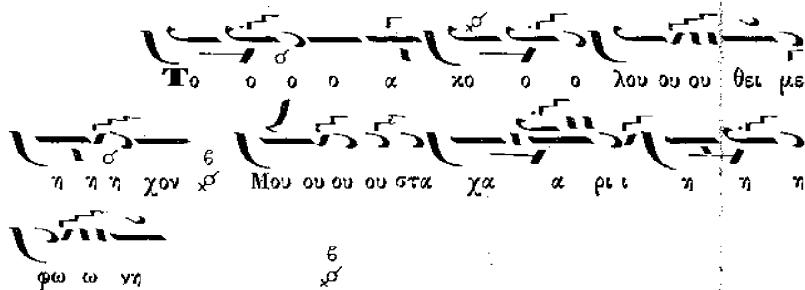
^γ Πχος πλ. δ'. χρωματικός.

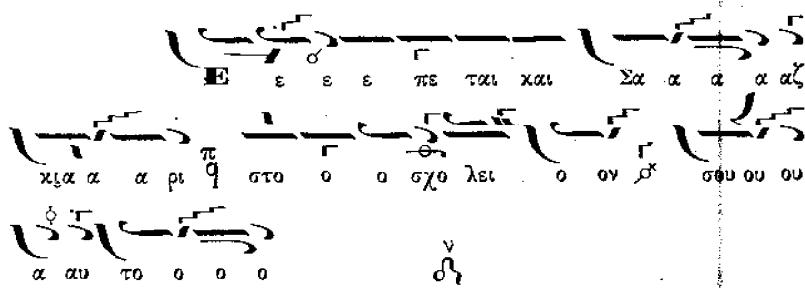
MAKAM MOTSTAXAR.

Ηχος λέγετος χρωματικός.

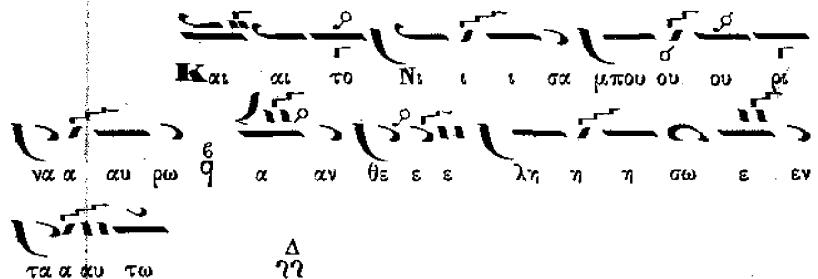
MAKAM ΣΑΖΚΙΑΡ.

Ηχος πλ. δ'.

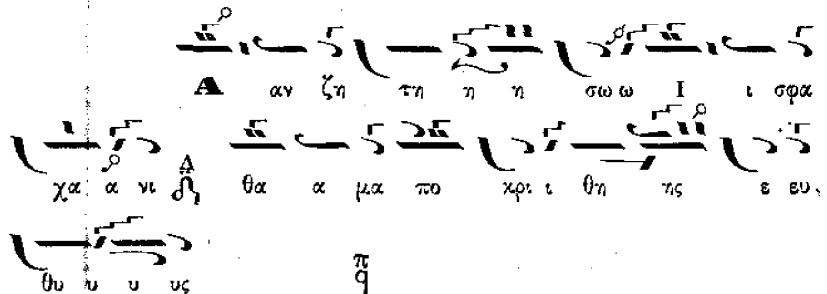
МАКАМ НІСАМПОУР.

⁷ Ηχος δύ. φθιρικός μετά του Δι.

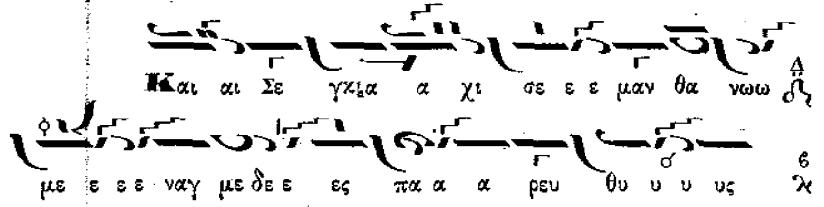
МАКАМ ΙΣΦΑΧΑΝ.

³ Ήγος δ'. φθορικός ἐξ τοῦ Πα.

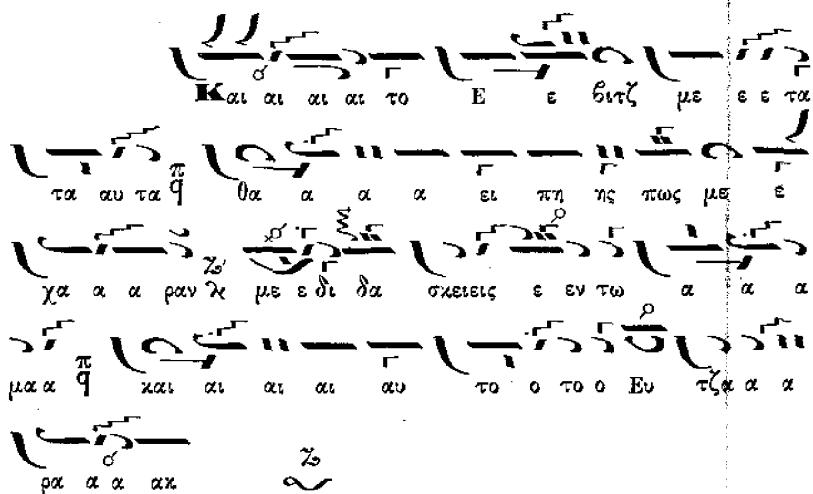
МАКАМ ΣΕΓΚΙΑХ.

⁶ Ἡχος λέγετος. Η

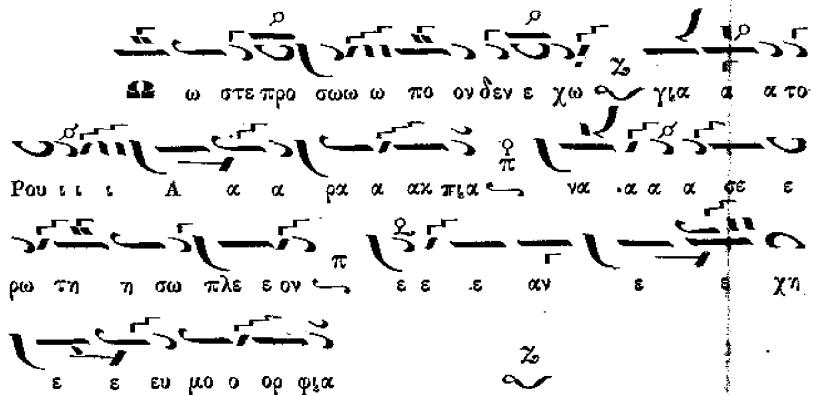
MAKAM EBITZ, καὶ EBITZ APAK.

Ἔχος βαρύς, καὶ ἐπτάφωνος.

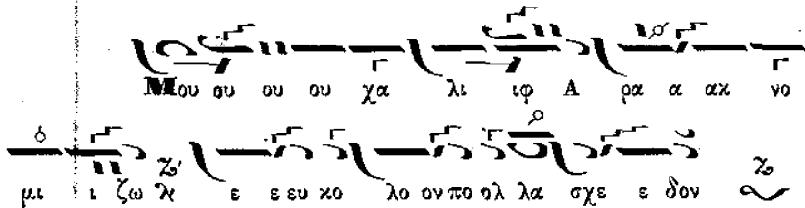
MAKAM POYI APAK.

Ἔχος βαρύς.

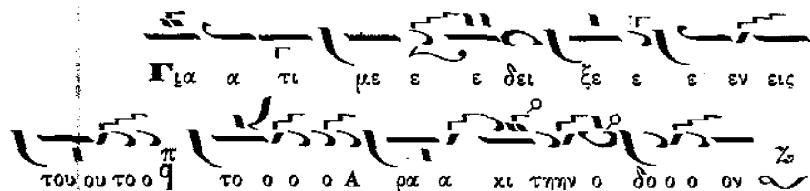
МАКАМ МОУХАЛАФ АРАК.

Ηχος βαρύς.

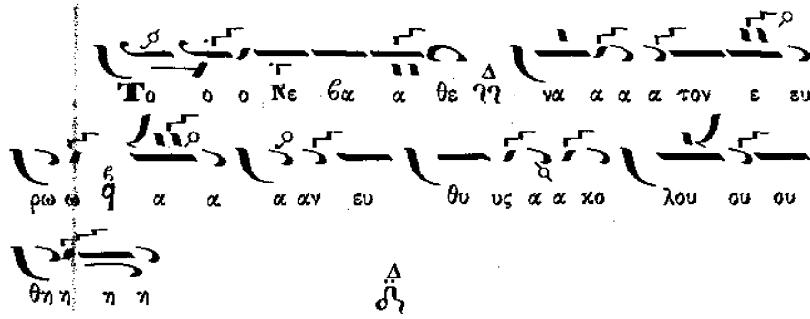
МАКАМ АРАК.

Ηχος βαρύς.

МАКАМ НЕБА.

Ηχος δ'. φθορικός. ἐκ τοῦ Δι.

МАКАМ НИОУХИОУФТ.

“*Ηχος δι.*

To o ω ραι αι ο ου το ο ο ο Νιουχιουφτιν

και αι αι ε ααν με βο ο ο η η η θη η

МАКАМ ГЛЕГКИАХ.

“*Ηχος δι. ἐκ τῆς κάτω διαπασῶν Δι.*

Στο ναα α ευ ρω με ε εευ χο λι ααν π το ο ο ο

ο ο γιε γκιαχι ε το ο ο γλυ υ υ κον

МАКАМ ОУСАК.

“*Ηχος Δ.*

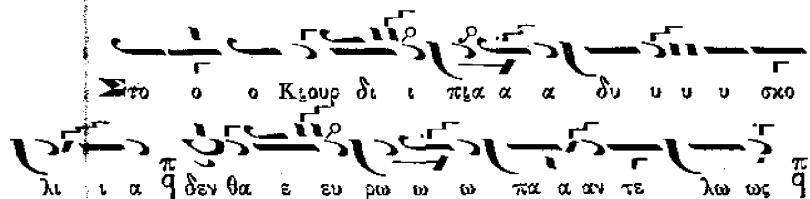
Και αι το θα α αυ μα στο ο ου ου σα α κι π

το ο νον το ον η η δο ο ο νι ι ι κο ο ον

МАКАМ КИУРДА.

ΤΗΧΟΣ ά. φθορικός.

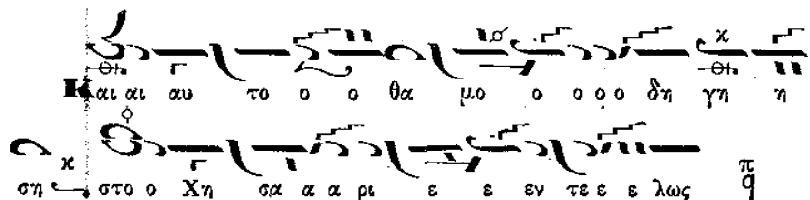
π
q

МАКАМ ΧΗΣΑΡ.

ΤΗΧΟΣ πλ. ά. φθορικός.

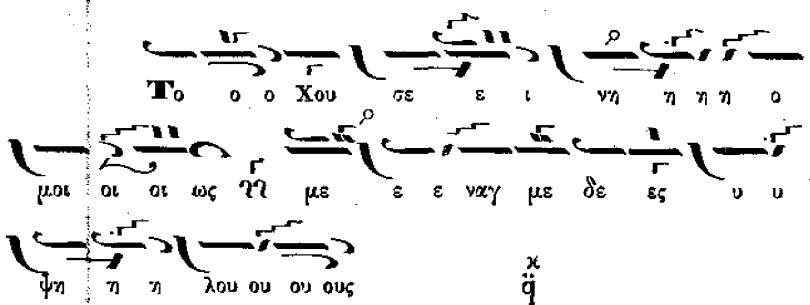
π
q

МАКАМ ХОУСЕНИ.

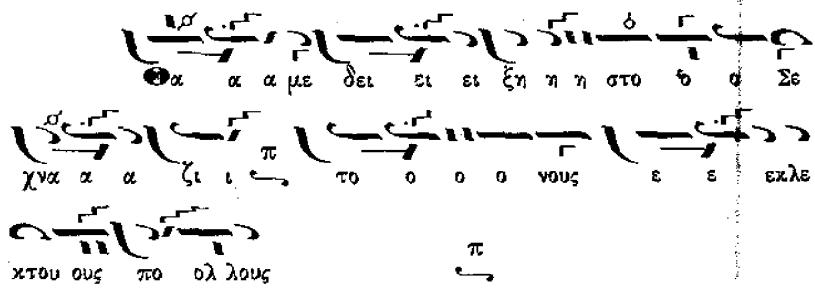
ΤΗΧΟΣ πλ. ά.

π
q

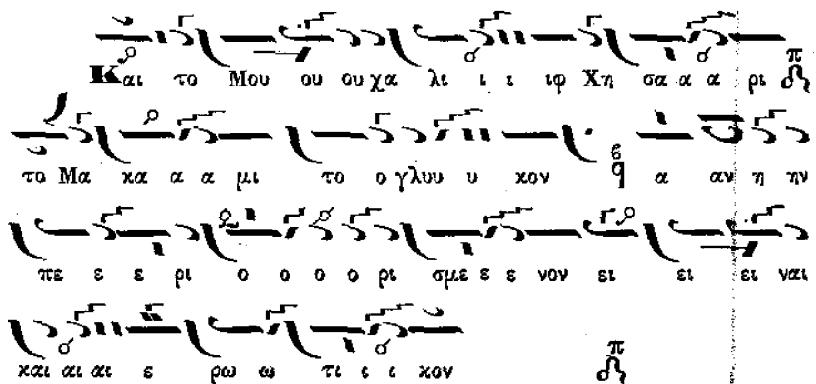
МАКАМ ΣΕΧΝΑΖ.

*Ηχος πλ. β'. χρωματικός, ἐκ τοῦ Κε.

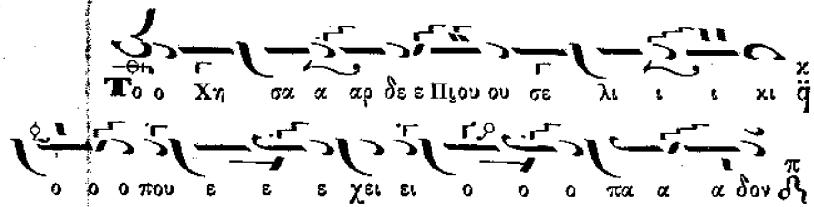
МАКАМ ΜΟΥΧΑΛΙΦ ΧΗΣΑΡ.

*Ηχος γ'. φθορικός, ἐκ τοῦ Πα.

МАКАМ ΧΗΣΑΡ ΠΙΟΥΣΕΔΙΚ.

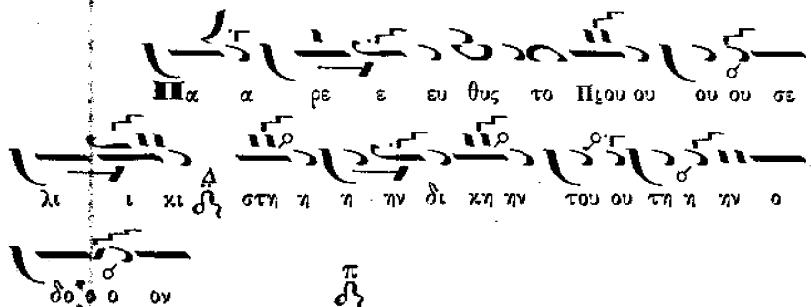
*Ηχος πλ. α. φθορικός.

ΕΤΕΡΟΝ ΜΑΚΑΜ ΠΙΟΥΣΕΑΙΚ.

ΤΗΧΟΣ γ'. φθορικός, ἐκ τοῦ Πα.

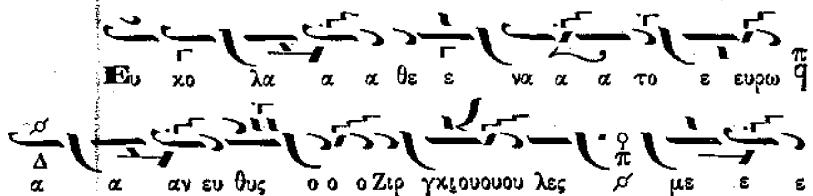
π
 q

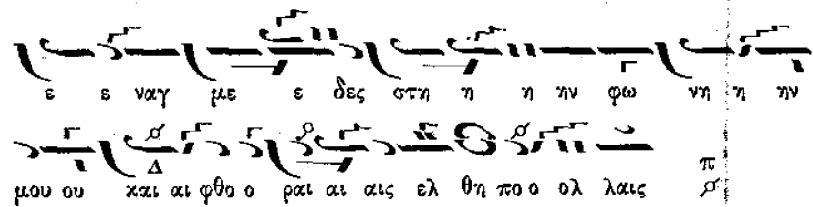

ΜΑΚΑΜ ΖΙΡΓΚΙΟΥΛΕ.

ΤΗΧΟΣ α. φθορικός.

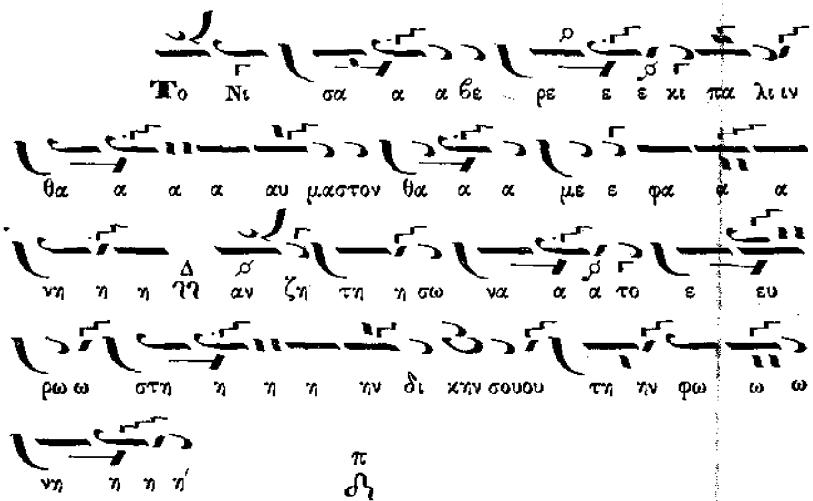
π
 q

МАКАМ НІСАВЕРЕК.

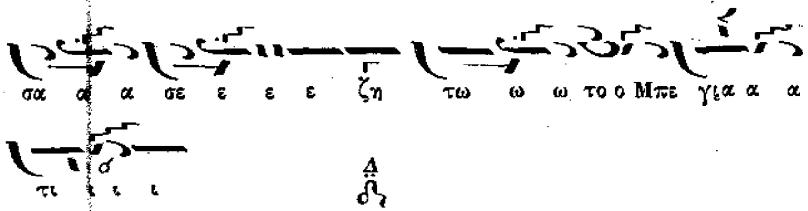
Ἔχος δ'. φθορικός, ἐκ τοῦ Πα.

МАКАМ МПЕГІАТІ.

Ἔχος δ'. ἐκ τοῦ Πα.

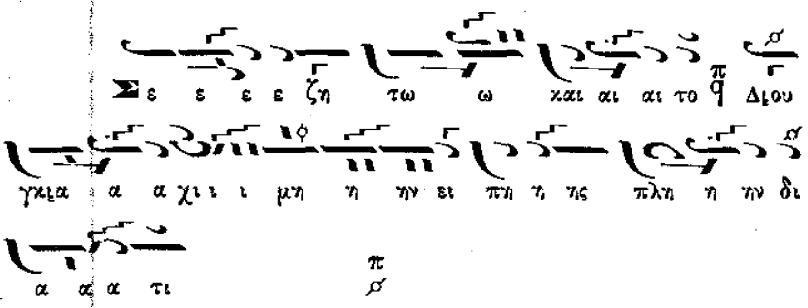

МАКАМ ΔΙΟΥΓΚΙΑХ.

^τΗχος ἀ. φθορικός.

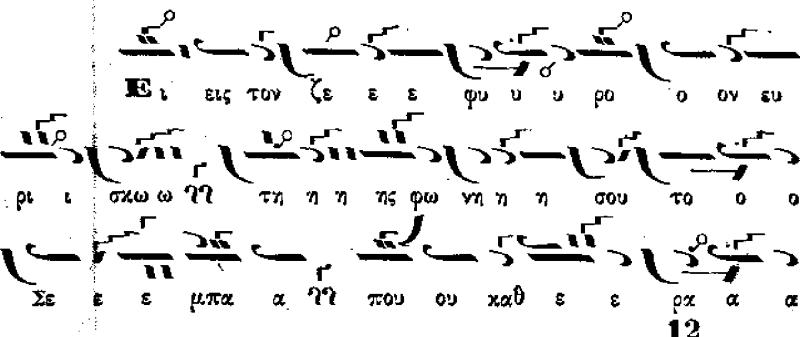
四

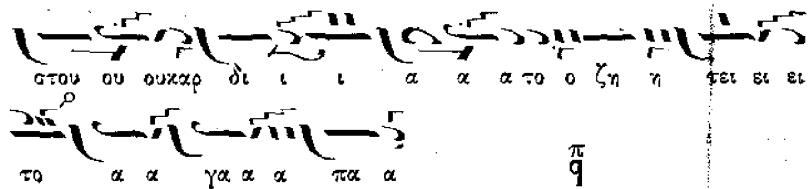

МАКАМ ΣΕΜΠΑ.

**H*γος ἀ. φθορικός.

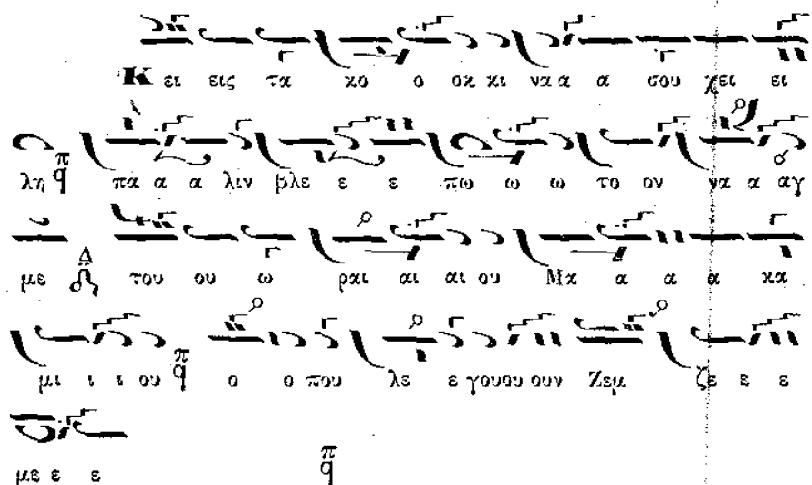
୩

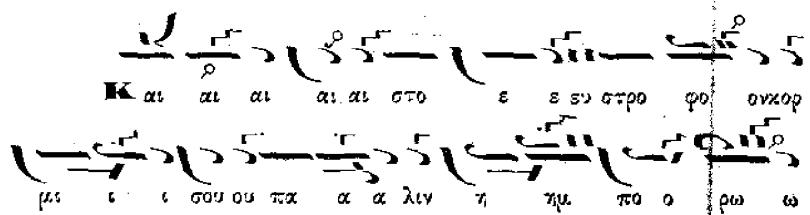
MAKAM ZEMZEME.

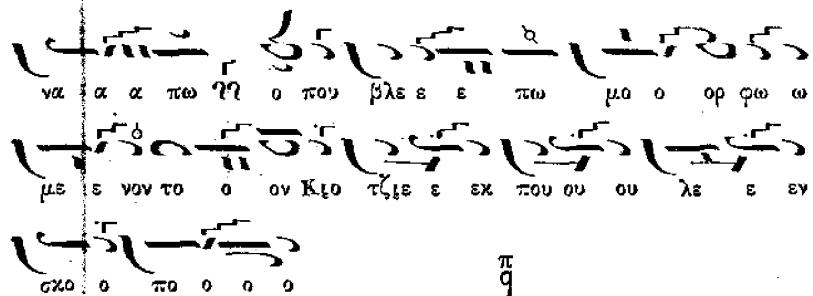
Ὕψος ἀ. φθορικός.

MAKAM KIOTZIEK.

Ὕψος ἀ. φθορικός.

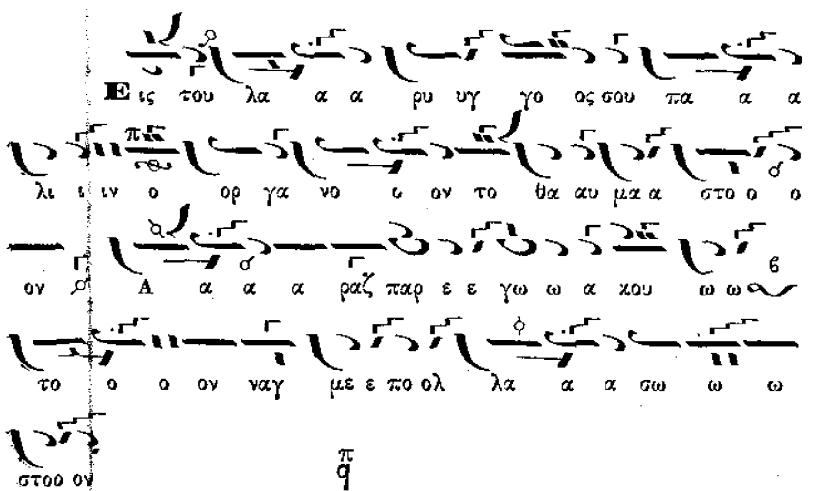

МАКАМ АРЕЗИАР.

*Πχος ἀ. φθορικός.

π
q

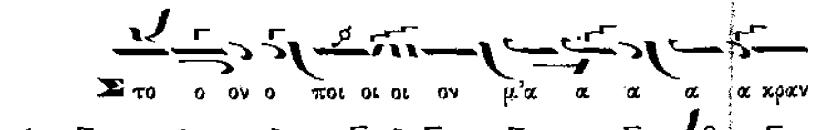
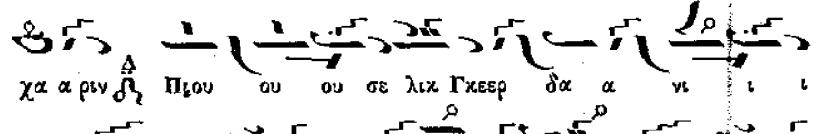
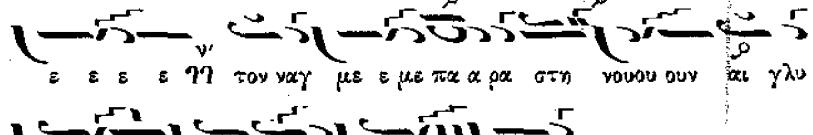
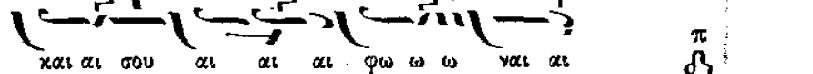

π
q

МАКАМ ГКЕРДАНЕ ПЮГСЕЛИК.

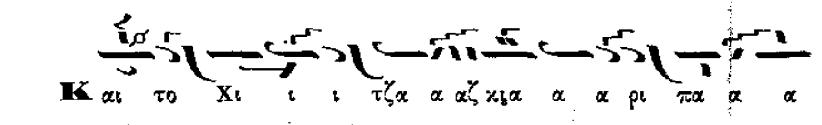
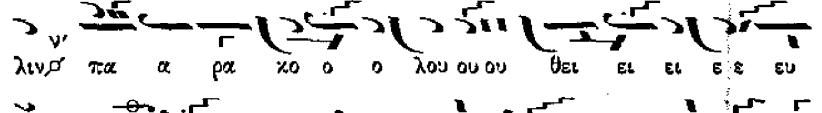
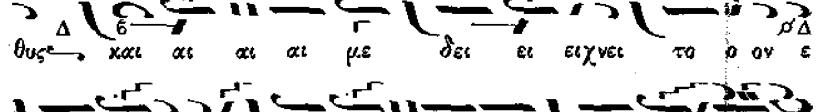
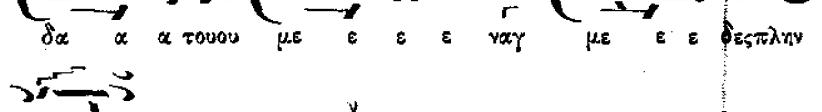
*Πχος πλ. δ'. φθορικός.

π
q

 Στο ο ον ο ποι οι οι ον μα α α α α κραν

 χα αριν Πέτου ου ου σε λικ Γκεερ δα α νι τι

 ε ε ε ε του ναγ με ε με πα αρα στη νουνου ουν αι γλυ

 και αι σου αι αι αι φω ω ω νας αι π

MAKAM XITZAZKIAP.

Ηχος πλ. δ'. χρωματικός.

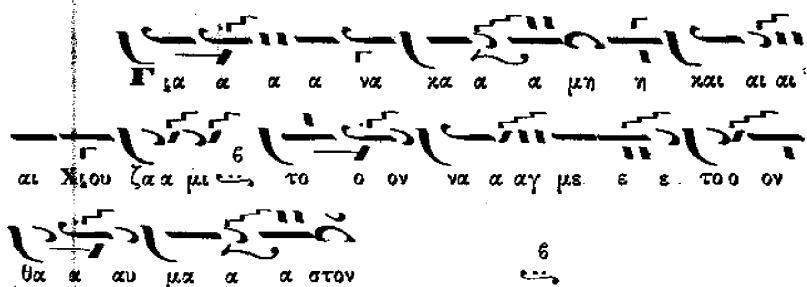

 Και το Χι ι ι τζα α αζ κα α αρι πα α α

 λινρ πα α ρα χο ο ο λου ου ου θει ει ει ε ε ευ

 θισε και αι αι αι με δει ει ειχνει το ο ον ε

 δα α α τουν με ε ε ε ναγ με ε ε ε δεσπλην

 βα α α θεις

MAKAM XIOTZAM.

Ἠχος β'.

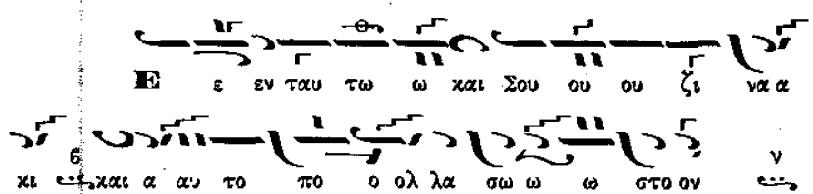
6
.....

MAKAM ΣΟΥΖΙΝΑΚ.

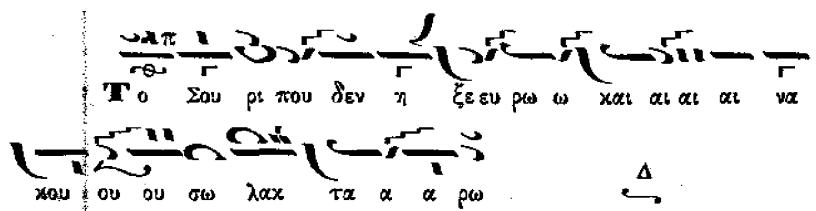
Ἠχος πλ. δ'. χρωματικός.

v
δι

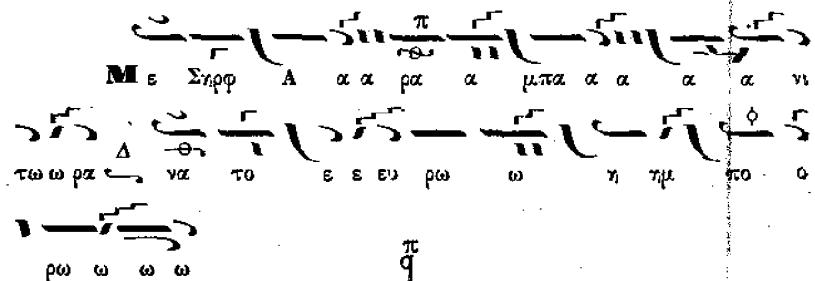
MAKAM ΣΟΥΡΙ.

Ἠχος πλ. β'. ἐκ τοῦ Κελαζώ ὡς Πα.

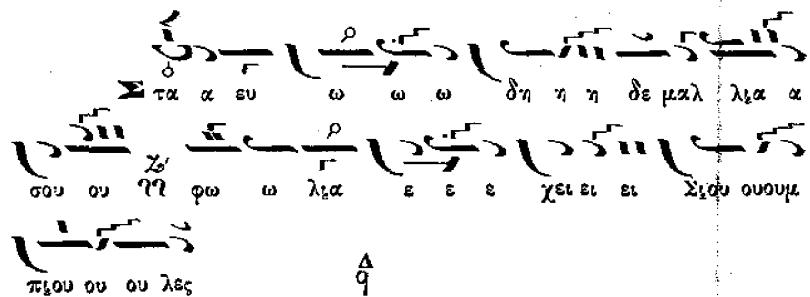
МАКАМ ΣΗΡΦ ΑΡΑΜΠΑΝ.

ΤΗΧΟΣ δ'. φθορικός, ἐκ τοῦ Πα.

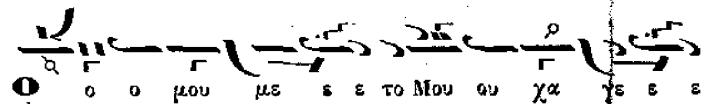
МАКАМ ΣΙΟΥΜΠΙΟΥΛΕ.

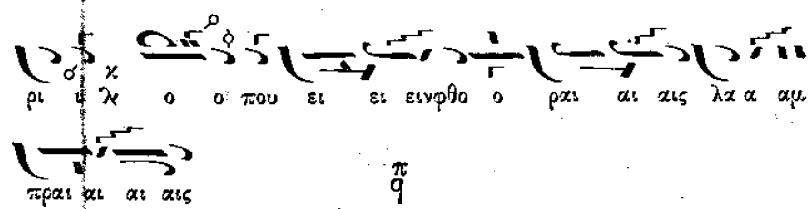
ΤΗΧΟΣ ἀ. τετράφωνος, ἐκ τοῦ Πα.

МАКАМ ΜΟΥΧΑΓΕΡ.

ΤΗΧΟΣ ἀ. φθορικός.

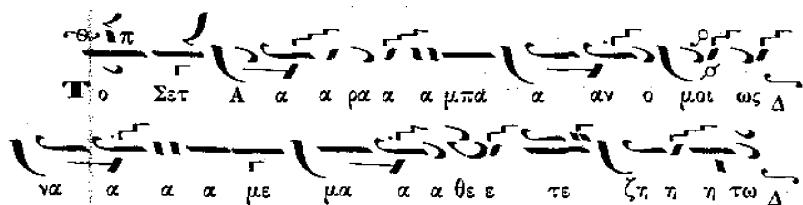

ΜΑΚΑΜ ΣΕΤ ΑΡΑΜΙΑΝ.

Πηχος δ'. φθορικός, ἐκ τοῦ Δι.

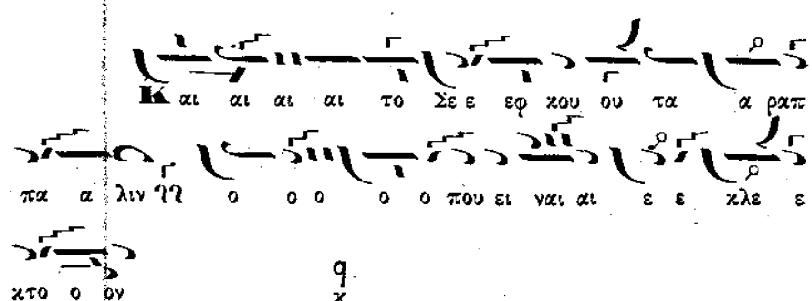
Δ

ΜΑΚΑΜ ΣΕΦΚΟΥ ΤΑΡΑΗ.

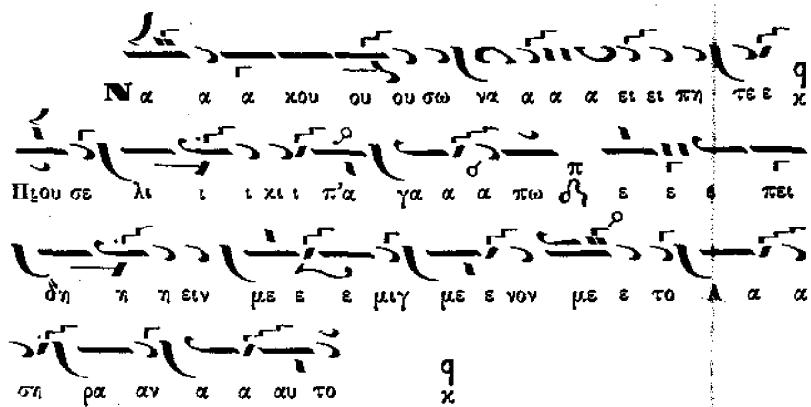
Πηχος πλ. α. φθορικός, ἐκ τοῦ Κε.

q
x

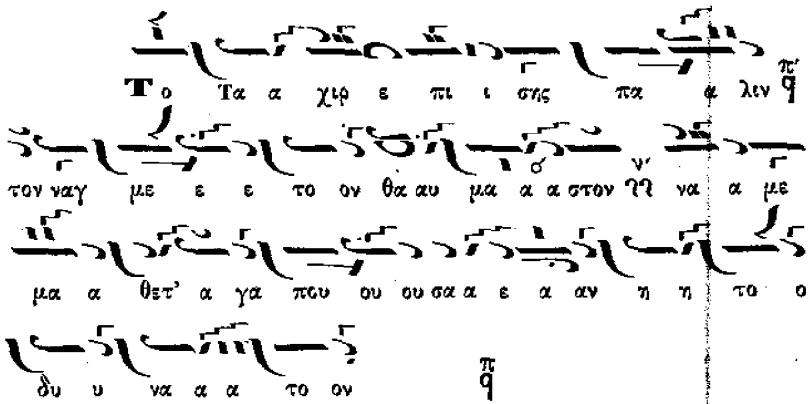
МАКАМ ПИОУСЕЛІК АСНРАН.

“**Ηχος πλ. ἀ. φθορικός, ἐκ τοῦ Κε.**

МАКАМ TAXIP.

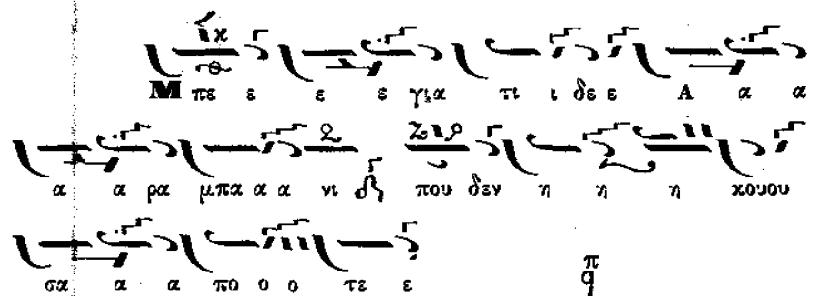
“**Ηχος δ'. ἐκ τοῦ Πα.**

МАКАМ МИЕГИАТІ АРАМПАН.

“Ηχος δ'. φθορικός, ἐκ τοῦ Πα.

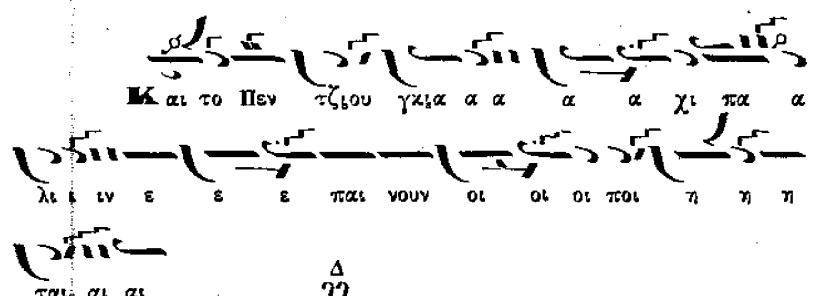
π

МАКАМ ПЕНΤΖΙΟΥΓΚΙАХ.

“Ηχος πλ. δ'. φθορικός.

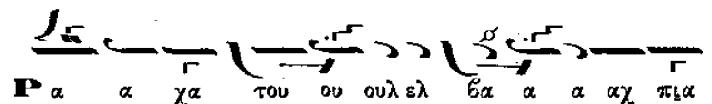
υ

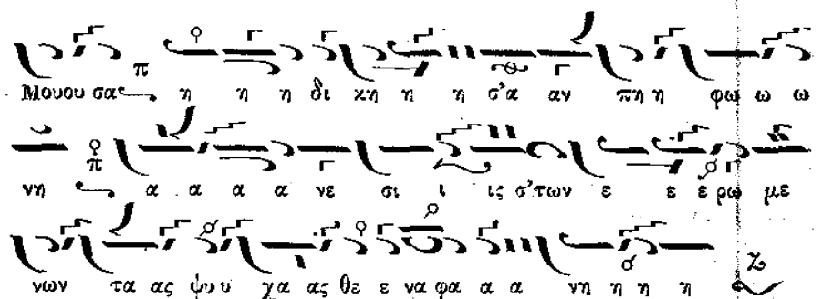

МАКАМ РАХАТОГА ЕАВАХ.

“Ηχος βαρύς χρωματικός.

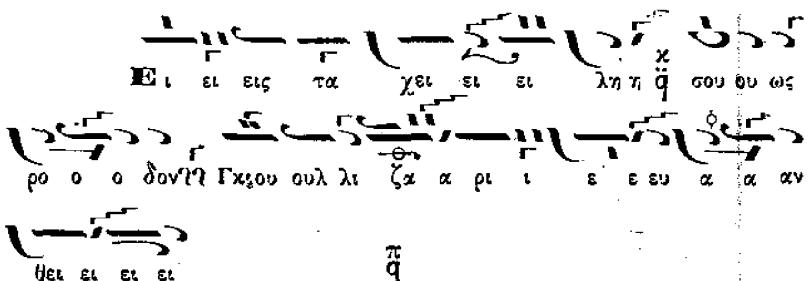
ζ

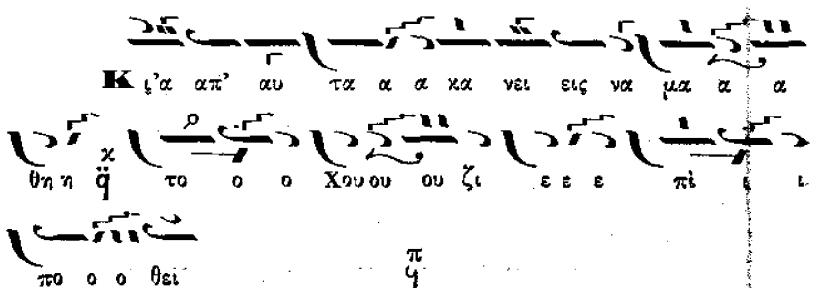
MAKAM GKOUTALIZAP.

“Ηχος πλ. ἀ.

MAKAM XOTZI.

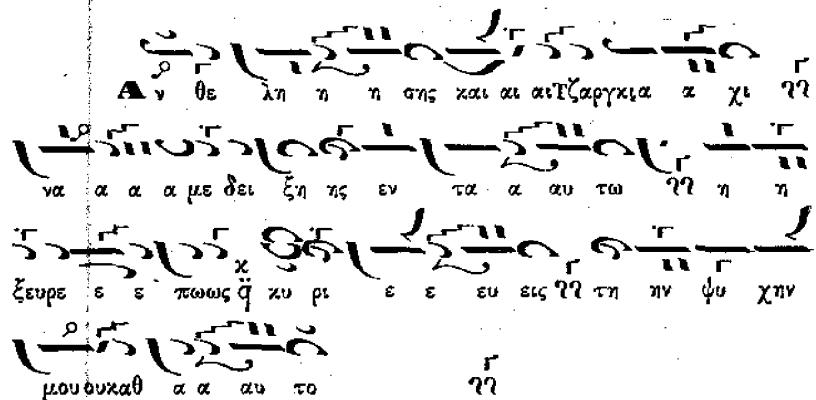
“Ηχος πλ. ἀ.

MAKAM TZAPKIAK.

Ἡχος γ'. ἐναρμόνιος.

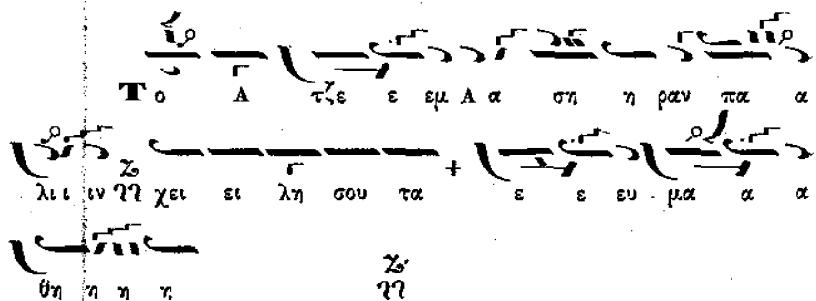
??

MAKAM ATZEM ASHRAN.

Ἡχο, γ' ἐναρμόνιος.

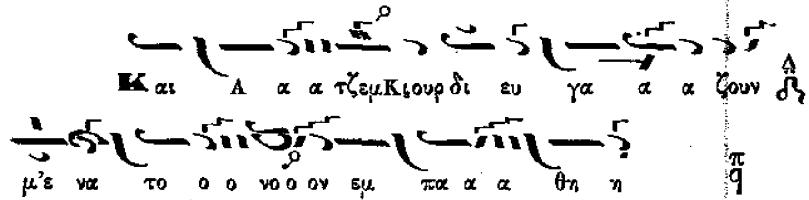
??

MAKAM ATZEM KIOPAL.

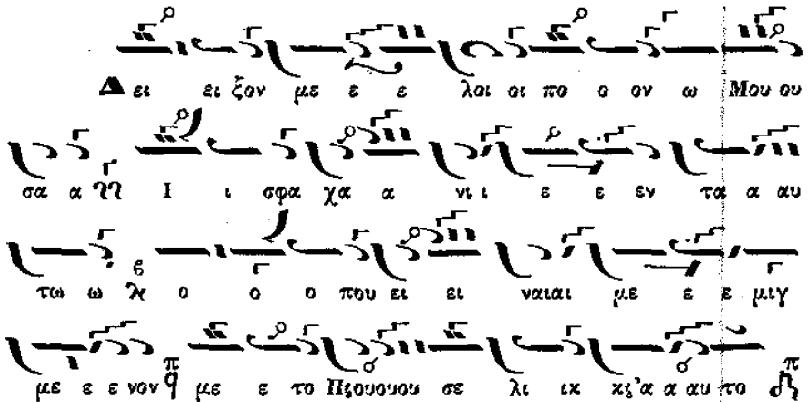
Ἡχος γ' ἐναρμόνιος, ἐκ τοῦ Ζω.

??

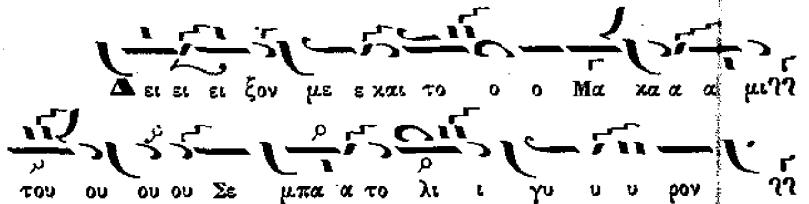
МАКАМ ИСФАХАН ПИОУЗЕЛИК.

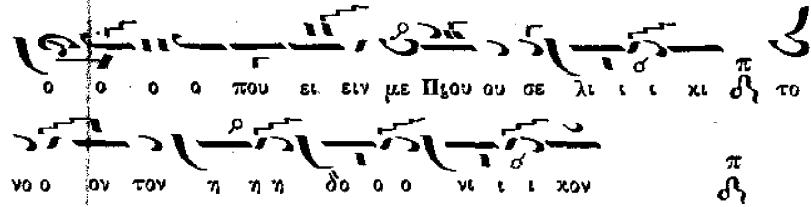
*Ηχος δ'. μεμιγμένος, ἐκ τοῦ Πα.

МАКАМ ΣΕΜΠΑ ΠΙΟΥΖΕΛΙΚ.

*Ηχος δ'. μεμιγμένος.

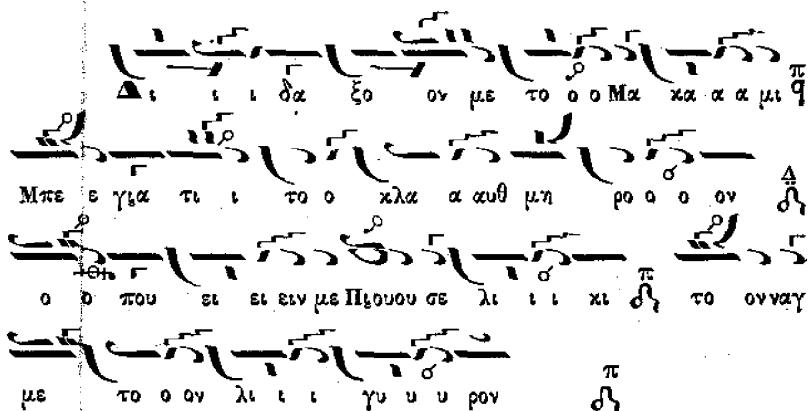

МАКАМ МНЕЗИАТИ ПИОУСЕИК.

ΤΗχος δ'. μεριγμένος, ἐκ τοῦ Πα.

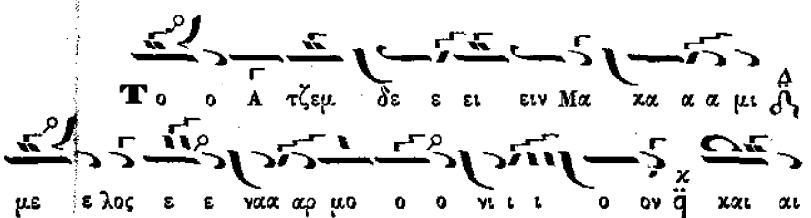
π
φ

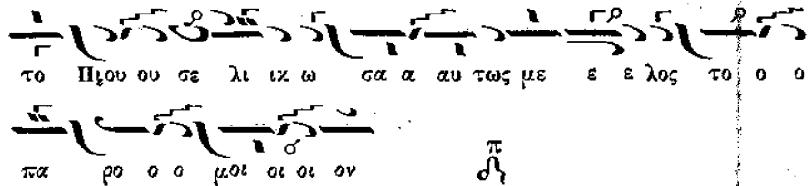

МАКАМ АТЗЕМ ПИОУСЕИК.

ΤΗχος βαρύς ἐνχριμόνιος, ἐκ τοῦ Πα.

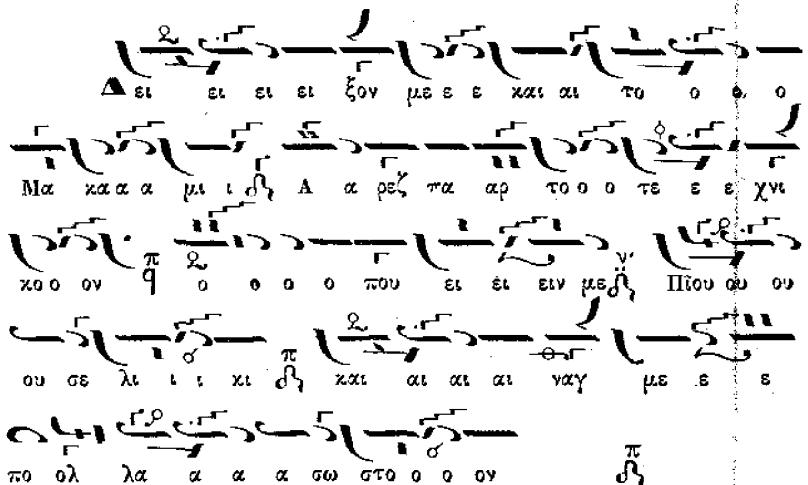
π
φ

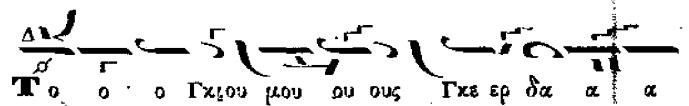
ΜΑΚΑΜ ΑΡΑΖΠΑΡ ΠΙΟΥΣΕΛΙΚ.

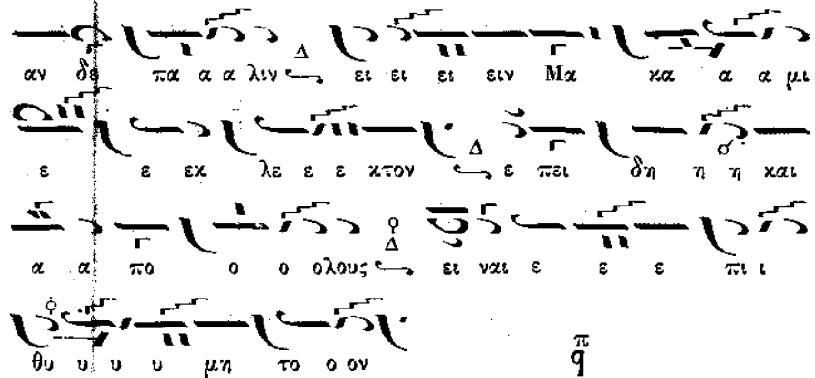
*Ηχος δ. μεμιγμένος

ΜΑΚΑΜ ΓΚΙΟΥΜΟΥΣ ΓΚΕΡΔΑΝ.

*Ηχος δ'. χρωματικός, ἐκ τοῦ Πα.

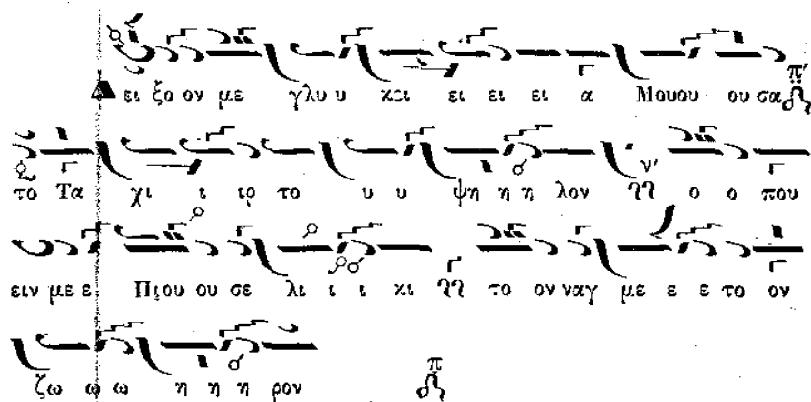

π

МАКАМ ТАХИР ПИОТСЕАК.

*Ηχος δ'. μεμιγμένος, ἐκ τοῦ Πα.

π

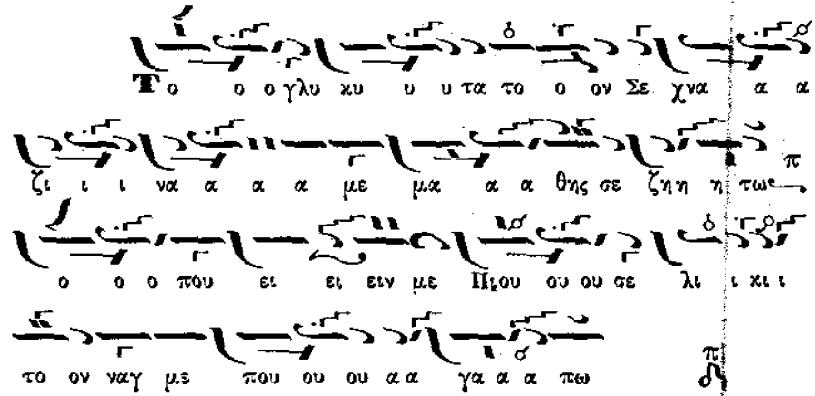

π

МАКАМ СЕХНАЗ ПИОТСЕАК.

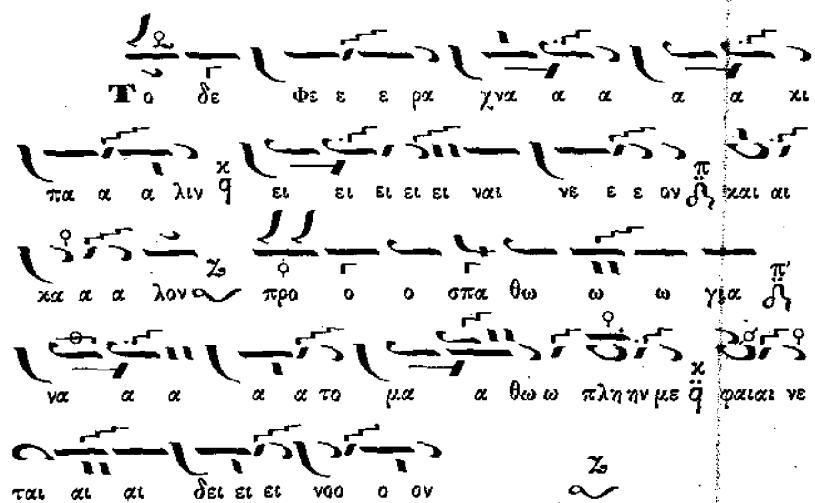
*Ηχος πλ. β'. χρωματικός, ἐκ τοῦ Πα.

π

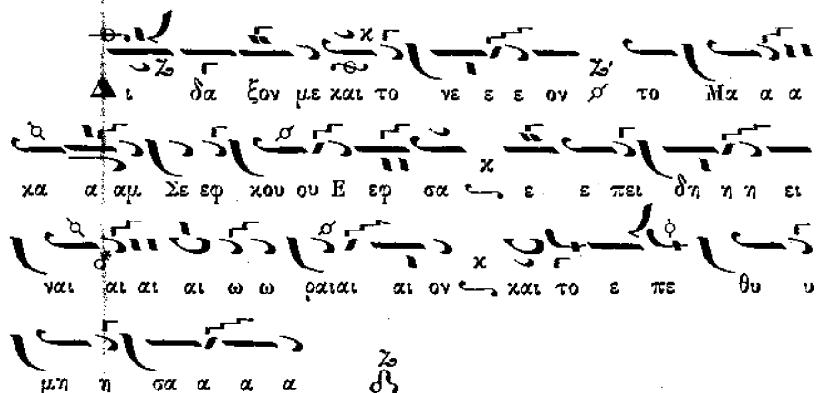
МАКАМ ФЕРАХНАК.

Ηχος βαρύς φθορικός.

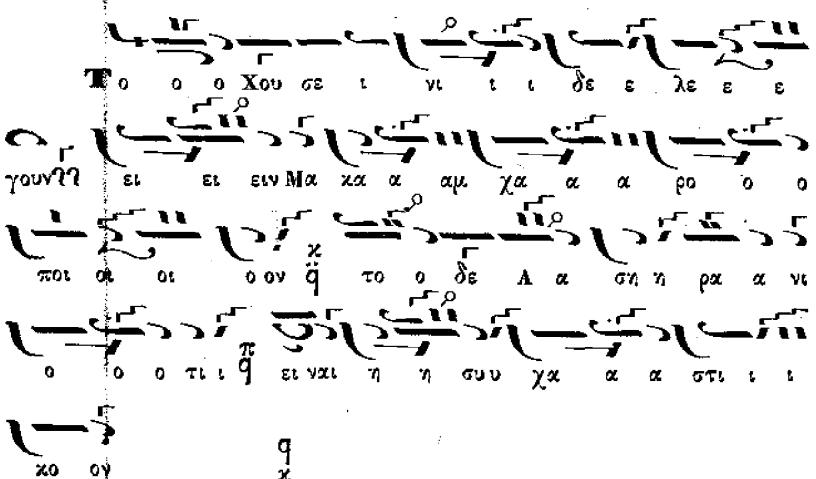
ΜΑΚΑΜ ΣΕΦΚΟΥ ΕΦΣΑ.

Ἴηχος βαρύς φθορικός.

ΜΑΚΑΜ ΧΟΥΣΕΙΝΙ ΑΣΗΡΑΝ.

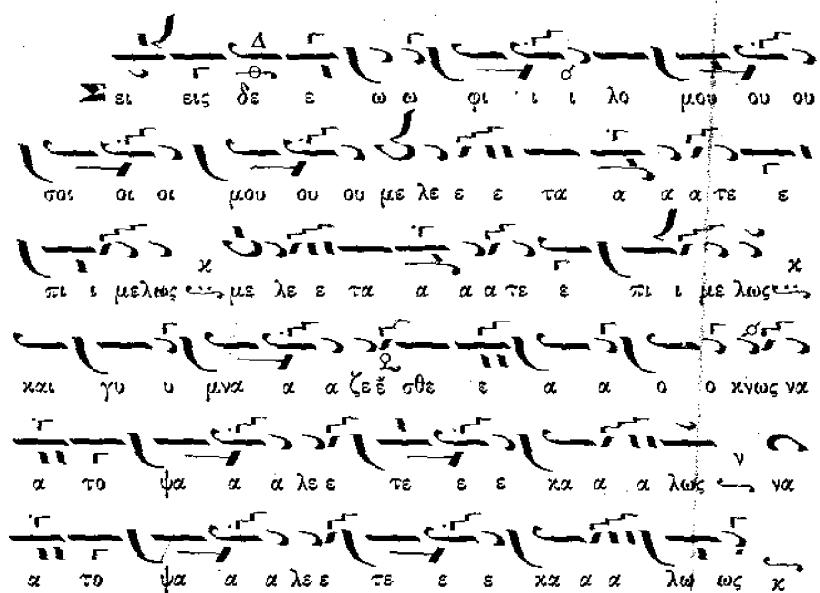
Ἴηχος πλ. δ. ἐκ τοῦ Κε

ΜΑΚΑΜ ΣΟΥΖΙΔΙΑ.

Πήχος πλ. ἀ. χρωματικός, ἐκ τοῦ κάτω Κε.

q
x

Σημ. Κρίνομεν καλὸν νὰ προσθέσωμεν τὴν παρατήρησιν τρύπην διτ
ἐν ἀρχῇ τοῦ Μακαμλάρ Κιαρὶ σημειοῦμεν: Εἰς χρόνους & καὶ μὲ τὸ ση-
μεῖον ἀγωγῆς χ, θελήσαντες νὰ διατηρήσωμεν τὸ πρωτότυπον ὡσπερ οἱ
μέγυρε σήμερον μελοποιίσαντες καὶ ἐκδόσαντες διετήρησαν, ἐνῷ τὸ μαζημα
τοῦτο ἐφαρμόζεται εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀγωγῆς χ, οἵτοι εἰς χρόνους 3.

Μοῦσα ἄραγε τί τρόπος εἶναι 'Ράστε νὰ σὲ 'πῶ;
Στὸ σχολεῖον τὸ 'δικόν σου νὰ βρεθῶ πῶς ἀγαπῶ!

* *
Ἐκεῖ τότε Χουμαγιούνι μ' εὐκολίαν ἡμπορῶ,
Καὶ τὸ Σήρφ Χιτζάζι ναῦρω 'στὸν δικόν σου τὸν χορό.

* *
Τὸ Νιγρίζι ὅπου εἶναι τῶν μουσῶν ἡ ἡδονή,
Τὸ ἀκολουθεῖ μὲ ἥχον Μουσταχάρι ἡ φωνή.

* *
Ἐπεται τὸ Σαζιχάρι 'στὸ σχολεῖον σου αὐτό,
Καὶ τὸ Νισαμπούρι ναῦρω, ἀν θελήσω ἐνταῦτῳ.

* *
Αν θελήσω Ισφαχάνι θὰ μ' ἀποκριθῆς εὐθύς,
Καὶ Σεγκιάχι σὲ μανθάνω μὲ ναγμέδες παρευθύς.

* *
Καὶ τὸ 'Εβετζί μετὰ ταῦτα θὰ εἰπῆς πῶς μὲ χαράν,
Μὲ διδάσκεις ἐν τῷ ἀμα καὶ αὐτὸ τὸ 'Εβετζί Αράκ.

* *
Ωστε πρόσωπον δὲν ἔχω γιὰ τὸ 'Ρούζ 'Αράκ πιά,
Νὲ σὲ ἐρωτήσω πλέον ἐὰν ἔχῃ εύμορφιά.

* *
Μουχαλίφ 'Αράκ νομίζω εὔκολον πολλὰ σχεδόν,
Γιατὶ μ' ἔδειξεν εἰς τοῦτο τὸ 'Αράκι τὴν ὁδόν.

* *
Τὸ Νεβά θὲ νὰ τὸ εῦρω ἀν εὐθύς ἀκολουθῇ,
Τὸ Νιουχιούφτι τὸ ὠραῖον καὶ ἐὰν μὲ βοηθῇ,

* *
Στὸ νὰ εῦρω μ' εὔκολίαν τὸ Γεγκιάχι τὸ γλυκόν,
Καὶ τὸ θαυμαστὸν Ούσάκι, τόνον τὸν ἡδονικόν.

* *

Στὸ Κιουρδὶ πὰ δυσκολίαν δὲν θὰ εῦρω παντελῶς·
Καὶ αὐτὸ δὲ μ' ὀδηγήσῃ στὸ Χισάρι ἐντελῶς.

Τὸ Χουσεῖνὶ ἀμοιῶς μὲ ναγμέδες ὑψηλούς,
Θὰ μὲ δείξῃ στὸ Σεχνάζι τόνους ἐκλεκτοὺς πολλούς.

Καὶ τὸ Μουχαλίφ Χισάρι τὸ Μαχάμι τὸ γλυκόν,
Ἄν τὴν περιωρισμένον εἶναι καὶ ἔρωτικόν.

Τὸ Χισάρ δὲ Πιγουσελίκι, δπού ἔχει δπαδὸν
Παρευθὺς τὸ Πιγουσελίκι, στὴν δικήν του τὴν δδόν,

Εύκολα θὲ νὰ τὸ εῦρω ἀν εύθὺς ὁ Ζιργκιουλές,
Μὲ ναγμέδες στὴν φωνήν μου καὶ φθοραῖς ἐλθη πολλαῖς.

Τὸ Νισαβερέκι πάλιν θαυμαστὸν θὰ μὲ φανῆ,
Ἄν ζητήσω νὰ τὸ εῦρω στὴν δικήν σου τὴν φωνή.

Δι' αὐτὸ κ' ἐγώ πὰ μοῦσα σὲ ζητῶ τὸ Μπεγιατί,
Σὲ ζητῶ καὶ τὸ Διουγκάχι, μὴ εἰπῆς πλὴν δια·;

Εἰς τὸν ζέφυρον εύρισκω τῆς φωνῆς σου τὸ Σεμπά,
Ποῦ κάθ' ἐραστοῦ χαρδία τὸ ζητεῖ τὸ ἀγαπᾶ.

Κ' εἰς τὰ χόκχινά σου χείλη πάλιν βλέπω τὸν ναγμὲ
Τοῦ ωραίου Μαχαμίου δποῦ λέγον Ζεμζεμέ.

Εἰς τοῦ λάρυγγός σου πάλιν, δργανον τὸ θαυμαστόν,
Ἀρεζπάρ ἐγώ ἀκούω τὸν ναγμέ, πολλὰ σωστόν.

Στὸν δποῖον μ' ἄκραν χάριν Πιεσελίκ Γκερδανιέ
Τὸν ναγμὲ μὲ παραστήνουν αἱ γλυκαὶ σου αἱ φωναί.

* *
Καὶ τὸ Χιτζαζιάρι πάλιν παρακολουθεῖ εύθυς,
Καὶ μὲ δείχνει τὸν ἐδά του μὲ ναγμέδες, πλὴν βαθεῖς.

* *
Γιὰ νὰ κάμη καὶ Χιουζάμι τὸν ναγμὲ τὸν θαυμαστόν,
Ἐνταῦτῷ καὶ Σουζινάκι, καὶ αὐτὸ πολλὰ σωστόν.

* *
Τὸ Σουρὶ ποῦ δὲν ήξεύρω καὶ ν' ἀκούσω λαχταρῶ,
Μὲ Σήρφ Αραμπάνι τώρα νὰ τὸ εὔρω ημπορῶ.

* *
Στὰ εὐώδη δὲ μαλλιά σου φωλιά ἔχει Σιουμπιουλές,
Ομοῦ μὲ τὸ Μουχαγέρι ὁποῦ εἶν' φθοραῖς λαμπραῖς.

* *
Τὸ Σετ Αραμπάν ὁμοίως νὰ μὲ μάθετε ζητῶ,
Καὶ τὸ Σέφκου Ταράπ πάλιν ὁποῦ εἶναι ἐκλεκτό.

* *
Νὰ ἀκούσω νὰ εἰπῆτε Πιεσελίκι π' ἀγαπῶ,
Ἐπειδὴ εἰν' μεμιγμένον μὲ τὸ Ασηράν αὐτό.

* *
Τὸ Ταχίρ ἐπίσης πάλιν τὸν ναγμὲ τὸν θαυμαστόν,
Νὰ μὲ μάθετ' ἀγαποῦσα ἐὰν οὗτο δυνατόν.

* *
Μπεγχατὶ δὲ Αραμπάνι ποῦ δὲν ἥκουσα ποτέ,
Καὶ τὸ Ηεντζουγκιάχι πάλιν ἐπαινοῦν οἱ ποιηταί.

* *
Ραχάτουλ Ἐλβάχ πῦα μοῦσα η 'δική σ' ἀν πῆ φωνή,
Ἄνεστις σ τῶν ἐρωμένων τὰς ψυχὰς θὲ νὰ φανῆ.

* *

**Εἰς τὰ χείλη σου ώς ρόδον Γκιουλλιζάρι εύανθεῖ,
Κύ άπ' αὐτὰ χανεῖς νὰ μάθῃ τὸ Χουζί ἐπιποθεῖ.**

^{**}
* Ἀν θελήσῃς καὶ Τζαργκιλάχι νὰ μὲ δείξῃς ἐνταῦτῳ,
* Ήξευρε πῶς κυριεύεις τὴν φυχὴν μου καθ' αὐτό!.

Τό 'Ατζέμ 'Ασηράν πάλιν χείλη σου τὰ εύμαθη,
Καὶ 'Ατζέμ Κιουρδή εὐγάζουν μ' ἔνα τόνον ἐμπαθη.

**Καὶ στὸ εὔστροφον κορμί σου πάλιν ἡμπορῶ νὰ τ' αὐτό,
Οὐτὶ βλέπω μορφωμένον τὸ Κιοτζέκ 'ποδ λέν' σκοπό-**

Δεῖξον με λοιπὸν ὡς μοῦσα Ἰσφαχάγι ἐνταῦτῷ,
‘Οποῦ εἶναι μεμιγμένον μὲ τὸ Πιουσελίχ κὶ αὐτῷ.

Δεῖξον με καὶ τὸ Μακάμι τοῦ Σερπὰ τὸ λιγυρόν,
‘Οποῦ εἶν’ μὲ Πιουσελίκι τόγα τὸν ὥδουκόν.

* * *

Δίδαξόν με τὸ Μακάμι Μπεγιατή τὸ κλαυθμηρόν,
‘Οποῦ εἶναι’ μὲ Πιουσελίχι τὸν ναυμὲ τὸν λιγυούν.

Τὸ Ἀτζέμ δὲ εἶν' Μακάρι μέλος ἐναρμόνιον,
Καὶ τὸ Πιστεύειν φασίτως μέλος τὰ παρόντα.

Δεῖξόν με καὶ τὸ Μακάμι Ἀρεζπάρ τὸ τεχνικόν,
Οποῖο εἴναι καὶ Παντελίκη καὶ γαστιὰ πολλὰ σωστά.

Τὸ Γκιουμοὺς Γκερδὰν δὲ πάλιν εἶν' Μαχάμι ἐκλεκτόν,
Ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλα σύντομα ἀποθέματάν

Δεῖξόν με γλυκεῖα μοῦσα τὸ Ταχίρ τὸ ὄψηλόν,
‘Οποῦ εἶν’ μὲν Πιεσσελίκι τὸν ναγμὲ τὸν ζωηρόν.

Τὸ γλυκύτατον Σεχνάζι νὰ μὲ μάθης σὲ ζητῶ,
‘Οποῦ εἶν’ μὲν Πιεσσελίκι τὸν ναγμὲ ποῦ ἀγαπῶ.

Τὸ δὲ Φεραχνάκι πάλιν εἶναι νέον καὶ λαμπρόν,
Προσπαθῶ γιὰ νὰ τὸ μάθω πλὴν μὲ φαίνεται δεινόν.

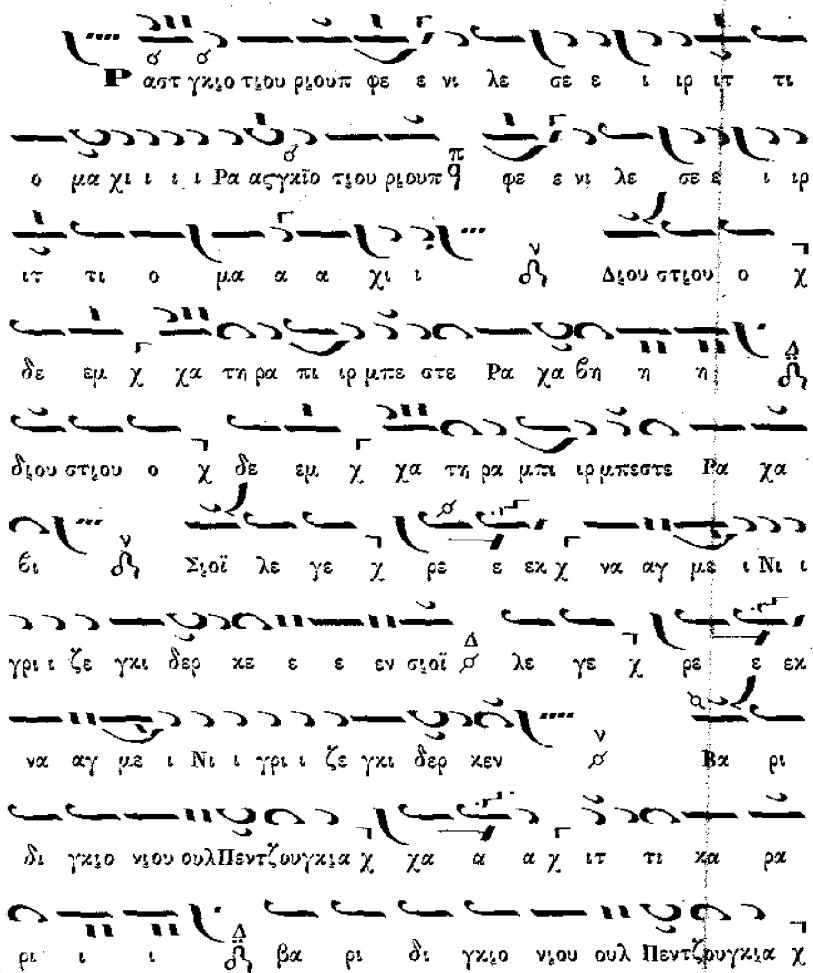
Δίδαξόν με καὶ τὸ νέον τὸ Μακάμ Σέφκου Ἐφσά,
Ἐπειδὴ εἶναι ωραῖον καὶ τὸ ἐπεθύμησα.

Τὸ Χουσεΐνι δὲ λέγουν εἶν’ Μακάμ χαροποιόν,
Τὸ δὲ Ἀσηράνι ὅτι εἶναι ἡσυχαστικόν.

Σεῖς δὲ φιλόμουσοί μου μελετᾶτ’ ἐπιμελῶς, (δίς.)
Καὶ γυμνάζεσθε ἀόκνως νὰ τὸ φάλετε καλῶς. (δίς.)

ΜΑΚΑΜΔΑΡ ΣΕΜΑΙΣΙ.

Οὐσοὺλ Γεωργίου Σεμαῖ. Ἐχος πλ. δῆ ἐκ τοῦ Νη.

Σημ. Τό παρὸν μάθημα εἶναι ποίημα Δεδέ τινος τοῦ Μεθλανδά θάνωνύμου.

χα α αχιτ τι κα ρα ρι δι Α αν τε
δουροπ ει λε δι Μα χουουρι τα μα σα α ααα α
αα α α ααθι για ρει τα μα α α σα α α α
αν τε δουροπ ει λε δι Μα χουουρι τα μα η σα α α
αα α α α α α α α για ρει τα μα α α
σα δι Διουρι τε ρε διλ λια : λε για χ στε ερ
δι Νε βα α ιι ι ιι ι ι ι ι ι
χ γιαρει Νε βα : η Σεφκ : λε Ου σα καβαρουπ
μπου δι : λι με ετζιουουρι δι σεφκ : λε Ου σα καβα
ρουπου δι λιμετζιουρι οφ η ει λε δι τα αμπουρ : λε χ
μπι λι να αγ χ με Μπεγια τι οφ η ει λε δι τα αμ
που δι λε χ μπι λι να αγ χ με Μπεγια τι π Σο ονγρα

Νι σαμ που ρε κα δευ μπα στι ο γερ χ δε ε ε ζ
Σημ δι Νε χ χα α α λε ε εντ χ τεν α ληπ
ο ολ μα χι τα π δι Μπιρ γης δε ε γου ου
ζε α νι τε εκ τι Νουχιουρτε ζ ζ Α α α
α αγ λε βα κη τη Σε μπα για βα ρατζασαρ δι μι α ν
χε μα α αν φ τουτ του Διουγκιαχ χι ι χ ι Σα ι δι
Χου σε ι νι τα α μαρ ναγ με ι μπιρ μπιτ ι φ
σα ι δι Χου σε ι νι τα α μαρ δι ναγ με ι μπιρ
μπιτ ι φ Ετ λε γε τεκ σα αδε ε ιι ιφρα
Χι σχ φι Αχ ι ολ δου Μου χα γε ερ φγκου

ζε ελ μπα σλα δι τζε ε 6ρε ε ε σ ολ δου Μου χα
γε ερ ο γκεου ζε ελ μπα σλα δι τζε ε 6ρε
Πιου φ λικ ε ε τζου ουν ι δε τζε εκ γκι ι λιν γκα α
ζι π Γκιο για Χι τζα ζα α βα ρα δζα ακ πα
γι νε διου ου στου ου ου σ γκιο γκα Χι τζα ζα α
βα ρα τζα ακ πα γι νε διου ου στου οφ
ιτ τι ο Σεχ ναζι λε μπι ιρ κε ε ρε νι γκια α γι
ππολ π οτ τι ο Σεχ ναζι λε μπι ιρ κε ε ρε νι
γκια α γι Ρα γκατ ουλ Ερ 6αχ ι λε κη ηλ
δι μπα να ι ζε ε ε ε ε ε ετ γκαρμπανα
ι ιζετ ο Μπιρ κε ρε κοι 6ε ερ με διν
ο ολ Μπεστε νι γκια α ρι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι

μπε στε νι γκια α ρι ζε εφ χι Α ραχ
 λε βι ρου πε εν ναγ με με ρε εβ να α ακω ζε εφ
 χι Α ραχ λε βι ρου πε εν ναγ με με ρε εβ ναχ
 Β ε βιτζ λε ιτ τι γκιο νουουλ τα μαμ μα κα
 μι Α αν δι δουρουπε ει λε δι Μα
 χου ου ρι τα μα ζη σα α α ζη α α α Δ
 α α α α α α α γιαρ ει τα μα σα Δ

Τάστ γκιστιουρούπ φένιλε σείρ ιττι δ μαχι, (δις).
 Δουστιού δ δέμ χατηρά μπίρ μπεστέ Ταχάβι (δις).
 Σισιλεγερέκ ναγμέτ Νιγριζέ γκιδέρκεν, (δις).
 Βάριδι γκιλογάλ Πεντζουγκχά ιττι καράρι, (δις).
 Άντε δουρούπ έιλεδι Μαχάρι ταμάσα, γιάρει ταμάσα, (δις).
 Δισόμ τερεδιλλιάλε γκιστερδι Νεβάι, γιάρει Νεβάι.
 Σέφχιλε Ούσακά βαρσύπ μπού διλί μετζόμ, δφ, (δις).
 Έιλεδι ταμβούριλε μπίρ ναγμέ Μπεγιάτι, δφ. (δις).
 Σόνγρα Νισαπουρέ καδέμ μπαστί δ γερντέ,

Σίμτι Νεχαβενττέν φλίπ δλ μαχὶ τάμπι.
Μπήρ γκετζέ ἀγουζὲ ἀνὶ τζεκτού Νιουχιουφτέ.
Ἄχ, βακητὶ Σεμπαγιὰ βαρατζὰκ σαρδὶ μιάνιδιρ δεὶ, γκισῖνού
[τζαρέ νιττέ.
Τζαργκιչ όκουντς ἀτλὶ δεῖλὲν νέι γέμαν τουτού Διου-
[γκιάχι.
Σαῖτὶ Χουσεῖνὶ ταμάμ ναγμέī μπίρ μπίρ.
(δίς):
Ἐτλεγεδζέκ σαζδὲ ἰδζράτ Χισάρι.
Ἄχ δλδού Μουχαγέρ, δ γκιουζὲλ μπασλαδὶ τζέβρε, (δίς).
Πιουσελίκ ιτζούν ἰδεδζέκ γκιζλὶ νιγκιάχι,
Γκιόγια Χιτζαζὰ βαραδζὰκ παγινὲ διευστού, ὅφ, (δίς)
Ἴττὶ δ Σεχνάζ ἵλὲ μπίρ κερὲ νιγκιάχι, (δίς)
Ραχάτούλ Ἐρβάχ ἵλὲ κηλδὶ μπανὰ ιζέτ, γιάρ μπανὰ ιζέτ.
Μπήρ κερὲ κοιθέρμεδιν ὅλ Μπεστενιγκιάρι, ὅλ Μπεστενι-
[γκιάρτ.
Σέφχι Αράχ λε βίριουπεν νάγμε μερεβνάχ,
(δίς).
Ἐβίτζ ἵλὲ ίττὶ γκιονισύλ ταμάμ μαχάμι,
Ἄντε δουρούπ ἱλεδὶ Μαχούρι ταμάσα, γιάρ ἕι ταμάσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ Μουσικῆς ὀρθογραφίας.

Ἐρώτ. Τίς δὲ σκοπὸς τῆς ὀρθογραφίας ταύτης;

Ἄπόκ. Ὡς δὲ ὁ ὄρθη γραφὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐκανονίσθη ὑπὸ τῶν πρώτων ἀλεξανδρίνων φιλολόγων, οὕτως δὲ γραφὴ καὶ οἱ συνδυασμοὶ τῶν χαρακτήρων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐκανονίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μετασικοδιδασκάλων, ἵνα εὐχερώς ἀδωνται τὰ διάφορα καὶ ποικίλα μέλη πάντων τῶν βιβλίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἔξωτερικῆς μουσικῆς, μεμελοποιημένα κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν, ἵτις πηγάζει ἐκ τῆς ἐντέχνου πλοκῆς τῶν μουσικῶν χαρακτήρων. Τὴν πλοκὴν ταύτην καλοῦμεν Μουσικὴν ὀρθογραφίαν, ἣς τοὺς κανόνας ἐφ' ἔξης παρατιθέντες, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ Ἰσοῦ.

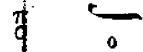
Ἐρ. Διατί ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ καὶ οὐχὶ ἀφ' ἑτέρου χαρακτῆρος;

Ἄπ. Διότι τὸ Ἰσον, πρῶτον ἐπενοήθεν ὡς βάσις τῆς μελωδίας, εἶνε πάντοτε ἀπαραίτητον καὶ ἀνευ αὐτοῦ εὑτε δὲ ἡ ἀνάβασις γίνεται οὕτε δὲ κατάβασις. Ἐπενοήθη μὲν διὰ τὴν ἀνάβασιν τὸ Ὁλίγον καὶ διὰ τὴν κατάβασιν δὲ Ἀπόστροφος, ευθὺς μετὰ

τὸ Ἰσον, ἀλλ' ὅμως τοῦτο πρωτεύει ὡς κυριαρέστατος τῶν μουσικῶν χαρακτήρων.

Ἐφ. Τίς ὁ πρῶτος καὶ δρόβος συνδυασμὸς τοῦ Ἰσού;

Ἀπ. Τὸ Ἰσον, ἔχον τὴν δύναμιν τῆς ἴσοτητος, τίθεται ἐν ἀρχῇ πάσης ἴσοτητος ἀνάγκην ἔχουσης μελῳδίας, μετὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ τυχόντος ἥχου, κατὰ τὸ παράξειγμα τόδε-

Ἐφ. Πῶς λαμβάνει τὸ Ἰσον ζωηρὰν ἀπαγγελίαν;

Ἀπ. Γραφομένου ὑπ' αὐτῷ τοῦ Ὁλίγου, ἢ τοῦ Ψηφιστοῦ, ἢ καὶ τῆς Πεταστῆς, κατὰ τὴν περίστασιν.

Ἐφ. Πῶς καὶ πότε γράφεται τὸ Ὁλίγον;

Ἀπ. Ὄταν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ γραμμῇ διάρχωσι δύο ἢ τρία Ἰσα, ἡ δὲ ὀρχὴ ἢ τὸ μέσον χρήζει ζωηρᾶς ἐκφράσεως, τότε ὑπὸ τὸ Ἰσον τίθεται τὸ Ὁλίγον. Οὕτως ἐν μὲν τῇ ὀρχῇ ὅδε πως·

Ἐ φι φι φι φι φι ε φι φε εφι
ἐν δὲ τῷ μέσῳ οὗτῷ.

Ἐ φι φι φι φι φι ε φι φε εφι
ἐ φι φι φι φι φι ε φι φε εφι

Ἐφ. Διατί δὲν τίθεται τὸ Ψηφιστὸν ἢ ἡ Πεταστή;

Ἀπ. Διότι ὅπου τεθῇ τὸ Ψηφιστὸν ἢ ἡ Πεταστή, ἐκεῖ ἀπαιτοῦνται κατιόντες χαρακτήρες πρὸς ἐκφρασιν καὶ τῆς ζωηρότητος τοῦ Ψηφιστοῦ καὶ τῆς δέκτητος τῆς Πεταστῆς. Διὰ τοῦτο πρὸ αὐτῶν οὔτε ἴσοτητα, οὔτε ἀνιόντας χαρακτήρας δυνάμεων νὰ γράψωμεν.

Ἐφ. Πότε τίθεται τὸ Ψηφιστὸν ὑπὸ τὸ Ἰσον;

Ἀπ. Ὄταν πάλιν εὑρίσκωνται ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ γραμμῇ δύο ἢ τρία Ἰσα, ὃν τὸ τελευταῖον χρήζει ζωηρᾶς ἐκφωνήσεως, τότε τίθεται τὸ Ψηφιστὸν ὑπὸ τὸ Ἰσον καὶ ἀπαγγέλλεται ζωη-

ρῶς· ἀλλ' ὅμως ἀπαιτεῖται καὶ οἱ κατιόντες χαρακτῆρες νὰ εἶνε
ἰσόχρονοι, δηλαδὴ η μεθ' ἑτεροχρόνων, η ἀνευ αὐτῶν. Ἐτερό-
χρονα δὲ λέγοντες νοοῦμεν τὸ Κλάσμα, ὅπερ τίθεται εἰς τοὺς
χαρακτῆρας καὶ διπλασιάζει τὸν χρόνον αὐτῶν. Τὸ Ἰσαν μεθ'
ἑτεροχρόνων μὲν γράφεται οὕτως·

Ως μονος α γα θο οσκαι φι λα
ἀνευ δ' αὐτῶν οὕτως.

Α ἔι ι ως α γα α αλ λε
Αὗται αἱ δύο γραμμαὶ δύναμαζονται ισόχροναι.
Ἐρ. Αἱ γραμμαὶ αὗται δύνανται νὰ γράφωνται καὶ κατ' ἄλ-
λον τρόπον;
Ἀπ. Μάλιστα· η μὲν πρώτη γράφεται καὶ οὕτως·

Ως μονος α γα θο οσκαι φι λα
ὅθεν η γραμμὴ αὕτη εἶνε ὅμοια τῇ πρώτῃ, μόνον δὲ πὸ τε-
λευταίον τῶν τριῶν Ἰσων ἀναλύεται καὶ τίθεται ἀνωθεν τοῦ
Ὀλίγου μετὰ τῶν Κεντημάτων· διότι τὰ Κεντήματα ἀναπλη-
ροῦσι τὴν δεύτητα τῆς Πεταστῆς, ὡς η πρώτη Ἀπόστροφος ἀ-
ναπληροῖ τὸν ἔτερον χρόνον τοῦ τελευταίου Ἰσου. Οὕτω πάλιν
εἶνε ισόχρονος.

Ἐρ. Η δὲ δευτέρα γραμμὴ πῶς γράφεται ἀλλως;
Ἀπ. Η δευτέρα γράφεται καὶ οὕτως·

Α ἔι ως α γα α αλ λε
Ἐν αὐτῇ, εἰ καὶ τὸ Ἰσαν καὶ αἱ δύο Ἀπόστροφοι εἶνε ἀνευ
ἑτεροχρόνου, τὸ πρῶτον ὅμως, ἀντὶ Ψηφιστοῦ, λαμβάνει τὴν

Πεταστὴν μετὰ τοῦ Κλάσματος, δηλ. ἔτερον χρόνον, δις περ ἀναπληροῖ τὸν τῆς πρώτης Ἀποστρόφου. Ἡ Πεταστὴ τίθεται ὡς αὐτῶς διὰ τὴν ζωηρότητα καὶ κατόπιν τὸ συνεχὲς Ἐλαφρόν, διότι ἡ δευτέρα Ἀπόστροφος λαμβάνει συλλαβὴν τοῦ κειμένου. Ἀλλὰ τότε τὸ Ἰσον μετὰ τῶν δύο Ἀποστρόφων πάλιν ισόχρονος δύνομάζεται.

Ἐρ. Καὶ ἀλλως πῶς γράφεται ισόχρονος γραμμή;

Ἀπ. Γράφεται καὶ δι' Ὑπορροῆς οὖτω·

καὶ παντων των Α γι ει ω ω π

Καὶ ἡ γραμμὴ αὕτη μετὰ τὸ Ἰσον ἔχει τέσσαρας κατιούσας φωνάς, διὰ τοῦτο δὲ τὸ Ἰσον λαμβάνει ἔτερὸν χρόνον καὶ κάτωθεν Ψηφιστὸν ἀντὶ Πεταστῆς. Διότι, ὡς εἴπομεν, ἐν τῇ πρώτῃ φωνῇ τῆς Ὑπορροῆς, ὅτις ἀπαγγέλλεται ἐν ἄρσει, ἔχει ἔτερον χρόνον, λαμβάνει δὲ τὸ Ψηφιστὸν διὰ τὴν ζωηρότητα. Ἐὰν μετὰ τὸ Ἰσον ὑπάρχωσι δύο κατιοῦσαι φωναί, τότε λαμβάνει τὴν Πεταστήν, ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι πλείους, τότε ἀντὶ Πεταστῆς τίθεται τὸ Ψηφιστόν. Ἀλλ’ ἐὰν αἱ μὲν δύο κατιοῦσαι φωναὶ εὑρίσκωνται ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ἀνωθεν δὲ αὐτῶν τὸ Γοργόν, τότε τίθεται ἡ Ὑπορροή· ἐὰν δὲ ἡ δευτέρα κατιοῦσα λάθῃ συλλαβὴν, τότε, ἀνθ' Ὑπορροῆς, τίθεται τὸ συνεχές Ἐλαφρόν. Οἱ κανῶν οὗτος ισχύει καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς.

Ἐρ. Τί γίνεται διταν μὴ ἀπαιτη τὸ τελευταῖον Ἰσον μήτε δξύτητα, μήτε ζωηρότητα;

Ἀπ. Τότε τὸ Ἰσον τίθεται ἀπλῶς ἀνευ Ψηφιστοῦ καὶ ἀνευ Πεταστῆς οὖτω·

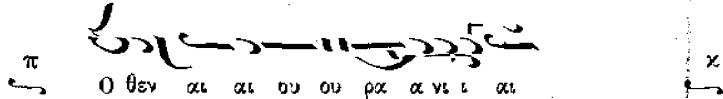
πος δε ου κα τε φλε χθης

Ἐρ. Τί δὲ γίνεται ἐὰν εὑρεθῇ κατόπιν τοῦ Ἰσον μία μόνη Ἀπόστροφος;

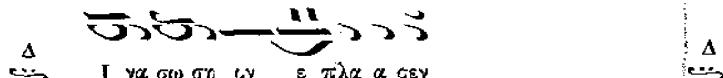
³Απ. Τότε ύπο τὸ Ἰσον δὲν δυνάμεθα νὰ γράψωμεν Ψηφιστῶν καὶ ἀκόμη ἀπαιτήται ζωηρότης, ἀλλ' ἀντὶ Ψηφιστοῦ τίθεται ἡ Πεταστή, ἡ καὶ προτάσσεται ἡ Βαρετά.

Ἐρ. Πότε γράφεται ἡ Βαρεῖα καὶ πότε ἡ Πεταστή;

Απ. "Οταν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ εὑρίσκωνται τὸ Ι-
σον μετὰ τῆς Ἀποστρόφου, τότε τάσσεται ἡ Βαρεῖα οὕτως·

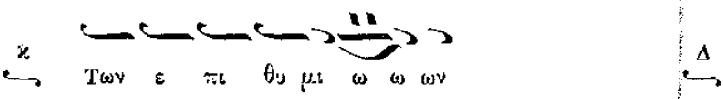
‘Αλλ’ ἐὰν λαμβάνῃ συλλαβὴν ἢ Ἀπόστροφος, τότε ὑπὸ τοῦ
‘Ισου τίθεται ἡ Πεταστὴ σύντοικη·

¹Αλλ' ὅμως τὸ "Ισον" υποτάσσει τὴν Πεταστήν, ως εἰπομέν,
ἥς ἡ ποσότης ἀπόλλυται καὶ μένι μόνη ἡ ὁδύτης.

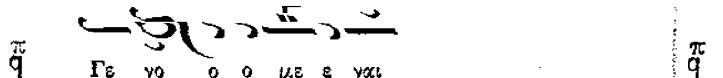
Ἐρ. Τί γίνεται ὅταν τὸ Ἰσον μὴ ἀπαιτῇ ζωηρότητα;

Απ. Τότε τίθεται ἀπλῶς μόνον ως εἶπομεν, οὗτως

'Eph. Tí dè γίνεται δταν τὸ Ἰσον ἀπαιτηδέξυτητα μεθ' ἑτεροχρόνου;

¹Απ. Τότε ὑπὸ τὸ Ἰσαν τίθεται ἡ Πεταστὴ μετὰ τῶν Κλάσματος, ὑπαρχουσῶν μόνον δύο Ἀποστρόφων καὶ οὐχὶ πλειόνων, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ, ὅτε καὶ προτάσσεται ἡ Βαρεῖα· τῶν δύο Ἀποστρόφων εὑτῷ·

‘Αλλ’ ἐὰν καὶ μετὰ τὸ Ἰσον αἱ Ἀπόστροφοι εἶναι πλεῖστοι τῶν δύο, τότε τίθενται ἀγένη Βαρείας οὐτω·

π Προ ευ τρε πι ζου ου σα α το
η 'Εν τῇ γραμμῇ ταύτῃ ἡ Πεταστῇ ἀναλύεται οὗτω.

π Προ ευ τρε πι ι ζου ου σα α το
η 'Ερ. Τί γίνεται δταν τὸ Ἰσον ἔχη κατόπιν αὐτοῦ Ἀπόστροφον μεθ' ἑτεροχρόνου, ἀπαιτῇ δὲ καὶ ζωηρότητα;
 'Απ. Τότε υπὸ τὸ Ἰσον τίθεται τὸ Ὁμαλόν, διότι εἶνε ισόχρονον μὲ τὴν Ἀπόστροφον, καὶ γράφεται οὗτω.

χ Πως εκ των α γι ι ι ω ων
η 'Ερ. Τί γίνεται δταν ἐν τινι γραμμῇ ενρεθῶσι τέσσαρες Ἀπόστροφοι, ἀν ἔκαστον ζεῦγος λαμβάνει ἀνὰ μίαν συλλαβήν τοῦ κειμένου;
 'Απ. Τότε ἐκάστου ζεύγους προτάσσεται ἡ Βαρεῖα οὗτω.

η Καὶ μα α γοι προ ο σε ε κυ υ υ
η 'Ερ. Τί δὲ γίνεται ἐὰν πάλιν τὸ τελευταῖον Ἰσον ἀπαιτῇ δξύτητα μεθ' ἑτεροχρόνου καὶ τὴν πρώτην τῶν δύο Ἀποστρόφων, αἱ δποῖαι δὲν εὑρίσκονται ἐν μιᾷ συλλαβῇ;
 'Απ. Τότε, ἐὰν ἔκατέρα τῶν Ἀποστρόφων, ἡ ἡ δευτέρα μόνη λάβῃ συλλαβήν, Βαρεῖα οὐδόλως γράφεται. Η. χ.

Δ Κυ ρι ε
η καὶ ἀγεν ετεροχρόνου οὗτω.

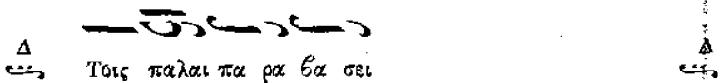
η Θε ο φο ρε την α

Ἐρ. Τί γίνεται ἐὰν πάλιν ἐν μιᾷ γραμμῇ ὑπάρχωσι δύο Ἰσα, ἔχοντα κατόπιν αὐτῶν ἀνὰ μίαν Ἀπόστροφον;

Ἀπ. Ἐὰν μὲν ἡ Ἀπόστροφος εὑρίσκηται ἐν μιᾷ συλλαβῇ τὸ Ἰσον τότε προτάσσεται μετὰ Βαρείας, οὕτω.

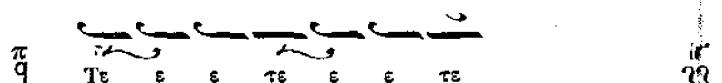

Ἐὰν δύμως αἱ Ἀπόστροφοι λαμβάνωσι συλλαβήν, τότε γράφεται ἀνευ τῆς Βαρείας οὕτω.

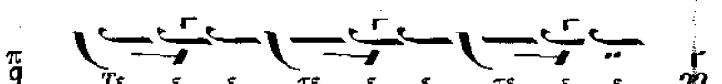
Ἐρ. Τί γίνεται δταν δύο ἡ τρία Ἰσα χρήζωσι χυματιδμῶν;

Ἀπ. Τότε τὰ μὲν δύο Ἰσα συνδέονται δι' Ἐτέρου, οἱ δὲ φθόγγοι αὐτῶν προφέρονται διὰ λαρυγγισμοῦ ὡς οἱ τεῦ Ὁμαλοῦ, οὕτω.

Ἐρ. Ἄλλ' ἐὰν ὑπὸ τοιαύτης γραμμῆς ἀπαιτηται τραχύτερος λαρυγγισμός, τότε τί ποιοῦμεν;

Ἀπ. Τότε προτάσσομεν τὴν Βαρείαν καὶ μετ' αὐτὴν τὰ Ἰσα καὶ ἀνωθεν γράφομεν Γοργόν. Ἄλλ' δύμως καὶ κάτωθεν, ἀντὶ Ἐτέρου, τίθεται τὸ Ὁμαλὸν καὶ οἱ φθόγγοι αὐτῶν προφέρονται διὰ τραχέος λαρυγγισμοῦ, οὕτω.

Ἐρ. Ὅταν πάλιν το Ἰσον ἀπαιτῇ ζωηρότητα, ἔχει δύμως κατόπιν αὐτοῦ Ἀπόστροφον, ὑπάρχῃ δὲ καὶ ἔτερόχρονος, τότε τί γίνεται;

*'Απ. Τότε τίθεται ὡπ' αὐτό, ἀντὶ Ψηφιστοῦ καὶ Πεταστῆς,
τὸ Θυαλόν, οὕτω.*

Καὶ αἱ χρόνι του οὐ εἰς θώ

**Τὸ Κλάσμα ἐν τῇ γραφῇ ταύτη ἀναλύεται διὰ δύο Ἰσων,
προτασσομένης τῆς Βαρείας, οὕτω·**

מִשְׁעָנָה

Ἐρ. Ὄταν δ' ἀπαιτήται μεταξὺ τῶν δύο Ἰσων ἀνιών χαρακτήρ, μὴ ὑπαρχούσης χρείας Γοργοῦ, τότε τί γίνεται;

Απ. Τότε τίθενται τὰ Κεντήματα μεταξὺ τῶν δύο Ἰσων
καὶ προφέρονται ἡπίως, οὕτω·

προσκυνεῖται

καὶ ἄλλως δὲ οὕτως·

Ἐφ. Ἐὰν δὲ ἐν τοιαύτῃ γραφῇ ὑπάρχῃ Γοργοῦ ἀνάγκη, τότε
τί ποιοῦμεν;

Αρ. Τότε τίθεμεν Ὀλίγον ἀντὶ Κεντημάτων, ὑπ' αὐτὸς δὲ τὸ Γεργόν, προφέροντες διὰ λαρυγγισμοῦ, οὕτω·

۱۰۷

Ἐρ. Εἰς τὴν ἡπίως προφερομένην γραμμὴν ταῦτην δυνάμεθα, εὰν θέλωμεν, νὰ προσθέσωμεν καὶ Γοργὸν ἀνωθερ τῶν Κεντημάτων;

Ἄπ. Δυνάμεθα μέν, γράφομεν ὅμως τὰ Κεντήματα μετὰ Γοργοῦ ἀνωθεν τοῦ Ὄλιγου, ἀπερ λαμβάνουσι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, οὕτω.

Δι τε ε ε ε ε ε ε τε ε
καὶ ἄλλως.

Δι κυ ρι ε ου

Ἐρ. Καὶ εἰς τί δ' ἄλλο συμβάλλεται τὸ Ἰσον;

Ἄπ. Πολλάκις εἰς ἀποπλήρωσιν χρόνου· διότι, ὡς εἴπομεν, τὰ Κεντήματα οὐδὲν δέχονται χρονικὸν σημεῖον καὶ διὰ τοῦτο τὸ Ἰσον ἀναπληροῖ αὐτά, οὕτως.

Δι α να τε ε ε
καὶ ἄλλως δὲ οὕτως.

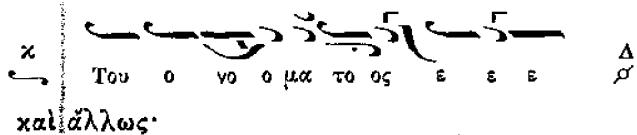
Δι ε ξα α γα α α

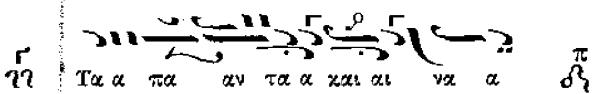
Ἐὰν δ' ἀπαιτήται πλείων βραδύτης δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸ Ἰσον καὶ τι περισσότερον.

Ἐρ. Τὸ Ἰσον ἀντὶ τοῦ Κλάσματος δέχεται καὶ μόνην μίαν Ἀπλῆν;

Ἄπ. Μίαν μὲν μόνην Ἀπλῆν δὲν δέχεται, δέχεται δόμως πλείονας. Ἐν τισὶ περιστάσεσι δέχεται καὶ μίαν Ἀπλῆν, ἀλλ' δόμως μετ' Ἀντικενώματος, ἀπαιτοῦν κατόπιν μὲν αὐτοῦ κατιόντα χαρακτῆρα, ἥγουν τὴν Ἀπόστροφον, ἀνωθεν δὲ Γοργόν,

ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ. Ὅθεν ὁ φθόγγος τοῦ κατιόντος
χαρακτήρος προφέρεται οἷονεὶ ἐκκρεμῶς καὶ ἀχωρίστως,
οὕτω.

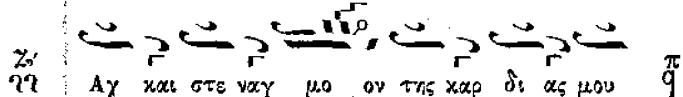

Ἐρ. Αὕτη ἡ ἐκκρεμῆς σύνθεσις γίνεται καὶ ἐν τοῖς ὄλλοις
χαρακτήρσι;

Ἄπ. Γίνεται, δταν μάλιστα ὁ ἀκόλουθος χαρακτήρ κατατεί ἐν
μιᾷ συλλαβῇ.

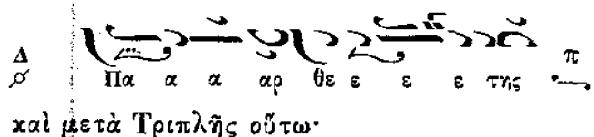
Ἐρ. Εὰν ἐν τοιαύτῃ μετὰ τοῦ Ἰσου συνθέσει ὁ κατιών χα-
ρακτήρ λαμβάνῃ συλλαβήν, τότε τί γίνεται;

Άπ. Τότε ἀντὶ Ἀντικενώματος καὶ Ἀπλῆς τίθεται ἀνωθεν
τοῦ Ἰσου μόνον τὸ Κλάσμα, οὕτως.

Ἐρ. Εὰν δ' ἐν τοιαύτῃ συνθέσει ἀπαιτήσῃ τὸ Ἰσον πλείονα
βραδυτάτα;

Άπ. Τότε τὸ Ἰσον δέχεται Διπλῆν, Τριπλῆν ἢ καὶ Πολλα-
πλῆν, ἀλλ' ἀνευ Ἀντικενώματος, προτασσομένης Βαρείας μετά
Ἐτέρου, οὕτω.

Ἐφ. Ἐὰν ἐν τοιαύτῃ γραμμῇ ἡ Ἀπόστροφος, ἡ καὶ τὸ Ἐλα-

φρόν, λαμβάνη συλλαβήν, τότε τί γίνεται;

Ἀπ. Ὄταν λαμβάνη συλλαβήν ἡ κατιοῦσα φωνή, τότε οὔτε
Βαρεῖα τάσσεται οὔτε Ἐτέρον, οὔτω·

το το ο το το το δι

καὶ ἄλλως.

το το ο ο ο ??

Ἐφ. Ἐκ τῶν ἀχρόνων καὶ ἐγχρόνων ὑποστάσεων πρίται τί-

θενται καὶ πῶς τίθενται;

Ἀπ. Ἐκ τῶν ἀχρόνων καὶ ἐγχρόνων ὑποστάσεων, τὸ μὲν
Ἀργὸν καὶ τὸ Ἐνδόφωνον οὐδέποτε τίθενται εἰς τὸ Ἰφον· τὸ
δὲ Γοργὸν καὶ αἱ φθοραὶ τῶν ἥχων τίθενται ἀνωθεν καὶ κάτω-
θεν αὐτοῦ, κατὰ τὴν περίστασιν. Τὸ Ψηφιστόν, τὸ Ὁμαλὸν καὶ
τὸ Ἐτέρον τίθενται κάτωθεν, ἡ δὲ Βαρεῖα τίθεται πρὸ αὐτοῦ
καὶ μετ' αὐτό· καὶ ἐκ τῶν χρονικῶν σημείων, τὸ μὲν Κλάσμα
τίθεται ἀνωθεν, ἡ δὲ Ἀπλῆ μετ' Ἀντικενώματος, ἡ Διπλῆ καὶ
Τριπλῆ μεθ' Ἐτέρου, καὶ ἀνευ αὐτοῦ, πάντοτε κάτωθεν.

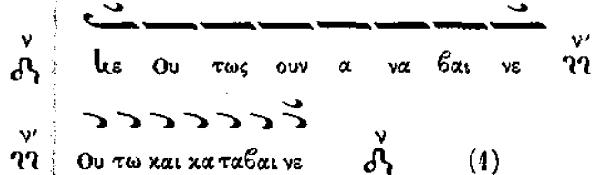

§. 2.

Περὶ τοῦ Ὀλίγου.

Ἐφ. Τὸ Ὀλίγον διατί ὀνομάσθη οὕτω καὶ τίνα δύναμιν ἔχει;
 Ἀπ. Ὄνομάσθη Ὀλίγον διότι κατ' ὅλιγον ἀναβιβάζει τὴν φωνήν. Ὄταν ἔχωμεν ἀνάγκην ἀναβάσεως ἐνὸς φθόγγου, λαμβάνοντος συλλαβῆν τοῦ κειμένου, τότε γράφομεν μόνον τὸ Ὀλίγον, ὅπερ συνεπινοθέν, ὡς ἥδη εἴρηται, τῷ Ἰσῷ καὶ τῇ Ἀποστρόφῳ, ἀνέκαθεν τίθεται ἐν τῇ ἀναβάσει, ὡςπερ τὸ μὲν Ἰσον ὡς βάσις τῆς μελωδίας, ἡ δὲ Ἀπόστροφος ἐν τῇ καταβάσει.

Ἡ ἔξῆς σύνθεσις, περιλαμβάνουσα καὶ τοὺς τρεῖς τούτους χυριωτάτους μουσικοὺς χαρακτήρας, καταδεικνύει πῶς οἱ ἀρχαῖοι ἀπήρτιζον τὴν μελωδίαν.

Ἐφ. Ἐὰν ἡ ἀνάβασις αὗτη εὑρεθή ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ συλλαβῇ, τότε τί συμβαίνει;

Ἀπ. Τότε ὑπὸ τὸ Ὀλίγον τίθενται τὰ Κεντήματα, διότι αὗτὰ οὐδέποτε λαμβάνουσι συλλαβήν, κατὰ τό δε τὸ παράδειγμα.

(1) Ἐν ἑτέρῳ ἀνεκδότῳ πονήματί μου ἀποδεικνύω ταῦτα καὶ διὰ τῆς ἀρχαῖας γραφῆς. Λύτοθι ἐκτενέστερα πραγματεύομαι περὶ τε τῶν τριῶν τούτων χαρακτήρων καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει.

Ἐρ. Τὰ Κεντήματα τίθενται πάντοτε ὑπὸ τὸ Ὀλίγον;

Ἀπ. Τὰ Κεντήματα τίθενται αὐτὸν ὑπὸ τὸ Ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ ἄνω αὐτοῦ καὶ παρ' αὐτό, κατὰ τὴν περίστασιν. Π. χ.

Δ φωστηρ α κοι οι οι μη η η τε ε Δ

Ἐρ. Τί γίνεται ὅταν ἀπαιτηταὶ ζωηρὰ ἐκφώνησις ἐν τῷ τέλει τοιαύτης συνεχοῦς ἀναβάσεως;

Ἀπ. Τότε τὰ ἄνω τοῦ Ὀλίγου Κεντήματα χρήζουσιν ὑπὸ αὐτὸν Ψηφιστοῦ, ἐὰν η συλλαβὴ εἴνε μία καὶ η αὐτή. Π. χ.

π Μει ει πα α αν των χ

Ἐρ. Τί δὲ γίνεται ἐὰν μετὰ τὴν ἀνάβασιν η κατιοῦσα Ἀπόστροφος λάβῃ συλλαβήν;

Ἀπ. Τότε προτάσσεται μὲν η Βαρεῖα τῶν δύο Ἀπόστροφῶν, προφέρονται δὲ βαρέως οἱ δύο φθόγγοι, οὗτω γραφόμενοι:

Δ γα α ε λε ε ο ος π

Ἐρ. Εάν αὕτη η συνεχῆς ἀνάβασις εὑρεθῇ ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ συλλαβῇ, τὸ δὲ τέλος αὐτῆς ἀπαιτῇ Γοργόν, τότε τί πατέμεν;

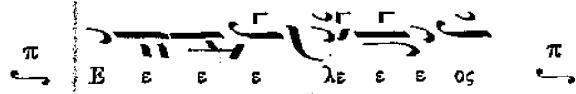
Ἀπ. Τότε τὰ τελευταῖα Κεντήματα τίθενται ἄνω τοῦ Ὀλίγου μετὰ τοῦ Γοργοῦ, οὕτω.

Δ Δε ε ε συ τε Δ

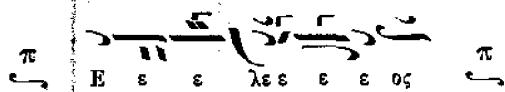
Αὕτη η σύνθεσις γίνεται καὶ ἐν ταῖς καταλήξεσι, γραφομέναις οὕτως:

π Ε ε ε λε ε ε ε ος π

*Αλλως·

καὶ άλλως·

Πᾶσαι αὗται αἱ γραμμαὶ τῆς συνεχοῦς ἀναβάσεως καλοῦνται ισόχρονοι.

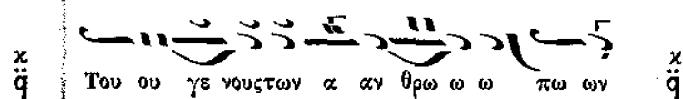
*Ερ. Τί γίνεται ἐν τοιαύτῃ συνεχεῖ ἀναβάσει, ὅταν ἀπαιτήται Γοργόν;

*Απ. Τότε τὰ ὑπὸ τὸ Ὀλίγον Κεντήματα λαμβάνουσιν ἀνώθεν τὸ Γοργόν· ἔὰν δύμως ἡ τελευταία ἀνισοῦσα φωνὴ ἀπαιτήται ζωηρὰν ἔχφρασιν, τότε τίθεται τὸ Ἀντικένωμα καὶ προφέρεται μετὰ τετιναγμένης φωνῆς, οὕτω·

*Ερ. Ὄταν πάλιν ἐν συνεχεῖ ἀναβάσει ὁ τελευταῖος χαρακτὴρ καὶ αἱ κατιοῦσαι Ἀπόστροφοι ἀπαιτῶσιν ἑτερόχρονα, τότε τί ποιῶμεν;

*Απ. Τότε τὸ Ὀλίγον καὶ αἱ Ἀπόστροφοι λαμβάνουσι τὸ Κλάσμα, οὕτω·

Εἰ καὶ ἐν τῇ γραμμῇ ταύτῃ ὑπάρχουσι δύο θέσεις, δηλ. μετὰ ἑτεροχρόνων καὶ ἀνευ αὐτῶν, ἀμφότεραι δύμως εἶνε ισόχρονοι.

*Ερ. Ἐὰν πάλιν συνεχοῦς τινος ἀναβάσεως ὁ τελευταῖος χαρακτὴρ ἀπαιτῇ ἑτερόχρονα, τότε τί γίνεται;

Απ. Τότε ἀντὶ Ὀλίγου τίθεται ἡ Πεταστή, ἀπαιτοῦνται δ-
μως καὶ κατιόντες χαρακτῆρες, οὕτως·

— π —
π ι ω ανηνη Α π
 — π —

Ἐρ. Ὄταν μετὰ τὸ Ὀλίγον ἀπαιτήται μία καὶ μόνη Ἀπό-
στροφος, τὸ δὲ Ὀλίγον χρήζει ζωηρᾶς ἀπαγγελίας, τότε τί
ποιοῦμεν;

Απ. Τότε εἰς μὲν τὸ Ὀλίγον δὲν τίθεται τὸ Ψηφιστόν, ἀντὶ
δὲ Ὀλίγου καὶ Ψηφιστοῦ, τίθεται ἡ Πεταστή. Ἀλλ' ἐὰν τὸ Ὀ-
λίγον ἀπαιτῇ καὶ ἔτερόχρονα, τότε οὕτε Ψηφιστόν οὕτε Πετα-
στή τίθεται, ἀλλ' ὑπὸ τὸ Ὀλίγον μόνον ὘μαλόν. Π. χ.

— π —
Δ Η μιν ε έρον τη η η σας δο Δ
 — π —

Ἐρ. Ἐὰν τεθῇ Γοργὸν ἄνω τοῦ Ὀλίγου, τοῦ ἔχοντος Κεν-
τήματα ἄνωθεν ἡ κάτωθεν, τότε εἰς ποῖον τόνον ἀνήκει τὸ
Γοργόν;

Απ. Τὸ Γοργὸν εἰς τὰ Κεντήματα πάντοτε ἀνήκει· ἀλλ' ἐὰν
μὲν αὐτὰ εὑρίσκωνται ὑπὸ τὸ Ὀλίγον, τότε προφέρονται μὲν εἰς
τὴν ἀρσιν, ἡ δὲ κροῦσις τοῦ χρόνου ἀνήκει εἰς τὸ Ὀλίγον ἐὰν
δὲ κείνται ἄνω αὐτοῦ, τότε πρῶτον μὲν ἡ κροῦσις τοῦ χρόνου
ἀνήκει εἰς τὸ Ὀλίγον, εἴτα δὲ τὰ Κεντήματα προφέρονται ἐν
τῇ ἀρσει. Ἐν τοιαύτῃ τινι γραμμῇ καὶ τὸ Ψηφιστόν ἀνήκει εἰς
τὰ Κεντήματα, τιθέμενα ἄνω τοῦ σώματος, οὕτω·

— π —
χ Τη ω ραι ο ο τη η τι ι ι σου Δ
 — π —

Ἐρ. Τὸ Ὀλίγον πῶς καὶ πότε δέχεται τὴν Ἀπλῆν;

Απ. Τὸ Ὀλίγον δὲν δέχεται μίαν καὶ μόνην Ἀπλῆν, ἀλλ'
ώς εἴπομεν καὶ περὶ τοῦ Ἰσου, δέχεται καὶ πλείονας. Ἀλλ' ἐάν
ποτε δέξηται καὶ μίαν μόνην, τότε τίθεται καὶ Ἀντιφένωμα,

καὶ ἐν μιᾶ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ. Ὁταν δύμως τοῦτο γείνη, τότε ὁ φθόγγος τοῦ κατιόντος χαρακτήρος, ἔγουν τῆς Ἀποστρόφου, προβέρεται ὡς κρεμάμενος τρόπον τινὰ καὶ ἀχώριτος. Π. Χ.

$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x^2} \right) = -\frac{2}{x^3}$

Ἐρ. Ὁταν ἡ κατόπιν τοῦ Ὀλίγου Ἀπόστροφος λάβη συλλαβήν, τότε τί γίνεται;

Απ. Τότε τὸ ὄλιγον, ἀντὶ τοῦ Ἀντικενώματος καὶ τῆς Ἀπλῆς, λαμβάνει ἀνωθεν τὸ Κλάσμα, οὗτο·

To α GET OTTOY N UOY

Ἐρ. Ὄταν τοιαύτη ἐκχρεμής, ως εἰπεῖν, σύνθεσις, ἀπαιτή
πλείονά βραδυτῆτα, τότε τί πεισοῦμεν;

Απ. Τότε τὸ Ὀλίγον δέχεται τὴν Διπλῆν καὶ Τριπλῆν, ἀλλὰ μεθ' Ἐτέρου, προτασσομένης τῆς Βαρείας, ἀνευ δὲ Ἀντικενώματος: διότι τὸ Ἀντικένωμα μόνον μετὰ μιᾶς Ἀπλῆς γράφεται. Τὸ Ὀλίγον γράφεται μετὰ Ἐτέρου καὶ Διπλῆς οὕτως:

xai μετὰ Τριπλῆς, οὗτον

καὶ ἀνευ Ἐτέρου, μιστὰ Διπλῆς οὕτως.

لِمَنْ

μετὰ Τριπλῆς δὲ οὕτως·

π
Ἄι αἰ αἰ αἰ αἰ αἰ αἰ

Ἐρ. Ἐὰν δὲ πάλιν συνεχοῦς τινος ἀναβάσεως ἐνὰ δύο φθόγγοι χρήζουσι συλλαβῆς, τότε τί ποιοῦμεν;

Ἀπ. Τότε τὰ Κεντήματα δὲν τίθενται ὑπὸ τὸ Ὀλίγον, ἀλλὰ παρ' αὐτὸ καὶ προφέρονται ἡπίως, οὕτω.

ε
Πα α λαι αι κα α α α α ατερ π

Ἐρ. Ἐὰν δὲ ἡ γραμμὴ αὗτη τῆς συνεχοῦς ἀναβάσεως, ἀπαιτῇ καὶ συνεχῆ κατάβασιν, τότε τί γίνεται;

Ἀπ. Τότε ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ δὲν τίθεται Ψηφιστὸν ὑπὸ τὸ Ὀλίγον, ἀλλ' ἀνα αὐτοῦ μόνον τὸ Γοργόν, οὕτως.

δη Ι κε ε τε ευ ε δη

Ἐρ. Ὁταν μετὰ τὸ Ὀλίγον κῆραι μία καὶ μόνη Ἀπόστροφος μεθ' ἔτεροχρόνων ἴσοχρονῇ δὲ τῷ Ὀλίγῳ, τότε τί γίνεται;

Ἀπ. Τότε τὸ Ὀλίγον λαμβάνει ἄνωθεν μὲν τὸ Κλάσμα, κάτωθεν δὲ ἀντὶ Ψηφιστοῦ τὸ Ὁμαλόν, οὕτω.

ξ
Και δα κτυ υ υ υ υ υ λω αυ δη
καὶ ἄλλως.

δη Η η η η ηη δη

Ἐὰν θέλωμεν ν' ἀναλύσωμεν τὸ Κλάσμα, ἀναλύσουμεν αὐτὸ οὕτως.

ν
ο δρα κι ι ι ι ι τηη η η η ν πα π

Ἐρ. Τὸν Ὁμαλὸν κατὰ τί ἀλλο χρησιμεύει εἰς τὸ Ὁλίγον;

Ἄπ. Ὄταν τὸ Ὁλίγον γράφηται ἐν μιᾳ καταλήξει, ἐνῷ ὑπάρχει μία καὶ μόνη Ἀπόστροφος, ἵσσοχρονος του Ὁλίγου, τότε μντὶ Ψηφιστοῦ πάντοτε τίθεται τὸ Ὁμαλόν, οὕτως:

Δ Ε ε εκ Παρ θε νου Δ

Ἐρ. Ἀλλ' ἔὰν πάλιν ἐν ἀλλῇ τινι καταλήξει εὑρίσκωνται μετὰ τὸ Ὁλίγον τέσσαρες Ἀπόστροφοι, ὅν ἡ δευτέρα ἀπαιτεῖ ἑτερόχρονα, τότε τί γίνεται;

Ἄπ. Ὄταν μεταξὺ τῶν τεσσάρων Ἀπόστροφων, ἀνάγκη ὑπάρχει καὶ τῆς Βαρείας, τότε, ἀντὶ του Κλάσματος, τίθεται ἡ Ἀπλῆ ὑπὸ τὴν δευτέραν Ἀπόστροφον, οὕτω.

π Κ υ υ ρ ι τ ε ε π

Εἰδο τοιαύτην γραμμὴν τίθεται καὶ τὸ Κλάσμα· ἔὰν δηλαδὴ τὸ τέλος τῆς γραμμῆς εἶνε διάφορον καὶ μὴ ἔχῃ Βαρείαν, τότε ἡ δευτέρα Ἀπόστροφος, ἀντὶ τῆς Ἀπλῆς, δέχεται τὸ Κλάσμα, οὕτω.

π Κ υ υ ρ ι ε π

Ἄλλ' ἡ γραμμὴ αὗτη δὲν εἶνε ἐντελῆς κατάληξις.

Ἐρ. Ἐκ τῶν ἐγχρόνων καὶ ἀχρόνων ὑποστάσεων, ποῖαι καὶ πῶς τίθενται εἰς τὸ Ὁλίγον;

Ἄπ. Αἱ μὲν ἀχρόνοις τίθενται πᾶσαι, πλὴν του Ἐνδοφώνου, ὅπερ σύδεποτε τίθεται εἰς τὸ Ὁλίγον. Ἐκ δὲ τῶν ἐγχρόνων μόνον ἡ Ἀπλῆ δὲν τίθεται εἰς τὸ Ὁλίγον· ἀλλ' ἔὰν καὶ τεθῆ, τίθεται μετ' Ἀντικενώματος καὶ οὐχὶ μόνη. Καὶ αἱ φθοραὶ δὲ τῶν ἥχων τίθενται καὶ ἄνω του Ὁλίγου καὶ ὑπὸ αὐτό, κατὰ τὴν περίστασιν.

§ 3.

Μερὸς τῆς Πεταστῆς.

Ἐρ. Διατί ἡ Πεταστὴ ὀνομάσθη οὕτω, καὶ τίνα δύναμιν ἔχει;

Ἀπ. Διότι οἱ ἀρχαῖοι, ἐμφαίνοντες διὰ χειρονομίας τὴν μελωδίαν αὐτῆς, ἐσχημάτιζον οἰνοεὶ πτέρυγά τινα κινουμένην. Ο χαρακτὴρ ὅμως οὗτος ἔχει καὶ δξύτητος δύναμιν, ἀλλ' ὅπου ἀν τεθῇ, ἀπαιτεῖ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ κατιόντα χαρακτῆρα, διότι οὔτε ισότητα δέχεται οὔτε ἀνιόντα χαρακτῆρα.

Ἐρ. Καὶ διατί δὲν δέχεται οὔτε ισότητα οὔτε ἀνιόντας χαρακτῆρας;

Ἀπ. Διότι ἀλλως δὲν δύναται ν' ἀκουσθῆναι δξύτης αὐτῆς, οὔτεν καὶ ἀπαιτεῖ πάντοτε κατιόντα χαρακτῆρα.

Ἐρ. Καὶ πόσους λοιπὸν δέχεται κατιόντας χαρακτῆρας;

Ἀπ. "Οταν ἡ Πεταστὴ τεθῇ ἀνευ ἑτεροχρόνου, τότε μίαν καὶ μόνην δέχεται Ἀπόστροφον καὶ οὐχὶ πλείους, δπότε καὶ ἡ Ἀπόστροφος λαμβάνει συλλαβήν, οὕτως·

Ουτούς γινεται ταῦτα

Δ Δ Ου τος ε στιν α Τι υι ο ο ος μου Δ Δ

Ἐν τῇ γραμμῇ ταύτῃ, τῆς Ἀπόστροφου λαμβανούσας κατόπιν τῆς δευτέρας Πεταστῆς ἑτέροχρονα, δύναται νὰ τεθῇ καὶ δευτέρα Ἀπόστροφος.

Ἐρ. "Οταν τεθῶσι μετὰ τὴν Πεταστὴν δύο Ἀπόστροφοι, τότε τί γίνεται;

Ἀπ. Τότε η μὲν Πεταστὴ λαμβάνει ἑτερον χρόνον, οὖν δὲ αἱ δύο Ἀπόστροφοι εὑρεθῶσιν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ, τότε προτάσσεται ἡ Βαρεῖα, οὕτω·

Τε ε ε τε ε ε τε ε ε τε π

Ἐρ. Τί γίνεται ἐὰν τοιαύτης γραμμῆς ἡ δευτέρα Ἀπόστροφος λαβῇ συλλαβὴν;

Ἀπ. Τότε ἡ Πεταστὴ λαμβάνει μὲν ἔτερον χρόνον, ἀλλ' ἀγενούς Βαρείας, οὕτω.

Τε ε ρι ρε ε ρι ρε ε ε ρι ρε π

Ἡ τελευταία γραφὴ δύναται καὶ νάναλυθῆ.

Ἐρ. "Οταν προχωρῶμεν ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὸ ὅξον, ὁ δὲ τελευταῖς χαρακτήρ ἀπαιτήσῃ ἔτερον χρόνον, τότε τί ποιοῦμεν;

Ἀπ. Τότε τίθεμεν τὴν Πεταστήν ἀλλ' ἐὰν οἱ κατιόντες χαρακτήρες λαμβάνωσιν ἔτερον χρόνον, τότε, ἀντὶ Πεταστῆς, τίθεμεν τὸ Ὁλίγον μετὰ Ψηφιστοῦ, διότι εἶνε Ισόχρονοι, ὡς εἴπομεν καὶ περὶ τοῦ Ὁλίγου. Μετὰ τῆς Πεταστῆς γράφεται οὕτως:

οι φο βου με ε νοι π

Ἐρ. "Οταν κατόπιν μὲν τῆς Πεταστῆς ἀπαντῶται δύο κατιοῦσαι φωναί, ὁ δὲ πρώτος φθόγγος ἀπαιτᾷ Γοργόν, τότε τί γίνεται;

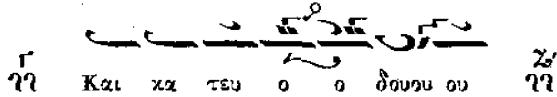
Ἀπ. Τότε τίθεται, μετὰ τὴν Πεταστήν, ἡ Ὑπορροὴ μετὰ τοῦ Γοργοῦ, οὕτως.

ο τι ε γω ω

Ταῦτης τῆς Ισοχρόνου γραμμῆς ἡ τελευταία ἀνιοῦσα ἀπαιτεῖ τὴν Πεταστήν, ἀντὶ τοῦ Ὁλίγου, λαμβάνουσα κατόπιν αὐ-

τῆς τὴν Ὑπορροήν διότι ὁ πρῶτος φθόγγος ἀναλίσκεται ἐν τῇ
ἀρσει, ἡς ὁ χρόνος ἀνήκει εἰς τὴν Πεταστήν.

Μετὰ Διγόργου δὲ γράφεται οὕτω·

 καὶ καὶ τεῦ ο ο δύσης ου

Αὗται αἱ δύο γραμμαὶ δνομάζονται ισόχρονοι. Ἀλλ' ἐὰν μὴ
γράφηται ἡ Πεταστὴ εἰς ισόχρονα, ἀνεξαιρέτως ὅμως τίθεται
εἰς τοιαύτας γραμμάς.

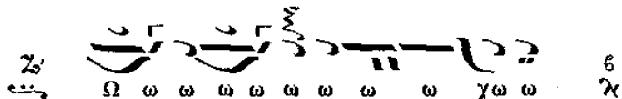
Καὶ εἰς τὰ Κρατήματα δὲ τῶν Τερερισμῶν πάλιν τίθεται
οὕτω·

 Τε ρρεμ ε ρρεμ τερρεμ π

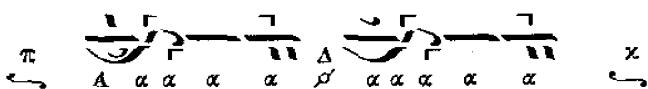
Ἡ Ὑπορροὴ ἐν τοῖς Τερερισμοῖς δέχεται καὶ συλλαβήν.

Ἐρ. Ἐὰν μετὰ τὴν Ὑπορροήν ἀπαιτῶνται καὶ ἄλλοι κα-
τιόντες χαρακτῆρες, τότε τί γίνεται;

Ἀπ. Τότε ἀντὶ Πεταστῆς τίθεται τὸ Ὁλίγον μετὰ Ψηφι-
στοῦ, οὕτως·

 Ω ω ω ω ω ω ω χω ω χ

Δύναται δὲ νὰ τεθῇ καὶ εἰς τὴν Ἀπόστροφον Γοργόν, οὕτω·

 Α α α α α σ α α α α

Ἐρ. Ὄταν πάλιν ἡ μετὰ τὴν Πεταστὴν τιθεμένη Ὑπορροὴ
ἀπαιτῇ εἰς τὴν δευτέραν φωνὴν τὸ Γοργόν, τότε τί γίνεται;

Ἀπ. Τότε, ἀντὶ τῆς Ὑπορροῆς, τίθενται δύο Ἀπόστροφοι,
ἴνα λάβῃ ἡ δευτέρα ἀνωθεν τὸ Γοργόν, οὕτω·

με γα α α λα α α α χ

Ἐρ. Ή Πεταστὴ ὑπὸ τίνων χαρακτήρων ὑποτάσσεται;

Ἄπ. Ἐκ μὲν τῶν ἀνιόντων μόνον ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς καὶ τοῦ Ἰσοῦ, διότι οἱ λοιποὶ τίθενται μὲν εἰς αὐτήν, ἀλλὰ δὲν τὴν ὑποτάσσουσιν. Οἱ δὲ κατιόντες πάντες ὑποτάσσουσι τὴν Πεταστήν στέον ὅμως ὅτι τὰ Κεντήματα οὐδέποτε τίθενται ἐπ' αὐτῆς, ἢτις, δούν καὶ ἀν ὑποτάσσεται, ἀποβάλλουσα τὴν ἑαυτῆς ποσότητα, φυλάττει ὅμως πάντοτε τὴν δξύτητα οὔτης.

Ίδοι καὶ παραδείγματα.

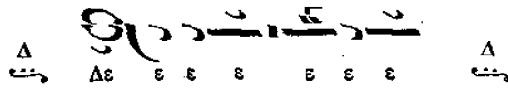
τη
α α α α α α α α α α α α χ
καὶ ἄλλως, μετὰ Ἰσοῦ καὶ ἑτεροχρόνων.

π
Ση με ρον τα α Ι ε ορ π
Καὶ ἀνευ αὐτῶν μετὰ τοῦ Ἰσοῦ.

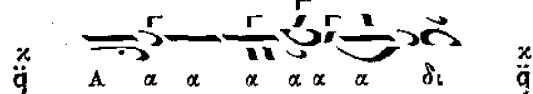
π
Βα πτιζε τας Χρι ε στος Δ
Μετ' Ἀποστρόφου ισόχρονος γραμμή.

Δ
Χρι στοος ο Θε ε ος Δ
Καὶ ἀνευ ἑτεροχρόνου πάλιν ισόχρονος.

Δ
Α α γι ε ο ος Δ
Μετὰ δὲ Ἐλαφροῦ οὗτω.

Καὶ μεθ' Ὑπορροής οὗτως.

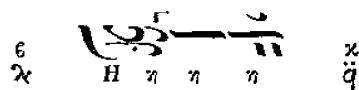

Πᾶσαι αὗται εἶνε ἴσοχρονοι γραμμαί, ἀλλ' δυως καὶ ἡ Χαμηλὴ τίθεται ως τὸ Ἐλαφρόν, τὰ δὲ Κεντήματα οὐδέποτε τίθενται ἀνώ τῆς Πεταστῆς, ως προείπομεν. Τὸ Κέντημα καὶ τὸ Ὀλίγον δὲν ὑποτάσσουσι αὐτήν, δυοίως καὶ δταν ἀκόμη ὑπάρχῃ Ὑψηλὴ πρὸ αὐτῆς· ως εἴρηται.

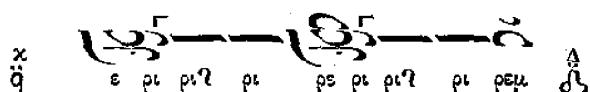
Ἐρ. Ἐκ τῶν ἐγχρόνων καὶ ἀχρόνων ὑποστάσεων, πάιας δέχεται ἡ Πεταστή;

Ἄπ. Ἡ Πεταστὴ δέχεται ὑφ' ἑαυτὴν ἐκ μὲν τῶν ἐγχρόνων μόνον τὸ Κλάσμα καὶ τὴν Ἀπλῆν, ἀλλὰ ταύτην μετ' Ἀντικενώματος καὶ οὐδέποτε μόνην· ἐκ δὲ τῶν ἀχρόνων τὸ Ψηφιστὸν μόνον ἐν μιᾷ γραμμῇ.

Μετὰ μιᾶς Ἀπλῆς, οὕτως.

Ἐν τοῖς Κρατήμασιν ἡ μετὰ Γοργοῦ κατόπιν τῆς Πεταστῆς Ἀπόστροφος λαμβάνει καὶ συλλαβήν, οὕτως.

Ἐνταῦθα τὰ Κρατήματα προφέρονται ἐκχρεμῶς πως, ως εἰπεῖν, καὶ ἀχωρίστως· ἀλλως οὐδόλως δέχεται ἡ Ἀπόρτροφος συλλαβήν. Αἱ δὲ φθοραὶ τῶν ἥχων πᾶσαι τίθενται ἀνώ τῆς Πεταστῆς καὶ ὑπ' αὐτήν, κατὰ τὴν περίστασιν.

§ 4.

Περὶ τῶν Κεντημάτων.

Ἐρ. Τὰ Κεντήματα διατί ὀνομάζονται οὕτω καὶ τίνα δύναμιν ἔχουσιν;

Ἄπ. Τὸ δνομα τοῦτο, παρὰ τὸ ῥῆμα κεντῶ, δηλοῖ τὴν ἐν ἀναβάθμει ἐλαφράν, βαθμιαίαν καὶ οὐχὶ ἐλευθέραν, ὡς ἐν τῷ Ὁλίγῳ, ὑψωσιν τῆς φωνῆς· διότι, ὡς εἴπομεν, πάντοτε ἡπίως ἀπαγγέλλεται τὸ φθοιγγόσημον τοῦτο, διπερ οὕτε ζωηρότητα ἔχει, φύτε ὁξύτητα. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ τὸ τέλος μελους τινός, ἡ θέσεως, ἡ στίχου, οὐδέποτε τίθενται, σημειοῦνται δὲ πάντοτε ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο σωμάτων, πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν.

Ἐρ. Καὶ διατί δὲν τίθενται εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος;

Ἄπ. Διότι τὰ Κεντήματα οὔτε εἰς τὴν τάξιν τῶν σωμάτων, οὔτε εἰς τὴν τῶν πνευμάτων ἀνήκουσιν, εἶνε δὲ τρόπον τινὰ οὐδέτερα. "Οὐεν τίθενται μετὰ τῶν σωμάτων, δι' ὃν σκοπὸν εἴπομεν, συντιθέμενα κατὰ τὴν περίστασιν.

Ἐρ. Πῶς καὶ πότε συντίθενται ἐν μιᾷ γραμμῇ;

Ἄπ. "Οταν ἔχωμεν ἀνάγκην συνεχοῦς ἀναβάσεως ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συλλαβῇ, τότε τίθενται ἐν τῷ μέσῳ καὶ κάτωθεν τῶν ἀγιουσῶν φωνῶν καὶ ὁδεύουσιν ἡπίως ἐπὶ τὸ ὁξύ, μὴ ἔχοντα τὴν δύναμιν τῶν σωμάτων. Ἐξωθεν γράφονται οὕτω.

Σι ι ι της Β εκ κλη τη σι ι ι

Καὶ κάτωθεν τοῦ Ὁλίγου οὕτω.

Τη η ην α ψα με οι

Αὗται αἱ δύο γραμματαὶ εἰνε σχεδὸν διμοιαι· ἐὰν δημως τὰ Κεντήματα σημειῶνται πλαγίως, τότε τὰ Ὀλίγα δέχονται καὶ συλλαβήν, ἣν πάλιν δὲν λαμβάνουσιν ἐὰν εἰνε κάτωθεν. Ἐὰν τὰ Κεντήματα κήνται πλαγίως ἢ καὶ ἀνώθεν, εἰς δὲ τὰ τελευταῖα ἀπαιτήται ζωηρότης, τότε κάτωθεν μὲν τοῦ Ὀλίγου, τοῦ φέροντος τὰ Κεντήματα, τίθεται τὸ Ψηφιστόν, ἔνεκα δ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ὀλίγου, τὰ Κεντήματα λαμβάνουσι ζωηρότητα, οὕτω.

ε Σφρα α α α γι ι ι ι ι ι ι ζων τον δ
καὶ ἄλλως.

Δ Ε λε ε η η σο ο ον ηη ηη μας Δ

Ἐρ. Τῶν παραδειγμάτων τούτων τὰ κάτωθεν καὶ ἀνώθεν σημειούμενα Κεντήματα πῶς ἐκφωνοῦνται;

Ἀπ. Ὁταν μὲν σημειῶνται κάτωθεν, προφέρονται πρῶτον αὐτὰ καὶ ἐπειτα τὸ Ὀλίγον, οὐδεμιᾶς συλλαβῆς λαμβανομένης· δταν δὲ σημειῶνται ἀνώθεν ἢ καὶ πλαγίως, τότε ἀπαγγελλόμενα δύνανται νὰ λάβωσι καὶ συλλαβήν.

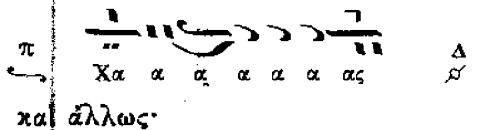
Ἐρ. Τί γίνεται δταν συμβαίνη σύγχυσις ἐν συνθέσει τινὲ τῶν Κεντημάτων;

Ἀπ. Τότε ἀντ' αὐτῶν τίθεται τὸ Ὀλίγον, ἀλλ' ἐν μόνῃ τῇ τοιᾶδε συνθέσει.

ε Το α κα α α θε δ
καὶ ἄλλως.

π Πω ω ως μη θρη νη σω π

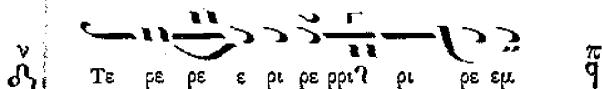
Ἐάν ή τοιαύτη σύνθεσις ἀπαιτή μετὰ τὰ Κεντήματα ισότητα καὶ ζωηρότητα, τότε τίθενται καὶ τὰ Κεντήματα ἀντὶ τοῦ Ὀλίγου καὶ τὸ Ἰσον λαμβάνει τὸ Ψηφιστὸν διὰ τὰ Κεντήματα διάτι τὸ Ἰσον εὑρῆται ἐν τῇ αὐτῇ φωνῇ, οὕτω.

Ἐάν δὲ θέλωμεν νὰ θέσωμεν εἰς τὰ Κεντήματα Γοργόν, τότε πρέπει νὰ θέσωμεν αὐτὰ ἡ ἀνωθεν ἡ κάτωθεν τοῦ Ὀλίγου· ἀλλ’ ὅπως καὶ ἀν τεθῶσι, τὸ Γοργόν εἰς τὰ Κεντήματα πάντοτε ἀνήκει. Ἐάν δμως τεθῶσι πλαγίως, τότε δὲν δέχονται τὸ Γοργόν καὶ ἀνευ αὐτοῦ προφέρονται πάντοτε ἥπιώς. ὡς εἴπομεν.

Ἐφ. Τὰ Κεντήματα οὐδεμίαν δέχονται συλλαβήν;

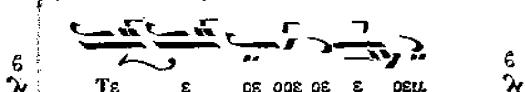
Ἀπ. Μόνον κατὰ τοὺς Τερερισμοὺς τῶν Κρατημάτων, οὕτω.

Εἰς τοὺς Νενανισμοὺς τὰ Κεντήματα οὐδέλλως σημειοῦνται, ἀντ’ αὐτῶν δὲ τίθεται τὸ Ὀλίγον.

Ἐφ. Τί μεταχειρίζόμεθα ὅταν τὰ Κεντήματα ἀπαιτῶσι βραδυτήτα; Διότι, ὡς γνωσόν, δὲν δέχονται χρονικὰ σημεῖα, οὐδὲ καταγαλίσκουσι πλείονας τοῦ ἑνὸς χρόνου.

Ἀπ. Ὁταν τὰ Κεντήματα ἀπαιτῶσι βραδυτήτα πλείονα ἢ ἡ τοῦ ἑνὸς χρόνου, τότε κατόπιν αὐτῶν τίθεται τὸ Ἰσον, ἀναπληροῦν τὴν βραδυτήτα τόσων χρόνων, δισευς ἀν ἀπαιτῶσι τὰ Κεντήματα. Π. χ.

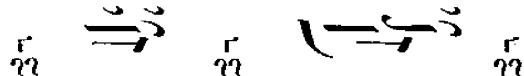

Ἐρ. Ποία ἄλλη χρῆσις τῶν Κεντημάτων γίνεται;

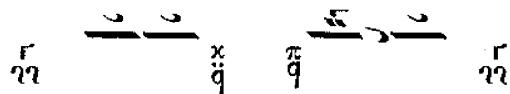
Ἀπ. Τὰ Κεντήματα χρησιμεύουσι καὶ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ Κλάσματος καὶ τοῦ Ὁμαλοῦ καὶ εἰς τὴν δέκτητα τῆς Πεταστῆς.

Παραδείγματα.

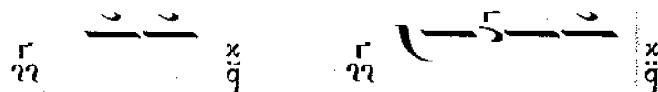
Ἀνάλυσις Ὁμαλοῦ.

Ἀνάλυσις Κλάσματος.

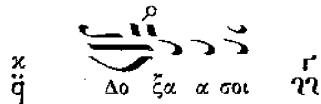
καὶ ἄλλως.

Πεταστῆς ἀνάλυσις.

καὶ ἄλλως δὲ οὕτω.

Ἐρ. Ἐκ τῶν ἐγχρόνων καὶ ἀχρόνων ὑποστάσεων, τίνες τίθενται εἰς τὰ Κεντήματα;

Ἀπ. Ἐκ μὲν τῶν ἐγχρόνων μόνον τὸ Γοργόν, ἐκ δὲ τῶν ἀχρόνων δὲ Σύνδεσμος καὶ τὸ Ψηφιζόν, κατὰ τὴν περίστασιν, ὡς εἴπομεν. Καὶ πᾶσαι δ' αἱ φθοραὶ τῶν ἥχων τίθενται ἀνωθεν καὶ κάτωθεν αὐτῶν.

§. 5.

Περὶ τοῦ Κεντηματος καὶ τῆς Ὑψηλῆς.

Ἐρ. Τὸ Κέντημα καὶ ἡ Ὑψηλὴ διατί λέγονται οὕτω καὶ τίνα ἐνέργειαν ἔχουσι;

Ἄπ. Τὸ μὲν Κέντημα, εἰ καὶ ὄμοίως παρὰ τὸ κεντῶ, διαφέρει ὅμως τῶν Κεντημάτων κατὰ τὴν ποσότητα· διότι ἀποδεικνύει τὴν διφωνίαν τῶν ἥχων, ἣτοι ὑψοῖ τὴν φωνὴν ὑπερβατῶς κατὰ δύο, ἀντὶ συνεχῶς. Ἡ δὲ Ὑψηλὴ ὑψοῖ τὴν φωνὴν, ἣτοι δεικνύει τοὺς κυρίους ἥχους, διακρίνουσα αὐτοὺς τῶν πλαγίων. Ἀμφότεροι οἱ χαρακτῆρες οὗτοι ὀνομάζονται πνεύματα καὶ δὲν τίθενται μόνοι, ἀλλὰ πάντοτε συντίθενται μετὰ τῶν σωμάτων καὶ ὑπὸτάσσουσιν αὐτά, δόποτε καὶ τηρεῖται μόνη ἡ ποσότης τῆς Πεταστῆς. Σημειώτεον ὅμως ὅτι, ὅταν τὸ μὲν Κέντημα τεθῇ ἀνωθεν τοῦ Ὄλεγου καὶ τῆς Πεταστῆς, ἡ δὲ Ὑψηλὴ πρὸ αὐτῶν, πότε τὰ σώματα ταῦτα δὲν ἀποβάλλουσι τὴν ἔαυτῶν ποσότητα, ὡς προείπομεν.

§ 6.

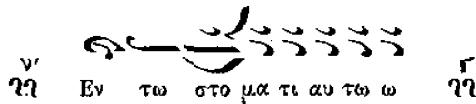
Μερὶς τῆς Ἀπόστροφου.

Ἐρ. Ἡ Ἀπόστροφος διατί ὀνομάσθη εὗτω καὶ τίνας δύναμιν ἔχει;

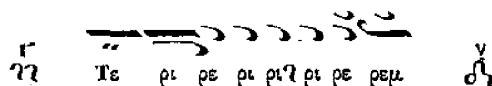
Ἀπ. Τὸ δόνομα Ἀπόστροφος ἔλαβεν ἐκ τοῦ ἀποστρέφω, μᾶλλον δὲ ἐπιστρέψαι πρὸς τὰ κάτω. Ὁ μουσικὸς οὗτος χαρακτὴρ ἐπενοήθη πρὸ τῶν λοιπῶν, ὡς ἡδη εἴπομεν, μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ Ὀλίγου, ἔχει δὲ ἴδιότητα τοῦ καταβαίνειν, διατάξειν ἀνάγκην καταβάσεως ἐν τῇ μελῳδίᾳ.

Ἐρ. Ὄταν ἔχωμεν χρείαν συνεχοῦς, βαθμιαίας, κατὰ φθόγγον, καταβάσεως, καθ' ἥν πᾶς φθόγγος νὰ λάβῃ συλλαβήν, η καὶ πάντες οἱ φθόγγοι νὰ τεθῶσιν ἐν μιᾷ καὶ μόνη συλλαβῇ, τότε τί ποιοῦμεν;

Ἀπ. Τότε μεταχειριζόμεθα τὴν Ἀπόστροφον, διότι καταβίνει ἐλευθέρως ἐνα πρὸς ἐνα φθόγγον, οὕτως.

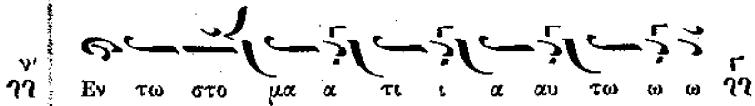
Ἐν τῇ συνθέσει ταύτῃ, ἐπειδὴ ὁ τελευταῖος ἀνιών χαρακτὴρ ἔχει τὸ Ψηφιστόν, χάριν ζωηρότητος μεθ' ἑτεροχρόνων, διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται τὸ ἴσοχρονον καὶ ὑπὸ τῶν κατιόντων, οἵς ἡ Ψηλὴ παρέχει ζωηρότητα. Καὶ ἀνευ ἑτεροχρόνου, εἰς τὰ Κρατήματα τῶν Τερερισμῶν, αἱ Ἀπόστροφοι γράφονται, εὕτω.

Αὗται αἱ δύο γραμματαὶ εἰνε ἴσοχρονοι, διότι μετὰ τῶν ἀνιόντων, καὶ οἱ κατιόντες εὑρίσκονται ἴσοχρονοι.

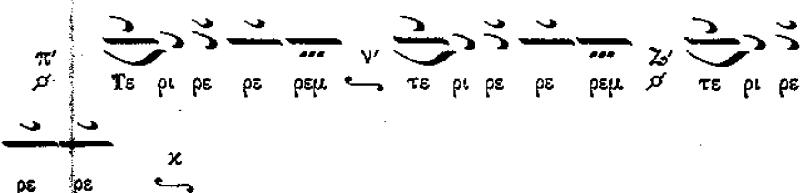
Ἐφ. Ἡ πρώτη γραμμὴ πῶς ἀναλύεται;

Ἀπ. Ἡ ἀνάλυσις ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Ὁλίγου, εἰς τὸ ὅποῖον εἶνε τεθειμένη ἡ Ὑψηλὴ· εἴτα ἀφαιρεῖται τὸ Ψηφιστόν, διότι εἰς κατιούσας Ἀποστρόφους τὰ μὲν Ἰσα τίθενται διὰ τοῦ Κλάσματος, προτασσομένης τῆς Βαρείας, αἱ δὲ Ἀπόστροφοι λαμβάνουσιν ἄνωθεν μὲν Γοργόν, κάτωθεν δὲ Ἀπλῆν. Ὅταν εἰς τοὺς κατιόντας χαρακτῆρας γράφηται Βαρεία, δ τελευταῖος ἀνεών χαρακτήρ δὲν δύναται νὰ λάβῃ τὸ Ψηφιστόν, διότι μηδενίζεται ἡ τούτου ἐνέργεια, ἀλλὰ γράφεται σύτως.

Ἐφ. Πῶς καὶ ποίας ἔκ τῶν ἀχρόνων ὑποστάσεων λαμβάνει ἡ Ἀπόστροφος;

Ἀπ. Ὅταν ἐν συνθέσει τινὶ εὑρεθῶσι τρεῖς Ἀπόστροφοι, ὡν ἡ πρώτη ἀπαιτεῖ ζωηρότητα, τότε τίθεται τὸ Ψηφιστόν· πρὸς συμμετρίαν δὲ τίθεται καὶ τὸ Ὁλίγον, ἀγεν σημασίας καὶ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ τίθεται ἡ Ἀπόστροφος, ητις λαμβάνει τὴν ζωηρότητα τοῦ Ψηφιστοῦ. Οὕτω τὸ Ὁλίγον ὑποτάσσεται, ἀποβάλλον τὴν ἑαυτοῦ ποσότητα, ὡς εἴπομεν, καὶ γράφεται σύτω.

Ἐφ. Αὕτη ἡ γραμμὴ γράφεται καὶ ἀλλως;

Ἀπ. Μάλιστα· ἀλλ' ἀν καὶ ἡ γραφὴ τῆς συνθέσεως διαφέρῃ, ἡ μελωδία ὅμως τῆς γραμμῆς εἶνε ἀπαράλλαχτος ὡς ἀνωτέρω. Γράφεται δὲ σύτω.

πτερυγία π τε ρρε ρε ε ρεμ τε ρρε ρε ε ρεμ τε ρρε ρε ε ρεμ

Ἐρ. Εἰς τὴν γραφὴν ταύτην, ἡτις λαμβάνει καὶ ἐτερόχρονον, διατί, ἀντὶ Ὀλίγου καὶ Ψηφιστοῦ, ἐτέθη ἡ Πεταστή;

Ἀπ. Διότι τὸ ἐτερόχρονον τοῦτο ἀνάγεται εἰς μόνην τὴν πρώτην φωνὴν τῆς Ὑπορροῆς, ἐπειδὴ πρὸ τῆς Πεταστῆς τίθενται πάντοτε οὐχὶ πλείους τῶν δύο κατιόντων φθόγγων. Ἐνταῦθα σημειωτέον δτι, ὅταν ὑπάρχωσι Κλάσματα, τὰ Ὀλίγα ἀναλύονται διὰ τῶν Κεντημάτων, αἱ δὲ Ὑπορροαὶ λαμβάνουσι συλλαβὴν μόνον ἐν τοῖς Κρατήμασι τῶν Τερερισμῶν καὶ οὐχὶ ἐν τοῖς μαθήμασι. Π. χ.

πτερυγία π ο πε νι ε αν α α σκων π

Ἐρ. Ὄταν δὲ εὑρεθῶσιν ἐν τοιαύτῃ συνθέσει, μετὰ τῆς Ὑπορροῆς καὶ ἄλλαι κατιοῦσαι φωναί, τότε τί ποιοῦμεν;

Ἀπ. Τότε ἀντὶ τῆς Πεταστῆς τίθεται τὸ Ὀλίγον, ἔχον ἀνωθεν μὲν τὴν Ἀπόστροφον, κάτωθεν δὲ τὸ Ψηφιστόν, οὕτω

πτερυγία π ο θω ω τι μω

Ἄνται αἱ γραμμαὶ δύνομάζονται πᾶσαι ἴσοχρονοι· διότι καὶ ἐνταῦθα δὲ μὲν πρῶτος φθόγγος τῆς Ὑπορροῆς προφέρεται ἐν τῇ ἀρσει, δὲ χρόνος τῆς πρώτης φωνῆς τῆς Ὑπορροῆς προτάσσεται τῆς Ἀπόστροφου· τούτου δὲ ἔνεκα ἴσοχρονοῦσιν αἱ κατιοῦσαι φωναὶ μετὰ τῆς ἀγιούσης.

Ἐρ. Καὶ ἄλλως πῶς δέχονται αἱ Ἀπόστροφοι τὴν Βαρεῖαν;

Ἀπ. Ὄταν τεθῶσιν εἰς γραμμὴν τινα Ἀπόστροφοι πλείουνες τῶν τριῶν, ὃν πᾶν ζεῦγος λαμβάνει μίαν συλλαβὴν, τότε ἐν μέσῳ τῶν δύο Ἀπόστροφῶν τίθεται ἡ Βαρεῖα, οὕτω·

π

χα ρι σμα α σιν ι ι α α α σε

χ

Ἐν τοιαύτῃ συνθέσει ἡ ἐν μέσῳ τῶν κατιουσῶν ἀνιοῦσσα δέοντὰ εἶνε Πεταστὴ καὶ οὐχὶ Ὁλίγον μετὰ Ψηφιστοῦ, διότι ἡ τούτου ἐνέργεια μηδενίζεται, ὑπαρχούσης τῆς Βαρείας. "Οταν δύο ὑποστατικὰ σημεῖα εὑρεθῶσι πλησίον ἀλλήλων, π. χ. τὸ Ψηφιστόν καὶ παρ' αὐτὸν ἡ Βαρεία, τότε οὐδόλως ἐνεργοῦσι· διὰ τοῦτο, ἀντὶ Ψηφιστοῦ καὶ Ὁλίγου, τίθεται ἡ Πεταστὴ, λαμβάνουσσα ἀνώ αὐτῆς τὴν Ἀπόστροφον, οὗτω·

Δ

Συ νη γα α γε το ο α αν θρω

γγ

Ἐρ. Τί γίνεται ὅταν ἐν τοιαύτῃ συνθέσει μετὰ τῆς Πεταστῆς εὑρεθῶσι τρεῖς Ἀπόστροφοι;

Ἀπ. Τότε τίθενται αἱ Ἀπόστροφοι ἀνευ Βαρείας, ὡς εἰπούμεν καὶ ἐν τῷ περὶ συνθέσεως τῆς Πεταστῆς, οὕτω·

Δ

Τρα νως πα α ρε δω ω κε

π

Εἰς ταύτην τὴν γραμμὴν τίθεται ἡ Πεταστὴ μόνον χάριν δξύτηπος, λαμβάνουσσα ἔτερον χρόνον.

Ἐρ. "Οταν δὲ πάλιν μετὰ τὴν Πεταστὴν εὑρεθῶσι δύο Ἀπόστροφοι, ὥν ἡ ἔτερα λαμβάνει συλλαβὴν τοῦ κειμένου, τότε τί ποιοῦμεν;

Ἀπ. Τότε πάλιν ἀφαιρεῖται ἡ Βαρεία, αἱ δὲ δύο Ἀπόστροφοι τίθενται ἀπλῶς καὶ μόναι, οὕτως·

χ

Ε λευ θε ρι ε σο φε καθαι ρε τα

γγ

Ἐρ. Τό δέ Ἀντικένωμα πῶς καὶ πότε τίθεται εἰς τὴν Ἀπόστροφον;

Απ. "Οταν εύρεθῶσιν ἐν τινι συνθέσει δύο Ἀπόστροφοι, ὡν
ἡ δευτέρα ἀπαιτεῖ Γοργὸν ἐν μιᾷ συλλαβῇ, τότε τίθεται μὲν
ὑπὸ τὴν πρώτην Ἀπόστροφον τὸ Ἀντιγένωμα, μετὰ μιᾶς Ἀ-
πλῆς, προφέρεται δὲ ἡ δευτέρα οἰονεὶ χρειαμένη καὶ ἀγώρι-
στος, οὕτω·

Ανθρωποις

Ἐρ. Τὸ ἔτερον, ὃτοι ὁ Σύνδεσμος, πῶς τίθεται εἰς τὴν Ἀπόστροφον;

Απ. Ὁ Σύνδεσμος τίθεται υπὸ τὴν Ἀπόστροφον μετὰ Αἰ-
πλῆς καὶ οὐχὶ μετὰ Ἀπλῆς· δταν δ' ὑπάρχη καὶ δευτέρα Ἀπό-
στροφος, τότε αὕτη λαμβάνει ἀνωθεν τὸ Γοργὸν καὶ πραφέρε-
ται εἰονεὶ χρεμαμένη καὶ ἀχώριστος, οὗτω.

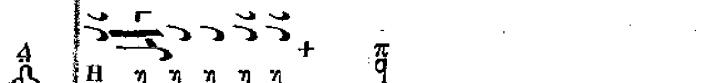
ΦΥΣΕΕΕΕΣΤΑΑΑΖΑΑΑΑΤΟΥ

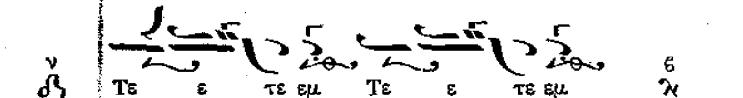
xai alλως δe ουτω.

Καὶ ἀνευ Συνδέσμου καὶ Ἀντικενώματος, δέχεται κάτιωθεν
ἡ Ἀπόστροφος τὴν Ἀπλῆν, Διπλῆν καὶ ἐτὶ πλείους, οὕτως·

אַבְרָהָם E eu po o o o

· Ή Ἀπόστροφος οὐδέποτε λαμβάνει τὸ Ἀργόν. · Ο δὲ Σταυρὸς καὶ τὸ Ἐνδόφων τίθενται εἰς αὐτὴν οὕτως:

 Καὶ εἰς τὰ Κρατήματα δὲ τίθεται ὁ Σταυρὸς πολλάκις.
 Τὸ δὲ Ἐνδόφωνον εῦτω·

 Πᾶσαι αἱ φθοραὶ τῶν ήχων τίθενται ἀνωθεν καὶ κάτωθεν
 τῆς Ἀποστρόφου, κατὰ τὴν περίστασιν.

§ 7.

Περὶ τῆς Ὑπορροής.

Ἐρ. Διατί ὠνομάσθη Ὑπορροή καὶ τίνα ἐνέργειαν ἔχει;
 Ἀπ. Ὄνομάζεται Ὑπορροή, διότι ἡ φωνὴ ὑπορρέει, ἢτοι
 ἀπορρέει ἀπὸ τοῦ λάρυγγος, καθ' ἀ ὥρισαν οἱ ἀρχαιότεροι. Ἡ
 ἐνέργεια αὐτῆς εἶνε ὅτι, ἐν καταβάσει, οἱ δύο αὐτῆς φθόγγοι
 συνεχῶς καταβαίνουσιν, ἀπαγγελλόμενοι ἀνευ τομῆς ἢ διακο-
 πῆς τῆς φωνῆς καὶ ὡς ἀπορρέουσαν.

Ἐρ. Πῶς ἀπαγγέλλομεν ἀνευ τομῆς τῆς φωνῆς, ὅταν εἶνε
 ἀνάγκη ἐν τινι γραμμῇ νάπαγγελθῆ ἐλαφρῶς ἢ μελωδίᾳ, ἐν τε
 καταβάσει καὶ ἐν ἀναβάσει;

Ἀπ. Τότε, ἐν μὲν καταβάσει, ἀντὶ δύο Ἀποστρόφων, τίθεται
 ἡ Ὑπορροή, ἐν δὲ ἀναβάσει, ὑπὸ τὸ Ὁλίγον τίθενται τὰ Κεντή-
 ματα, καὶ οὕτως ἢ μελωδίᾳ προφέρεται ἀνευ τομῆς τῆς φωνῆς.
 Παραδ. χάριν.

Ἐρ. Ὄταν ἡ Ὑπορροή ἀπαιτη δέκτητα, τί μεταχειριζόμεθα;

Ἄπ. Τότε ἡ Ὑπορροή, τίθεται ἀνωθεν τῆς Πεταστῆς, ἵσ τὸ μὲν ποσότης μηδενίζεται, ἢ δὲ δύναμις τῆς δέκτητος δίδοται εἰς τὴν Ὑπορροήν, οὕτως:

Ἐν τῇ γραμμῇ ταύτῃ, τὸ μὲν Γοργὸν ἀνήκει εἰς τὸν πρῶτον φθόγγον τῆς Ὑπορροῆς, ὁ δὲ τοῦ Κλάσματος χρόνος εἰς τὸν δεύτερον φθόγγον. Μόνον ἐν τοιαύτῃ συνθέσει τίθεται τὸ Κλάσμα ὑπὸ τὴν Ὑπορροήν, ὅταν ὑπάρχῃ καὶ ἡ Πεταστὴ διότι, ὡς εἴπομεν, οὐδέποτε δέχεται ἡ Ὑπορροή τὸ Κλάσμα.

Ίδού καὶ ἔτερα παραδείγματα τῆς Ὑπορροῆς.

καὶ ἄλλως:

Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἡ ἀνωθεν τιθεμένη χρωματικὴ φθρὰ ἀνήκει εἰς τὸν πρῶτον φθόγγον τῆς Ὑπορροῆς.

Ἐρ. Περὶ τῶν ἐγχρόνων ὑποστάσεων εἴπομεν ποῖαι καὶ πῶς τίθενται· ἀλλὰ τὸ Ἀργὸν τίθεται εἰς τὴν Ὑπορροήν;

Ἄπ. Τὸ Ἀργὸν οὐδέποτε τίθεται εἰς τὴν Ὑπορροήν.

Ἐρ. Ἐκ δὲ τῶν ἀχρόνων ὑποστάσεων ποῖαι τίθενται εἰς τὴν Ὑπορροήν;

Ἄπι. Ὁταν γραμμή τις ἀπαιτῇ κυματισμόν τινα τοῦ Ὁμαλοῦ, τότε μετά τὴν Ὑπορροήν τίθεται τὸ Ἰσον, κάτωθεν δὲ τὸ Ἐτερον ἢ τὸ Ὁμαλόν, καὶ προφέρονται αἱ δύο θέσεις μετὰ κυματισμοῦ, οὕτω.

Τε ε ροε ε ρε ρε ε ρε ε ρρε ε ρεμ

Ἐρ. Τὸ Ἀντικένωμα πῶς τίθεται εἰς τὴν Ὑπορροήν;

Ἄπι. Ὁταν γραμμή τις λαμβάνῃ Ὑπορροήν, ἢ ἐπιτάσσεται Ἀπόστροφος, ἔχουσα δύναθεν Γοργόν, εὑρεθῶσι δὲ ταῦτα ἐν μιᾷ συλλαβῇ, τότε ὑπὸ μὲν τὴν Ὑπορροήν τίθεται τὸ Ἀντικένωμα μετὰ μιᾶς Ἀπλῆς, δὲ φθέγγυος τοῦ κατιόντος χαρακτήρος προφέρεται οἵονεὶ ἐκχρεμῆς καὶ ἀχώριστος. II. χ.

Δη Τε ε ρε ρε ρι ρι ε ρρε ρι ρι ε ρε ε εμ

Ἐν τοῖς Κρατήμασιν ἢ Ὑπορροὴ λαμβάνει καὶ συλλαβήν, ως προείπομεν.

Καὶ ἄλλως.

ξ ο ο ο ο ο ο ο εις ξ

Καὶ μεθ' Ἐτέρου γράφεται ἡ γραμμὴ αὗτη, ἀλλὰ μόνον μετὰ Διπλῆς, οὕτω.

δη Τε ε ε ε τε ε τε ε ε τε τε δη

Αὗται αἱ δύο γραμμαὶ προφέρονται οἵονεὶ ἐκχρεμεῖς καὶ ἀχώριστοι.

Ἐρ. Π δὲ Βαρεῖα πῶς τίθεται εἰς τὴν Ὑπορροήν;

Απ. Η Βαρεία τίθεται πρὸ τῆς Υπορροής καὶ μετ' αὐτήν.
Άλλ' ἐν τῇ τοιαύτῃ γραμμῇ ἐπιτάσσεται ἡ Ἀπόστροφος τῇ
Βαρείᾳ, οὕτως—

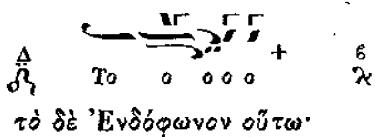

Μόνον εἰς τὴν ἐπομένην γραμμὴν τίθεται καταχραστικῶς
Ολίγον μετὰ Ψηφιστοῦ οὕτω,

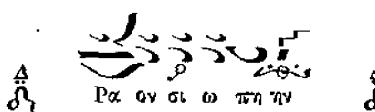
διότι, ὡς ἀνωτέρῳ ἐρρήθη, δύο ὑποστατικὰ σημεῖα, πλησίον ἀλλήλων εὑρισκόμενα, οὐδόλως ἐνεργοῦσι.

Ἐρ. Ποίαν δὲ ἄλλην δέχεται ἡ Υπορροή ἐκ τῶν ἀρχόντων
ὑποστάσεων;

Απ. Τὸν Σταυρὸν καὶ τὸ Ἐνδόφωνον. Ο μὲν Σταυρὸς τίθεται οὕτω·

τὸ δὲ Ἐνδόφωνον οὕτω·

Άλλὰ καὶ αἱ φθοραὶ τῶν ᾧχων τίθενται ἀνωθεν καὶ κάτωθεν
τῆς Υπορροής, ὡς εἴπομεν καὶ περὶ τῶν λοιπῶν χαρακτήρων.

§ 8.

Περὶ τοῦ Ἐλαφροῦ.

Ἐρ. Τὸ Ἐλαφρὸν διατί ὀνομάσθη οὕτω καὶ τίνα δύναμιν
ἔχει;

Ἄπ. Ὁνομάσθη Ἐλαφρὸν διότι καταβιβάζει δύο φωνάς, ὑ-
περβατῶς, μετ' ἐλαφρότητος. Ἄλλ' οὐχ ἡττον ἀποδεικνύει καὶ
τοὺς μέσους τῶν ἥχων διότι, ὅπως τὸ Κέντηρα ἀποδεικνύει, ὡς
εἴπομεν, ἐν ἀναβάσει τὴν διφωνίαν, οὕτω τὸ Ἐλαφρὸν ἐν κατα-
βάσει ἀποδεικνύει τοὺς μέσους.

Ἐρ. Ὅταν ἐν συνθέσει τινὶ χρήζωμεν συνεχοῦς καταβά-
σεως, τότε πῶς μεταχειριζόμεθα τὸ Ἐλαφρόν;

Ἄπ. Τότε τίθεται τὸ Ἐλαφρὸν μετ' Ἀποστρόφου καὶ ὑπο-
τάσσεται, οἱ δὲ δύο φθόγγοι αὐτοῦ προφέρονται ἐν συνεχείᾳ.
διότι η Ἀπόστροφος τίθεται ἀντὶ Γοργοῦ, διὰ τὴν πρώτην φω-
νήν, ἐνῷ η δευτέρα λαμβάνει τὴν θέσιν, οὕτω.

Δ
~~~~~
Προ αι ω νι ε λο γε ε του ε

Ἐρ. Τίνα διαφορὰν ἔχει τὸ συνεχὲς Ἐλαφρὸν ἀπὸ τῆς Ὑ-
πορροῆς, ἔχονσης ἀνωθεν τὸ Γοργόν;

Ἄπ. Ἡ μὲν Ὑπορροὴ δὲν δέχεται συλλαβήν, ὡς εἴρηται,
τὸ δὲ συνεχὲς Ἐλαφρὸν δέχεται τοιαύτην ἐπὶ τοῦ δευτέ-
ρου αὐτοῦ φθόγγου. Ἄλλὰ καὶ ἀπλῶς τιθέμενοι οὕτοι οἱ δύο
χαρακτῆρες διαφέρουσιν ἀλλήλων. Διότι, ὡς εἴπομεν, τὸ μὲν
Ἐλαφρὸν καταβαίνει ὑπερβατῶς τοὺς δύο φθόγγους, η δ' Ὑ-
πορροὴ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἀγεν τοῦ Γοργοῦ.

Καὶ εἰς τὰ Κρατήματα τῶν μαθημάτων τὸ μέν συνεχὲς Τελαφρὸν τίθεται εἰς τοὺς Νενανισμούς, ἡ δὲ Υπορροὴ εἰς τοὺς Τερερισμούς, λαμβάνουσα καὶ συλλαβήν, ὡς εἴπομεν.

Ἐρ. Ἐξ τῶν ἐγχρόνων καὶ ἀχρόνων ὑποστάσεων πόται τίθενται εἰς τὸ Ἑλαφρὸν καὶ πῶς;

’Απ. Ἐκ μὲν τῶν ἐγχρόνων, τὸ μὲν Κλάσμα ἀνωθεν, τὸ δὲ Γοργὸν ἀνωθεν καὶ κάτωθεν, κατὰ τὴν περίστασιν. Τὸ Αργὸν οὐδέλως τίθεται, οὐδὲ ἡ Ἀπλῆ, ἀντὶ δὲ ταύτης τίθεται τὸ Κλάσμα, ως εἰρηται.

Ἐρ. Ἡ Ἀπλῆ οὐδέποτε τίθεται εἰς τὸ Ἐλαφρόν;

Απ. Μόνη μία Ἀπλῆ οὐδέποτε, ἀλλὰ Διπλῆ, Τριπλῆ ἢ καὶ πλείσιον τίθενται, κατὰ τὴν περίστασιν. Τίθεται μὲν καὶ μία μόνη Ἀπλῆ, ἀλλὰ μετ' Ἀντικενώματος, ἀπαιτεοῦντος κατόπιν αὐτοῦ κατιόντα χαρακτῆρα καὶ ἀνωθεν Γοργόν. Ἡ τοιαύτη Ἀπλῆ προφέρεται σίονει κρεμαμένη καὶ ἀχώριστος, οὕτω

'Εὰν τὸ Ἐλαφρὸν τοιαύτης χρεμαμένης γραμμῆς ἀπαιτήσῃ ζωηρότητα, τότε ὑπ' αὐτῷ τίθεται καὶ Πεταστή, οὗτος·

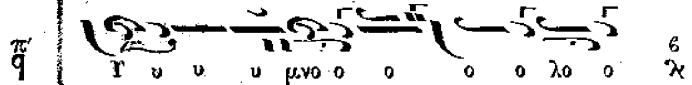
۱۰۷۳

Ἐρ Ὅταν δὲ τοιαύτη κρεμαμένη γραμμὴ ἀπαιτεῖ Διπλῆν,
τί μεταχειρίζόμεθα;

Απ. Τότε υπὸ τὸ Ἐλαφρὸν τίθεται Διπλῆ μεθ' Ἐτέρου καὶ
οὐγῇ μετ' Ἀντικενώματες, σύτω.

Δούλοι οι δουλόις οι Κυριοί

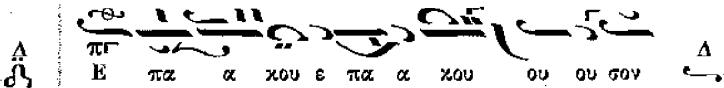
Καὶ ἄλλως αὗται αἱ γραμμαὶ γράφονται καὶ μετ' Ἀποστρό-
φου, ἐνουμένης ὑπὸ τὸ Ἐλαφρόν, σῦτω·

Τοιεύτης γραφῆς εἶδη εἶνε, ως εἴπομεν, πολλά.

Ἐρ. Ἄνευ Ἐτέρου τίθεται ἡ Διπλὴ ὑπὸ τὸ Ἐλαφρόν;

Ἄπ. Ὁταν ἡ μετὰ τὸ Ἐλαφρὸν Ἀπόστροφος λάβῃ συλλα-
βήν, τότε δὲν τίθεται τὸ Ἐτέρον. Π. χ.

Ἐρ. Καὶ τί ἄλλο δέχεται τὸ Ἐλαφρόν;

Ἄπ. Σχεδὸν μόνον ὅσα ἐλέχθησαν ἐν τοῖς περὶ τῶν ὑποστά-
σεων. Ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ φθοραὶ τῶν ἥχων τίθενται ἀνωθεν
καὶ κάτωθεν τοῦ Ἐλαφροῦ, κατὰ τὴν περίστασιν.

§. 9.

Περὶ τῆς Χαμηλῆς.

Ἐρ. Ἡ Χαμηλὴ διατί ὠνομάσθη σῦτω καὶ τίνα ἐνέργειαν
ἔχει;

Ἄπ. Διότι μόνη πάντων τῶν κατιόντων χαρακτήρων κατα-
βιβάζει τὴν φωνὴν πλειότερον, διακρίνουσα ἀμα τοὺς πλαγίους
ἥχους ἀπὸ τῶν κυρίων. Ἡ μὲν Ὅψηλή, ἀνιοῦσα κατὰ τετρα-

φωνίαν, δεικνύει τοὺς χυρίους ἥχους, η δὲ Χαμηλή, κατιοῦσα καὶ αὐτὴ κατὰ τετραφωνίαν, δεικνύει τοὺς πλαγίους. Ὡφαύτως δταν ἀπαιτεῖται ἐν καταβάσει νὰ καταβῶμεν τέσσαρας φωνάς, ὑπερβατῶς, τότε πάλιν τίθεται η Χαμηλή. Ἡ ἐνέργεια αὐτῆς εἶνε ως η τοῦ Ἐλαφροῦ καὶ τῆς Ἀποστρόφου· τίθεται δηλ. καὶ εἰς τὸ Ὁλίγον καὶ εἰς τὴν Πεταστὴν καὶ διποτάσσει αὐτάς, ως ἵκανως ήδη ἐδηλώθη διὰ πολλῶν παραδειγμάτων. Ὄπως δὲ τίθενται αἱ Ἀπόστροφοι καὶ τὸ Ἐλαφρόν, καὶ δπως δέχονται τὰ διποτατικὰ σημεῖα, οὕτω τίθεται καὶ η Χαμηλή καὶ οὕτω λαμβάνει καὶ αὐτά. Καὶ αἱ φθοραὶ δὲ τῶν ἥχων ἀπαραλλάκτως τίθενται καὶ εἰς τὴν Χαμηλήν.

Καὶ τοι, παρὰ τὰ προηγγηλμένα, ὑπερέβη η παροῦσα βίβλος, τὰ τέσσαρα καὶ δέκα τυπογραφικὰ φύλλα, χάριν ὅμως τῶν ἀξιοτίμων φυνδροφυτῶν μου καὶ παντὸς φίλου τῆς καθ' ἡμᾶς Μουσικῆς, δὲν ἐδίστασκ νὰ ἐπισυνάψω ἐνταῦθα καὶ τινα ἔντεχνα ὅθωμανικὰ ἄσματα, ἀφειδήσας πάσης δαπάνης, ἵνα τὸ ἔργον μου πληρέστερον καταστῇ.

ΑΣΜΑΤΑ ΟΘΩΜΑΝΙΚΑ

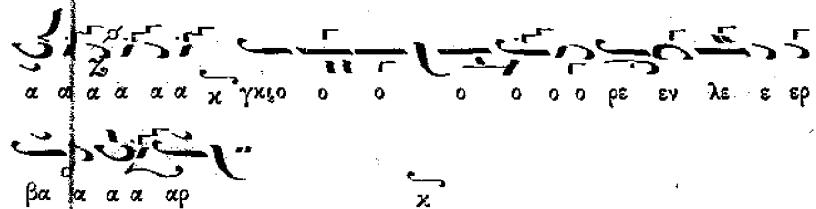
ПАЛАІА ТЕ КАІ НЕА.

ΣΑΡΚΙ ΜΑΚΑΜ ΣΟΥΖΙΔΙΑ.

Ούσουλ Σοφιάν. Ἐκ τῆς κάτω διαπασῶν Κε.

Στίχος β'.

Μπενί ντουζμάζμη σαντίν σέν,
Μπὲ εἴζαλιμ μπιλίρδιμ μπέν.
Νέ χατζάτ σακλαμάχ μπεντέν. Μιάν.
Γκετσέν δζουμμά γκιορενλέρ βάρ. Νακαράτ.

Στίχος γ'.

Μπού νάσιλ ἵς σαστίμ καλδίμ,
Τσιττίμ μπέν καχηρλαντίμ. Μιάν.
Γεμίν ἵτμε χαπέρ ἀλδίμ. Νακαράτ.

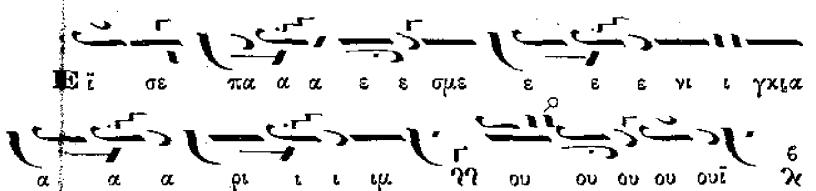
Στίχος δ'.

Μπού σαπιδὲ ἀγήζ ἀτέτίμ,
Τρακίπ ἵλε ἀλδίμ σατίμ, Μιάν.
Μπενί ἀκλίνδζα ἀλδατίν. Νακαράτ.

ΣΑΡΚΙ ΜΑΚΑΜ ΣΕΜΠΑ ΖΕΜΖΕΜΕ.

Ούσούλι Αξάκ. Πίχος α.

π
q

καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον οὐδὲν
χουδα α α α δῖα α α α νι ε ε μι Χ σεβ τι γι
ι ε μιτζε ε μι ε ou ou ou ou μα α α α
ρι ε μι q ou ou ou ou ou ou ε χου ou δα
α α α δῖα α α α νι ε ε μι Χ σεβ δι γι ε ε μι
τζε ε φι ε ou ou ou μα α α α ρι ε μι
ou ou ou ou ou ou ou ou ou ε χου ou δα α α α
τζε να α α α νι ε μι Midav.
Α δῖα α α νι ε ε μι η δει με ναυτ φι ε it
γκιου ou ουλ λεουου ζα α α α ριμ ou ou ou
ou ou ε χου δα α α α α α δῖα α νι ε ε ε
ι ε ε ε ε ε μι γιαρ α μα α αν δῖα α
α α νι ε ε μι Χ τζουν σε χε ε ε ε ερ δι ip να α

Στίχος β'.

Τάρουμαρ δλμούς δλ ζεουλφούν πιούρ διχέν,

Σέρπιλπ γετμίς ἀτζελμίς πιούρ εἶχέν.

Μπήρ γχιουμούς δεργιά σαντρο τζεσμίν γχιορέν. Μιάν

Naxarát.

Στίχος γ':

Μέστιδι μεδζλιστὲ παδὲ σεφκινέ,

Σένδε μανὶ δλμα σίμδι ζεφχινά.

*Ἔτ γχιονούλ ἔτμε, Ἀλλὰχ ἀσκηνά.

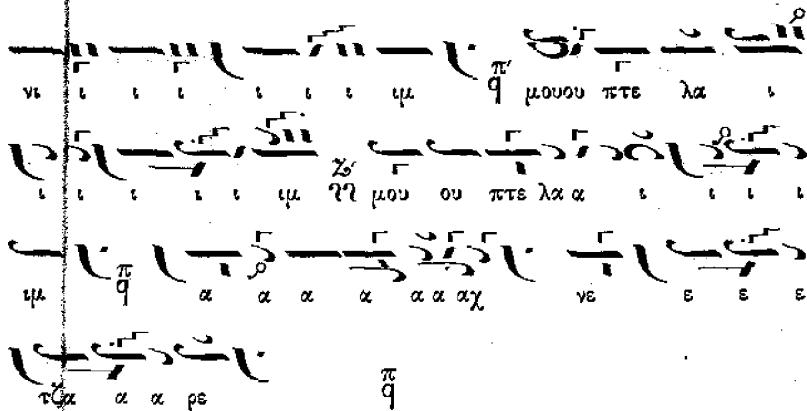
Οὐδὲκουδὲ δέενανίμ.

Máy,

Naxapáτ.

ΣΑΡΚΙ ΜΑΚΑΜ ΑΤΖΕΜ ΚΙΟΥΡΠΑΙ.

Ούσουλι Ἀξάν. Ἐγχος πλ. ἀ.

Στίχος β'.

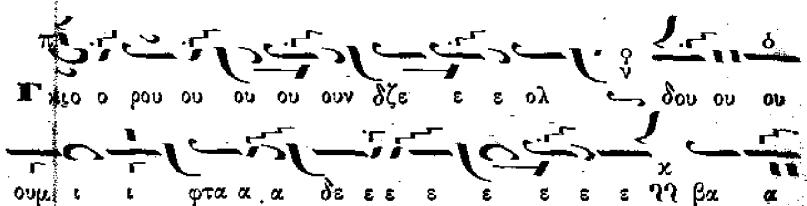
Μπουλουνμάζ μπού δερδίμ γιόχ τζαρεσί,
Μερχέμ ίστερ ἀσηχήν δίλ γιαρεσί,
Γχέλ κερέμ κήλ δζανιμίν δζάν παρεσί.

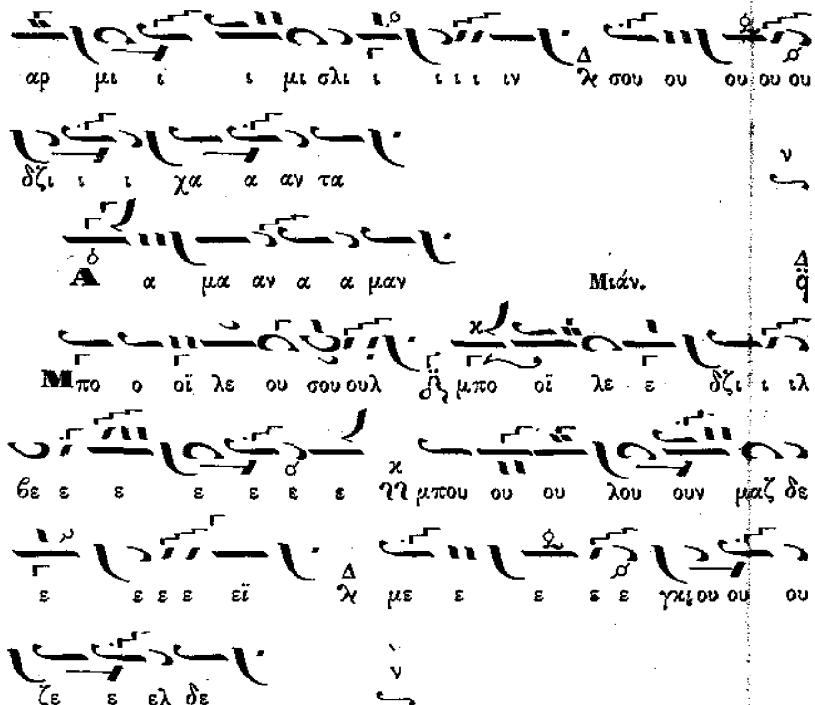
Στίχος γ'.

Κηλ τεραχούμ μπενίμ νεβρές κιαλίμ,
Κόμαδιν τεντέ γιόχ δσλα μετζαλίμ.
Γετέρ άλδού γετέρ γάιρου δζαλίμ.

ΣΑΡΚΙ ΜΑΚΑΜ ΧΙΤΖΑΖΚΙΑΡ.

Ούσορλι Ἀξάκ, ψάλλεται δὲ καὶ μὲ Ούσούλι Διουγέν. Στίχος π. δ. Νη.
Ποίημα Ὄθωμανοῦ τινός, Σεμπούχ καλουμένου.

Στίχος β'.

Γιακτή τζεσμίν άσκη ναρί,
Αχού γκιμπί μπακησλαρί.
Διλμπέρ σενίν δ ιτφαρί.
Μπουλουνμάζ δέιμε γκιουζελτέ.

Ναχαράτ.

Στίχος γ'.

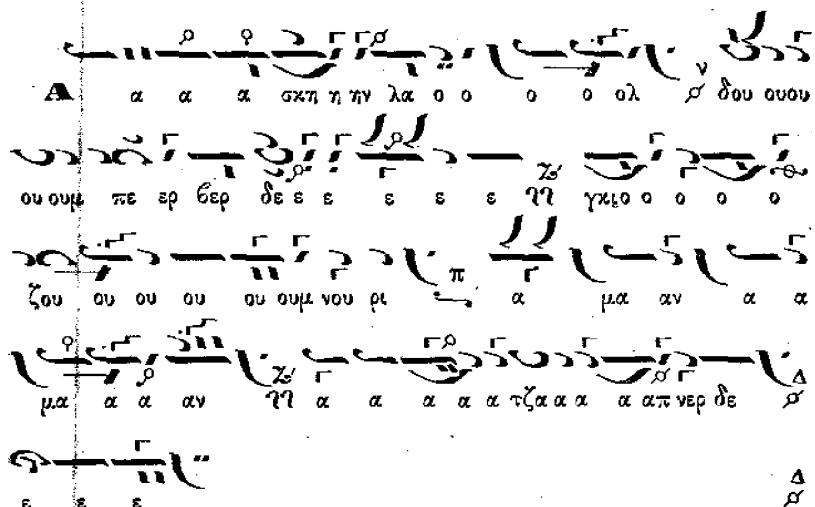
Τανέ τανέ ίδουλλερίν,
Δαγηλμίστιρ ριγακιολλερίν.
Μπού σοζλεγίς φεβισλερίν.

Ναχαράτ.

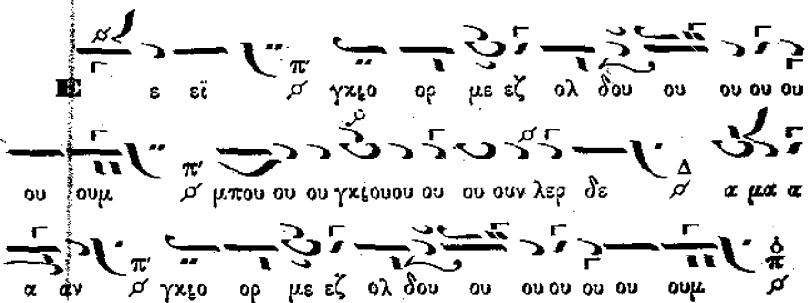
Ναχαράτ.

ΣΑΡΚΙ ΜΑΚΑΜ ΦΕΡΑΧ ΦΕΖΑ.

Ούσουλι Τέκ εοριάν. Ἡχος δ'.

MIAN.

μπου οι γκέου αν ου ου ου ου λερ δε ε ε ε ε ε ε
γκέο ο ο ο ο ζου ου ου ου ου ανθεν ρι α μα αν
α α μα α α αν ηη α α α α α τη α α α
α ατνερ δε π ε ε ε

T E A O Σ.

ΙΙΙΑΞ

ΤΩΝ ΗΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

	Σελ.
Πρόλογος.	α.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.	
Περὶ τῶν ἥχων καὶ τῶν διαιρέσεων αὐτῶν.	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.	
Παραβολὴ τῶν Μαχαρίων πρὸς τοὺς ἥχους τῆς χαθ'	
ἡμᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.	
Περὶ Ρυθμῶν.	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.	
Περὶ Μέτρων.	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.	
Περὶ Ἐμφάθεως.	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.	
Περὶ τῶν χαρακτήρων τῶν φθόγγων.	39
Περὶ διαιρέσεως τῶν χαρακτήρων. § 2.	41
Περὶ συνθέσεως τῶν χαρακτήρων. § 3.	42
Περὶ τῶν ὑποστατικῶν σημείων. § 4.	45

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῶν Μαχαμίων ἐν γένει μετὰ τῶν κλιμάκων καὶ τῶν τετονισμένων παραδειγμάτων αὐτῶν.	
ΔΙΟΥΓΚΙΑΧ, ἥχος ἀ.	55
ΣΕΓΚΙΑΧ, ἥχος διατονικὸς β'.	73
ΤΖΑΡΓΚΙΑΧ, ἥχος γ'.	79
ΝΕΒΑ, ἥχος δ'.	90
ΧΟΥΣΕΙΝΙ, ἥχος πλ. ἀ.	107
ΧΙΤΖΑΖ, ἥχος πλ. β'.	125
ΑΡΑΚ, ἥχος βαρύς.	131
ΡΑΣΤ, ἥχος πλ. δ'.	145
*Ἐντεχνον μάθημα Μαχαμλάρ-Κιαρί.	166
» » » Σεμαῖσί.	200

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ μουσικῆς δρθογραφίας.	206
Περὶ τοῦ Ἰσου	§ 1. 206
Περὶ τοῦ Ὄλιγου	§ 2. 217
Περὶ τῆς Πεταστῆς	§ 3. 224
Περὶ τῶν Κεντημάτων	§ 4. 229
Περὶ τοῦ Κεντήματος καὶ τῆς Υψηλῆς	§ 5. 233
Περὶ τῆς Ἀποστρόφου	§ 6. 234
Περὶ τῆς Υπορροῆς	§ 7. 239
Περὶ τοῦ Ἐλαφροῦ	§ 8. 243
Περὶ τῆς Χαμηλῆς	§ 9. 245
*Ἄσματα Ὀθωμανικά.	247

